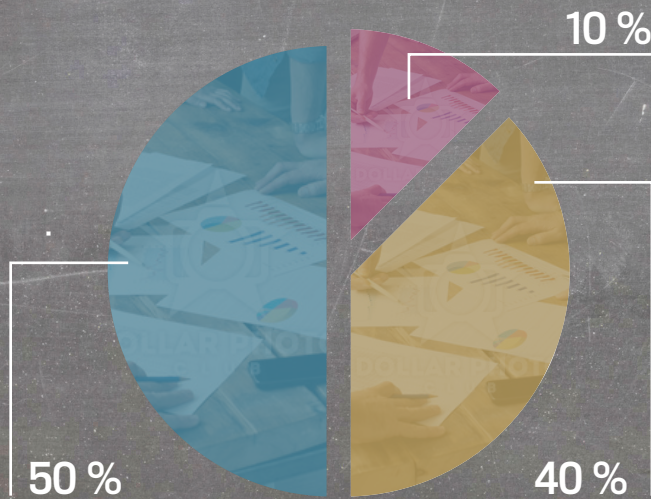

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA
QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVA

Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë
Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije
Ministry of Education, Science and Technology

RAPORT STATISTIKOR ME TREGUES ARSIMORË

2012/13 DHE 2013/14

STATISTIČKI IZVEŠTAJ OBRAZOVANJE POKAZATELJI

2012/13 | 2013/14

STATISTICAL REPORT WITH EDUCATION INDICATORS

2012/13 AND 2013/14

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA
QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVA

Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë
Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije
Ministry of Education, Science and Technology

RAPORT STATISTIKOR ME TREGUES ARSIMORË

2012/13 DHE 2013/14

HARTUAR NGA / PRIPREMILI / PREPARED BY

Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë
Ministarstvo za Obrazovanje, Nauku i Tehnologiju
Ministry of Education Science and Technology

Azem Azemi, Divizioni për koordinim të politikave dhe statistika,
koordinator | Odelenje za koordiniranje politika i statistika | Head of
the Division for Policy Coordination and Statistics

Afërdita Kryeziu, Divizioni për koordinim të politikave dhe statistika,
| Odelenje za koordiniranje politika i statistika | Division for Policy
Coordination and Statistics

Enver Mekolli, MASHT/ SMIA MONT MEST / EMIS

Shqipe Bruqi, MASHT/ SMIA MONT MEST / EMIS

Hazbije Lahu, MASHT/ SMIA MONT MEST / EMIS

Fatmir Elezi, Divizioni për Standarde, Monitorim dhe Vlerësim |
Odelenje za standarde, monitoring i ocenjivanje/procenu | Division for
Standards, Monitoring and Evaluation

Agjencia e Statistikave e Kosovës
Agencija za Statistiku Kosova
Kosovo Agency for Statistics

Bashkim Bellaqa, Departamenti i Statistikave Sociale | Odelenje
socijalnih statistika | Department of Social Statistics

Advie Uka, Departamenti i Statistikave Sociale | Odelenje socijalnih
statistika | Department of Social Statistics

UNICEF United Nations Children's Fund

Arjeta Gjokolli
Arta Haliti

Ministria e Financave

Mevlide Shamolli, Ministria e Financave | Ministarstvo za finansije |
Ministry of Finance

GIZ/CDBE

Edmond Gashi, konsulent
Artane Rizvanolli, consultant
Gaetano Ferrieri, international expert

FJALA E MINISTRIT

Organizimi dhe zhvillimi i sistemit të arsimit është sfidë për çdo shoqëri, e posaçërisht për vendet me zhvillim të ulët shoqëror e ekonomik siç është Kosova, sepse sistemi i arsimit ka lidhje të drejtpërdrejtë me sisteme siç janë: zhvillimi shoqëror, zhvillimi ekonomik, puna dhe punësimi, zhvillimi kulturor e sisteme të tjera. Për tejkalimin e këtyre sfidave nevojitet të zhvillohen politika të mirëfillta arsimore, politika që mbështeten në realitetin ekzistues arsimor dhe shoqëror dhe që ofrojnë vizion dhe mundësi për ndryshimin pozitiv të këtij realiteti, duke siguruar një zhvillim të qëndrueshëm.

Sistemi i Arsimit në Republikën e Kosovës është duke u avancuar nga viti në vit. Është duke u ndërtua një qasje bashkëkohore në krijimin dhe zhvillimin e politikave arsimore, mbështetur në kritere shkencore dhe profesionale si dhe në parametra standarde statistikore (sasiore dhe cilësore) të krahasueshme me vendet rajonale, evropiane dhe botërore. Në këtë kontekst duhet parë rëndësinë e madhe që viteve të fundit në Kosovë i kushtohet ndërtimit të një Sistemi të Ri për Menaxhimin e Informatave në Arsim (SMIA). Një sistem efektiv i menaxhimit të të dhënave në arsim do të mbështesë MASHT-in në zhvillim të politikave bazuar në të dhëna dhe tregues sasiore e cilësore.

Prandaj, Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë në bashkëpunim me partnerët e jashtëm si Banka Botërore, UNICEF-i dhe GIZ-i është duke kontribuar shumë në ngritjen dhe avancimin e një sistemi modern dhe të qëndrueshëm për menaxhimin e informatave në arsim. Qëllimi thelbësor i këtij bashkëpunimi është ngritja e një sistemi të informatave në arsim për të objektivizuar sa më shumë politikëbërjen arsimore, që t'i furnizojë planifikuesit, realizuesit, menaxhuesit dhe monitoruesit e sistemit të arsimit prej nivelit qendror (MASHT-it), niveleve komunale e deri te shkollat me informata relevante të cilat ju nevojiten për planifikim dhe zhvillim të sistemit të arsimit.

Hartimi dhe botimi i Raportit Statistikor me të dhëna dhe tregues relevant arsimorë për vitet shkollore 2012/13 dhe 2013/14, është edhe një hap në vazhden e përpjekjeve që po bën MASHT-i për avansimin dhe konsolidimin e SMIA-së. Përgatitja e këtij raporti dhe publikimi i këtyre të dhënave është mundësuar falë bashkëpunimit të ngushtë të personelit të Divizionit për kordinim të politikave dhe statistika me UNICEF-in dhe GIZ-in. Me këtë rast i përgëzoj dhe falënderoj të gjithë akterët për punën mjaft cilësore në përgatitje të këtij raporti.

Prof. Dr. Arsim Bajrami

Ministër

Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

PËRMBAJTJA

FJALA E MINISTRIT	3
PËRMBAJTJA.....	4
SHKURTESAT	6
LISTA E FIGURAVE.....	7
LISTA E TABELAVE	8
HYRJE.....	9
1. QASJA DHE PJESËMARRJA	11
1.1 Pjesëmarrja në arsimin parashkollor dhe parafilor	11
1.2 Qasja në arsimin fillor	13
1.3 Pjesëmarrja në arsimin fillor	14
1.4 Pjesëmarrja në arsimin e mesëm të ulët	15
1.5 Pjesëmarrja në arsimin e obligueshëm.....	16
1.6 Pjesëmarrja në arsimin e mesëm të lartë.....	17
1.7 Fëmijët jashtë shkollës	19
1.8 Nxënësit me nevoja të veçanta	19
1.8.1 Nxënësit me nevoja të veçanta në arsimin e obligueshëm.....	19
1.8.2 Nxënësit me nevoja të veçanta në arsimin e mesëm të lartë.....	20
2. KUSHTET E MËSIMNXËNIES	22
2.1 Raporti nxënës-mësimdhënës.....	22
2.2 Raporti nxënës-paralele	22
2.3 Përqindja e mësimdhënësve femra	23
2.4 Indeksi i barazisë gjinore	24
3. EFIKASITETI I BRENDSHËM	25
3.1 Raporti i nxënësve që fillojnë klasën e parë dhe arrijnë në klasën e pestë në arsimin fillor	25
3.2 Raporti i nxënësve që fillojnë klasën e gjashtë dhe arrijnë në klasën e nëntë në arsimin e mesëm të ulët	25
3.3 Shkalla e kalimit sipas klasave (mbijetesës) në arsimin fillor	26
3.5 Përsëritësit në arsimin e mesëm të lartë.....	29
3.6 Shkalla e tranzicionit nga arsimit fillor në atë të mesëm të ulët	31
3.7 Shkalla e tranzicionit nga arsimit i mesëm i ulët në atë të mesëm të lartë	32
3.8 Nxënësit braktisës në arsimin fillor	33
3.9 Nxënësit braktisës në arsimin e mesëm të ulët	34

3.10 Nxënësit braktisës në arsimin e mesëm të lartë.....	35
3.11 Rezultatet e testeve të vlerësimeve të jashtme.....	35
4. BURIMET FINANCIARE	37
4.1 Shpenzimet publike në arsim si përqindje e Bruto Produktit Vendor (BPV).....	37
4.2 Shpenzimet publike në arsimin parauniversitar si përqindje e BPV-së.....	38
4.3 Shpenzimet publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë.....	39
4.4 Shpenzimet publike për arsimin parauniversitar si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë.....	40
4.5 Shpenzimet publike operative për një nxënës si përqindje e BPV për kokë banori.....	40
4.6 Pagat e mësimdhënësve si përqindje e shpenzimeve publike operative për arsim.....	41
4.7 Pagat e mësimdhënësve si përqindje e shpenzimeve publike operative për arsim parauniversitar	42
5. ARSIMI DHE TRAJNIMI I POPULLATËS NË MOSHË PUNE	43
5.1 Përfundimi i arsimit të lartë/terciar	43
5.2 Largimi i hershëm nga arsimi dhe trajnimi	44
5.3 Pjesëmarrja e të rriturve në arsimin tërëjetësor	45
5.4 Të rinjtë që nuk janë në punë, arsim apo trajnim	46
6. STUDIM RASTI: EFEKTI I PARASHIKIMIT TË POPULLSISË NË ARSIM.....	47
6.1 Parashikimet e popullsisë: grup-moshat kyçe.....	47
6.2 Numri i parashikuar i nxënësve.....	49
6.3 Nevojat për klasë.....	50
BIBLIOGRAFIA	52
SHTOCJA 1: TË DHËNAT.....	53
SHTOCJA 2: VLERËSIMI I JASHTËM.....	56
SHTOCJA 3: PROJEKSIONET	58

SHKURTESAT

ASK	Agjencia e Statistikave e Kosovës
BB	Banka Botërore
BPV	Bruto Produkti Vendor
DKA	Drejtoria Komunale e Arsimit
IDEP	Projekti për Zhvillimin Institucional të Arsimit
IP	Institucioni parashkollor
MASHT	Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë
PSAK	Plani Strategjik i Arsimit në Kosovë
SMIA	Sistemi i Menaxhimit të Informatave në Arsim
SHBR	Shkalla Bruto e Regjistrimit
UNESKO	Organizata e Kombeve të Bashkuara për Edukim, Shkencë dhe Kulturë
OECD	Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik

LISTA E FIGURAVE

Figura 1:	SHBR në arsimin parashkollor.....	11
Figura 2:	SHBR në arsimin parafillor.....	12
Figura 3:	SHRB në arsimin parafillor, krahasim (viti 2012/13).....	12
Figura 4:	SHBR në arsimin parashkollor dhe parafillor.....	13
Figura 5:	Shkalla e pranimit të nxënësve fillestarë.....	13
Figura 6:	Pjesëmarrja në arsimin fillor.....	14
Figura 7:	SHBR në arsimin fillor, krahasim (viti shkollor 2012/13).....	15
Figura 8:	SHRB në arsimin mesëm i ulët.....	15
Figura 9:	SHBR në arsimin e mesëm të ulët, krahasim (viti shkollor 2012/13).....	16
Figura 10:	Pjesëmarrja në arsimin e obligueshëm.....	16
Figura 11:	SHBR në arsimin e obligueshëm, krahasim (viti shkollor 2012/13).....	17
Figura 12:	SHBR në arsimin e mesëm të lartë.....	18
Figura 13:	SHBR në arsimin e mesëm të lartë, krahasim (viti shkollor 2012/13).....	18
Figura 14:	Përfshirja e nxënësve me nevoja të veçanta në arsimin e obligueshëm.....	20
Figura 15:	Përfshirja e nxënësve me nevoja të veçanta në arsimin e mesëm të lartë.....	21
Figura 16:	Raporti nxënës-mësimdhënës.....	22
Figura 17:	Raporti nxënës-paralele.....	23
Figura 18:	Përqindja e mësimdhënësve femra.....	23
Figura 19:	Indeksi i barazisë gjinore.....	24
Figura 20:	Raporti i nxënësve që fillojnë klasën e parë dhe arrijnë në klasën e pestë në arsimin fillor.....	25
Figura 21:	Raporti i nxënësve që fillojnë klasën e gjashtë dhe arrijnë në klasën e nëntë në arsimin e mesëm të ulët.....	26
Figura 22:	Shkalla e kalimit sipas klasave (mbijetesës) në arsimin fillor, viti shkollor 2012/13.....	27
Figura 23:	Përqindja e përsëritësve në arsimin e mesëm të ulët.....	28
Figura 24:	Shkalla e përsëritësve në arsimin e mesëm të ulët.....	29
Figura 25:	Përqindja e përsëritësve në arsimin e mesëm të lartë.....	30
Figura 26:	Shkalla e përsëritjes në arsimin e mesëm të lartë.....	31
Figura 27:	Shkalla e tranzicionit nga arsimit fillor në atë të mesëm të ulët.....	32
Figura 28:	Shkalla e tranzicionit nga arsimit mesëm i ulët në atë të mesëm të lartë.....	33
Figura 29:	Përqindja e nxënësve që kanë braktisur arsimin fillor.....	34
Figura 30:	Përqindja e nxënësve që kanë braktisur arsimin e mesëm të ulët.....	34
Figura 31:	Përqindja e nxënësve që kanë braktisur arsimin e mesëm të lartë.....	35
Figura 32:	Rezultatet e kalueshmërisë për tri nivelet e arsimit, për vitet shkollore 2012/13 dhe 2013/14.....	36
Figura 33:	Shpenzimet publike për arsim si përqindje BPV.....	37
Figura 34:	Shpenzimet publike për arsim si përqindje BPV (krahasim).....	38
Figura 35:	Shpenzimet publike për arsimin parauniversitar si përqindje BPV-së.....	38

Figura 36: Shpenzimet publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë	39
Figura 37: Shpenzimet publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë (krahasim)	39
Figura 38: Shpenzimet publike për arsimin parauniversitar si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë	40
Figura 39: Shpenzimet publike operative për një nxënës si përqindje e BPV për kokë banori	41
Figura 40: Pagat e mësimdhënësve si përqindje e shpenzimeve publike operative për arsim	41
Figura 41: Pagat e mësimdhënësve si përqindje e shpenzimeve publike operative për arsimin parauniversitar	42
Figura 42: Popullsia e moshës 30-34 vjeçare që e kanë përfunduar shkollimin e lartë (%), 2013.....	43
Figura 43: Largimi i hershëm nga arsimi dhe trajnimi (%), 2013	44
Figura 44: Pjesëmarrja e të rriturve në arsimin tërëjetësor (%), 2013	45
Figura 45: Të rinjtë që nuk janë në punë, arsim apo trajnim (%), 2013	46
Figura 46: Parashikimi i popullsisë.....	47
46 a: Grupmosha 0-4 vjeçare	47
46 b: Moshë 5 vjeçare	48
46 c: Grupmosha 6-14 vjeçare.....	48
46 d: Grupmosha 15-17 vjeçare	48
Figura 47: Parashikimi i numrit të klasave të nevojshme	49
Figura 48: Parashikimi i numrit të nxënësve	51
48 a: Arsimi i obligueshëm.....	51
48 b: Arsimi i mesëm i lartë	51

LISTA E TABELAVE

Tabela 1: Parashikimi i numrit të nxënësve	50
1 a: Skenari 1 (SHBR konstante)	50
1 b: Skenari 2 (SHBR e ngritur).....	50
Tabela 2: Nxënësit sipas klasëve në Kosovë 2012/13	54
Tabela 3: Nxënësit sipas klasave në Kosovë 2013/14	55
Tabela 4: Rezultatet e arritshmërisë së kl. V.....	56
Tabela 5: Rezultatet e arritshmërisë së kl. V.....	56
Tabela 6: Matura Shtetërore	56
Tabela 7: Mësimi në gjuhë boshnjake	57
Tabela 8: Mësimi në gjuhë turke.....	57
Tabela 9: Parashikimi i popullsisë për grupmoshat relevante (varianti i mesëm)	58
Tabela 10: Parashikimi i nevojave për klasë me raportin aktual nxënës-klasë	58
10 a: Skenari 1 (SHBR e vitit shkollor 2013/2014)	58
10 b: Skenari 2 (SHBR e ngritur).....	58

HYRJE

Krahas reformave të tjera arsimore (ligjore, infrastrukturore e kurrikulare), rëndësi të veçantë ka edhe avansimi i Sistemit të Menaxhimit të Informatave në Arsim - SMIA, si një bazë reale për zhvillimin e politikave arsimore, të bazuar në të dhëna dhe tregues të saktë arsimor.

MASHT gradualisht ka ndërtuar një sistem koherent, të qëndrueshëm dhe të sigurt të informatave në arsim. Kështu, që nga viti shkollor 2003/04 MASHT-i për çdo vit ka përgatitur dhe botuar raport të veçantë statistikor me të dhëna statistikore. Nga viti 2008 ka avansim të SMIA-s, sepse përpos mbledhjes dhe përpunimit të të dhënave statistikore, janë llogaritur edhe tregues arsimorë dhe si rezultat i kësaj është përgatitur publikimi me treguesit dhe të dhënat statistikore në arsim për vitet shkollore 2004/05, 2005/06 dhe 2006/07. Në vitin 2009 është përgatitur dhe publikuar Korniza e Treguesve Arsimorë sipas parametrave të UNESCO-së dhe të vendeve të OECD-së, dhe njëkohësisht një publikim me tregues arsimorë për vitin shkollor 2008/09. Ndërsa, në vitin 2013 u përgatit dhe u botua edhe një tjetër publikim me treguesit e arsimit në Kosovë për tri vite: 2009/10, 2010/11 dhe 2011/12.

Hartimi i këtij Raporti Statistikor të MASHT-it me të dhëna dhe tregues relevant arsimorë për vitet shkollore 2012/13 dhe 2013/14 është dëshmi e zhvillimit dhe e konsolidimit të sistemit SMIA. Ky raport përmban të dhëna dhe tregues relevant arsimorë (të krahasueshëm në nivel ndërkombëtar) për të gjitha nivelet e arsimit parauniversitar për vitet shkollore 2012/13 dhe 2013/14 dhe ofron informacione në lidhje me zhvillimet në arsimin kosovar.

Ky raport do të ndihmojë vendimmarrësit politikë për ndarjen e burimeve në mënyrë strategjike dhe efikase, e që shpresojmë se do të reflektojë në përmirësimin e cilësisë së arsimit në Kosovë, si dhe do t'i mundësojë Qeverisë së Republikës së Kosovës që të kontribuojë në publikimet ndërkombëtare të treguesve arsimorë, si Raportit të Monitorimit Global të Fushatës Globale për Arsim, gjë që do të ndikonte edhe në mbështetjen më të madhe ndërkombëtare për zbatimin e reformës arsimore në Kosovë.

Raporti i ri statistikor i MASHT-it, gjithashtu, do të shërbejë në hartimin e Planit Strategjik të Arsimit në Kosovë për periudhën e ardhshme pesëvjeçare dhe do të mbështesë Rishikimin e Përbashkët Vjetor, i cili tashmë realizohet çdo vit.

Përfitues nga ky raport do të jenë: institucionet arsimore politikëbërëse, institucionet partnere të MASHT-it, Drejtoritë Komunale të Arsimit, drejtorët e shkollave, prindërit, mësimmësuesit, organizatat e ndryshme qeveritare dhe joqeveritare, përfaqësuesit e mediave dhe shoqëria në përgjithësi.

Vlerat e treguesve të paraqitura në këtë Raport tregojnë situatën e arsimit në nivel kombëtar, por nuk pasqyrojnë specifikisht situatën në nivel të komunave dhe të shkollave, ku gjendja ndryshon karahasuar me të dhëna dhe tregues kombëtar (sepse ato prezantojnë mesataren e vendit). Prandaj, në të ardhmen do të bëhen edhe llogaritje dhe analiza të të dhënave dhe treguesve në nivel komunal dhe shkollor, e veçmas në vendbanimet rurale dhe urbane etj.

Nxjerrja e treguesve të prezantuar në këtë raport është bërë sipas strukturës dhe metodologjisë së dhënë në Kornizën e Treguesve të Arsimit.

Të dhënat statistikore për këtë raport janë nxjerrë nga SMIA - MASHT, përveç nëse është cekur ndryshe tek treguesit specifikë. Përfshirja e nxënësve të regjistruar në institucione shkollore private në llogaritjen e treguesve varet nga të dhënat në dispozicion. Nxënësit e regjistruar në arsimin privat përfshihen në llogaritje të treguesve të qasjes dhe pjesëmarrjes, përveç atyre të nivelit parashkollor, por nuk përfshihen edhe në llogaritjen e treguesve të kushteve të mësimnxënies dhe të efikasitetit të brendshëm.

Për qëllim të llogaritjes së treguesve të arsimit në këtë raport janë përdorur të dhënat e popullsisë sipas moshës (ose grupmoshës), sipas versionit të mesëm të parashikuar nga ASK (2013). Duke marrë parasysh që nxënësit e përkatësisë etnike serbe në komunat me shumicë serbe nuk janë të përfshirë në SMIA, për të pasur konsistencë në mes të të dhënave të nxënësve dhe atyre të popullsisë, gjatë llogaritjes së treguesve numrat e popullsisë të parashikuar në ASK për grupmoshat relevante janë zvogëluar për 3.7%¹. E njëjta gjë është aplikuar edhe për parashikimet e numrit të nxënësve dhe numrit të paraleleve në të ardhmen.

Edhe në këtë raport mungojnë të dhënat statistikore për minoritetin serb, sepse mbledhja e tyre ende është sfidë. Raporti përmban edhe shtojcën, në të cilën prezantohen të dhëna numerike (statistikore) për disa nga treguesit e arsimit.

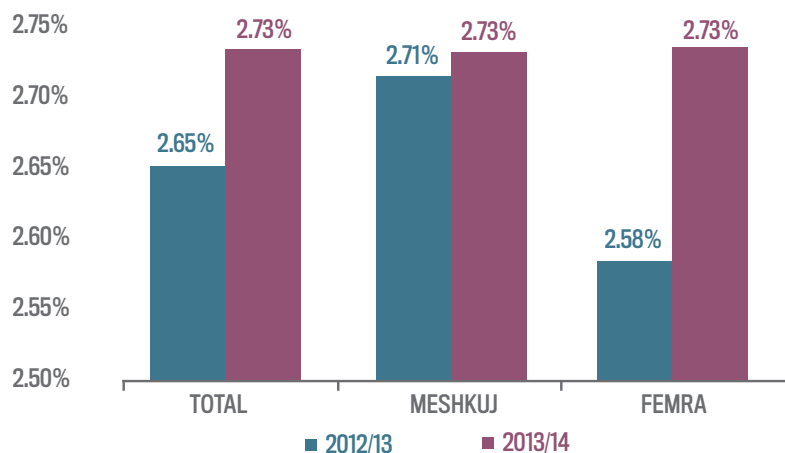
1 Sipas ASK (2013, f. 26), në vitin 2011 popullata në komunat veriore, të cilat janë të banuara kryesisht nga serbët, është vlerësuar të jetë 40,196. Ndërsa, sipas regjistrimit të popullsisë të vitit 2011 në komuna të tjera të vendit janë regjistruar 25,532 serbë, që së bashku paraqesin 3.7% të popullsisë së Kosovës. Meqë parashikimet e popullsisë nuk janë të llogaritura në nivel të komunës ose përkatësisë etnike, në këtë pulikim është supozuar që struktura etnike e popullsisë do të mbetet njëjtë.

1. QASJA DHE PJESËMARRJA

1.1 PJESËMARRJA NË ARSIMIN PARASHKOLLOR DHE PARAFILLOR

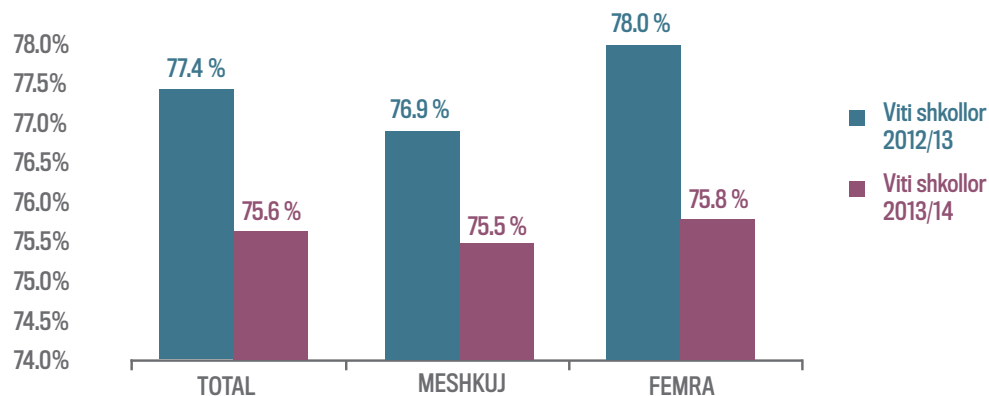
Me qëllim të matjes së pjesëmarrjes në nivelin parashkollor dhe parafillor është llogaritur shkalla bruto e regjistrimit (SHBR) në këto nivele. SHBR në nivelin e arsimit parashkollor e paraqitur më poshtë është llogaritur si raport në mes të numrit të përgjithshëm të nxënësve të regjistruar në arsimin parashkollor, d.m.th. në kopshte-qerdhe (pavarësisht moshës), dhe popullatës zyrtare të moshës që korrespondon me këtë nivel, pra moshës nën 5 vjeç.²

■ Figura 1: SHBR në arsimin parashkollor

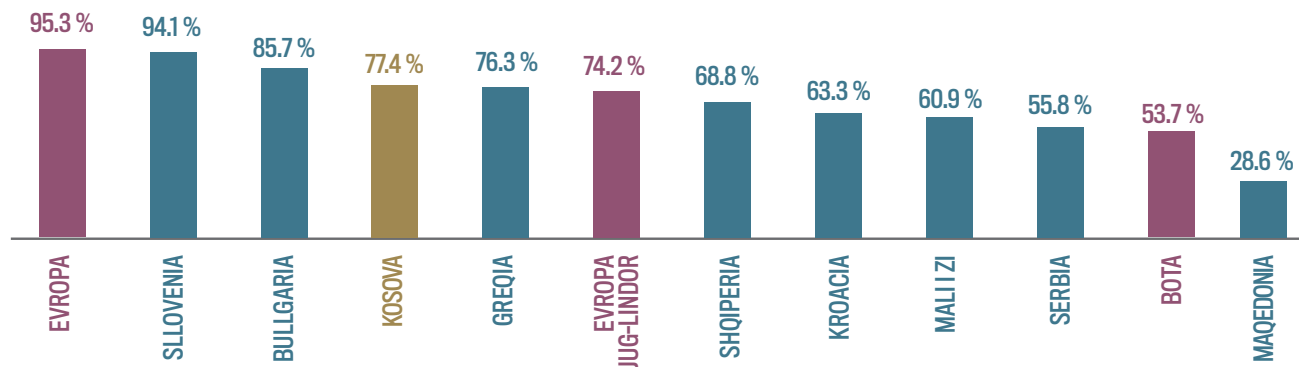

Ngjashëm me treguesin më lart, SHBR në nivelin e arsimit parafillor është llogaritur si raport në mes të numrit të përgjithshëm të fëmijëve të regjistruar në arsimin parafillor, d.m.th. në klasat parafillore të organizuara në shkolla fillore (pavarësisht moshës) dhe popullatës zyrtare të moshës që korrespondon me këtë nivel shkollimi (d.m.th. moshës 5 vjeçare). SHBR në arsimin parafillor ka shënuar rënie për 1.8 pikë të përqindjes në vitin shkollor 2013/14 krahasuar me vitin shkollor paraprak 2012/13 (75.6% nga 77.4%).

2 Në institucionet parashkollore publike nuk ofrohen shërbime për fëmijët nën moshën 1 vjeçare. Ky tregues nuk është krahasuar me vendet tjera, për shkak të krahasueshmërisë së treguesve sa i përket grupmoshës së cilës i referohet.

■ **Figura 2: SHBR në arsimin parafillor**

Krahasuar me vendet tjera, në vitin shkollor 2012/13 Kosova qëndron mbi mesataren e Evropës Juglindore (77.4%), me SHBR më të ulët se Sllovenia e Bullgaria (përkatësisht 94.1% dhe 85.7%), por më të lartë se sa vendet tjera të rajonit³.

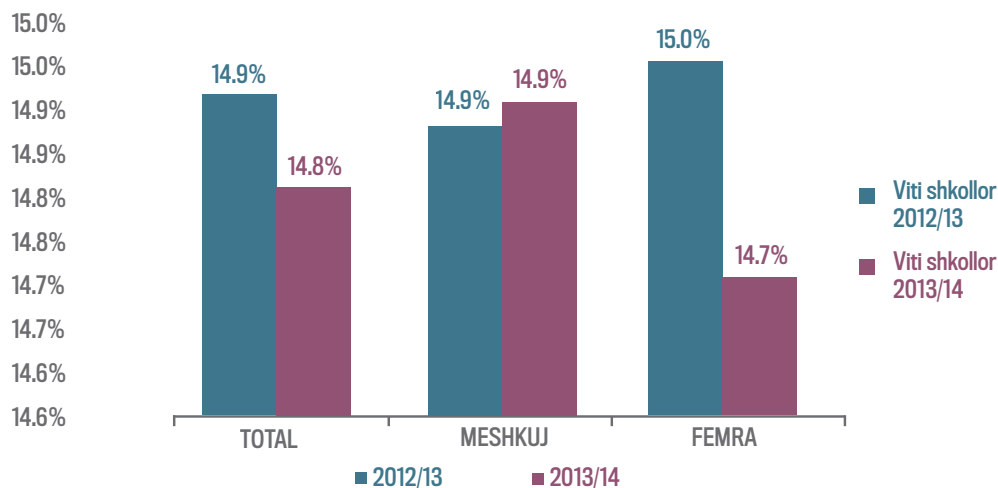
■ **Figura 3: SHRB ne arsimin parafillor, krahasim (viti 2012/13)**

Burimi: MASHT /SMIA për Kosovën dhe UNESCO (2015) për vitin 2012/13 për vendet tjera

Llogaritjet për të dy nivelet së bashku, si raport në mes të numrit të nxënësve të regjistruar në arsimin parashkollor dhe ate parafillor dhe popullatës zyrtare të moshës 0-5 vjeçare (nën 6 vjeçare), SHBR për dy vitet e fundit shkollore arrin shkallën e përfshirjes gati 15%.

3 Krahasimet janë bërë për vitin shkollor 2012/13, meqë në kohën e shkrimit të këtij raporti ky ka qenë viti i fundit për të cilin kanë qenë dispozicion statistika të krahasueshme.

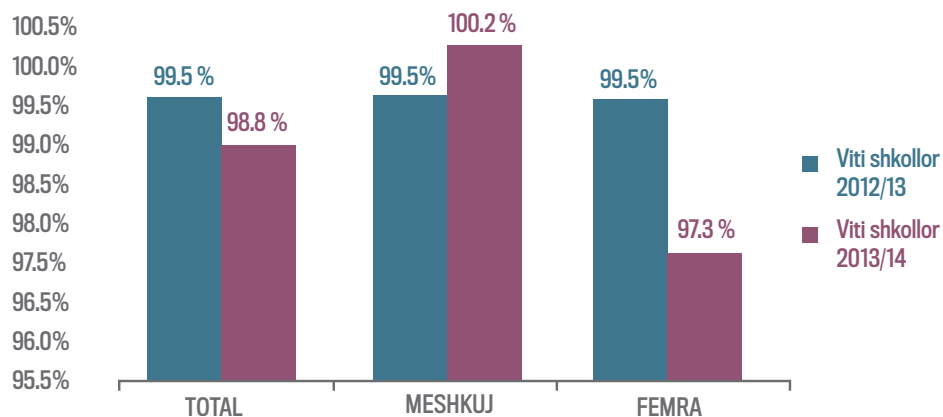
■ **Figura 4: SHBR në arsimin parashkollor dhe parafillor**

1.2 QASJA NË ARSIMIN FILLOR

Shkalla e pranimit të nxënësve fillestarë është tregues i nivelit të përgjithshëm të qasjes në shkollimin fillor. Ky tregues, i llogaritur si raport në mes të numrit të nxënësve që kanë hyrë për herë të parë në klasën e parë të shkollës fillore (pavarësisht moshës) dhe popullatës zyrtare të moshës 6 vjeçare, tregon përfshirje pothuajse të plotë.

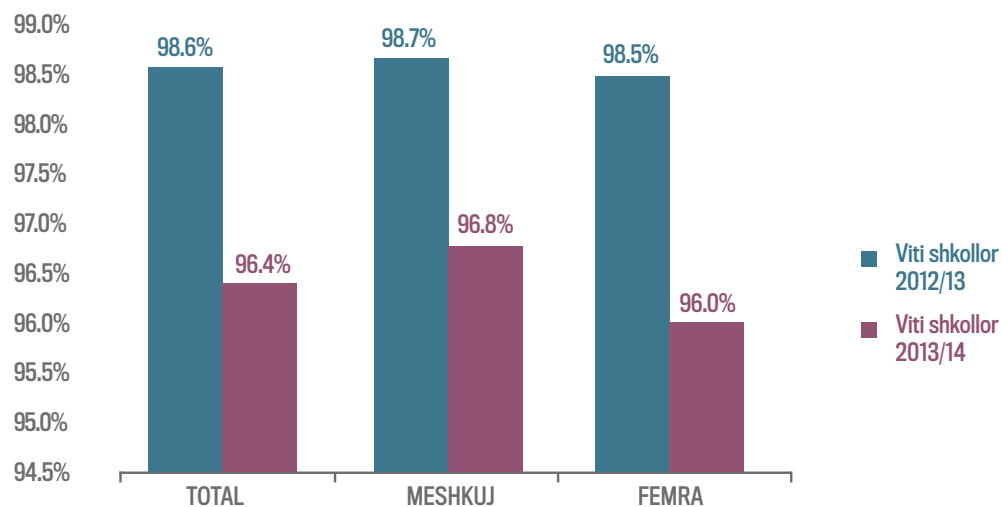
■ **Figura 5: Shkalla e pranimit të nxënësve fillestarë**

1.3 PJESËMARRJA NË ARSIMIN FILLOR

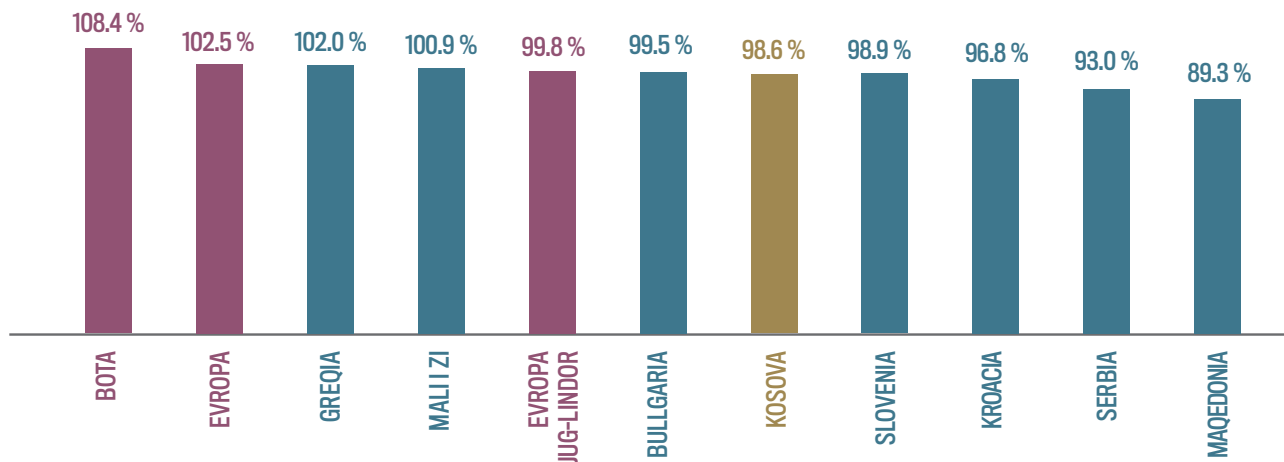
I matur me SHBR, si raport në mes të nxënësve të regjistruar në arsimin fillor (klasët 1-5) dhe popullatës zyrtare të moshës 6-10 vjeçare, tregon pjesëmarrjen në arsimin fillor për vitet 2012/13 dhe 2013/14.

■ **Figura 6: Pjesëmarrja në arsimin fillor**

Statistikat e SHBR në arsimin fillor për vitin 2012/13 e vendosin Kosovën afër mesatares së Evropës Juglindore. Pjesëmarrja në Kosovë duket të jetë më e lartë, krahasuar me shumicën e shteteve të rajonit, me përjashtim të Greqisë dhe Malit të Zi.

■ **Figura 7: SHBR në arsimin fillor, krahasim (viti shkollor 2012/13)**

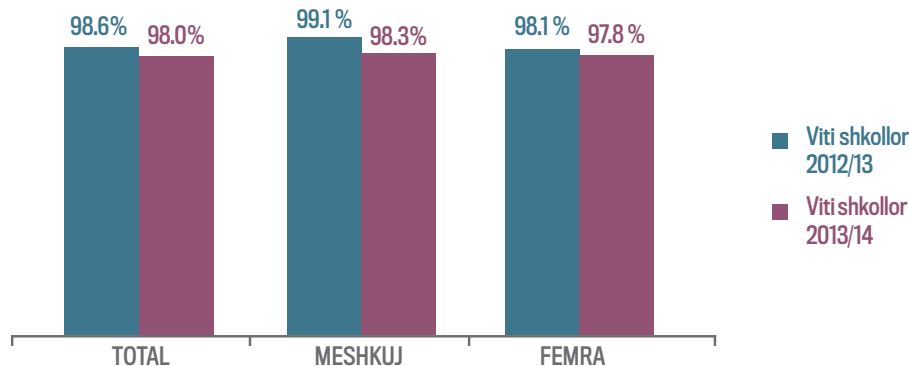

Burimi: MASHT /SMIA për Kosovën dhe UNESCO për vitin 2012/13 për vendet tjera

1.4 PJESËMARRJA NË ARSIMIN E MESËM TË ULËT

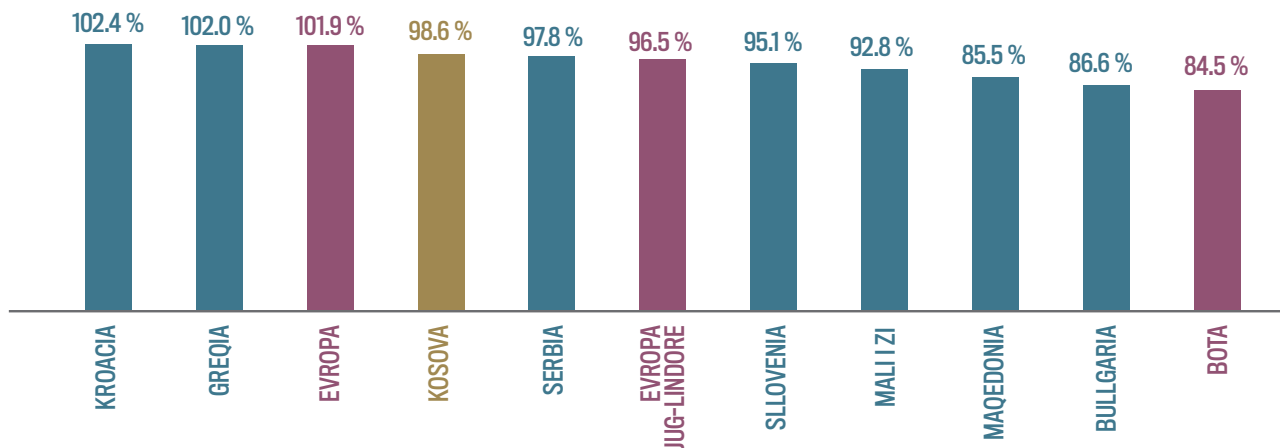
E matur me SHBR, si raport në mes të nxënësve të regjistruar në arsimin e mesëm të ulët (klasët 6-9) dhe popullatës zyrtare të moshës 11-14 vjeçare, pjesëmarrja në këtë nivel të arsimit, në vitin shkollor 2012/13 ishte e njëjtë me atë në arsimin fillor 98.6%. Ngjashëm si në rastin e arsimit fillor, edhe SHBR në arsimin e mesëm të ulët ka shënuar ulje të lehtë në 98% në vitin 2013/14.

■ **Figura 8: SHRB në arsimin mesëm i ulët**

Ky nivel i pjesëmarrjes në arsimin e mesëm të ulët e vë Kosovën rreth 2 pikë të përqindjes mbi mesataren e Evropës Juglindore.

■ **Figura 9: SHBR në arsimin e mesëm të ulët, krahasim (viti shkollor 2012/13)**

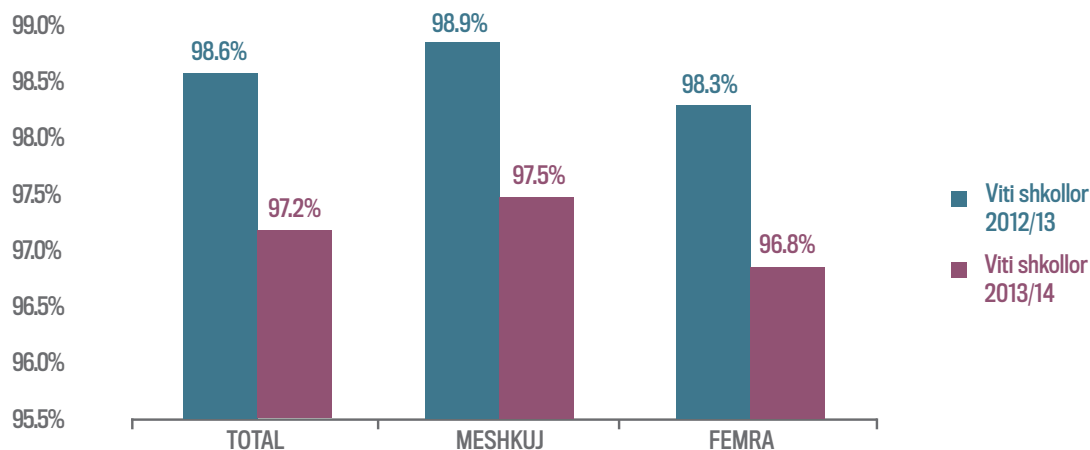

Burimi: MASHT/SMIA për Kosovën dhe UNESCO për vitin 2012/13 për vendet tjera

1.5 PJESËMARRJA NË ARSIMIN E OBLIGUESHËM

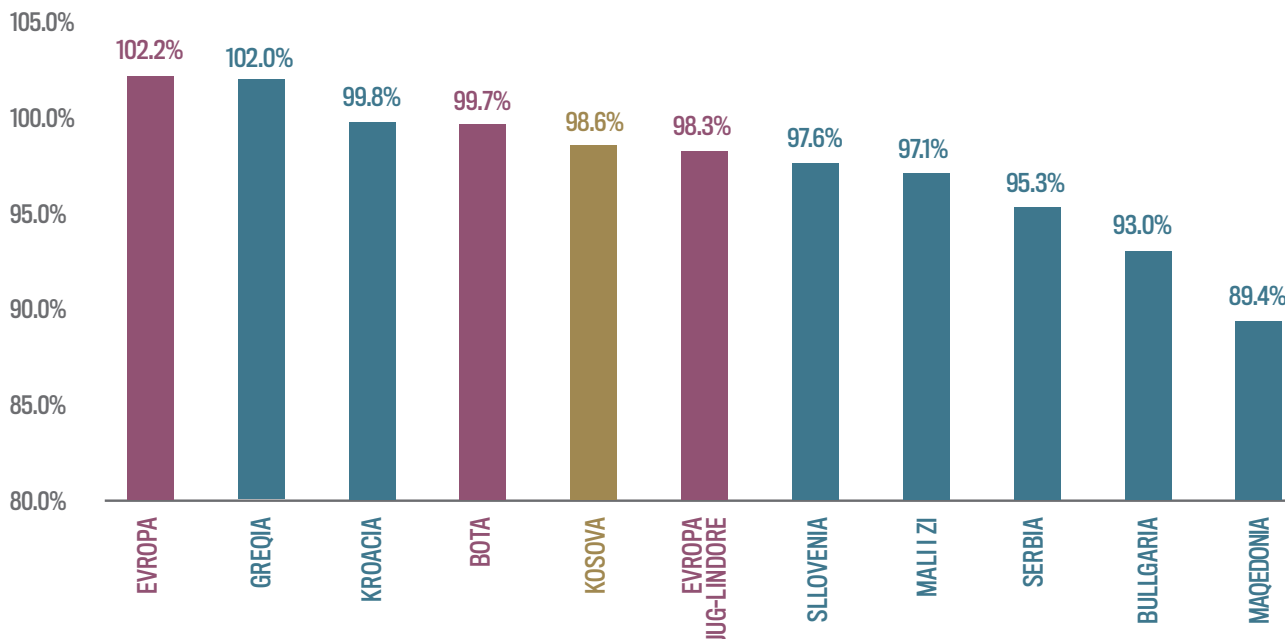
SHBR në arsimin e obligueshëm llogaritet si raport në mes të numrit të nxënësve të regjistruar në arsimin e obligueshëm (klasët 1-9) dhe popullatës zyrtare të moshës 6-14 vjeçare.

■ **Figura 10: Pjesëmarrja në arsimin e obligueshëm**

Sa i përket pjesëmarrjes në arsimin e obligueshëm, Kosova qëndron afër mesatares së Evropës Juglindore, e tejkaluar vetëm nga Kroacia dhe Greqia (nga vendet e rajonit).

■ **Figura 11: SHBR në arsimin e obligueshëm, krahasim (viti shkollor 2012/13)**
Bruto regjistrimi ne arsimin obliguar

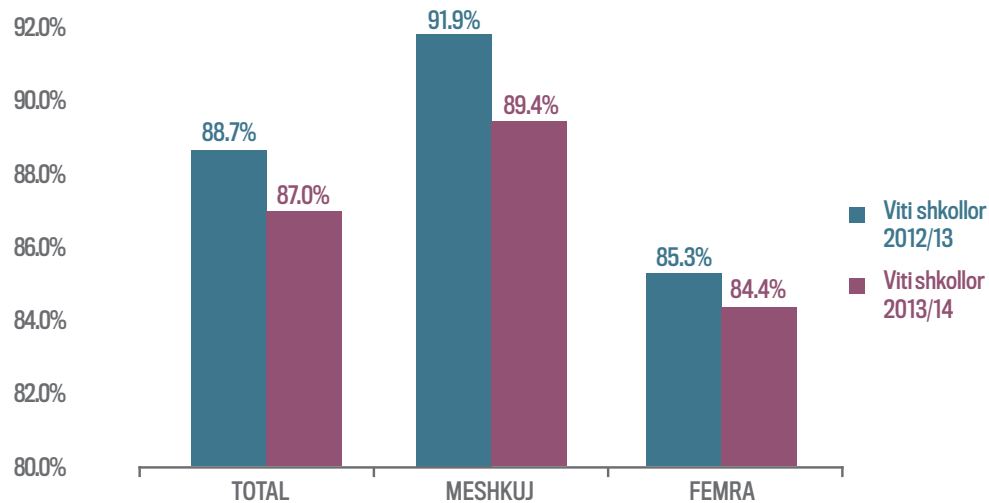
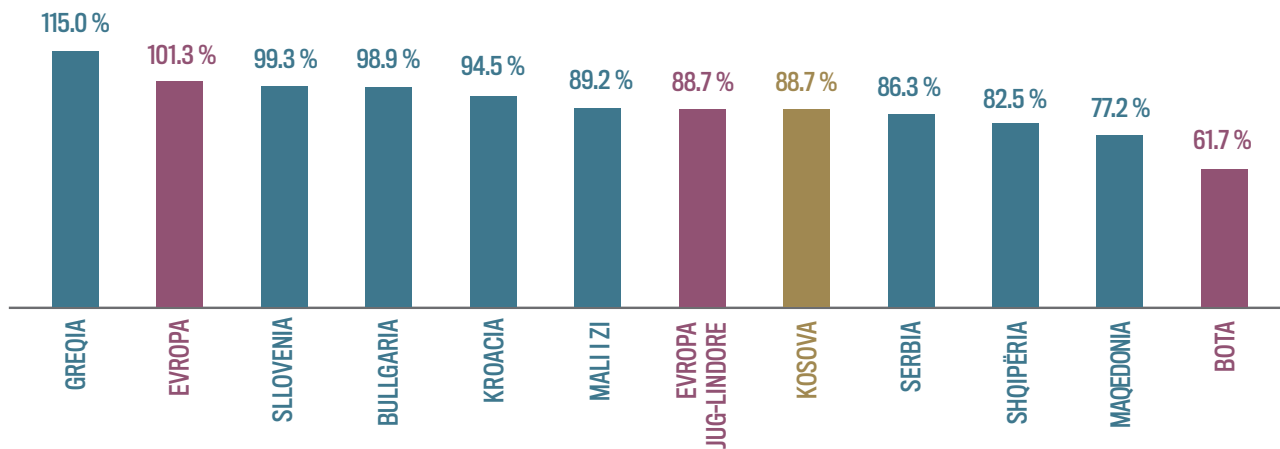
Burimi: MASHT/SMIA për Kosovën dhe UNESCO për vitin 2012/13 për vendet tjera

1.6 PJESËMARRJA NË ARSIMIN E MESËM TË LARTË

Pjesëmarrja në arsimin e mesëm të lartë (klasët 10-12), e llogaritur me SHBR, si raport në mes të nxënësve të regjistruar në këtë nivel arsimit dhe parashikimit të popullatës së moshës 15-17 vjeçare, ishte 88.7% në vitin shkollor 2012/13.

Për dallim nga treguesit e pjesëmarrjes në arsimin e obligueshëm, SHBR në arsimin e mesëm të lartë (që është më e ulët), ka shënuar ulje në 87.0% në vitin shkollor 2013/14.

Një gjë tjetër që bie në sy tek ky tregues është se dallimi gjinor, që ishte i neglizhueshëm në shkollimin fillor dhe qëndronte në mes të 0.5 dhe 1.5 pikë të përqindjes në arsimin e mesëm të ulët, në arsimin e mesëm të lartë kjo vlerë në vitin 2012/13 arrin në 5 pikë të përqindjes, ndërsa në vitin 2013/14 në 6.6%.

■ **Figura 12: SHBR në arsimin e mesëm të lartë**■ **Figura 13: SHBR në arsimin e mesëm të lartë, krahasim (viti shkollor 2012/13)**

Burimi: MASHT/SMIA për Kosovën dhe UNESCO për vitin 2012/13 për vendet tjera

1.7 FËMIJËT JASHTË SHKOLLËS

Fëmijët të cilët nuk janë në shkollë llogariten si raport në mes të fëmijëve të moshës zyrtare që korrespondon me shkollimin fillor e që nuk janë të regjistruar në arsimin fillor (klasa 1-5) dhe atyre në atë të mesëm te ulet (klasa 6-9) dhe popullatës zyrtare që i takon kësaj grupmoshe. Për llogaritjen e këtij treguesi sipas definicionit (UNE-SCO) nevojitet numri i nxënësve sipas moshës, që nuk janë në dispozicion. Prandaj, një tregues i përafërt është llogaritur në vend të këtij, duke marrë parasysh SHBR në të gjitha nivelet e shkollimit. Sipas kësaj llogaritje del se rreth 3-5% e fëmijëve mbesin jashtë arsimit fillor dhe të mesëm të ulët, ndërsa në arsimin e mesëm të lartë kjo përqindje arrin 12-14%.

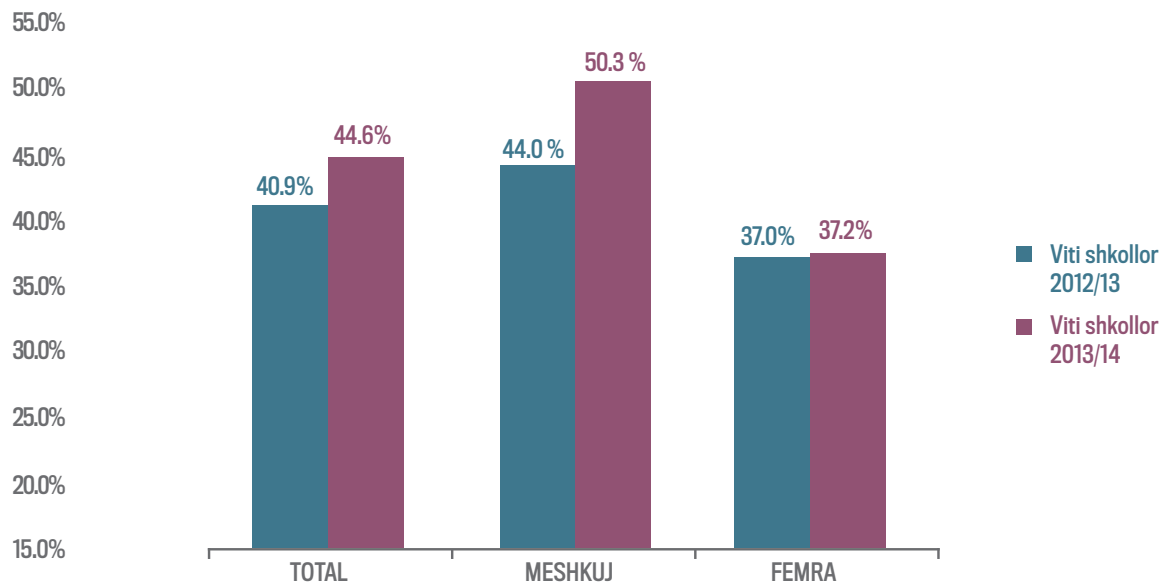
1.8 NXËNËSIT ME NEVOJA TË VEÇANTA

1.8.1 NXËNËSIT ME NEVOJA TË VEÇANTA NË ARSIMIN E OBLIGUESHËM

Përfshirja e nxënësve me nevoja të veçanta është llogaritur si raport i numrit të përgjithshëm të nxënësve me nevoja të veçanta të regjistruar në arsimin e obligueshëm (në nivelin fillor dhe të mesëm të ulët) pavarësisht nga mosha dhe numri i vlerësuar⁴ i fëmijëve me nevoja të veçanta të moshës përkatëse (në këtë rast 6-14 vjeç). E llogaritur në këtë mënyrë, përfshirja e fëmijëve me nevoja të veçanta ishte 40.9% në vitin shkollor 2012/13 dhe është ngritur në 44.6% në vitin vijues.

4 Sikurse në rastin e këtij treguesi për arsimin e obligueshëm, ky numër është vlerësuar në bazë të të dhënave të Regjistrimit të popullsisë të vitit 2011. Për shembull, numri i fëmijëve me nevoja të veçanta të moshës 5-13 vjeç për vitin 2012 është supozuar të jetë numri i fëmijëve me së paku një vështirësi që kanë qenë një vit më të vegjël (d.m.th. të moshës 5-13 vjeç).

■ **Figura 14: Përfshirja e nxënësve me nevoja të veçanta në arsimin e obligueshëm**

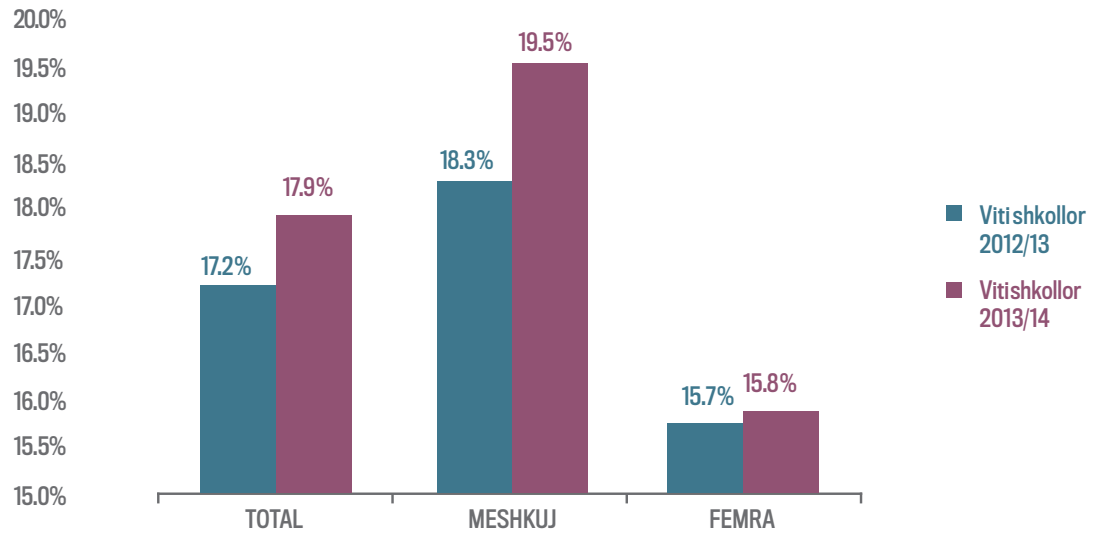

1.8.2 NXËNËSIT ME NEVOJA TË VEÇANTA NË ARSIMIN E MESËM TË LARTË

Përfshirja e nxënësve me nevoja të veçanta në arsimin e mesëm të lartë është llogaritur si raport i numrit të përgjithshëm të nxënësve me nevoja të veçanta të regjistruar në këtë nivel të arsimit, pavarësisht nga mosha, dhe numrit të vlerësuar⁵ të fëmijëve me nevoja të veçanta të moshës përkatëse (në këtë rast 15-17 vjeç).

5 Në mungesë të të dhënave të sakta për numrin e fëmijëve me nevoja të veçanta të moshës së caktuar, ky numër është vlerësuar në bazë të të dhënave të Regjistrimit të popullsisë të vitit 2011. Për shembull, numri i fëmijëve me nevoja të veçanta të moshës 15-17 vjeç për vitin 2012 është supozuar të jetë numri i fëmijëve me së paku një vështirësi, e që kanë qenë një vit më të vegjël (d.m.th. të moshës 14-16 vjeç).

■ **Figura 15:** Përfshirja e nxënësve me nevoja të veçanta në arsimin e mesëm të lartë

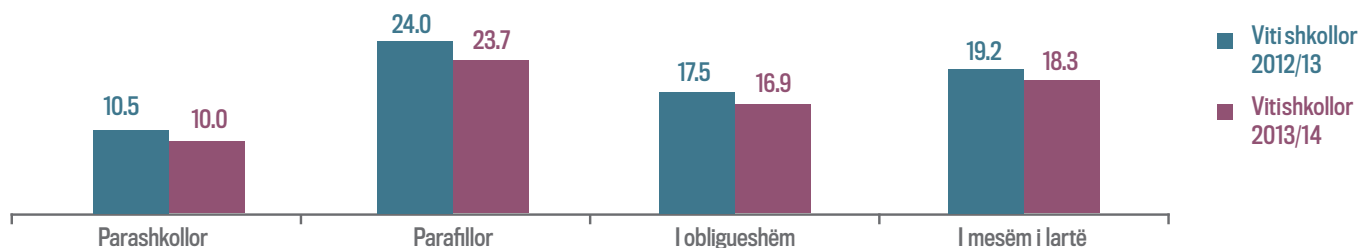
2. KUSHTET E MËSIMNXËNIES

Treguesit e paraqitur në këtë seksion i referohen vetëm arsimit publik.

2.1 RAPORTI NXËNËS-MËSIMDHËNËS

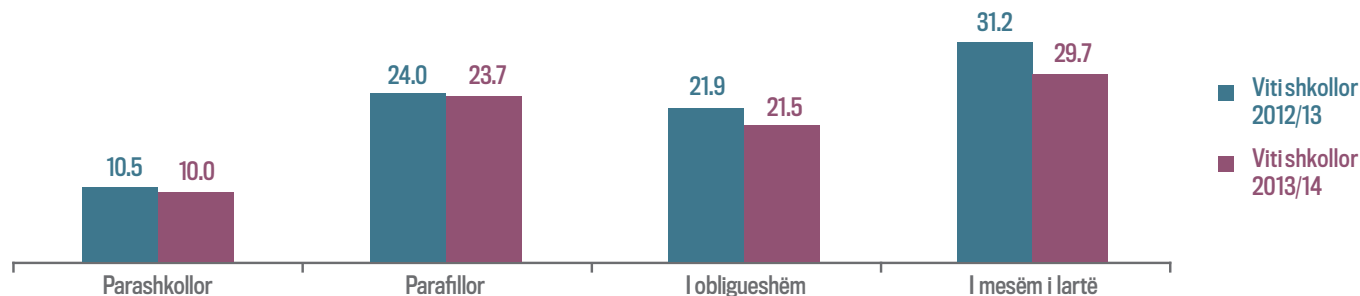
Raporti nxënës-mësimdhënës është tregues i numrit i nxënësve në raport për mësimdhënës. Ai logaritet duke pjesëtuar numrin e nxënësve të regjistruar në një nivel të arsimit me numrin e mësimdhënësve të angazhuar në atë nivel.

■ **Figura 16: Raporti nxënës-mësimdhënës**

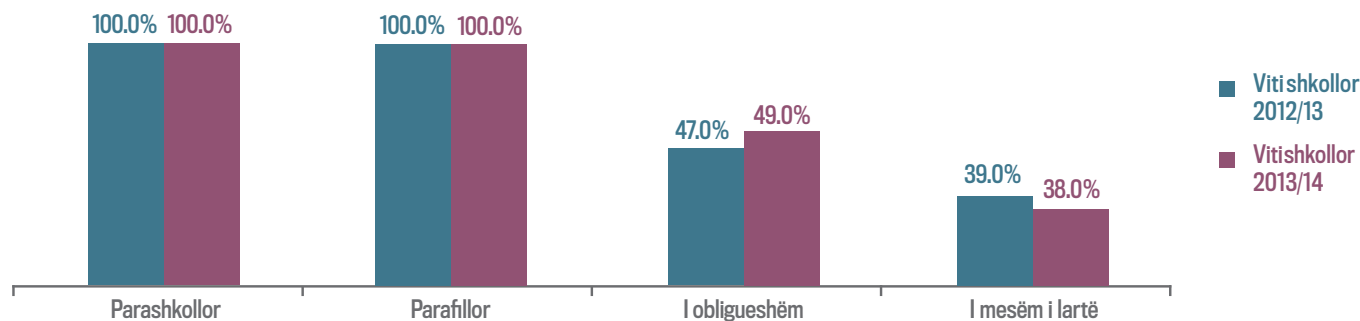
2.2 RAPORTI NXËNËS-PARALELE

Raporti nxënës-paralele llogaritet duke pjesëtuar numrin e nxënësve të regjistruar në një nivel të arsimit me numrin e paraleleve në atë nivel.

■ **Figura 17: Raporti nxënës-paralele**

2.3 PËRQINDJA E MËSIMDHËNËSVE FEMRA

Përqindja e mësimitdhënësve femra është tregues i përbërjes gjinore të mësimitdhënësve të angazhuar në një nivel arsimit. Në Kosovë femrat përbëjnë 100% të mësimitdhënësve në nivelin parashkollor dhe parafillor. Në nivelin e arsimit të obligueshëm femrat përbëjnë gati gjysmën e mësimitdhënësve, ndërsa kjo pjesëmarrje bie rreth 40% në arsimin e mesëm të lartë.

■ **Figura 18: Përqindja e mësimitdhënësve femra**

2.4 INDEKSI I BARAZISË GJINORE

Te treguesit e qasjes dhe pjesëmarrjes në nivele të ndryshme të arsimit sipas moshës janë vënë në pah dallimet gjinore, posaçërisht në disa tregues. Për të hulumtuar më tej dallimet gjinore, në këtë seksion paraqitet indeksi i barazisë gjinore i llogaritur për secilin nivel të arsimit. Indeksi i barazisë gjinore është tregues i përparimit drejt barazisë gjinore në pjesëmarrjen në arsim. Ai gjithashtu mund të reflektojë mundësitë për mësimnxënie në dispozicion të femrave në krahasim me ato për meshkujt. Indeksi i barazisë gjinore llogaritet si raport i vlerës së indikatorit, në këtë rast SHBR, të llogaritur për femra dhe vlerës së llogaritur për meshkuj. Në rast të SHBR, indeksi me vlerë 1 tregon barazi të plotë gjinore, ndërsa rastet kur pjesëmarrja është më e ulët për femrat reflektohet në vlera të indeksit më të vogla se 1.

■ Figura 19: Indeksi i barazisë gjinore

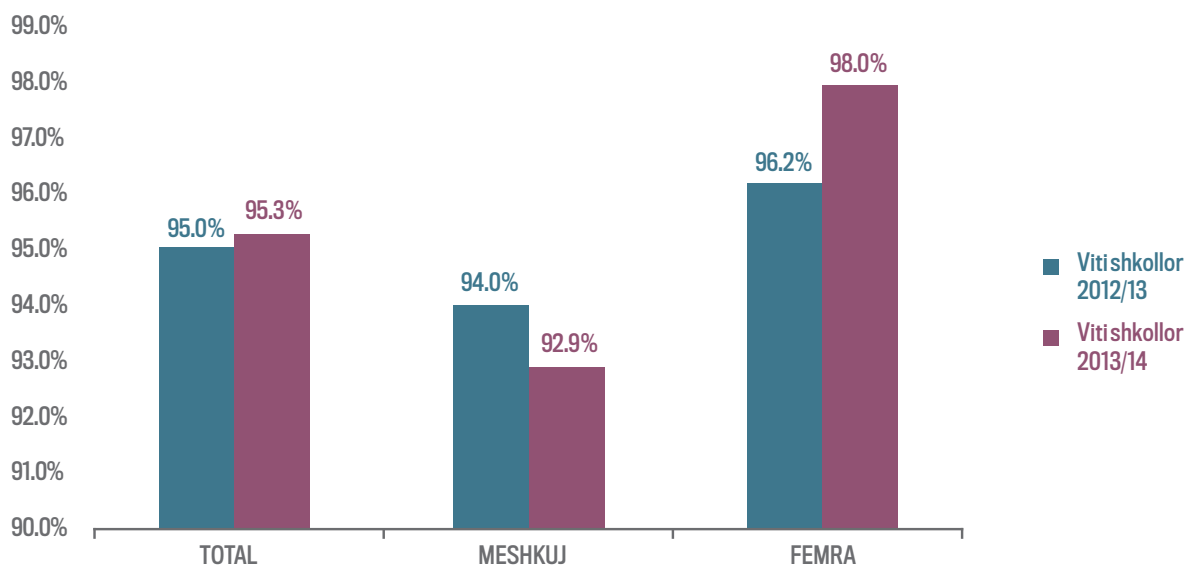

3. EFIKASITETI I BRENDSHËM

3.1 RAPORTI I NXËNËSVE QË FILLOJNË KLASËN E PARË DHE ARRIJNË NË KLASËN E PESTË NË ARSIMIN FILLOR

Ky tregues është raporti në mes numrit të nxënësve që janë regjistruar në klasën e fundit të këtij niveli të shkollimit (d.m.th në klasën e pestë) në një vit të caktuar dhe numrit të nxënësve që janë regjistruar në klasën e parë katër vite më herët. P.sh. për vitin shkollor 2012/13 ky llogaritet duke pjesëtuar numrin e nxënësve të regjistruar në klasën e pestë në këtë vit shkollor me numrin e nxënësve të regjistruar në klasën e parë në vitin shkollor 2008/09.

■ **Figura 20:** Raporti i nxënësve që fillojnë klasën e parë dhe arrijnë në klasën e pestë në arsimin fillor

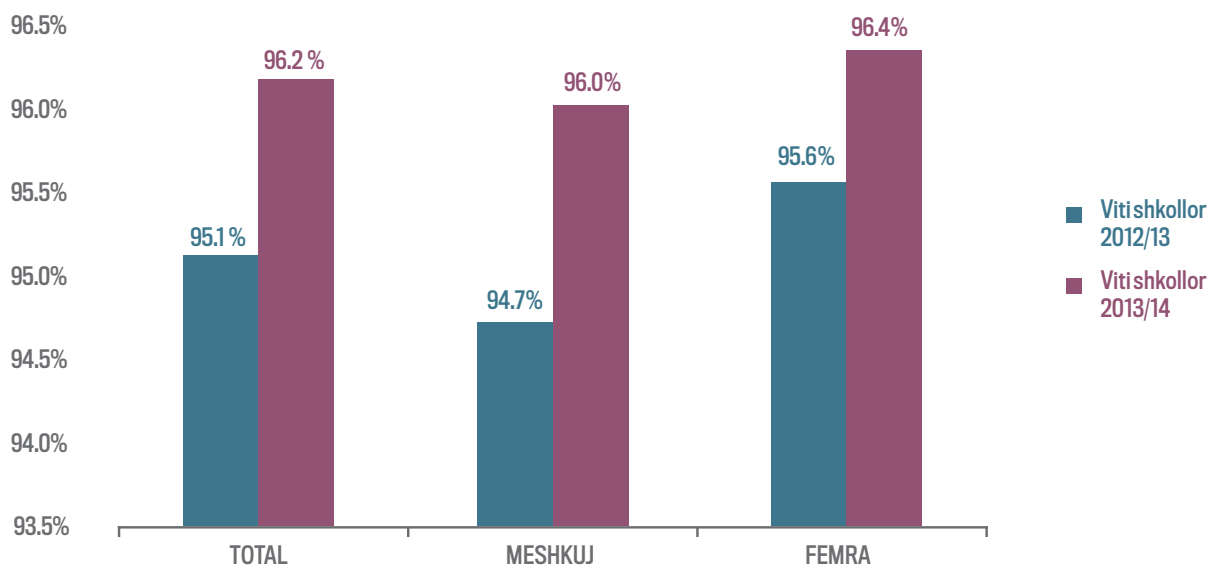

3.2 RAPORTI I NXËNËSVE QË FILLOJNE KLASËN E GJASHTË DHE ARRIJNË NË KLASËN E NËNTË NË ARSIMIN E MESËM TË ULËT

Ky tregues është raporti në mes numrit të nxënësve që janë regjistruar në klasën e fundit të këtij niveli të shkollimit (d.m.th. në klasën e nëntë) në një vit të caktuar dhe numrit të nxënësve që janë regjistruar në klasën e gjashtë tri vite më

herët. P.sh. për vitin shkollor 2012/13 ky llogaritet duke pjesëtuar numrin e nxënësve të regjistruar në klasën e nëntë në këtë vit shkollor me numrin e nxënësve të regjistruar në klasën e gjashtë në vitin shkollor 2009/10.

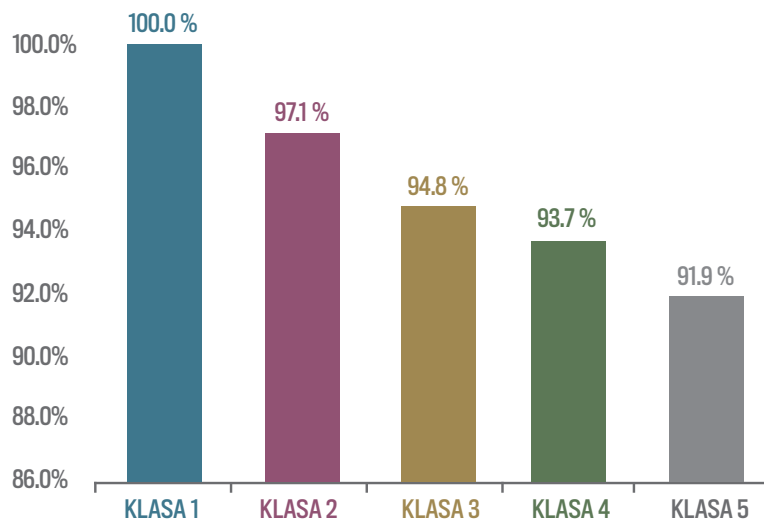
■ **Figura 21: Raporti i nxënësve që fillojnë klasën e gjashtë dhe arrijnë në klasën e nëntë në arsimin e mesëm të ulët**

3.3 SHKALLA E KALIMIT SIPAS KLASAVE (MBIJETESËS) NË ARSIMIN FILLOR

Shkalla e kalimit sipas klasave (mbijetesës) është tregues i efikasitetit të brendshëm të sistemit të arsimit që paraqet përqindjen e një gjenerate të nxënësve të regjistruar në klasën e parë të një cikli të shkollimit që pritet të arrijnë klasat në vazhdim. Ky tregues llogaritet duke pjesëtuar numrin total të nxënësve që i takojnë një gjenerate që kanë arritur të kalojnë në secilën klasë pasuese me numrin e nxënësve të gjeneratës përkatëse, d.m.th. atyre që janë regjistruar në klasën e parë të arsimit fillor. Figura më poshtë paraqet shkallët e mbijetesës sipas klasave në arsimin fillor.

■ **Figura 22: Shkalla e kalimit sipas klasave (mbijetesës) në arsimin fillor, viti shkollor 2012/13**

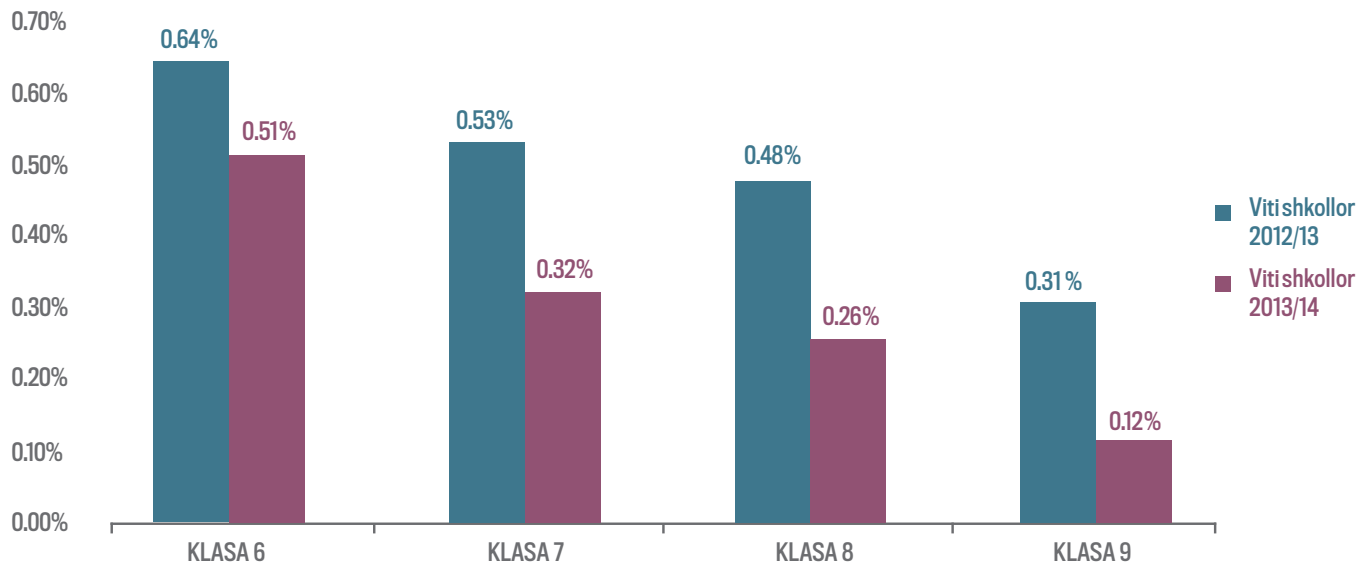

3.4 PËRSËRITËSIT NË ARSIMIN E MESËM TË ULËT

Përqindja e përsëritësve paraqet numrin e nxënësve që nuk e kalojnë klasën, krahsuar me numrin total të nxënësve të regjistruar në klasën përkatëse, e cila llogaritet në fund të vitit shkollor. P.sh. Përqindja e përsëritësve për klasën e gjashtë për vitin 2013/14 llogaritet duke pjesëtuar numrin e nxënësve që përsërisin klasën e gjashtë me numrin e përgjithshëm të nxënësve në klasën e gjashtë.

Përqindja e përsëritësve në dy vitet e fundit shkollore është paraqitur në figurën më poshtë. Në krahasim me vitin paraprak, përqindja e përsëritësve në vitin 2013/14 është më e ulët në të gjitha klasat e arsimit të mesëm të ulët.

■ **Figura 23:** Përqindja e përsëritësve në arsimin e mesëm të ulët

Shkalla e përsëritësve paraqet raportin e nxënësve të regjistruar në një klasë në një vit të caktuar shkollor, të cilët vazhdojnë të mësojnë në të njëjtën klasë edhe në vitin e ardhshëm shkollor. P.sh. Shkalla e përsëritjes për klasën e gjashtë për vitin 2013/14 llogaritet duke pjesëtuar numrin e nxënësve përsëritës të regjistruar në këtë vit shkollor me numrin e nxënësve të regjistruar në klasën e gjashtë në vitin 2013/14.

Shkalla e përsëritjes në arsimin e mesëm të ulët dy vitet e fundit shkollore është paraqitur në figurën më poshtë. Edhe ky tregues ka pasur tendencë rënie në vitin 2013/14 krahasuar me vitin paraprak, me një rënie më të dukshme në klasën e gjashtë.

■ **Figura 24:** Shkalla e përsëritësve në arsimin e mesëm të ulët

3.5 PËRSËRITËSIT NË ARSIMIN E MESËM TË LARTË

Përqindja e përsëritësve dhe shkalla e përsëritjes për arsimin e mesëm të lartë janë llogaritur me formulat e njëjta të përdurura për këta tregues në arsimin e mesëm të ulët (të shpjeguar më lart).

Përqindja e përsëritësve në dy vitet e fundit shkollore është paraqitur në figurën më poshtë. Ky tregues është dukshëm më i lartë në këtë nivel arsimit krahasuar me arsimin e mesëm të ulët. Ngjashëm me statistikat e arsimit të mesëm të ulët, përqindja e përsëritësve në vitin 2013/14 në krahasim me vitin paraprak është më e ulët në të gjitha klasat e arsimit të mesëm të ulët, por në këtë nivel dallimet në mes viteve janë edhe më të mëdha.

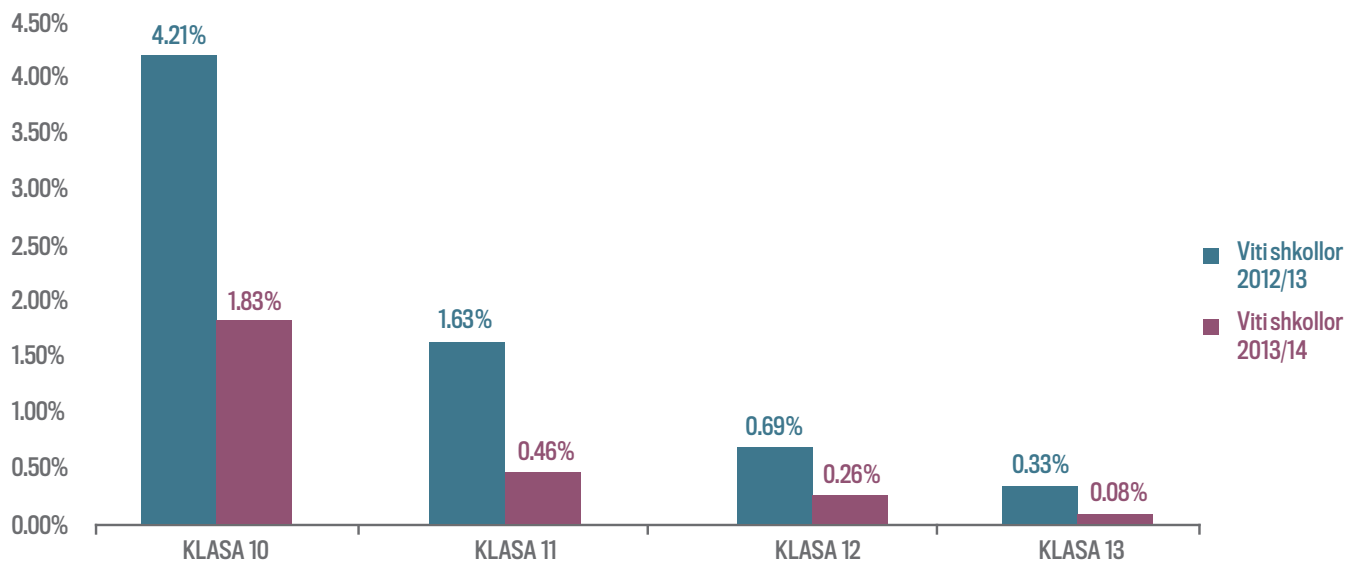
■ **Figura 25:** Përqindja e përsëritësve në arsimin e mesëm të lartë

Figura më poshtë paraqet shkallën e përsëritjes në arsimin e mesëm të lartë për dy vitet e fundit shkollore. Përderisa shkalla e përsëritjes së klasës së gjashtë dhe të shtatë kanë shënuar rënie në vitin 2013/14 në krahasim me vitin paraqark, ky tregues pothuajse është dyfishuar për klasën e dhjetë.

■ **Figura 26: Shkalla e përsëritjes në arsimin e mesëm të lartë**

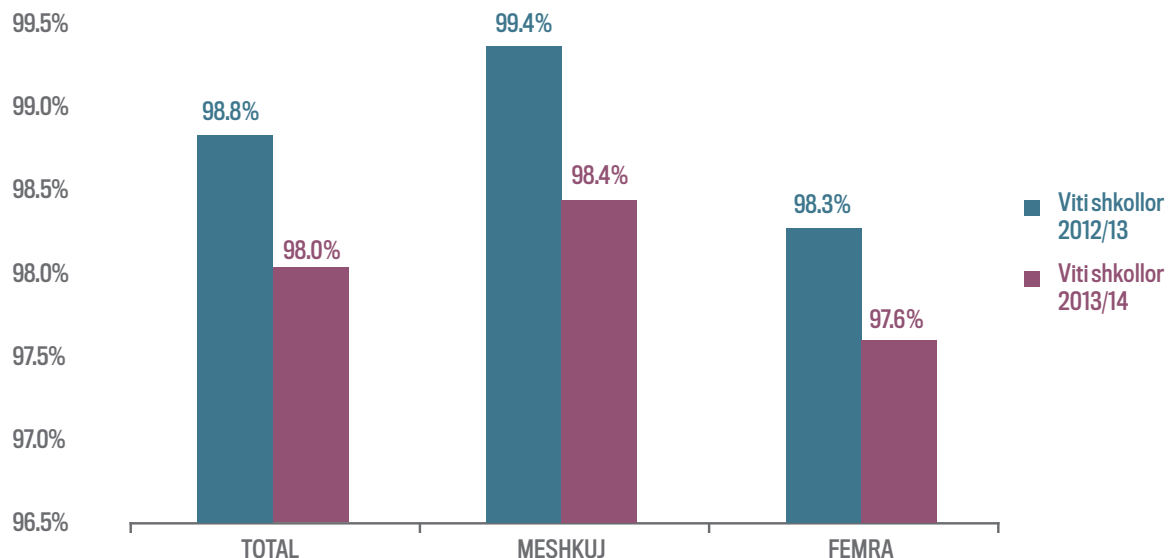

3.6 SHKALLA E TRANZICIONIT NGA ARSIMI FILLOR NË ATË TË MESËM TË ULËT

Shkalla e tranzicionit paraqet numrin e nxënësve të pranuar në klasën e parë të nivelit të arsimit, të shprehur si përqindje të numrit të nxënësve të regjistruar në klasën e fundit të nivelit paraprak të arsimit. Për tranzicionin nga arsimi fillor në atë të mesëm të ulët, treguesi është llogaritur si raport në mes të numrit të nxënësve të pranuar në klasën e gjashtë në vitin shkollor përkatës (p.sh. 2012/13), duke mos përfshirë përsëritësit e regjistruar në klasën e gjashtë në këtë vit, dhe numrit të nxënësve të regjistruar në klasën e pestë në vitin e kaluar (p.sh. 2011/12).

Shkalla e tranzicionit në arsimin e mesëm të ulët është 98.8% në vitin 2012/13 dhe 98% në vitin pasues. Ekziston një dallim i vogël gjinor sa i përket këtij treguesi, por ky është ulur nga 1.1 në 0.8 pikë të përqindjes në vitin e fundit shkollor.

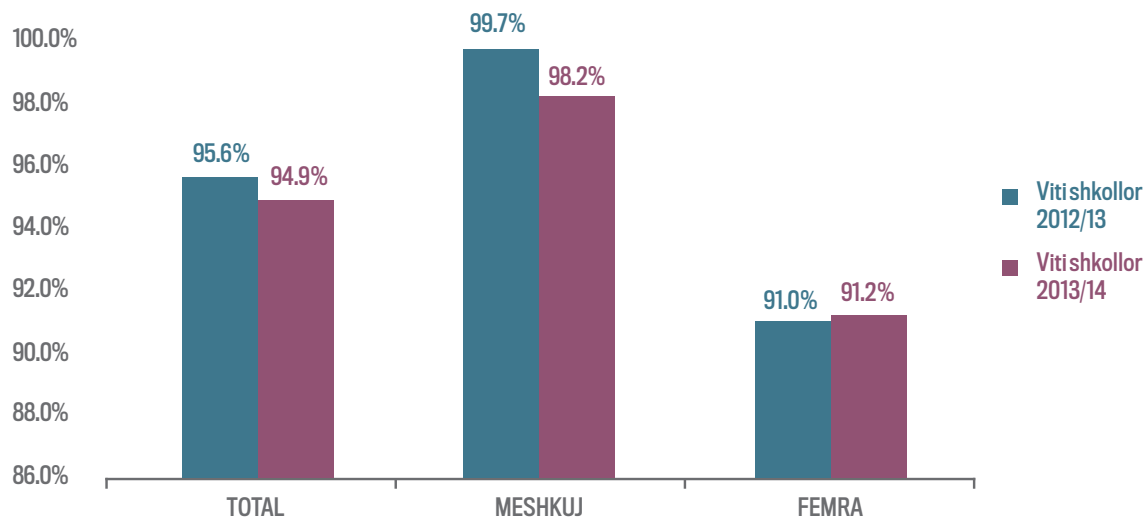
■ **Figura 27: Shkalla e tranzicionit nga arsimi fillor në atë të mesëm të ulët**

3.7 SHKALLA E TRANZICIONIT NGA ARSIMI I MESËM I ULËT NË ATË TË MESËM TË LARTË

Shkalla e tranzicionit nga arsimi i mesëm i ulët në atë të mesëm të lartë është llogaritur si raport në mes të numrit të nxënësve të pranuar në klasën e dhjetë në vitin shkollor përkatës (p.sh. 2012/13), duke mos përfshirë përsëritësit e regjistruar në klasën e dhjetë këtë vit, dhe numrit të nxënësve të regjistruar në klasën e nëntë në vitin paraparak (p.sh. 2011/12). Ky tregues mund të reflektojë rezultatin e arsimit të mesëm të ulët, por edhe qasjen në nivelin e mesëm të lartë. Shkalla e tranzicionit e llogaritur për dy vitet e fundit shkollore është rreth 95%. Në përputhje me statistikat e pjesëmarrjes në arsimin e mesëm të lartë të paraqitur në Seksionin 3, shkalla e tranzicionit nga arsimi i mesëm i ulët në atë të mesëm të lartë është më e lartë tek meshkujt, edhe pse dallimi është ulur nga 8.7 në vitin shkollor 2012/13 në 7 pikë të përqindjes në vitin 2013/14.

■ **Figura 28:** Shkalla e tranzicionit nga arsimi i mesëm i ulët në atë të mesëm të lartë

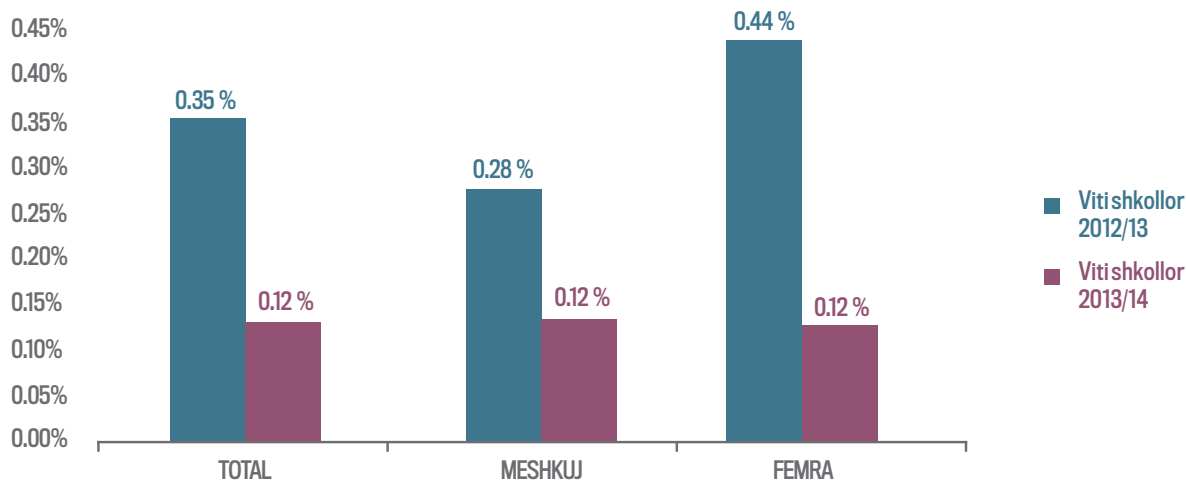

3.8 NXËNËSIT BRAKTISËS NË ARSIMIN FILLOR

Përqindja e nxënësve që kanë braktisur arsimin fillor është llogaritur si raport në mes të nxënësve të regjistruar në arsimin fillor që e kanë braktisur shkollën gjatë vitit shkollor dhe numrit total të nxënësve të regjistruar në arsimin fillor.

Shkalla e nxënësve braktisës në dy vitet e fundit shkollore është paraqitur në figurën më poshtë. Në krahasim me vitin paraprak, shkalla e nxënësve braktisës në arsimin fillor në vitin 2013/14 është më e ulët.

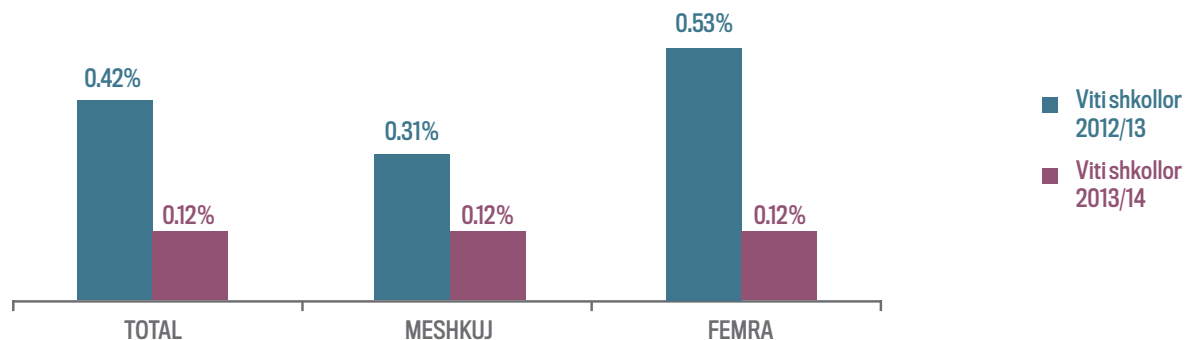
■ **Figura 29:** Përqindja e nxënësve që kanë braktisur arsimin fillor

3.9 NXËNËSIT BRAKTISËS NË ARSIMIN E MESËM TË ULËT

Ngjashëm me treguesin për arsimin fillor, përqindja e nxënësve që kanë braktisur arsimin e mesëm të ulët është llogaritur si raport në mes të nxënësve të regjistruar në arsimin e mesëm të ulët që e kanë braktisur shkollën gjatë vitit shkollor dhe numrit total të nxënësve të regjistruar në këtë nivel arsimit.

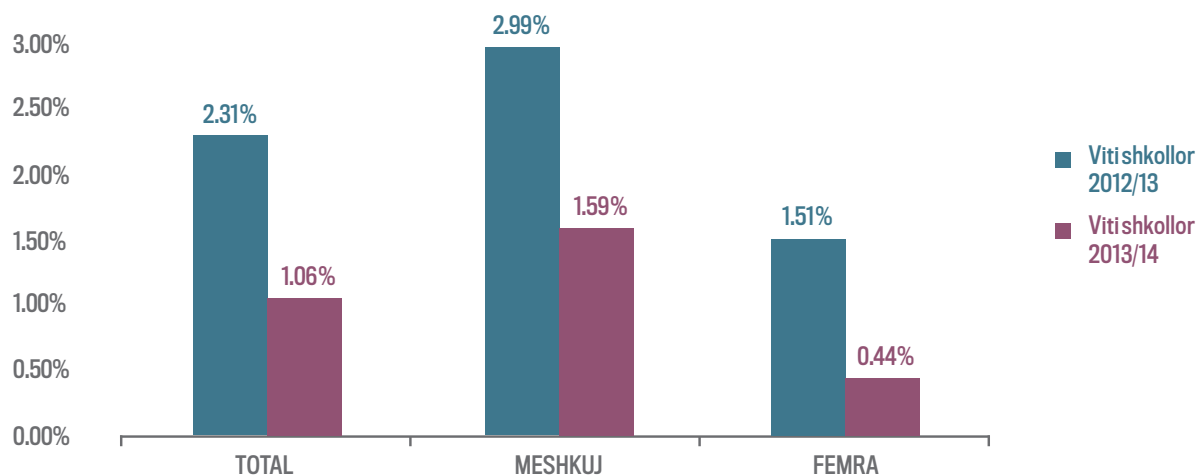
■ **Figura 30:** Përqindja e nxënësve që kanë braktisur arsimin e mesëm të ulët

3.10 NXËNËSIT BRAKTISËS NË ARSIMIN E MESËM TË LARTË

Përqindja e nxënësve që kanë braktisur arsimin e mesëm të lartë, e llogaritur si raport në mes të nxënësve të regjistruar në arsimin e mesëm të lartë që e kanë braktisur shkollën gjatë vitit shkollor dhe numrit total të nxënësve të regjistruar në këtë nivel arsimit, është paraqitur në figurën më poshtë.

■ **Figura 31:** Përqindja e nxënësve që kanë braktisur në arsimin e mesëm të lartë

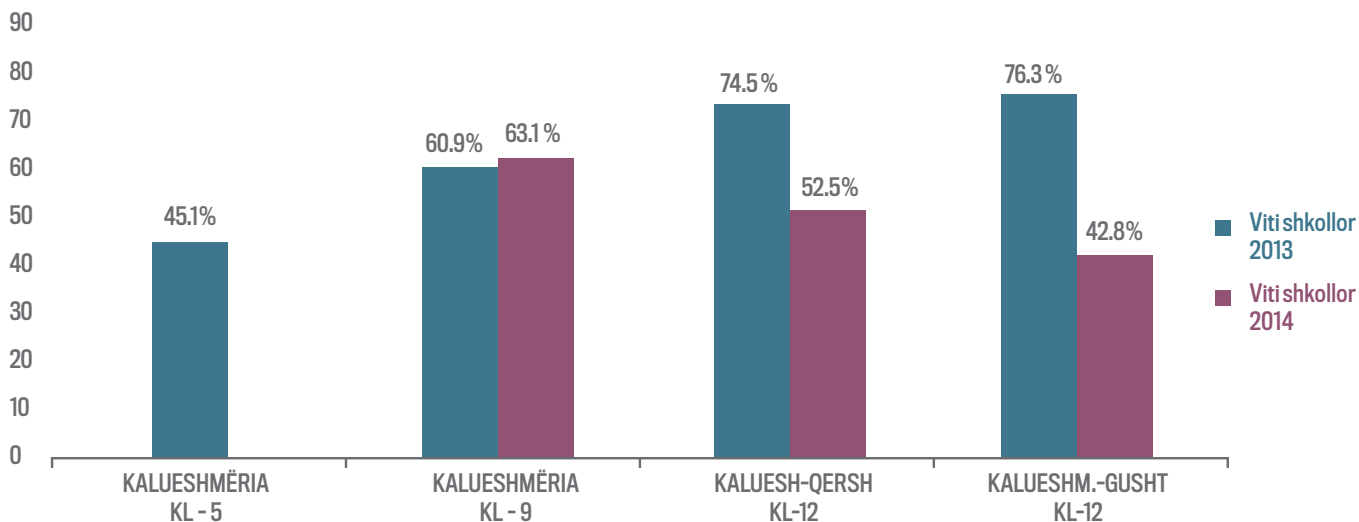
3.11 REZULTATET E TESTEVE TË VLERËSIMEVE TË JASHTME

Vlerësimet të nxënësve (të jashtëm dhe të brendshëm) në sistemin arsimor i kushtohet mjaftë rëndësi. Rezultatet e kalueshmërisë nga viti në vit shërbejnë për të parë trendet e zhvillimit të arsimit, si dhe proceset e reformave arsimore në vend. Këto rezultate u shërbejnë hartuesve të politikave arsimore, hartuesve të kurrikulave, kurrikulave bërthamë, hartuesve të programeve të fushave dhe programeve lëndore, hartuesve të teksteve shkollore, e veçmas mësimdhënësve që punojnë drejtëpërdrejt në procesin mësimor.

Rezultatet e kalueshmërisë dhe arritshmërisë për vlerësimet e jashtme janë prezantuar që nga viti 2008, në publikimet e mëherëshme, për periudha një, dy ose trevjeçare.

Këtu janë paraqitur vetëm rezultatet e përgjithshme të kalueshmërisë për tri nivelet e arsimit, për vitet shkollare 2012/13 dhe 2013/14, ndërsa në shtojcë janë paraqitur gjerësisht rezultatet e dhëna edhe për lëndë mësimore.

■ **Figura 32:** Rezultatet e kalueshmërisë për tri nivelet e arsimit, për vitet shkollare 2012/13 dhe 2013/14
Rezultatet e kalueshmërisë për tri nivelet e arsimit

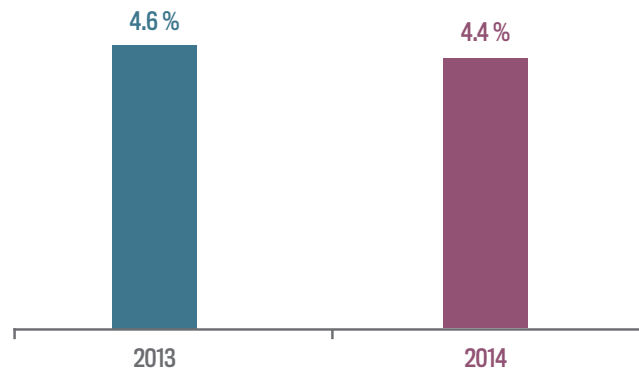

4. BURIMET FINANCIARE

4.1 SHPENZIMET PUBLIKE NË ARSIM SI PËRQINDJE E BRUTO PRODUKTIT VENDOR (BPV)

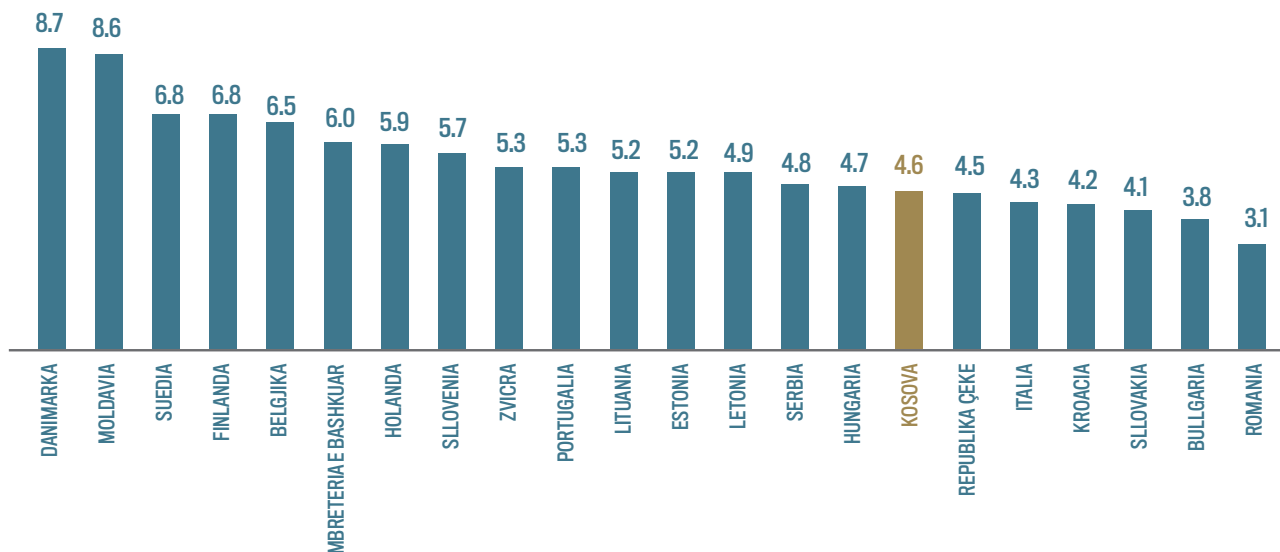
Shpenzimet e përgjithshme (operative dhe kapitale) publike të shprehura si përqindje e BPV (ose Bruto Produktit Kombëtar) tregojnë pjesën e pasurisë së krijuar brenda një viti financiar që është shpenzuar nga autoritetet qeveritare për arsim. Ky tregues përfshin shpenzimet për të gjitha nivelet e arsimit. Përqindja e shpenzimeve të përgjithshme për arsim në Kosovë ishte 4.6% në vitin 2013 dhe 4.4% në vitin 2014.

■ **Figura 33: Shpenzimet publike për arsim si përqindje BPV**

Nëse e krahasojmë me shtete tjera të rajonit dhe Evropës, duket se Kosova është e përafërt me disa shtete, si: Hungaria, Serbia dhe Republika Çeke.

■ **Figura 34:** Shpenzimet publike për arsim si përqindje BPV (krahasim)

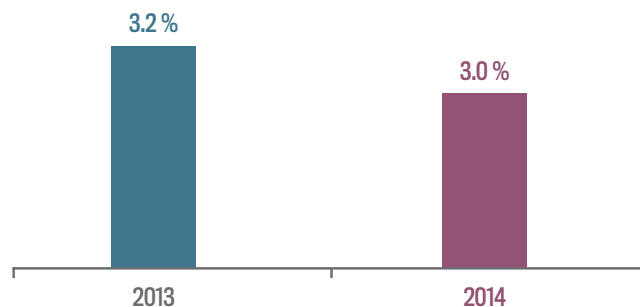

Burimi: MF për vitin 2013 për Kosovën dhe UNESCO për vitin 2011 për vendet tjera

4.2 SHPENZIMET PUBLIKE NË ARSIMIN PARAUNIVESITAR SI PËRQINDJE E BPV-SË

Shpenzimet e përgjithshme publike në arsimin parauniversitar përbënin 3.2% të BPV-së në vitin 2013 dhe 3% të tij në vitin 2014.

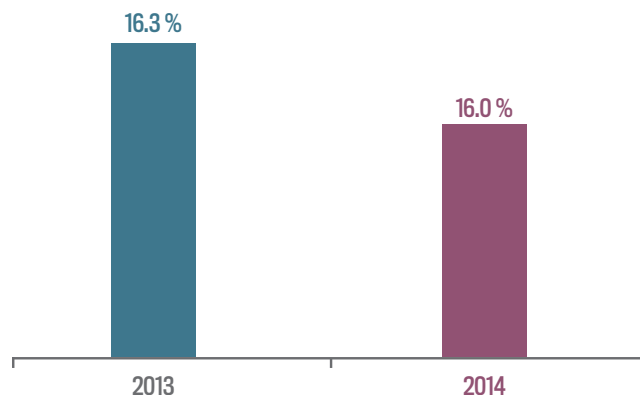
■ **Figura 35:** Shpenzimet publike për arsimin parauniversitar si përqindje BPV-së

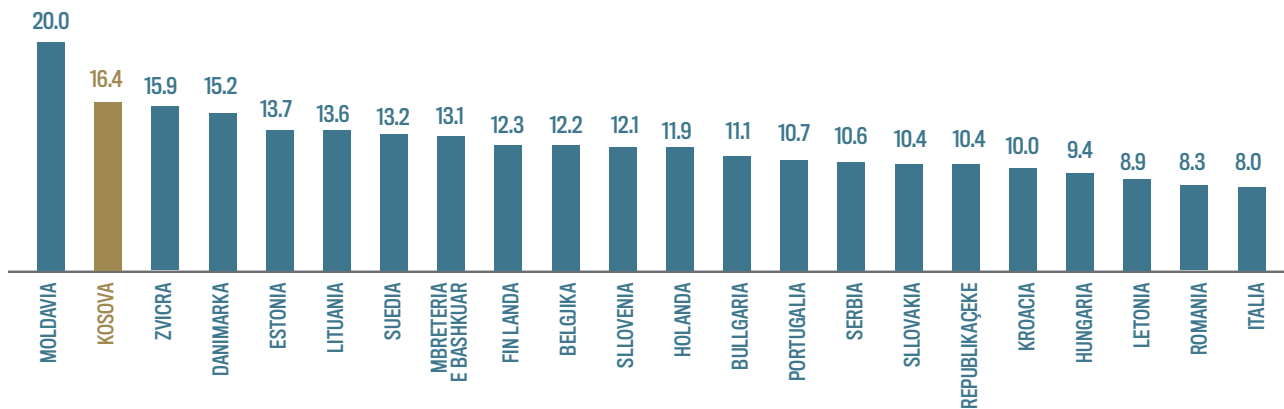
4.3 SHPENZIMET PUBLIKE PËR ARSIM SI PËRQINDJE E SHPENZIMEVE TË PËRGJITHSHME TË QEVERISË

Pjesëmarrja e shpenzimeve publike për arsim në shpenzimet e përgjithshme të Qeverisë përdoret për të vlerësuar nivelin e përqendrimit të politikave qeveritare në arsim dhe vlerën e përcaktuar të investimit në arsim në krahasim me investimet tjera publike. Ky tregues gjithashtu reflekton përkushtimin e Qeverisë për të investuar në zhvillimin e kapitalit njerëzor. Pjesëmarrja e shpenzimeve publike për arsim përbënte 16.3% dhe 16% të shpenzimeve të përgjithshme qeveritare në vitet 2013 dhe 2014.

■ **Figura 36:** Shpenzimet publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë

■ **Figura 37:** Shpenzimet publike për arsim si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë (krahasim)

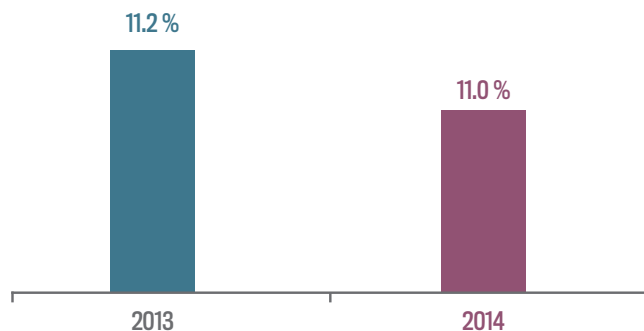

Burimi: MF për vitin 2013 për Kosovën dhe UNESCO për vitin 2011 për vendet tjera

4.4 SHPENZIMET PUBLIKE PËR ARSIMIN PARAUNIVERSITAR SI PËRQINDJE E SHPENZIMEVE TË PËRGJITHSHME TË QEVERISË

Pjesëmarrja e shpenzimeve publike për arsimin parauniversitar përbënte 11.2% dhe 11% të shpenzimeve të përgjithshme qeveritare në vitet 2013 dhe 2014.

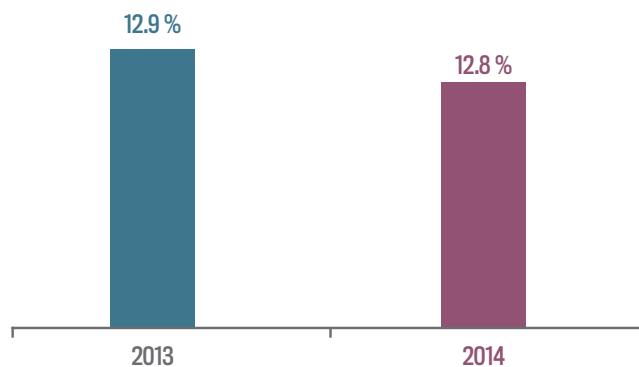
■ **Figura 38:** Shpenzimet publike për arsimin parauniversitar si përqindje e shpenzimeve të përgjithshme të Qeverisë

4.5 SHPENZIMET PUBLIKE OPERATIVE PËR NJË NXËNËS SI PËRQINDJE E BPV PËR KOKË BANORI

Edhe shpenzimet publike operative për një nxënës si përqindje e BVP për kokë banori përdoren për të vlerësuar nivelin e investimit publik në zhvillimin e kapitalit njerëzor. Ky tregues tregon pjesën e të ardhurave për kokë banori të një vendi që shpenzohen për secilin nxënës. Shpenzimet publike operative për një nxënës në shkollimin parauniversitar përbënin 12.9% dhe 12.8% të BPV për kokë banori në dy vitet e fundit.

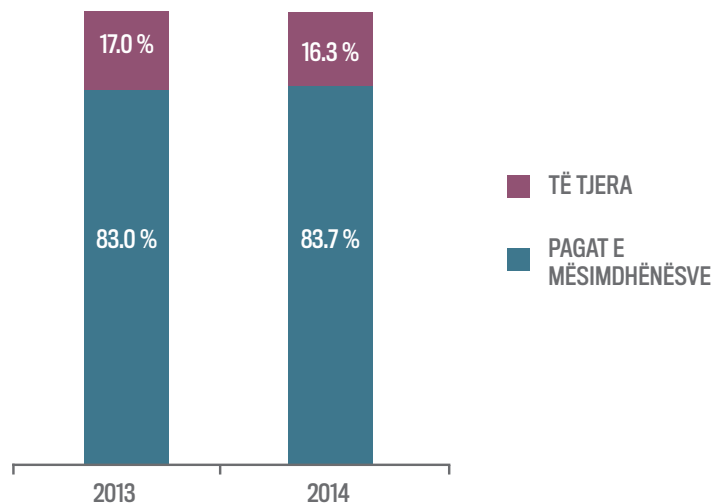
■ **Figura 39:** Shpenzimet publike operative për një nxënës si përqindje e BPV për kokë banori

4.6 PAGAT E MËSIMDHËNËSVE SI PËRQINDJE E SHPENZIMEVE PUBLIKE OPERATIVE PËR ARSIM

Pjesa e shpenzimeve operative dedikuar kompensimit të mësimit (në raport me shpenzimet të tjera operative, si: shpenzimet administrative, materialet mësimore, etj.) është 83% dhe 83.7% në vitet 2013 dhe 2014,

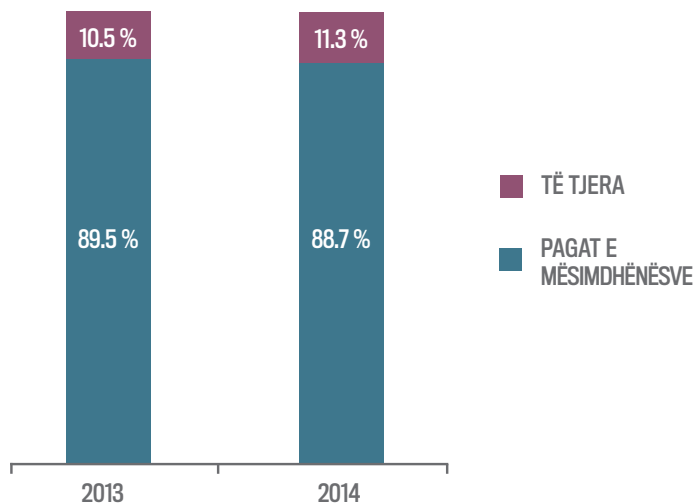
■ **Figura 40:** Pagat e mësimit si përqindje e shpenzimeve publike operative për arsim

4.7 PAGAT E MËSIMDHËNËSVE SI PËRQINDJE E SHPENZIMEVE PUBLIKE OPERATIVE PËR ARSIM PARAUNIVERITAR

Në arsimin parauniversitar pjesa e shpenzimeve operative që i dedikohet kompensimit të mësimitdhënësve (në raport me shpenzimet tjera operative, si: shpenzimet administrative, materialet mësimore, etj.) ishte 89.5% dhe 88.7% në vitet 2013 dhe 2014.

■ **Figura 41:** Pagat e mësimitdhënësve si përqindje e shpenzimeve publike operative për arsimin parauniversitar

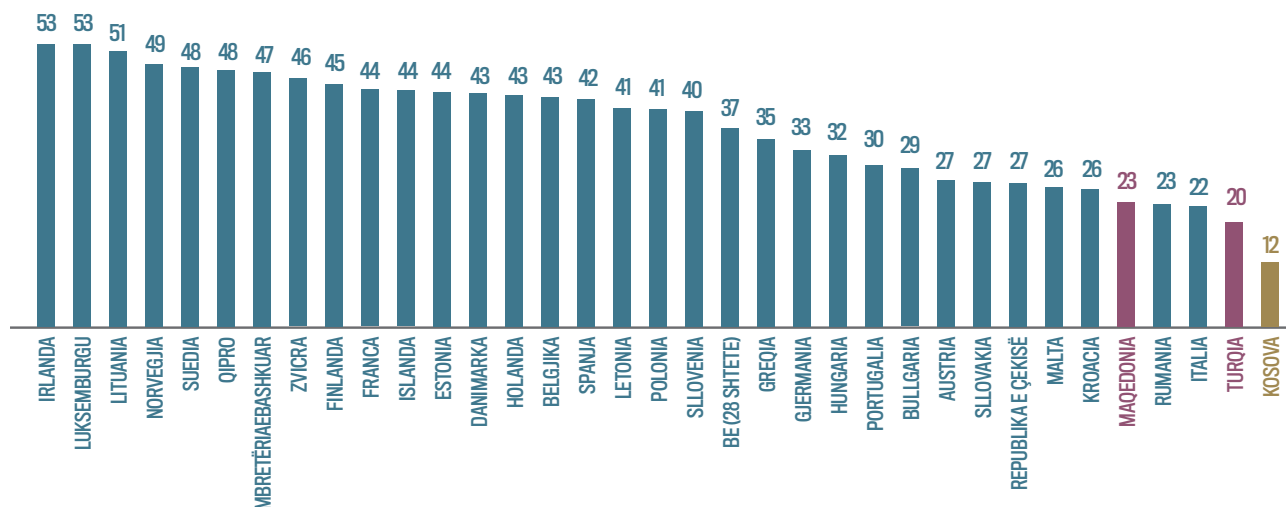
5. ARSIMI DHE TRAJNIMI I POPULLATËS NË MOSHË PUNE

Në mungesë të të dhënave gjithëpërfshirëse dhe të krahasueshme për arsimin e lartë, ky seksion paraqet disa tregues të cilët mund të llogariten me një saktësi të arsyeshme. Treguesit e paraqitur në këtë seksion janë llogaritur nga Anketa e Fuqisë Punëtore e vitit 2013.

5.1 PËRFUNDIMI I ARSIMIT TË LARTË/TERCIAR

Treguesi i paraqitur më poshtë i referohet pjesës së popullsisë së moshës 30-34 vjeçare, të cilët e kanë përfunduar me sukses nivelin universitar të arsimit apo të afërt me universitetin (nivelin terciar), që korrespondon me nivelin arsimor 5-6 sipas Standardit Ndërkombëtar të Klasifikimit të Arsimit (ISCED 97). Në Kosovë ekziston një dallim gjinor në këtë tregues: në vitin 2013 përqindja e meshkujve që e kanë përfunduar arsimin e lartë ishte 14.2% në krahasim me femrat me 9.9%. Përqindja e popullatës së moshës 30-34 vjeçare që e kanë përfunduar shkollimin e lartë në Kosovë është më e ulët në krahsim me vendet e Evropës.

■ **Figura 42:** Popullsia e moshës 30-34 vjeçare që e kanë përfunduar shkollimin e lartë (%), 2013

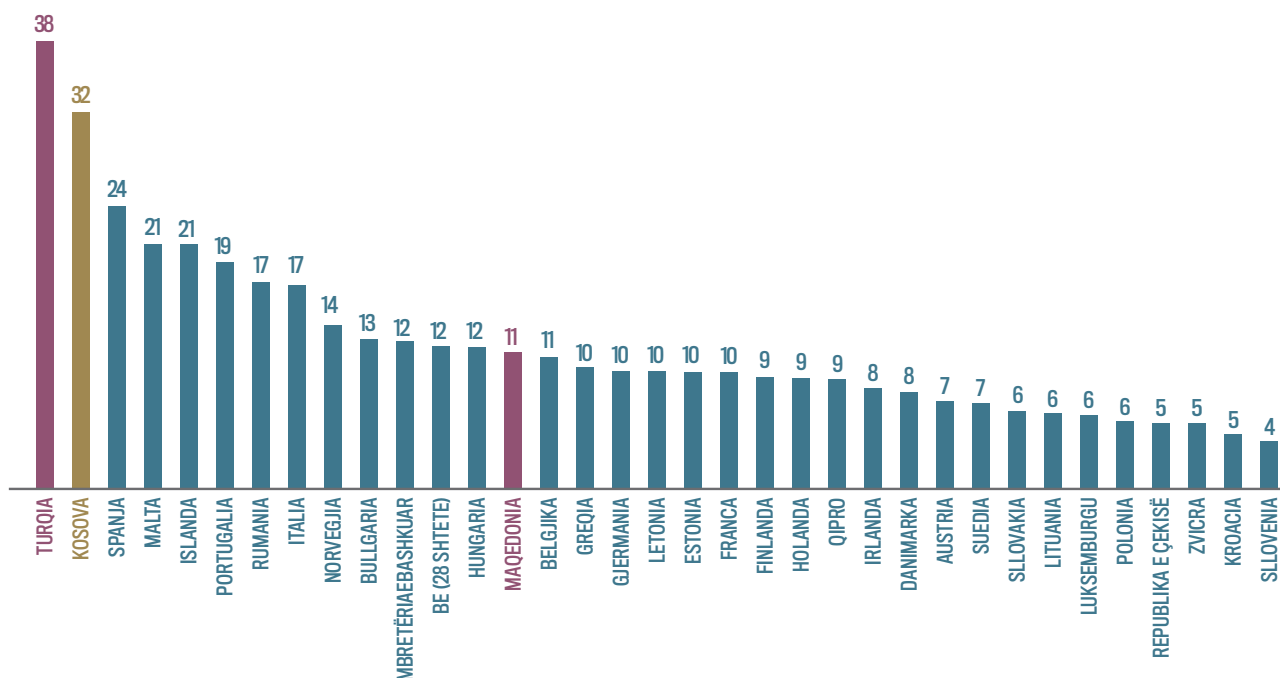

Burimi: ASK për Kosovën dhe Eurostat për vitin 2013 për vendet tjera

5.2 LARGIMI I HERSHËM NGA ARSIMI DHE TRAJNIMI

Largimi i hershëm nga arsimit dhe trajnimi i referohet personave të moshës 18-24 vjeçare të cilët i plotësojnë dy kritere: (i) nivelin më të lartë të arsimit ose trajnimit të përfunduar e kanë në nivelin ISCED 0, 1, 2 ose 3c të ciklit të shkurtër, dhe (ii) nuk janë duke u arsimuar apo trajnuar⁶. Edhe në këtë tregues ka dallim gjinor: largimi i hershëm nga arsimit dhe trajnimi është 30.1% tek meshkujt dhe 33.1% tek femrat. Ky tregues në Kosovë është 32%, i tejkalar vetëm nga Turqia.

■ **Figura 43: Largimi i hershëm nga arsimit dhe trajnimi (%), 2013**

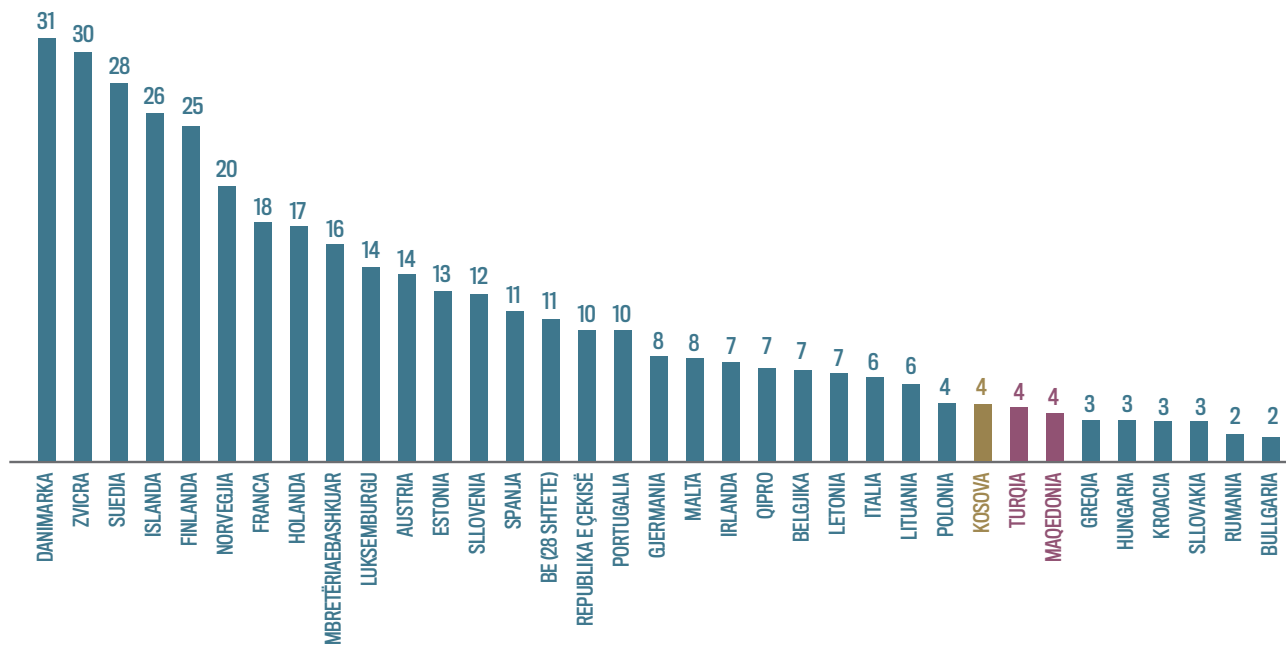
Burimi: ASK (2014) për Kosovën dhe Eurostat (2015) për vitin 2013 për vendet tjera

6 Kriteri i dytë është konsideruar se plotësohet nëse respondentit në AFP ka deklaruar se nuk kanë qenë duke u arsimuar ose në trajnim në katër javët e fundit para anketimit. Emëruesi i përdorur në përlogaritje përbëhet nga popullsia totale e grup-moshës së njëjtë, duke përfshirë mospërgjigjet në pyetjen “niveli më i lartë i arsimit apo trajnimit të përfunduar” dhe “pjesëmarrja në arsim dhe trajnim”.

5.3 PJESËMARRJA E TË RRRITURVE NË ARSIMIN TËRËJETËSOR

Arsimimi tërëjetësor i referohet personave të moshës 25-64 vjeçare të cilët në AFP kanë deklaruar që kanë qenë duke u arsimuar apo kanë ndjekur trajnim në katër javët e fundit para anketimit⁷. Përqindja e të rriturve që marrin pjesë në arsimin tërëjetësor në Kosovë është 4%, ndër më të ulëtat në vendet e Evropës. Kjo përqindje është më e lartë tek meshkujt se sa tek femrat (5.0% krahasim me 3.4%).

■ **Figura 44:** Pjesëmarrja e të rriturve në arsimin tërëjetësor (%), 2013

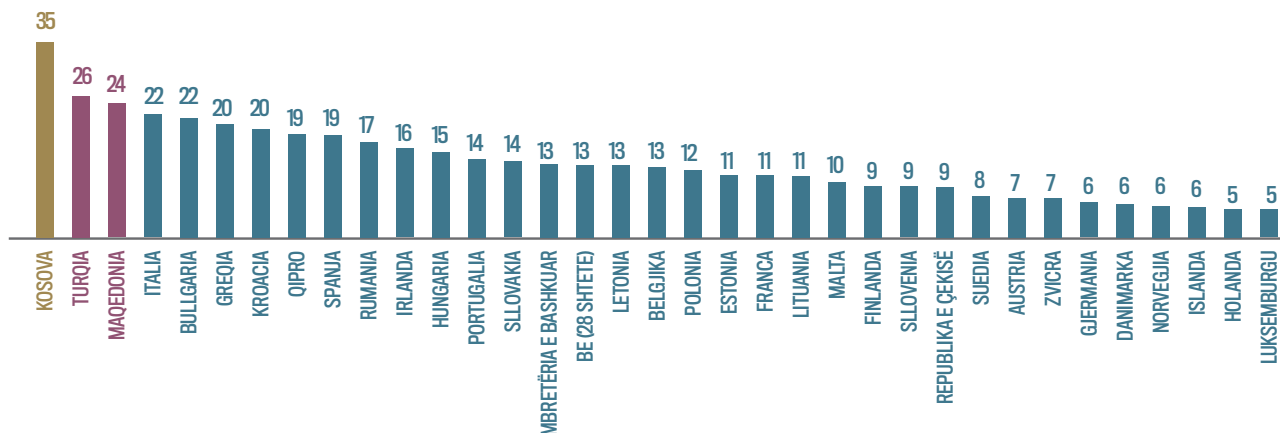
Burimi: ASK për Kosovën dhe Eurostat për vitin 2013 për vendet tjera

7 Ngjashëm me treguesin paraprak, edhe në këtë tregues emëruesi i referohet popullsisë totale të grup-moshës që korrespondon me këtë tregues, duke përfshirë ata që nuk janë përgjigjur në pyetjen "pjesëmarrja në arsim dhe trajnim".

5.4 TË RINJTË QË NUK JANË NË PUNË, ARSIM APO TRAJNIM

Treguesi më poshtë i referohet të rinjve të moshës 15-24 vjeçare të cilët nuk janë të punësuar⁸ dhe nuk janë duke marrë pjesë në arsim ose trajnim⁹. Pjesa e të rinjve të kësaj moshe që nuk janë në punë, arsim apo trajnim është më e larta në grupin e shteteve me të cilat është krahasuar Kosova, gjë që është në radhë të parë reflektim i kushteve jo të favorshme në tregun e punës. Edhe në këtë tregues ekziston një dallim gjinor: 30% e meshkujve dhe 40.9% e femrave të kësaj grup-moshe nuk janë në punë, arsim apo trajnim.

■ **Figura 45:** Të rinjtë që nuk janë në punë, arsim apo trajnim (%), 2013

Burimi: ASK për Kosovën dhe Eurostat për vitin 2013 për vendet tjera

8 Këtu përfshihen personat e papunësuar dhe ata joaktivë në tregun e punës sipas definicionit të Organizatës Ndërkombëtare të Punës.

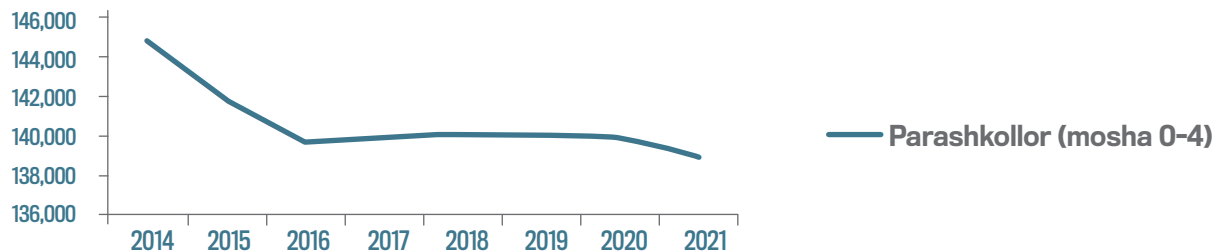
9 Në numërues përkrahohen personat që nuk kanë duke u arsimuar apo në trajnim në katër javët e fundit para anketimit, ndërsa në emërues është popullsia totale e grup-moshës së njëjtë, duke përjashtuar respondentët të cilët nuk janë përgjigjur në pyetjen "pjesëmarrja në arsim dhe trajnim".

6. STUDIM RASTI: EFEKTI I PARASHIKIMIT TË POPULLSISË NË ARSIM

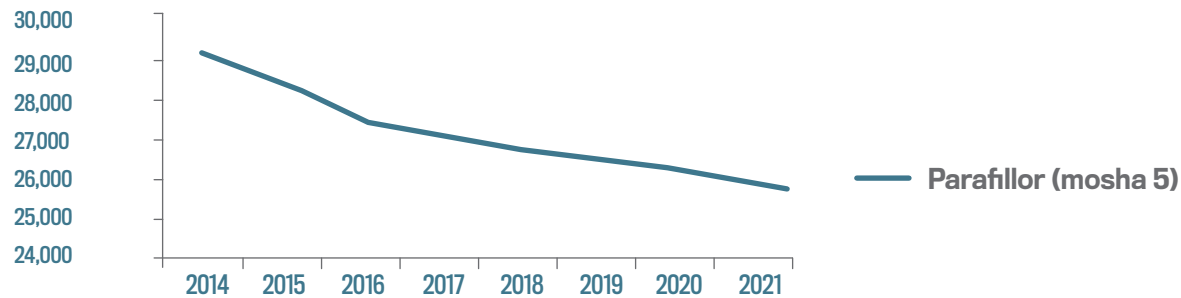
6.1 PARASHIKIMET E POPULLSISË: GRUP-MOSHAT KYÇE

Shifrat e paraqitura në këtë seksion i referohen variantit të mesëm të parashikimit të popullsisë nga ASK (2013). Figurat më poshtë paraqesin parashikimin e popullsisë për grupmoshat që korrespondojnë me nivelet e arsimit parauniversitar. Në të gjitha grupmoshat që korrespondojnë me nivelet e arsimit parauniversitar të paraqitura më poshtë parashikohet të ketë rënie të numrit të popullsisë në një periudhë afatmesme, në krahasim me vitin 2014 (përkatësisht vitin e fundit akademik 2014/2015), dhe rënia është posaçërisht e ndjeshme në ato shifra që korrespondojnë me arsimin e obligueshëm dhe arsimin e mesëm të lartë. Në grupmoshën 0-4 vjeçare që korrespondon me arsimin parashkollor, numri i popullsisë parashihet të ulet për 4% deri në vitin 2016, pas së cilës periudhë stabilizohet në rreth 140 mijë në periudhën 2016-2021. Numri i popullsisë së moshës 5 vjeçare që korrespondon me arsimin parafillor parashihet të ulet për 11%, nga rreth 29 mijë në rreth 26 mijë në vitin 2021. Deri në vitin 2021 popullsia e grupmoshës që korrespondon me arsimin fillor (6- 10) dhe atë mesëm të ulët (11-14 vjeçare) parashihet të ulet, përkatësisht për 15% dhe 20% (nga rreth 152 mijë në rreth 130 mijë, dhe nga 140 mijë në 112 mijë). Popullsia e grupmoshës që korrespondon me arsimin e mesëm të lartë (15-17 vjeçare), gjithashtu parashihet të ulet për 13%, (nga rreth 106 mijë në vitin 2014 rreth 92 mijë në vitin 2021).

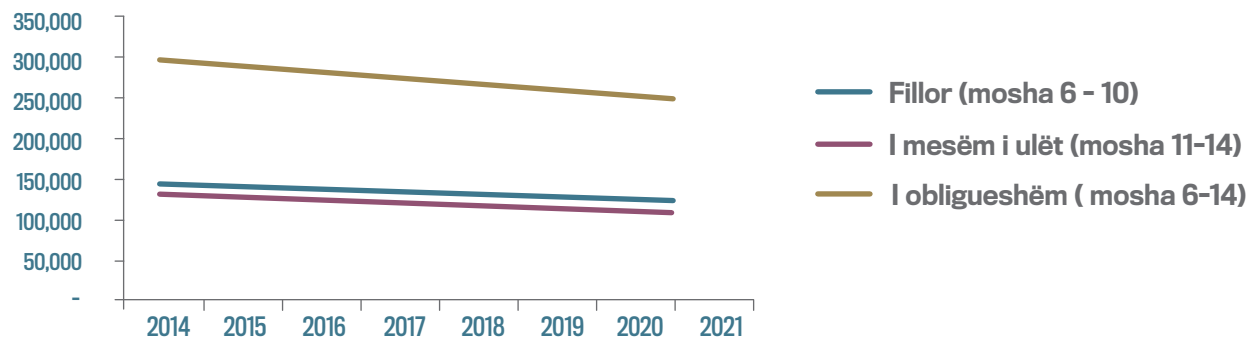
■ **Figura 46: Parashikimi i popullsisë**
46 a: Grupmosha 0-4 vjeçare

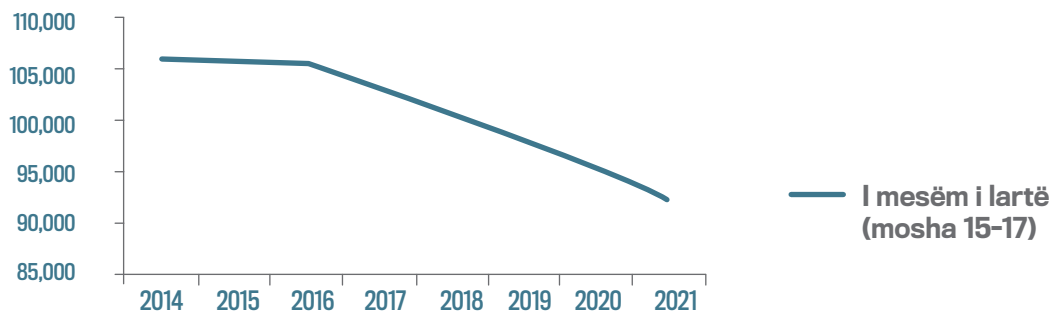
46 b: Mosha 5 vjeçare

46 c: Grupmosha 6-14 vjeçare

46 d: Grupmosha 15-17 vjeçare

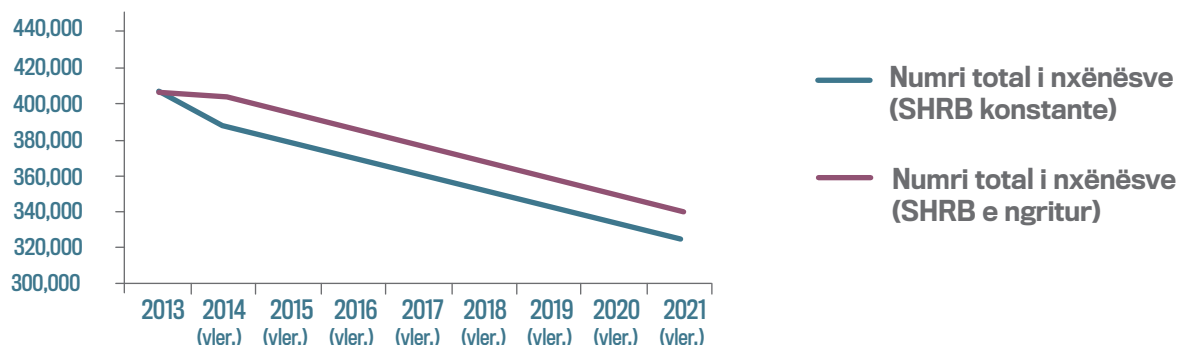

6.2 NUMRI I PARASHIKUAR I NXËNËSVE

Të dhënat e parashikimit të popullsisë sipas grupmoshave dhe treguesit e pjesëmarrjes të llogaritur në *Seksionin 3* të këtij raporti janë shfrytëzuar për të parashikuar numrin e nxënësve në nivelet e arsimit parauniversitar¹⁰. Nën *Skenarin 1* supozohet se SHBR për secilin nivel të arsimit do të mbetet në nivelin e SHBR të llogaritur për vitin akademik 2013/14, ndërsa nën *Skenarin 2* supozohen përmirësime në nivelin e SHBR prej vitit akademik 2014/15 e tutje, të cilat konsiderohen të realizueshme.

Figura më poshtë paraqet parashikimet për numrin total të nxënësve në arsimin parauniversitar nën këto dy skenare. Në të dy skenarët numri total i nxënësve parashihet të ulet për shkak të ndryshimeve demografike. Në skenarin e parë me SHBR konstante është përlllogaritur ulja prej 20%, ndërsa në skenarin e dytë nën supozimin e rritjeve për SHBR, sikur që janë specifikuar në nënseksionin e kaluar, ulja e përlllogaritur është 16.5%.

■ **Figura 47: Parashikimi i numrit të klasave të nevojshme**

Tabelat më poshtë paraqesin parashikimet për numrat e nxënësve sipas nivelit të arsimit parauniversitar nën dy skenarët: më SHBR të vitit shkollor 2013/14 dhe me ngritje të SHBR në nivelet e specifikuar në figurë. Në të gjitha nivelet e arsimit, përveç arsimit parashkollor ku është supozuar dyfishim i pjesëmarrjes, në krahasim me vitin 2013, numri i nxënësve pritet të zvogëlohet gradualisht deri në vitin 2021. Në arsimin e obligueshëm, ku pjesëmarrja është relativisht e lartë aktualisht, edhe nën supozimin e ngritjes së pjesëmarrjes në 100%, numri i nxënësve pritet të bie gradualisht nga

10 Duhet pasur parasysh se meqë treguesit e pjesëmarrjes nuk përfshijnë popullatën serbe në Kosovë, për shkak të mungesës së të dhënave, llogaritja më poshtë në mënyrë implicite supozon se SHBR për fëmijët serb është e njëjtë me SHBR mesatare të fëmijëve të përkatësive të tjera etnike.

rreth 291 mijë në vitin 2013 në rreth 232 mijë në vitin 2021. Nga ana tjetër, në arsimin e mesëm të lartë niveli i përafërt i vitit 2013 do të mbahej përgjatë kësaj periudhe vetëm nën supozimin e ngritjes së pjesëmarrjes në 100%. Duke marrë parasysh ndryshimet demografike dhe pjesëmarrjen e ulët aktualisht, i vetmi nivel arsimit që ka potencial të konsiderueshëm të rritjes së numrit të nxënësve në periudhën afatmesme është niveli parashkollor dhe parafillor.

■ Tabela 1: Parashikimi i numrit të nxënësve

1 a: Skenari 1 (SHBR konstante)

	SHBR E SUPOZUAR PAS 2013	2013	2014 (VLER.)	2015 (VLER.)	2016 (VLER.)	2017 (VLER.)	2018 (VLER.)	2019 (VLER.)	2020 (VLER.)	2021 (VLER.)
Parashkollor	2.7%	3,853	3,813	3,735	3,677	3,683	3,689	3,690	3,681	3,660
Parafillor	75.6%	22,086	21,165	20,592	19,926	19,646	19,418	19,214	19,002	18,741
Fillor	96.4%	154,642	141,547	138,283	134,304	130,902	127,831	125,051	122,467	119,918
I mesëm i ulët	98.0%	136,150	132,406	128,008	122,848	119,343	115,800	112,342	109,014	105,800
I obligueshëm	97.2%	290,792	273,944	266,294	257,168	250,263	243,656	237,426	231,521	225,766
I mesëm i lartë	87.0%	91,024	88,715	88,489	88,277	86,501	84,429	82,178	79,799	77,424

1 b: Skenari 2 (SHBR e ngritur)

	SHBR E SUPOZUAR PAS 2013	2013	2014 (VLER.)	2015 (VLER.)	2016 (VLER.)	2017 (VLER.)	2018 (VLER.)	2019 (VLER.)	2020 (VLER.)	2021 (VLER.)
Parashkollor	6%	3,853	8,370	8,199	8,073	8,087	8,099	8,100	8,082	8,035
Parafillor	80%	22,086	22,389	21,784	21,079	20,783	20,541	20,326	20,102	19,825
Fillor	100%	154,642	146,849	143,462	139,335	135,804	132,619	129,734	127,053	124,409
I mesëm i ulët	100%	136,150	135,061	130,575	125,311	121,736	118,122	114,595	111,200	107,921
I obligueshëm	100%	290,792	281,910	274,037	264,646	257,540	250,740	244,329	238,253	232,330
I mesëm i lartë	90%	91,024	91,798	91,564	91,345	89,507	87,363	85,034	82,572	80,114

6.3 NEVOJAT PËR KLASË

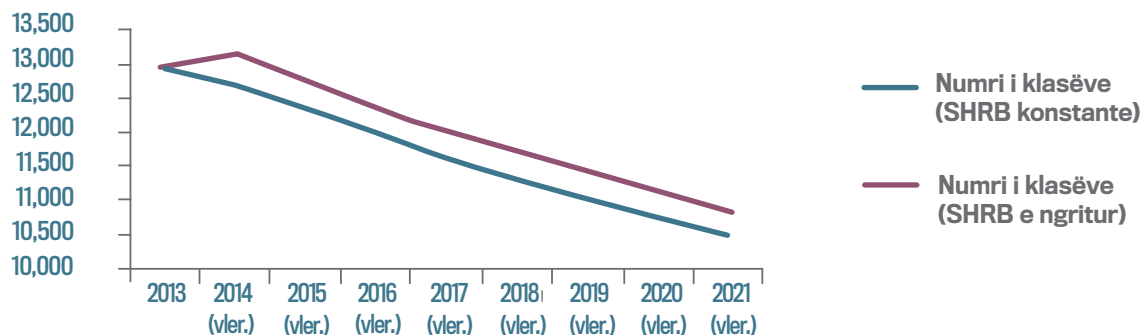
Në bazë të skenarëve të parashikimeve për numrat e nxënësve të paraqitur më lart, në këtë nënseksion janë paraqitur nevojat për klasë, duke supozuar se raporti nxënës-mësimdhënës në nivelet përkatëse të arsimit mbetet konstant në nivelin e vitit shkollor 2013/14¹¹. Në të dy nivelet e arsimit, dhe në të dy skenarët, parashikimi është se numrat e klasave

11 Kjo përlogaritje është bërë nën dy supozime: (i) meqë raporti i llogaritit nxënës-mësimdhënës nuk përfshin popullatën serbe dhe sistemin privat

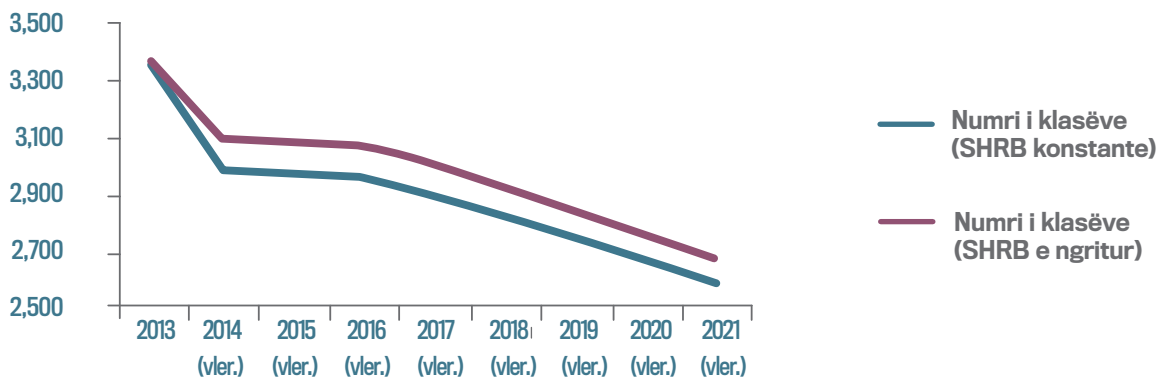
që nevojiten për arsimin e obligueshëm edhe atë të mesëm të lartë do të ulen dukshëm deri në vitin 2021. Në arsimin e obligueshëm ulja e parashikuar është 19% nën *Skenarin 1* me SHBR konstante dhe 17% nën *Skenarin 2* me ngritje të SHBR nga 97.2% në 100%. Në arsimin e mesëm të lartë ulja e parashikuar është 14% nën *Skenarin 1* me SHBR konstante dhe 20% nën *Skenarin 2* me ngritje të SHBR nga 87% në 90%.

■ Figura 48: Parashikimi i numrit të nxënësve

48 a: Arsimi i obligueshëm

48 b: Arsimi i mesëm i lartë

të arsimit, në mënyrë implicite është supozuar se ky raport mesatar vlen edhe në shkollat ku mësojnë serbët dhe në shkollat private; dhe (ii) meqë treguesit e pjesëmarrjes nuk përfshijnë popullatën serbe në Kosovë për shkak të mungesës së të dhënave, llogaritja më poshtë në mënyrë implicite supozon se SHBR për fëmijët serbë është e njëjtë me SHBR mestare të fëmijëve të përkatësive të tjera etnike.

BIBLIOGRAFIA

Agjencioni i Statistikave të Kosovës (ASK), *Parashikimi i Popullsisë së Kosovës 2011-2061*, Prishtinë, Dhjetor 2013

Agjencioni i Statistikave të Kosovës (ASK), *Rezultatet e Anketës së Fuqisë Punëtore në Kosovë 2013*, Nëntor 2014

Eurostat, *Statistikat e Arsimit dhe Trajnimit [Tabelë]*, Mars 2013. Ekstraktuar nga <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [Ekstraktuar më 19 Mars 2015]

Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë (MASHT), Republika e Kosovës, *Korniza e Treguesëve të Arsimit*, Prishtinë, 2010

Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë (MASHT), Republika e Kosovës, *Statistikat e Arsimit në Kosovë 2012/13*, Prishtinë, qershor 2013

Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë (MASHT), Republika e Kosovës, *Statistikat e Arsimit në Kosovë 2013/14*, Prishtinë, maj 2014

Ministria e Arsimit Shkencës dhe Teknologjisë (MASHT), Republika e Kosovës, *Arsimi I Kosovës në Shifra*, Prishtinë 2010

Ministria e Arsimit Shkencës dhe Teknologjisë (MASHT), Republika e Kosovës, *Treguesit e Arsimit në Kosovë 2009/10, 2010/11, 2011/12*

UNESCO, *Global Education Digest 2012* [Raporti Global i Arsimit 2012], Montreal, Tetor 2009

UNESCO – UIS, *Statistikat e Arsimit [Tabelë]*, Mars 2015. Ekstraktuar nga <http://data.uis.unesco.org/?queryid=142> [Ekstraktuar më 13 Mars 2015]

UNESCO - UIS, *Education Indicators* [Treguesit e Arsimit], Montreal, Nëntor 2009

SHTOCJA 1: TË DHËNAT

Gjatë hartimit të raportit statistikor me tregues arsimorë për vitet shkollore 2012/13 dhe 2013/14 , jemi mbështetur kryesisht në Kornizën e Treguesëve të Arsimit në Kosovë, por aty ku kemi pas mundësi, d.m.th ku kemi pasur të dhëna statistikore relevante kemi përlogaritur edhe disa tregues të ri arsimorë, gjithmon duke respektuar parametrat dhe formulat e dhëna nga UNESCO.

Gjatë planifikimeve në arsim përpos treguesëve arsimorë shfrytëzohen mjaftë edhe të dhënat statistikore . Krahasimi i të dhënave statistikore nga viti në vit është shumë I rëndësishëm për të ndjekur rrjedhën e zhvillimeve në arsim.

Prandaj, në këtë shtojcë po prezantojmë të dhëna statistikore për:

- Numrin e nxënëve sipas klasave në Kosovë për vitet shkollore 2012/13 dhe 2013/14. Duhet theksuar se në numrin e nxënësve në arsimin special janë përfshirë vetëm nxënësit që i ndjekin shkollat speciale, përkatësisht qendrat burimore;
- Rezultatet complete të vlerësimit të jashtëm të nxënësve për tri nivelet, për vitet shkollore 2012/13 dhe 2013/14 si dhe;
- Projektionet e popullësisë dhe të nxënësve.

■ **Tabela 2: Nxënësit sipas klasëve në Kosovë 2012/13**

Grup Moshë	GJITHSEJT			ARSIMI PUBLIK			ARSIMI PRIVAT			ARSIMI SPECIAL		
	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra
1-2 vjeç	652	333	319	652	333	319	-	-	-			
2-3 vjeç	910	469	441	899	467	432	11	2	9			
3-4 vjeç	1,068	566	502	1,013	538	475	24	14	10	31	14	17
4-5 vjeç	1,223	673	550	1,170	641	529	41	24	17	12	8	4
5-6 vjeç	1,769	956	813	1,655	890	765	48	30	18	66	36	30
Parafilior	20,317	10,392	9,925	20,317	10,392	9,925	-	-				
klasa 1	28,574	14,785	13,789	28,285	14,644	13,641	174	81	93	115	60	55
klasa 2	29,054	15,029	14,025	28,748	14,864	13,884	208	111	97	98	54	44
klasa 3	29,724	15,200	14,524	29,460	15,054	14,406	151	77	74	113	69	44
klasa 4	30,798	16,022	14,776	30,526	15,851	14,675	138	76	62	134	95	39
klasa 5	33,759	17,451	16,308	33,497	17,293	16,204	141	83	58	121	75	46
klasa 6	36,988	19,114	17,874	36,604	18,892	17,712	285	158	127	99	64	35
klasa 7	36,209	18,842	17,367	35,867	18,641	17,226	257	148	109	85	53	32
klasa 8	30,431	15,871	14,560	30,088	15,663	14,425	241	156	85	102	52	50
klasa 9	32,522	17,005	15,517	32,101	16,745	15,356	330	201	129	91	59	32
Kl.me nev. veç.	469	283	186	469	283	186	-			-		
kl. e kominuar	2,733	1,449	1,284	2,733	1,449	1,284	-			-		
klasa 10	32,209	17,689	14,520	31,357	17,188	14,169	797	469	328	55	32	23
klasa 11	30,136	15,768	14,368	29,216	15,234	13,982	867	500	367	53	34	19
klasa 12	28,679	15,126	13,553	27,826	14,597	13,229	807	502	305	46	27	19
klasa 13	16,081	9,389	6,692	15,869	9,253	6,616	212	136	76	-		
Gjithsej	424,305	222,412	201,893	418,352	218,912	199,440	4,732	2,768	1,964	1,221	732	489

■ **Tabela 3: Nxënësit sipas klasave në Kosovë 2013/14**

Grup Moshë	GJITHSEJT			ARSIMI PUBLIK			ARSIMI PRIVAT			ARSIMI SPECIAL		
	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra	Gjithsej	Meshkuj	Femra
1-2 vjeç	769	400	369	730	376	354	39	24	15			
2-3 vjeç	889	444	445	870	432	438	19	12	7			
3-4 vjeç	1,076	561	515	1,013	528	485	32	16	16	31	17	14
4-5 vjeç	1,207	625	582	1,160	596	564	37	21	16	10	8	2
5-6 vjeç	1,556	856	700	1,480	816	664	18	6	12	58	34	24
Parafillor	19,939	10,319	9,620	19,903	10,303	9,600	36	16	20	0		
klasa 1	28,303	14,872	13,431	27,964	14,662	13,302	208	128	80	131	82	49
klasa 2	28,244	14,700	13,544	27,978	14,565	13,413	165	85	80	101	50	51
klasa 3	28,869	14,949	13,920	28,594	14,789	13,805	162	96	66	113	64	49
klasa 4	29,919	15,476	14,443	29,638	15,303	14,335	148	77	71	133	96	37
klasa 5	30,777	15,845	14,932	30,504	15,682	14,822	150	82	68	123	81	42
klasa 6	33,551	17,438	16,113	33,143	17,183	15,960	295	181	114	113	74	39
klasa 7	36,366	18,791	17,575	35,993	18,563	17,430	281	162	119	92	66	26
klasa 8	35,933	18,560	17,373	35,577	18,346	17,231	273	159	114	83	55	28
klasa 9	29,616	15,477	14,139	29,217	15,242	13,975	306	183	123	93	52	41
klasa 10	31,288	17,016	14,272	30,415	16,499	13,916	834	492	342	39	25	14
klasa 11	29,355	15,461	13,894	28,527	14,979	13,548	774	452	322	54	30	24
klasa 12	28,416	14,752	13,664	27,544	14,250	13,294	809	462	347	63	40	23
klasa 13	13,312	7,653	5,659	13,092	7,492	5,600	218	159	59	2	2	0
Gjithsej	409,385	214,195	195,190	403,342	210,606	192,736	4,804	2,813	1,991	1,239	776	463

SHTOCJA 2: VLERËSIMI I JASHTËM

Me qëllim që të kemi një pasqyrë më të plotë për trendet e lëvizjes së suksesit të nxënësve (arritshmërinë dhe kalueshmërinë) në Sistemin Arsimor të Kosovës, jo vetëm për nivele, por edhe për lëndë të veçanta, në vazhdim po ua paraqesim tabelat për suksesin nga vlerësimet e jashtme për vitet shkollore 2012/13 dhe 2013/14.

Ç'është arritshmëria dhe kalueshmëria?

- Arritshmëria është mesatarja e të arriturave të të gjithë nxënësve e kthyer në përqindje;
- Kalueshmëria është përqindja e nxënësve që kanë rezultat më të lartë se kriteri i caktuar.

■ **Tabela 4: Rezultatet e arritshmërisë së kl. V**

REZULTATET E ARRITSHMËRISË SË KL.V			
	Gjuhë shqipe	Matematikë	Totali
2013	55.2	34.9	45.1

■ **Tabela 5: Rezultatet e arritshmërisë së kl. V**

	GJ. SHQIPE	GJ. ANGLEZE	HISTORI	GJEOGRAFI	MATEMATIKË	FIZIKË	KIMI	BIOLOGJI	TOTALI
2013	58.5	74.4	65.2	63.3	59.6	58.1	50.1	65.9	60.9
2014	71.70	74.40	60.20	55.10	69.80	49.40	50.90	59.40	60.00

■ **Tabela 6: MATURA SHTETËRORE**

MËSIMI NË GJUHË SHQIPE								
	Qershor 2014		Gusht 2014		Qershor 2013		Gusht 2013	
Drejtimi	Arritshmëria	Kalueshmëria	Arritshmëria	Kalueshmëria	Arritshmëria	Kalueshmëria	Arritshmëria	Kalueshmëria
Përgjithshëm	55.8	70.8	53.4	63.2	61.9	89.1	61.0	95.9
Natyror	62.1	88.5	52.7	61.0	69.9	95.8	58.4	80.4
Matematikor	63.7	89.6	53.6	62.5	68.8	91.2	56.9	79.3
Shoqëror	52.8	65.5	51.4	57.5	59.1	79.1	57.7	82.3
Gjuhësor	52.4	64.4	50.8	56.4	60.0	84.8	58.4	53.9
Profesional I	46.7	47.5	46.4	35.1	55.0	66.1	54.3	69.2
Profesional II	41.3	23.7	45.6	34.5	49.4	47.3	51.9	57.2
Profesional III	48.7	48.1	49.7	47.6	56.7	73.7	54.7	71.0

■ Tabela 7: Mësimi në gjuhë boshnjake

Drejtimi	QERSHOR 2014		GUSHT 2014		QERSHOR 2013		GUSHT 2013	
	Arritshmëria	Kalueshmëria	Arritshmëria	Kalueshmëria	Arritshmëria	Kalueshmëria	Arritshmëria	Kalueshmëria
Pergjithshëm	59.7	88.8	59.7	75	76.5	100		
Natyror	53.6	56.1	47.4	40	55.4	66.7	53.9	68.8
Profesional I	46.8	21.5	63.9	95.7	56.8	82.7	57.1	100.0
Profesional II	37.2	6.3	48.2	42.2	36.5	0	52.2	65.0
Gjithësej		34.6		69.8		69.9		81.3

■ Tabela 8: Mësimi në gjuhë turke

Drejtimi	QERSHOR 2014		GUSHT 2014		QERSHOR 2013		GUSHT 2013	
	Arritshmëria	Kalueshmëria	Arritshmëria	Kalueshmëria	Arritshmëria	Kalueshmëria	Arritshmëria	Kalueshmëria
Shoqëror	57.6	95.0			61.1	91.7	52.9	100.0
Natyror	55.8	79.3	52.6	66.7	58.7	88.3	51.8	76.5
Profesional I	43.9	14.1	50.3	60.4	50.8	55.8	51.7	73.7
Profesional II	45.4	20.7	45.1	17.2	45.4	44.4	42.7	0.0
Profesional III	35	9.3	46.6	37.8	47.5	41.4	44.6	23.1
Gjithësej		51.1		52.3		74.8		60.3

SHTOCJA 3: PROJEKSIONET

■ **Tabela 9:** Parashikimi i popullsisë për grupmoshat relevante (varianti i mesëm)

	2014 (VLER.)	2015 (VLER.)	2016 (VLER.)	2017 (VLER.)	2018 (VLER.)	2019 (VLER.)	2020 (VLER.)	2021 (VLER.)
Parashkollor (mosha 0-4)	144,868	141,906	139,722	139,961	140,169	140,191	139,868	139,069
Parafillor (mosha 5)	29,062	28,276	27,361	26,977	26,663	26,384	26,093	25,734
Fillor (mosha 6-10)	152,491	148,974	144,688	141,022	137,714	134,719	131,935	129,189
I mesëm i ulët (mosha 11-14)	140,250	135,592	130,126	126,413	122,660	118,998	115,472	112,068
I obligueshëm (mosha 6-14)	292,741	284,566	274,814	267,435	260,374	253,717	247,407	241,257
I mesëm i lartë (mosha 15-17)	105,917	105,647	105,394	103,273	100,800	98,112	95,272	92,436

Burimi: Përlogaritje në bazë të ASK (2013)

■ **Tabela 10:** Parashikimi i nevojave për klasë me raportin aktual nxënës-klasë
10 a: Skenari 1 (SHBR e vitit shkollor 2013/2014)

	2013	2014 (VLER.)	2015 (VLER.)	2016 (VLER.)	2017 (VLER.)	2018 (VLER.)	2019 (VLER.)	2020 (VLER.)	2021 (VLER.)
I obligueshëm	12,938	12,721	12,366	11,942	11,622	11,315	11,026	10,751	10,484
I mesëm i lartë	3,354	2,988	2,981	2,973	2,914	2,844	2,768	2,688	2,608

10 b: Skenari 2 (SHBR e ngritur)

	2013	2014 (VLER.)	2015 (VLER.)	2016 (VLER.)	2017 (VLER.)	2018 (VLER.)	2019 (VLER.)	2020 (VLER.)	2021 (VLER.)
I obligueshëm	12,938	13,091	12,726	12,290	11,960	11,644	11,346	11,064	10,789
I mesëm i lartë	3,354	3,092	3,084	3,077	3,015	2,943	2,864	2,781	2,698

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA
QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVA

Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë
Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije
Ministry of Education, Science and Technology

STATISTIČKI IZVEŠTAJ SA OBRAZOVNIM POKAZATELJIMA ZA ŠKOLSKU

2012/13 | 2013/14

UVODNA REČ MINISTRA

Organizacija i razvoj obrazovnog sistema predstavlja izazov za svako društvo, posebno za zemlje sa niskim društvenim i ekonomskim razvojem kao što je Kosovo, s obzirom da je obrazovni sistem neposredno povezan sa sistemima kao što su: društveni razvoj, ekonomski razvoj, rad i zapošljavanje, kulturni razvoj i ostali sistemi. Za prevazilaženje ovih izazova potrebno je sprovođenje pravih obrazovnih politika koje se oslanjaju na postojeću obrazovnu i društvenu realnost i koje pružaju viziju i mogućnost za pozitivnu promenu ove realnosti uz obezbeđivanje održivog razvoja.

Sistem obrazovanja u Republici Kosovo ostvaruje napredak iz godine u godinu. Izgrađuje se savremeni pristup u stvaranju i razvoju obrazovnih politika prema naučnim i stručnim kriterijumima i drugim statističkim parametrima i standardima (kvantitativni i kvalitativni) koji se mogu uporediti sa onim u zemljama regije, Evrope i Sveta. U ovom kontekstu treba posmatrati veliki značaj koji se poslednjih godina na Kosovu posvećuje izgradnji novog sistema upravljanja informacijama u obrazovanju (SUIO). MONT će podržati efikasan sistem upravljanja informacijama u obrazovanju zasnovan na kvalitativnim i kvantitativnim podacima i pokazateljima.

Stoga, Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije u saradnji sa stranim partnerima kao što su Svetska banka, UNICEF i GIZ, pruža svoj doprinos za stvaranje i unapređivanje savremenog i održivog sistema upravljanja informacijama u obrazovanju. Osnovna svrha ove saradnje je izgrađivanje sistema upravljanja informacijama u obrazovanju kojim će se znatno poboljšati utvrđivanje obrazovne politike, kako bi se onim činiocima koji planiraju i ostvaruju, upravljaju i nadgledaju sistem obrazovanja od centralnog nivoa (MONT) i opštinskog nivoa pa do samih škola, pružile relevantne informacije koje su im potrebne za planiranje i razvoj obrazovnog sistema.

Izrada i objavljivanje Statističkog izveštaja sa relevantnim obrazovnim podacima i pokazateljima za školsku 2012/13 i 2013/2014. godinu, predstavlja još jedan korak u nastojanjima koje čini MONT za unapređivanje i konsolidovanje SUIO. Izrada ovog izveštaja kao i objavljivanje ovih podataka je omogućeno zahvaljujući tesnoj saradnji radnog osoblja sa odeljenjem za koordinisanje politika i statistika, UNICEF-om i GIZ-om. Ovom prilikom upućujem sve pohvale i ujedno se zahvaljujem svim akterima na izuzetnom trudu i kvalitetnom radu za pripremanje ovog izveštaja.

Prof. Dr. Arsim Bajrami

Ministar

Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije

SADRŽAJ

UVODNA REČ MINISTRA	3
SADRŽAJ	4
SKRAĆENICE	6
LISTA SLIKA.....	7
LISTA TABELA	8
UVOD	9
1. PRISTUP I UČEŠĆE	11
1.1 Učešće u predškolskom i predosnovnom obrazovanju.....	11
1.2 Pristup osnovnom obrazovanju	13
1.3 Učešće u osnovnom obrazovanju.....	14
1.4 Učešće u srednjem nižem obrazovanju	15
1.5 Učešće u obaveznom obrazovanju.....	16
1.6 Učešće u srednjem višem obrazovanju	18
1.7 Deca van škole	20
1.8 Deca sa posebnim potrebama.....	20
1.8.1 Učenici sa posebnim potrebama u obaveznom obrazovanju.....	20
1.8.2 Učenici sa posebnim potrebama u srednjem višem obrazovanju	21
2. USLOVI UČENJA	23
2.1 Odnos nastavnik - učenik	23
2.2 Odnos učenik-odelenje.....	23
2.3 Procenat nastavnica u obrazovanju	24
2.4 Indeks polne ravnopravnosti	25
3. INTERNA EFIKASNOST	26
3.1 Odnos učenika koji prvi put upisuju prvi razred i prelaze u peti razred osnovnog obrazovanja	26
3.2 Odnos učenika koji prvi put upisuju šesti razred i prelaze u deveti razred srednjeg nižeg obrazovanja	26
3.3 Stopa prolaznosti prema razredima u osnovnom obrazovanju	27
3.4 Učenici koji su ponavljali (ponavljači) razred u srednjem nižem obrazovanju	28
3.5 Ponavljači u srednjem višem obrazovanju	30
3.6 Stopa tranzicije sa osnovnog na srednjem nižem obrazovanju	32
3.7 Stopa tranzicije sa srednjeg nižeg na srednjem višem obrazovanju.....	33
3.8 Učenici koji su napustili osnovno obrazovanje	34
3.9 Učenici koji su napustili srednje niže obrazovanje	35

3.10	Učenici koji su napustili srednje više obrazovanje.....	36
3.11	Rezultati testova spoljnih vrednovanja.....	36
4.	FINANSIJSKI IZVORI.....	38
4.1	Javni troškovi (izdaci) u obrazovanju izraženi u procentima učešća u Bruto društvenom proizvodu (BDP).....	38
4.2	Javni troškovi u preduniverzitetskom obrazovanju izraženi u procentima učešća u BDP.....	39
4.3	Javni troškovi izraženi u procentima učešća u ukupnim troškovima Vlade.....	40
4.4	Javni troškovi za preduniverzitetsko obrazovanje izraženi u procentima učešća u ukupnim troškovima Vlade.....	41
4.5	Javni operativni troškovi po jednom učeniku izraženi u procentima učešća u BDP po glavi stanovnika.....	41
4.6	Plate nastavnika izražene u procentima učešća u javnim operativnim troškovima za obrazovanje.....	42
4.7	Plate nastavnika izražene u procentima učešća u javnim operativnim troškovima za preduniverzitetsko obrazovanje.....	43
5.	OBRAZOVANJE I OBUKA RADNO SPOSOBNOG STANOVNIŠTVA.....	44
5.1	Sticanje visokog /tercijarnog obrazovanja.....	44
5.2	Rano napuštanje obrazovanja i obuke.....	45
5.3	Učešće odraslih u celoživotnom obrazovanju.....	46
5.4	Mladi koji nisu zaposleni, ne pohađaju nastavu ili obuku.....	47
6.	STUDIJA SLUČAJA: EFEKAT PROJEKCIJE STANOVNIŠTVA U OBRAZOVANJU.....	48
6.1	Projekcije stanovništva: ključni uzrasti.....	48
6.2	Predviđeni broj učenika.....	50
6.3	Potrebe za odeljenjima/razredima.....	51
	BIBLIOGRAFIJA.....	53
	PRILOG.....	54
	SPOLJNO OCENJIVANJE.....	57
	PROJEKCIJE.....	59

SKRAĆENICE

ASK	Agencija za statistiku Kosova
SB	Svetska banka
BDP	Bruto domaći proizvod
OUO	Opštinska uprava obrazovanja
PIRO	Projekat razvoja obrazovnih institucija
PI	Predškolska institucija
MONT	Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije
SPOK	Strateški plan obrazovanja Kosova
SUIO	Sistem upravljanja informacija u obrazovanju
BSU	Bruto stopa upisa
UNESCO	Organizacija Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu
OECD	Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj

LISTA SLIKA

Slika 1:	BSU u predškolskom obrazovanju	11
Slika 2:	BSU u predosnovnom obrazovanju	12
Slika 3:	BSU u predosnovnom obrazovanju u poređenju sa (školskom 2012/2013 godinom)	12
Slika 4:	BSU u predškolskom/predosnovnom obrazovanju	13
Slika 5:	Stopa upisa učenika u prvi razred	13
Slika 6:	BSU u osnovnom obrazovanju	14
Slika 7:	BSU u osnovnom obrazovanju, poređenje (školska 2012/2013 godina)	15
Slika 8:	BSU u srednjem nižem obrazovanju	15
Slika 9:	BSU u srednjem nižem obrazovanju, poređenje (školska 2012/2013 godina)	16
Slika 10:	BSU u obaveznom obrazovanju	17
Slika 11:	BSU u obaveznom obrazovanju, poređenje (školska 2012/2013 godina)	18
Slika 12:	BSU u srednjem višem obrazovanju	19
Slika 13:	BSU u srednjem višem obrazovanju, poređenje (školska 2012/2013 godina)	19
Slika 14:	Obuhvat učenika sa posebnim potrebama u obaveznom obrazovanju	21
Slika 15:	Obuhvat učenika sa posebnim potrebama u srednjem višem obrazovanju	22
Slika 16:	Odnos nastavnik-učenik	23
Slika 17:	Odnos učenik-odelenje	24
Slika 18:	Procenat žena među nastavnim osobljem	24
Slika 19:	Indeks polne ravnopravnosti	25
Slika 20:	Odnos učenika koji prvi put upisuju prvu godinu i prelaze u peti razred osnovnog obrazovanja	26
Slika 21:	Odnos učenika koji prvi put upisuju šestu godinu i prelaze u deveti razred srednjeg nižeg obrazovanja	27
Slika 22:	Stopa prolaznosti po razredima u osnovnom obrazovanju za školsku 2012/2013 godinu	28
Slika 23:	Procenat učenika koji su ponavljali razred u srednjem nižem obrazovanju	29
Slika 24:	Stopa ponavljača u srednjem nižem obrazovanju	30
Slika 25:	Procenat ponavljača u srednjem višem obrazovanju	31
Slika 26:	Stopa ponavljača u srednjem višem obrazovanju	32
Slika 27:	Stopa tranzicije sa osnovnog na srednje niže obrazovanje	33
Slika 28:	Stopa tranzicije (prelaska) sa srednjeg nižeg na srednjem višem obraovanju	34
Slika 29:	Procenat učenika koji su napustili osnovno obrazovanje	35
Slika 30:	Procenat učenika koji su napustili srednje niže obrazovanje	35
Slika 31:	Procenat učenika koji su napustili srednje više obrazovanje	36
Slika 32:	Rezultati prolaznosti za sva tri nivoa obrazovanja za školsku 2012/13 i 2013/14 godinu	37
Slika 33:	Javni troškovi za obrazovanje izraženi u procentima učešća u BPV	38
Slika 34:	Javni troškovi za obrazovanje izraženi u procentima u učešća u BDP (uporedni prikaz)	39
Slika 35:	Javni troškovi u preduniverzitetskom obrazovanju izraženi u procentima učešća u BDP	39

Slika 36:	Javni troškovi za obrazovanje izraženi u procentima u ukupnim troškovima vlade	40
Slika 37:	Javni troškovi za obrazovanje izraženi u procentima u ukupnim troškovima Vlade (uporedni prikaz)	40
Slika 38:	Javni troškovi za preduniverzitetsko obrazovanje izraženi u procentima učešća u ukupnim troškovima Vlade	41
Slika 39:	Javni operativni troškovi po učeniku izraženi u procentima učešća u BDP po glavi stanovnika	42
Slika 40:	Plate nastavnika izraženi u procentima javnih troškova za obrazovanje	42
Slika 41:	Plate nastavnika izražene u procentima kao učešće u javnim operativnim troškovima za preduniverzitetsko obrazovanje	43
Slika 42:	Stanovništvo uzrasta od 30-34 godina starosti koje završilo, odnosno steklo visoko obrazovanje (%), u 2013.godini	44
Slika 43:	Rano napuštanje obrazovanja i obuke (%), 2013.godine	45
Slika 44:	Učešće odraslih u celoživotnom obrazovanju (%), 2013	46
Slika 45:	Mladi koji nisu zaposleni i nisu uključeni u obrazovanju ili u obuci (%), 2013	47
Slika 46:	Projekcija stanovništva.....	48
46 a:	Uzrast od 0-4.godine	48
46 b:	Deca uzrasta 5 godina	49
46 c:	Deca uzrasta od 6-14 godina.....	49
46 d:	Deca uzrasta od 15-17 godina.....	49
Slika 47:	Predviđanje ukupnog broja učenika	50
Slika 48:	Predviđanje broja učenika	52
48 a:	Obavezno obrazovanje.....	52
48 b:	Srednje više obrazovanje.....	52

LISTA TABELA

Tabela 1:	Predviđanje broja učenika	51
1 a:	Scenarij 1 (SBU u školskoj 2013/2014.godini)	51
1 b:	Scenarij 2 (povećanje SBU).....	51
Tabela 2:	Učenici po razredima na Kosovu 2012/2013.....	55
Tabela 3:	Učenici po razredima na Kosovu 2013/14.....	56
Tabela 4:	Rezultati postignuća V razreda.....	57
Tabela 5:	Rezultati postignuća IX razred.....	57
Tabela 6:	DRŽAVNA MATURA	57
Tabela 7:	Nastava na bošnjačkom jeziku	58
Tabela 8:	Nastava na turskom jeziku	58
Tabela 9:	Projekcija stanovništva (srednja verzija) za relevantne uzraste.....	59
Tabela 10:	Projekcija broja učenika.....	59
10 a:	Scenarij 1 (konstantna SBU)	59
10 b:	Scenarij 2 (povećana SBU)	59

UVOD

Pored ostalih obrazovnih reformi (pravnih, infrastrukturnih i nastavnog plana), od posebnog je značaja i unapređivanje Sistema upravljanja informacijama u obrazovanju - SUIO, kao realne osnove za razvoj obrazovnih politika zasnovanih na tačnim podacima i pokazateljima o obrazovanju.

MONT je postepeno izgradio koherentan, održiv i bezbedan sistem informacija o obrazovanju. Naime, još od školske 2003/4.godine MONT je svake godine pripremio i objavio poseban statistički izveštaj sa podacima. Od 2008.godine primetni su rezultati u SUIO jer, pored prikupljanja i obrade statističkih podataka, izračunavani su i obrazovni pokazatelji, te kao rezultat toga prepremljena je publikacija sa statističkim pokazateljima i podacima o obrazovanju za školsku 2004/05, 2005/06 i 2006/07 godinu. 2009.godine pripremljen je i objavljen Okvir obrazovnih pokazatelja prema parametrima UNESCO-a i zemalja OECD, kao i publikacija sa obrazovnim pokazateljima iz oblasti obrazovanja za školsku 2008/09 godinu. Takođe, 2013.godine izrađena je i objavljena još jedna druga publikacija sa pokazateljima o obrazovanju na Kosovu za tri godine i to za: 2009/10, 2010/11 i 2011/12 godinu.

Izrada ovog statističkog izveštaja MONT-a sa relevantnim podacima i pokazateljima o obrazovanju za školsku 2012/13 i 2013/2014 godinu predstavlja dokaz o razvoju i konsolidovanju sistema SUIO. Ovaj izveštaj sadrži međunarodno uporedive relevantne podatke i pokazatelje o obrazovanju za sve nivoe preduniverzitetskog obrazovanja za školsku 2012/13 i 2013/14 godinu, kao i pruža odgovarajuće informacije o zbivanjima u kosovskom obrazovanju.

Ovaj izveštaj će pomoći donosiocima političkih odluka za stratešku i efikasnu podelu resursa, što će po našem mišljenju uticati na poboljšanje kvaliteta obrazovanja na Kosovu, dok će Vladi Republike Kosovo pomoći da da svoj doprinos u međunarodnim publikacijama o obrazovnim pokazateljima, posebno u izveštaju o globalnom monitoringu globalne kampanje o obrazovanju, što bi uticalo na još veću međunarodnu podršku razvoju obrazovne reforme na Kosovu.

Novi statistički izveštaj MONT-a će, takođe, poslužiti i za izradu strateškog plana razvoja obrazovanja na Kosovu za naredni petogodišnji period, uz održavanje godišnjeg zajedničkog rebalansa, koji se realizuje svake godine.

Od ovog izveštaja imaće niz koristi i: obrazovne institucije koje donose odluke u oblasti obrazovanja, partnerske institucije MONT-a, Opštinske uprave obrazovanja, direktori škola, roditelji učenika, nastavnici, razne vladine i nevladine organizacije, predstavnici medija kao i društvo uopšte.

Vrednosti pokazatelja iznetih u ovom Izveštaju oslikavaju situaciju obrazovanja na nacionalnom nivou, ali ne prikazuju specifičnu situaciju na nivou opština i škola, gde je stanje različito u poređenju sa podacima i pokazateljima na nacio-

nalnom nivou (s obzirom da oni prikazuju prosek za zemlju). Stoga, ubuduće izvršiće se dodatni proračuni i analize podataka i pokazatelja na opštinskom nivou i na nivou škola, posebno u seoskim i urbanim naseljima i dr.

Utvrđivanje pokazatelja iznetih u ovom izveštaju je obavljeno prema strukturi i metodologiji zacrtanih u okviru obrazovnih pokazatelja.

Statistički podaci za izradu ovog izveštaja preuzeti su iz SUIO - MONT, osim ako je drugačije navedeno kod specifičnih pokazatelja. Obuhvat učenika upisanih u privatnim školskim institucijama u izračunavanju pokazatelja zavisi od raspoloživih podataka. Učenici upisani u privatnom obrazovanju obuhvaćeni su u okviru izračunavanja pokazatelja o pristupu i učešću, osim onih iz predškolskog nivoa, ali nisu obuhvaćeni u izračunavanju pokazatelja uslova učenja i interne efikasnosti.

U cilju izračunavanja obrazovnih pokazatelja u ovom izveštaju korišćeni su podaci o stanovništvu prema uzrastu (ili prema starosnoj dobi), prema srednjoj verziji zacrtanoj od strane ASK (2013). Imajući u vidu da učenici srpske etničke pripadnosti u opštinama sa većinskim srpskim stanovništvom nisu obuhvaćeni u SUIO, stoga, radi konsistentnosti između podataka o učenicima i podataka o stanovništvu, tokom izračunavanja pokazatelja, brojke o stanovništvu koje je utvrdila ASK za relevantne uzraste smanjeni su za 3.7%¹. Ovo je takođe primenjeno i kod projekcije broja učenika koji će odeljenja brojati ubuduće.

I u ovom izveštaju nedostaju statistički podaci o srpskoj manjini, s obzirom da njihovo prikupljanje i dalje predstavlja veliki izazov.

Izveštaj sadrži i prilog u kojem su prikazani brožčani (statistički) podaci o pojedinim obrazovnim pokazateljima.

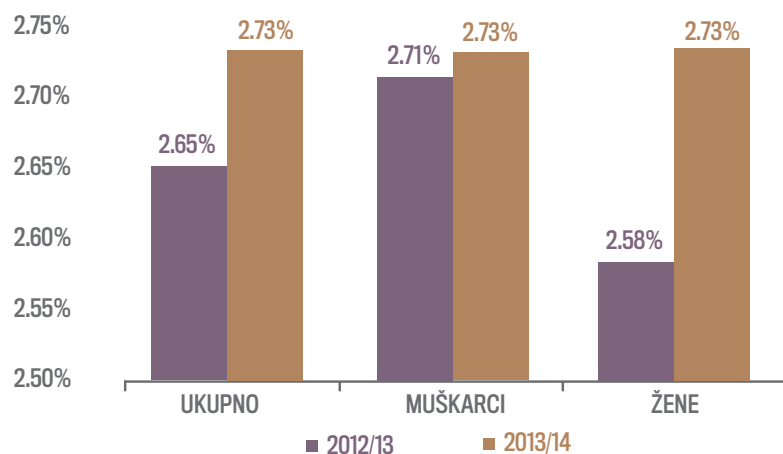
¹ Prema ASK (2013, str. 26), u 2011.godini broj stanovništva u severnim opštinama, koje su uglavnom nastanjene Srbima, procenjen je na 40,196. Međutim, prema popisu stanovništva iz 2011.godine, u ostalim opštinama zemlje popisu se odazvalo 25,532 Srba, što ukupno iznosi 3.7% od ukupnog broja stanovništva Kosova. S obzirom da projekcije o broju stanovništva nisu izračunate na opštinskom nivou ili prema etničkoj pripadnosti, u ovoj publikaciji je pretpostavljeno da će etnička struktura ostati ista.

1. PRISTUP I UČEŠĆE

1.1 UČEŠĆE U PREDŠKOLSKOM I PREDOSNOVNOM OBRAZOVANJU

U cilju merenja učešća na predškolskom i predosnovnom nivou izračunata je bruto stopa upisa (SBU) na ovim nivoima. SBU na nivou predškolskog obrazovanja koja je prikazana u donjem delu teksta izračunata je kao odnos između ukupnog broja upisanih učenika u predškolskom obrazovanju, to jest u obdaništima-vrtićima (nezavisno od uzrasta) i zvaničnog broja stanovništva koji korespondira sa ovim nivoom, odnosno uzrasta ispod 5 godina.²

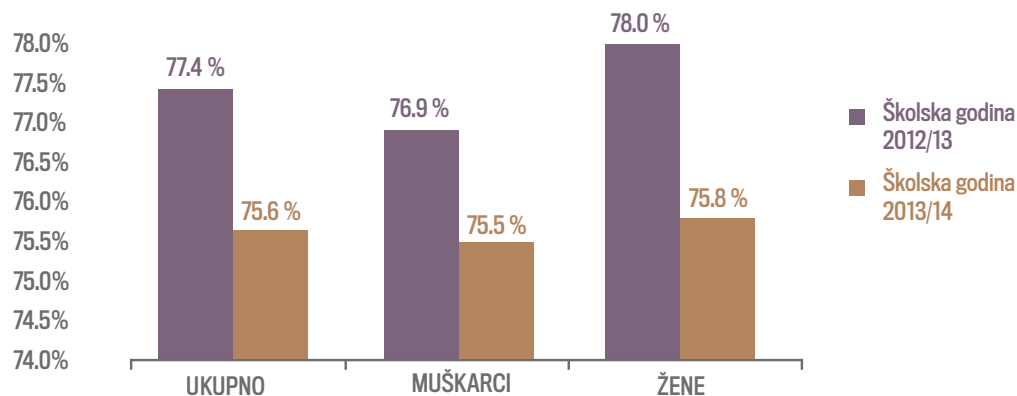
■ Slika 1: BSU u predškolskom obrazovanju

Kao kod gornjeg pokazatelja, SBU na nivou predosnovnog obrazovanja izračunata je kao odnos između ukupnog broja dece upisanih u predosnovnom obrazovanju, to jest u predosnovnim odeljenjima organizovanih u osnovnim školama (nezavisno od uzrasta) i zvaničnog broja stanovništva koji korespondira sa ovim školskim nivoom (to jest 5-godišnjeg uzrasta). SBU u predosnovnom obrazovanju beleži pad od 1.8 procentnih poena u školskoj 2013/2014 godini u poređenju sa prethodnom školskom 2012/13 godinom (sa 77.4% na 75.6%).

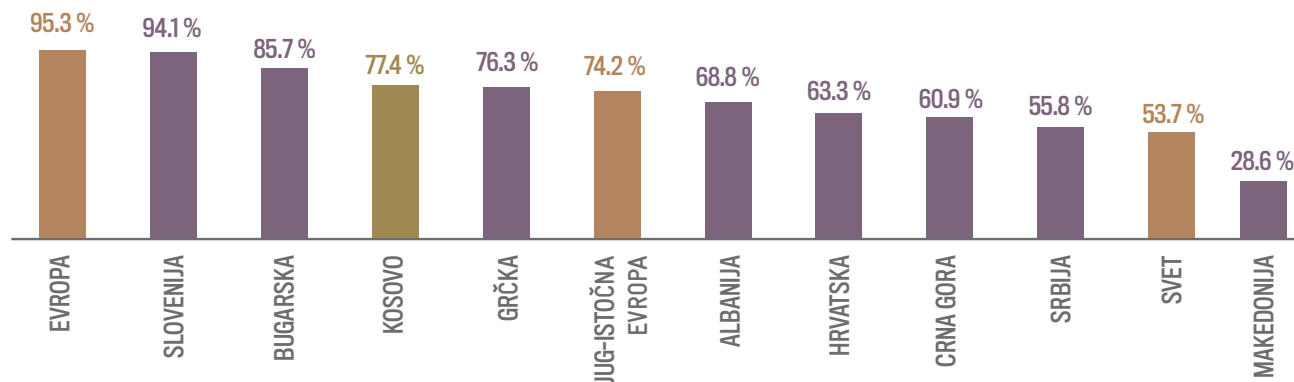
² U javnim predškolskim institucijama ne pružaju se usluge za decu uzrasta ispod godinu dana. Ovaj pokazatelj u odnosu na starosnu dob na koji se odnosi nije upoređen sa ostalim zemljama

■ Slika 2: BSU u predosnovnom obrazovanju

U poređenju sa drugim zemljama, u školskoj 2012/2013 godini Kosovo je iznad proseka Jugoistočne Evrope (77.4%), sa SBU nižom od Slovenije i Bugarske (odnosno 94.1% i 85.7%), ali višom od ostalih zemalja regiona³.

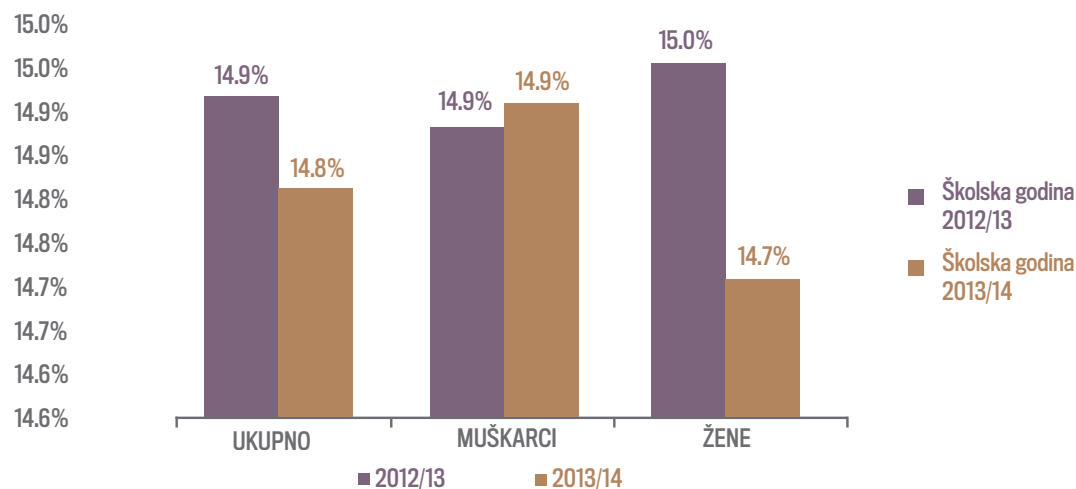
■ Slika 3: BSU u predosnovnom obrazovanju u poređenju sa (školskom 2012/2013 godinom)

Izvor: MONT/SUIO za Kosovo i UNESCO (2015) za školsku 2012/2013 godinu za ostale zemlje

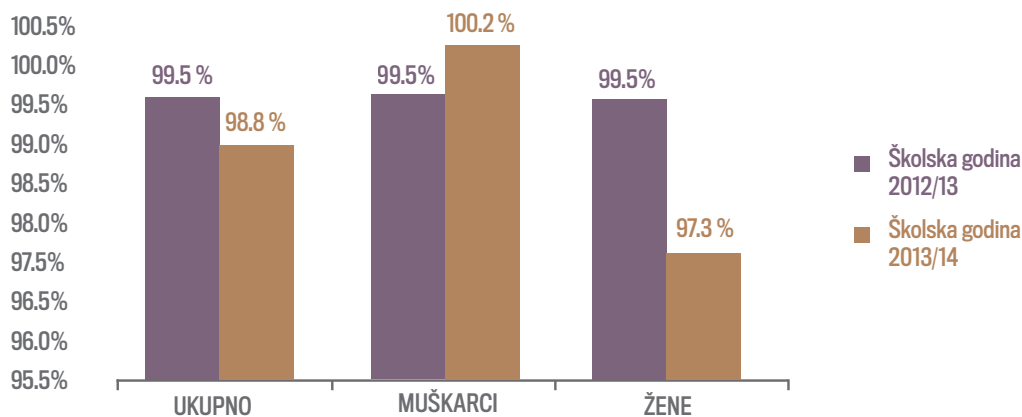
Obračunavanje za oba nivoa zajedno, kao odnos između broja učenika upisanih u predosnovnom i predškolskom obrazovanju i zvaničnog broja stanovništva uzrasta od 0-5 godina (ispod 6 godina), SBU za dve poslednje školske godine beleži stopu obuhvata od skoro 15%.

3 U poređenja su izvršena za školsku 2012/2013 godinu, s obzirom da u vreme pripremanja ovog izveštaja ovo je bila poslednja godina za koju su nam bile na raspolaganju uporedne statistike

■ Slika 4: BSU u predškolskom/predosnovnom obrazovanju

1.2 PRISTUP OSNOVNOM OBRAZOVANJU

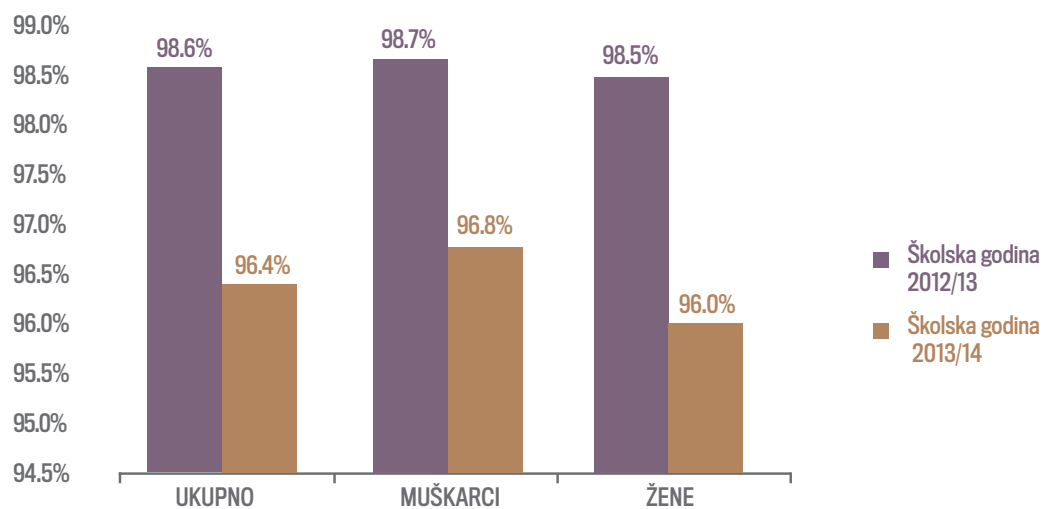
Stopa upisa učenika u prvi razred (prvaka) predstavlja pokazatelj ukupnog nivoa pristupa osnovnom školovanju. Ovaj pokazatelj izračunat kao odnos između broja učenika koji je po prvi put upisan u prvi razred osnovne škole (nezavisno od uzrasta) i zvaničnog broja stanovništva uzrasta od 6 godina, pokazuje da je obuhvatnost skoro potpuna.

■ Slika 5: Stopa upisa učenika u prvi razred

1.3 UČEŠĆE U OSNOVNOM OBRAZOVANJU

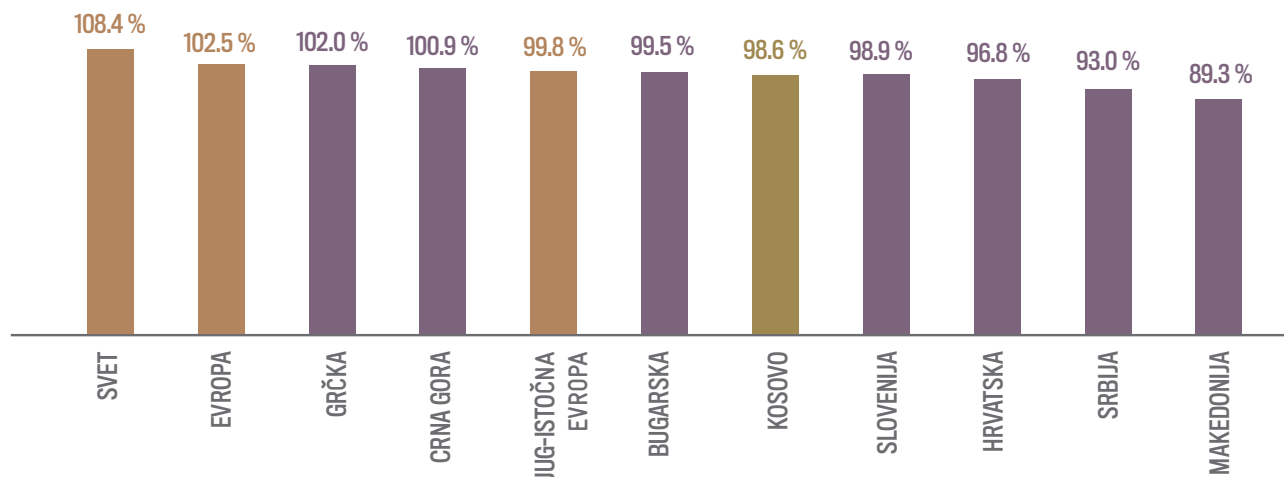
Merenjem SBU, kao odnosa između broja učenika upisanih u osnovnom obrazovanju (od 1-5 razreda) sa zvaničnim brojem stanovništva uzrasta od 6-10 godina, dobija se učešće učenika u osnovnom obrazovanju za školsku 2012/2013 i 2013/14 godinu.

■ Slika 6: BSU u osnovnom obrazovanju

Prema statistikama SBU u osnovnom obrazovanju za školsku 2012/2013 godinu Kosovo se nalazi blizu proseka zemalja Jugoistočne Evrope. Učešće na Kosovu je nešto veće u poređenju sa većinom zemalja našeg regiona, izuzimajući Grčku i Crnu Goru.

■ **Slika 7: BSU u osnovnom obrazovanju, poređenje (školska 2012/2013 godina)**

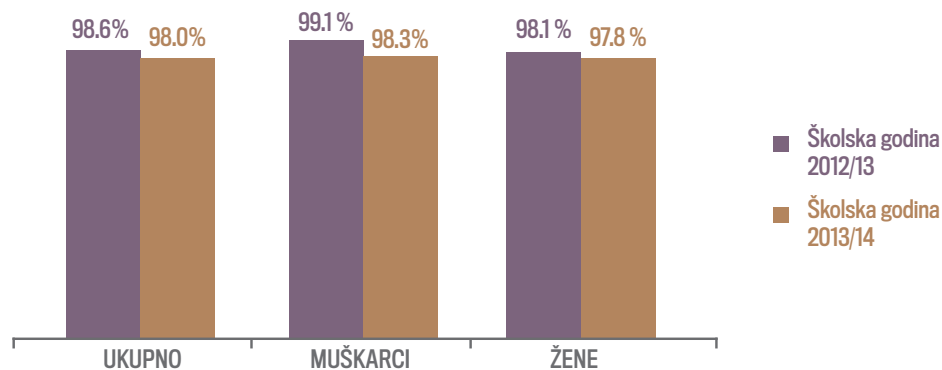

Izvor: MONT /SUIO za Kosovo i UNESCO (2015) za školsku 2012/2013 godinu i druge zemlje

1.4 UČEŠĆE U SREDNJEM NIŽEM OBRAZOVANJU

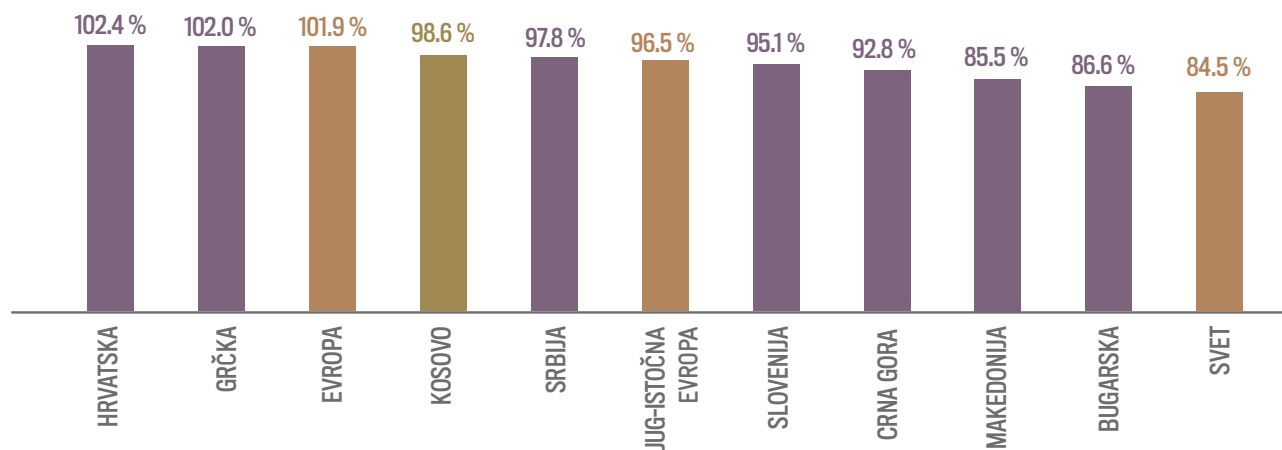
Merenjem SBU, kao odnosa između broja učenika upisanih u srednjem nižem obrazovanju (od 6-9 razreda) i zvaničnog broja stanovništva uzrasta od 11-14 godina, proizilazi da je učešće na ovom nivou obrazovanja za školsku 2012/2013 godinu isto kao i u osnovnom obrazovanju, odnosno 98.6%. Slično kao i kod osnovnog obrazovanja, SBU u srednjem nižem obrazovanju u školskoj 2013/2014 godini je 98%, odnosno niža za 0,6%.

■ **Slika 8: BSU u srednjem nižem obrazovanju**

Za razliku od osnovnog obrazovanja gde je polna razlika bila 0.2 i 0.8 procentnih poena u školskoj 2012/2013 i 2013/2014 godini, u srednjem nižem obrazovanju učešće učenika muškog pola veća je za 0.5 i 1.5 procentnih poena. Ovaj nivo učešća u srednjem nižem obrazovanju na Kosovu je za 2 procentnih poena iznad proseka zemalja Jugoistočne Evrope

■ Slika 9: BSU u srednjem nižem obrazovanju, poređenje (školska 2012/2013 godina)

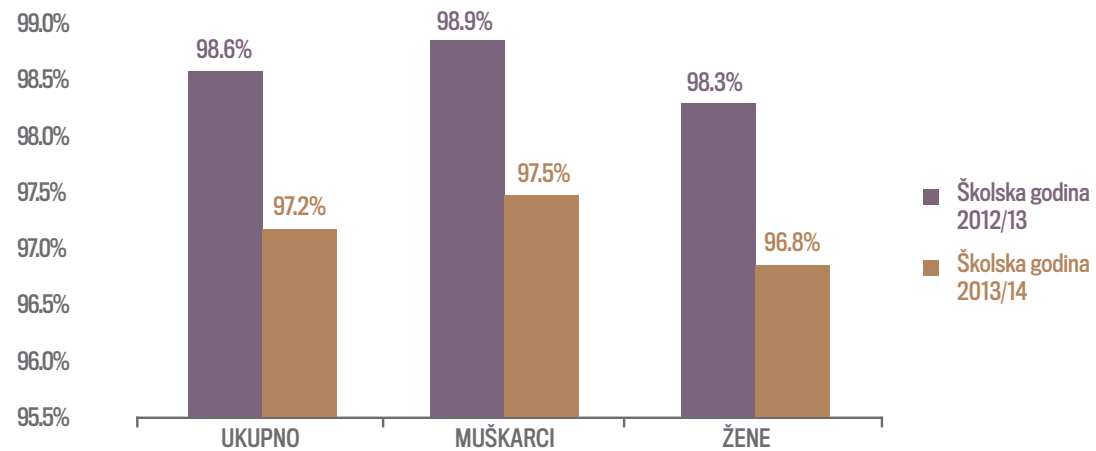

Izvor: MONT /SUIO za Kosovo i UNESCO (2015) za školsku 2012/2013 godinu i druge zemlje

1.5 UČEŠĆE U OBAVEZKOM OBRAZOVANJU

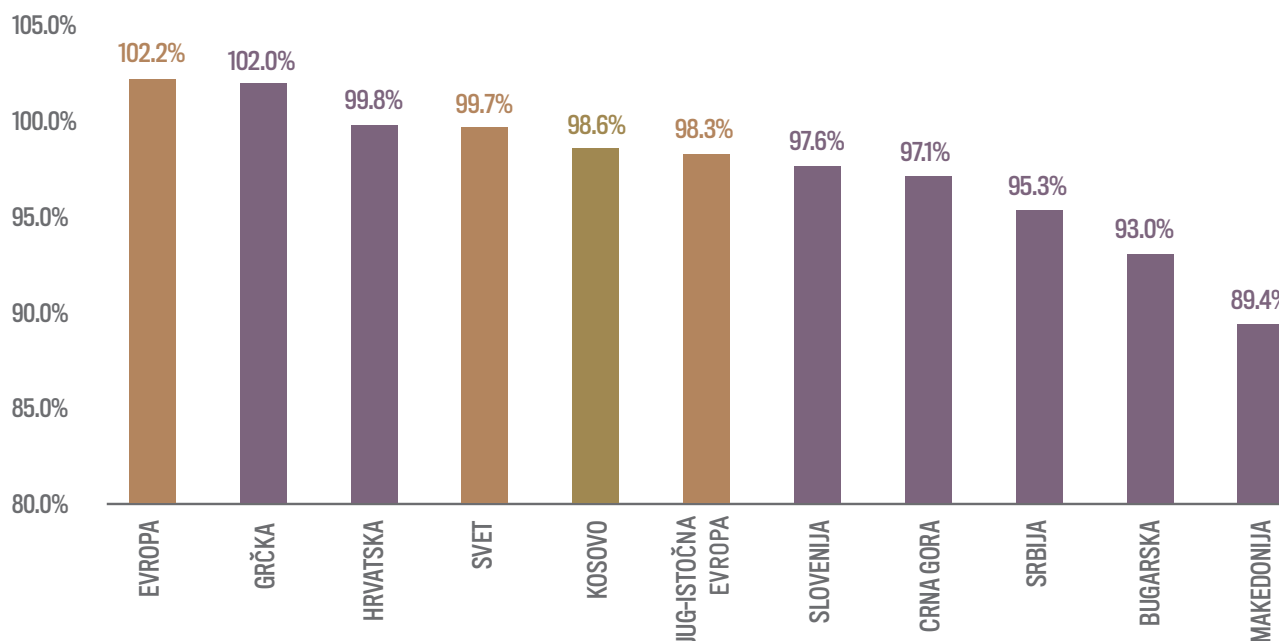
SBU u obaveznom obrazovanju obračunava se kao odnos između broja upisanih učenika u obaveznom obrazovanju (od 1-9 razreda) i zvaničnog broja stanovništva uzrasta od 6-14 godina.

■ Slika 10: BSU u obaveznom obrazovanju

Što se tiče učešća u obaveznom obrazovanju, Kosovo se nalazi veoma blizu proseka zemalja Jugoistočne Evrope, dok bolje stoje samo Hrvatska i Grčka (od zemalja našeg regiona).

■ Slika 11: BSU u obaveznom obrazovanju, poređenje (školska 2012/2013 godina)

Izvor: MONT /SUIO za Kosovo i UNESCO (2015) za školsku 2012/2013 godinu i druge zemlje

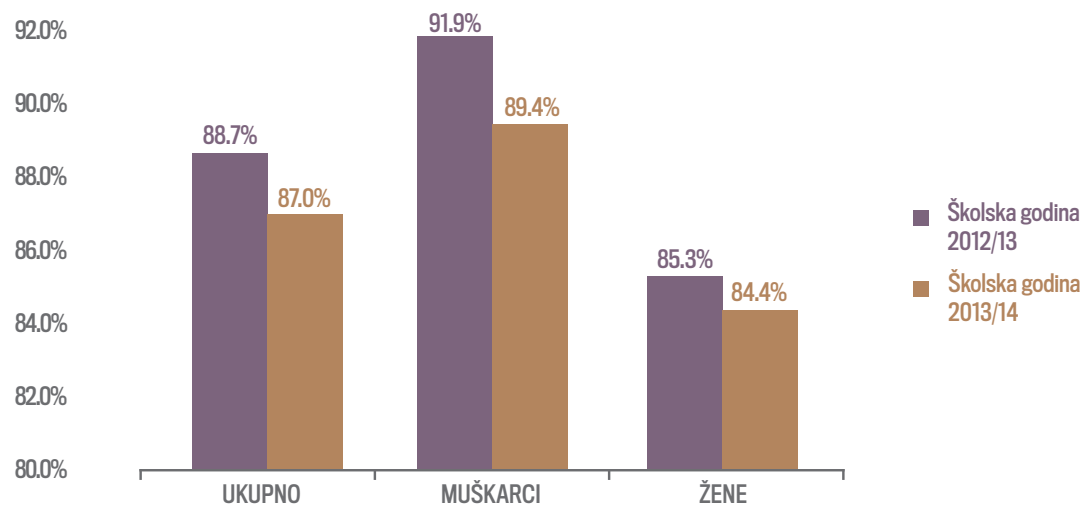
1.6 UČEŠĆE U SREDNJEM VIŠEM OBRAZOVANJU

Učešće u srednjem višem obrazovanju (od 10-12 razreda), učešće izračunato SBU, kao odnos između broja upisanih učenika na ovom nivou obrazovanja i projekcije stanovništva uzrasta od 15-17 godina, u školskoj 2012/2013 godini bilo je 88.7%.

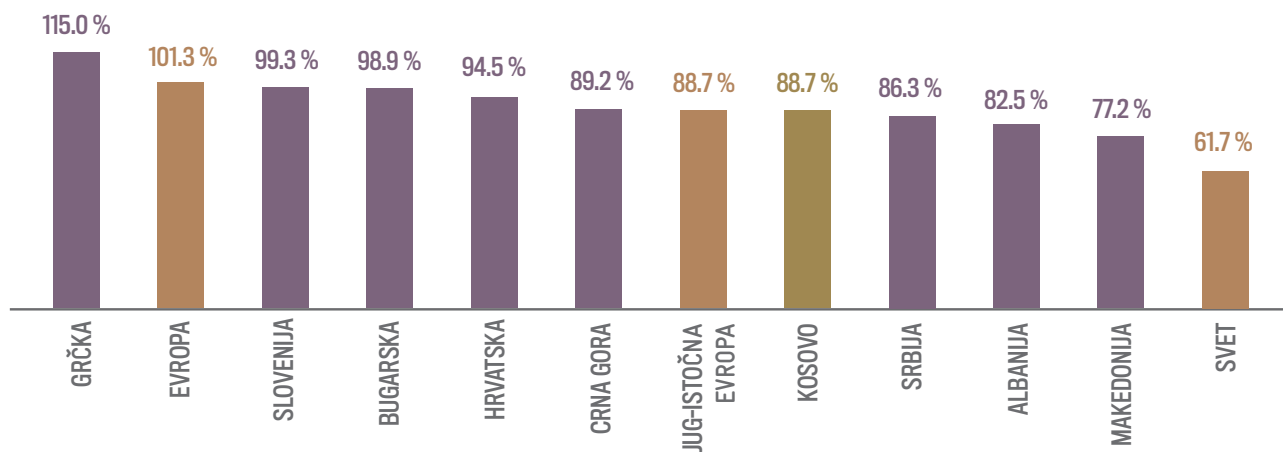
Za razliku od pokazatelja o učešću u obaveznom obrazovanju, SBU u srednjem višem obrazovanju (koja je niža), pao na 87.0% u školskoj 2013/2014 godini. Ono što pada u oči kod ovog pokazatelja je činjenica da polna razlika koja je u osnovnom obrazovanju bila 0.5 a u srednjem nižem obrazovanju 1.5 procentnih poena, i isto vreme u srednjem višem obrazovanju ona je u školskoj 2012/2013. godini iznosila 5 procentnih poena, dok u školskoj 2013/2014. godini porasla na 6.6%.

Smanjenje stope učešća na nivou srednjeg višeg obrazovanja ogleda se i u poziciji Kosova u odnosu na zemelje regiona, iako se Kosovo prema SBU nalazi na nivou proseka Jugoistočne Evrope.

■ Slika 12: BSU u srednjem višem obrazovanju

■ Slika 13: BSU u srednjem višem obrazovanju, poređenje (školska 2012/2013 godina)

Izvor: MONT /SUIO za Kosovo i UNESCO (2015) za školsku 2012/2013 godinu i druge zemlje

1.7 DECA VAN ŠKOLE

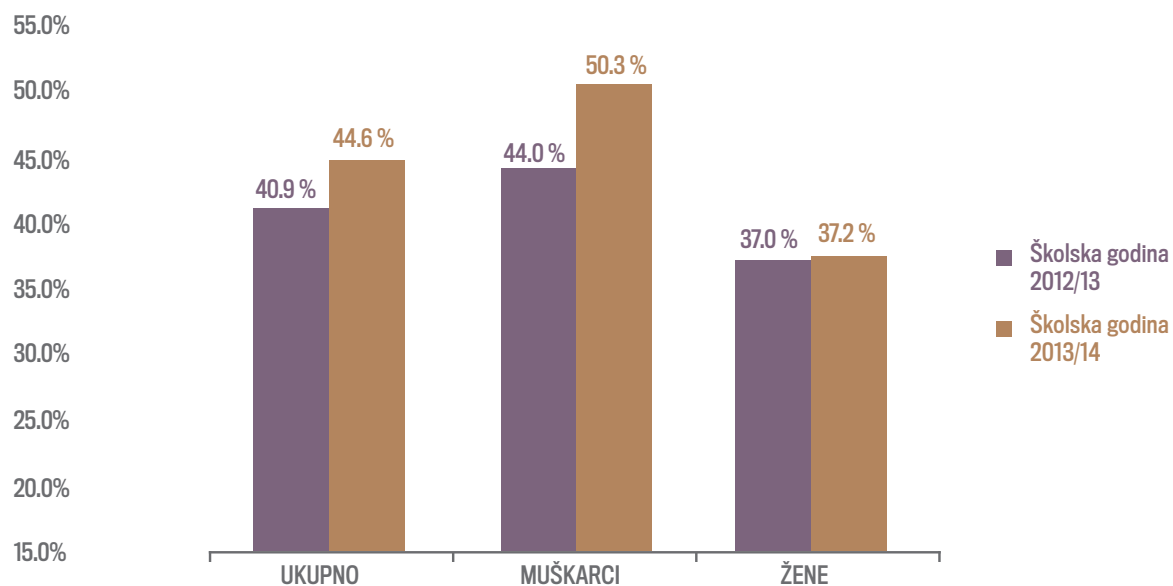
Deca koja ne pohađaju školu izračunavaju se kao odnos između dece školskog uzrasta (na Kosovu od 6-10 godina) koja nisu upisana u osnovnom obrazovanju i učenika u srednjem nižem obrazovanju i zvaničnog broja stanovništva ovog uzrasta. Za izračunavanje ovog pokazatelja prema definiciji (UNICEF-a iz 2014 godine) potreban je broj učenika različitih uzrasta, koji nije na raspolaganju. Prema tome, umesto toga izračunat je približan pokazatelj uzimajući u obzir SBU na svim nivoima obrazovanja. Na osnovu ovoga proizilazi da oko 3-5% dece ostaju van osnovnog i srednjeg nižeg obrazovanja, dok u srednjem višem obrazovanju ova stopa iznosi 12-14%.

1.8 DECA SA POSEBNIM POTREBAMA

1.8.1 UČENICI SA POSEBNIM POTREBAMA U OBAVEZNOM OBRAZOVANJU

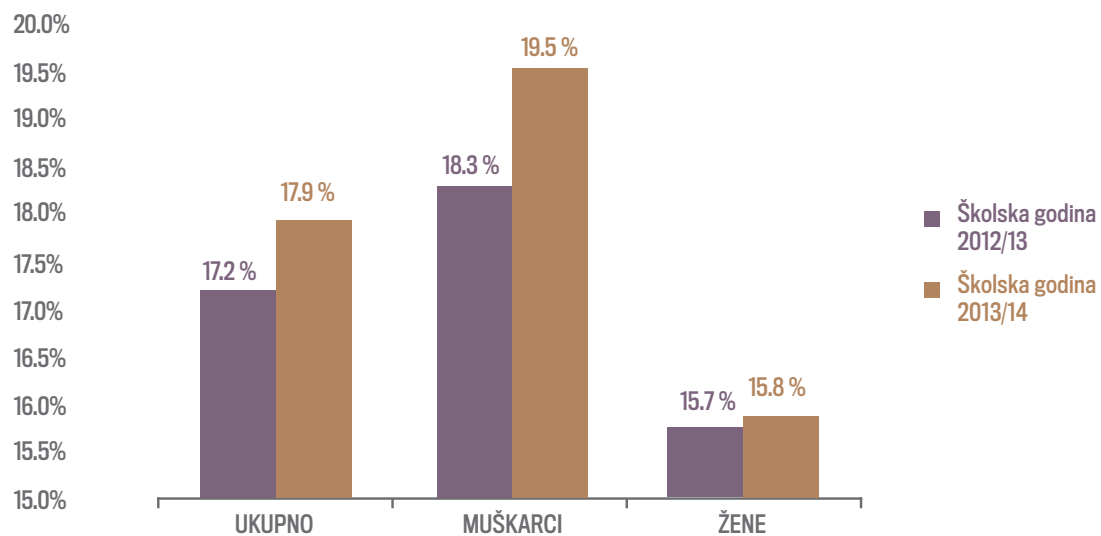
Obuhvat učenika sa posebnim potrebama je izračunat, odnosno posmatran kao odnos između ukupnog broj učenika sa posebnim potrebama upisanih u obaveznom obrazovanju (na nivo osnovnog i srednjeg nižeg obrazovanja) nezavisno od uzrasta procenjenog broja⁴ i dece sa posebnim potrebama odgovarajućeg uzrasta (u ovom slučaju uzrasta od 6-14 godina). Ovako izračunato učešće dece sa posebnim potrebama u školskoj 2012/2013 godini iznosilo 40.9% dok je u sledećoj godini poraslo na 44.6%.

4 U nedostatku tačnih podataka o broju dece sa posebnim potrebama odgovarajućih uzrasta, ovaj broj je procenjen na osnovu podataka preuzetih iz Popisa stanovništva za 2011.godinu.

■ Slika 14: Obuhvat učenika sa posebnim potrebama u obaveznom obrazovanju**1.8.2 UČENICI SA POSEBNIM POTREBAMA U SREDNJEM VIŠEM OBRAZOVANJU**

Obuhvat učenika sa posebnim potrebama u srednjem višem obrazovanju je posmatran kao odnos između ukupnog broja učenika sa posebnim potrebama upisanih na ovom nivou obrazovanja, nezavisno od uzrasta i procenjenog broja⁵ i broja dece sa posebnim potrebama odgovarajućeg uzrasta (u ovom slučaju uzrasta od 15-17 godina).

⁵ Kao i u slučaju ovog pokazatelja za obavezno obrazovanje, ovaj broj je procenjen na osnovu podataka preuzetih iz Popisa stanovništva iz 2011. godinu.

■ **Slika 15: Obuhvat učenika sa posebnim potrebama u srednjem višem obrazovanju**

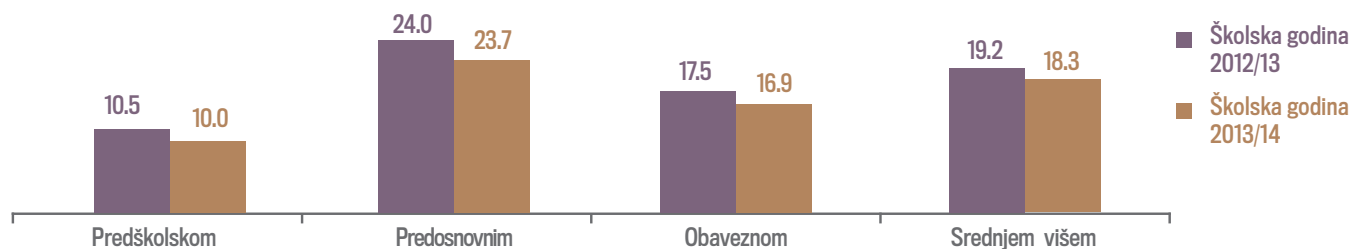
2. USLOVI UČENJA

Pokazatelji navedeni u ovom odeljku odnose se samo na javno obrazovanje.

2.1 ODNOS NASTAVNIK - UČENIK

Odnos nastavnik-učenik predstavlja pokazatelj o broju učenika. On se izračunava deljenjem broja upisanih učenika na određenom nivou obrazovanja sa brojem nastavnika angažovanih na tom nivou.

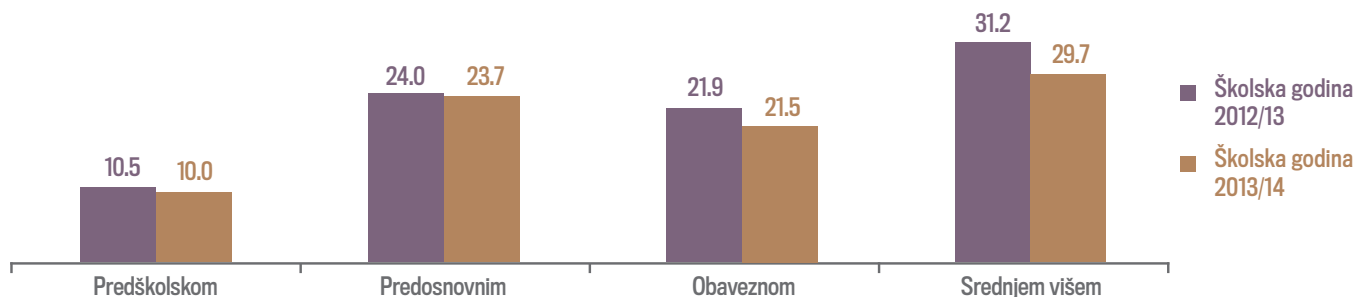
■ Slika 16: Odnos nastavnik-učenik

2.2 ODNOS UČENIK-ODELENJE

Odnos učenik-odeljenje izračunava se deljenjem broja upisanih učenika na određenom nivou obrazovanja sa brojem odeljenja na tom nivou. Slično je i kod odnosa učenik-nastavnik, odnos učenik-odeljenje se razlikuje u zavisnosti od zona, to jest urbanih i ruralnih zona. U urbanim zonama prosečan odnos učenik-odeljenje je viši u odnosu na prosek u ruralnim zonama

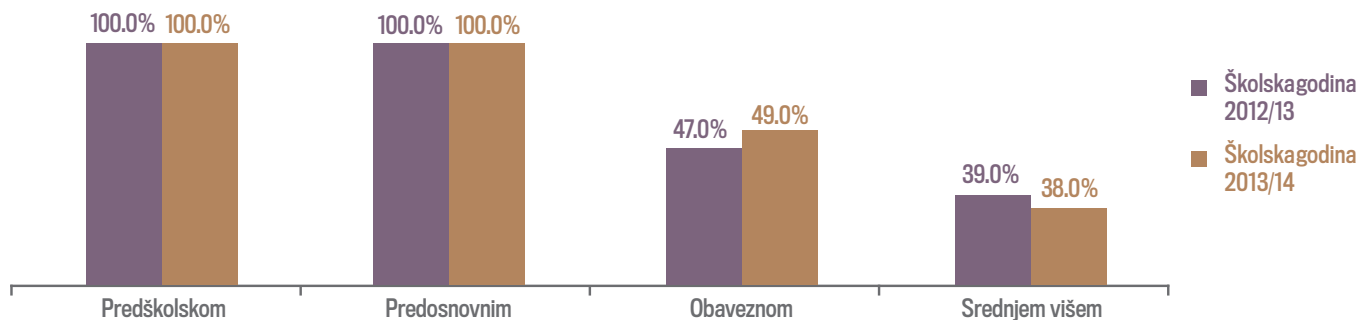
■ Slika 17: Odnos učenik-odelenje

2.3 PROCENAT NASTAVNICA U OBRAZOVANJU

Procenat žena među nastavnicima u obrazovanju je pokazatelj polne strukture angažovane u nastavi na pojedinim nivoima obrazovanja. Na Kosovu žene čine 100% nastavnog kadra na nivou predškolskog i predosnovnog obrazovanja. Na nivou obaveznog obrazovanja žene čine skoro polovinu nastavnog kadra, dok je ovaj procenat u srednjem višem obrazovanju 40%.

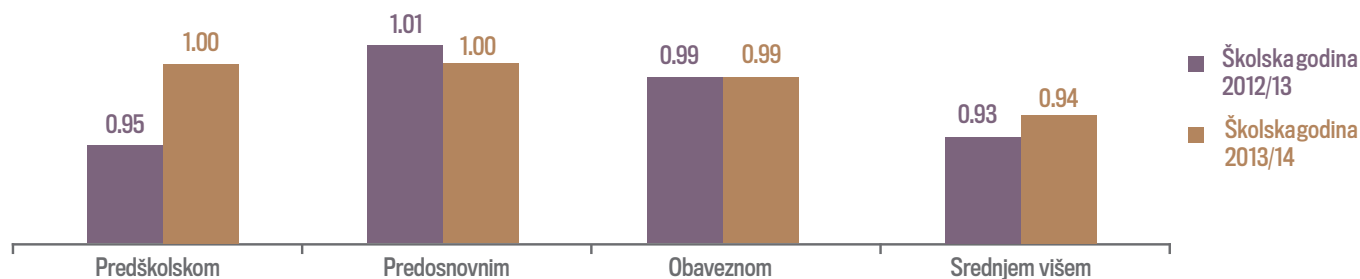
■ Slika 18: Procenat žena među nastavnicima

2.4 INDEKS POLNE RAVNOPRAVNOSTI

Kod pokazatelja pristupa i učešća na različitim nivoima obrazovanja prema uzrastu istaknute su polne razlike, posebno kod pojedinih pokazatelja. Radi daljeg istraživanja polnih razlika u ovom odeljku prikazan je indeks polne ravnopravnosti izračunat za svaki pojedini nivo obrazovanja. Indeks polne ravnopravnosti je pokazatelj ostvarenog napretka u pravcu polne ravnopravnosti u obrazovanju. On takođe može prikazati mogućnosti učenja, odnosno sticanja znanja od strane žena u odnosu na muškarce. Indeks polne ravnopravnosti posmatra se i kao odnos vrednosti pokazatelja, u ovom slučaju SBU, izračunat za žene i vrednosti izračunate posebno za muškarce. U ovom analiziranom slučaju SBU, indeks vrednosti 1 pokazuje postojanje pune polne ravnopravnosti, dok kod slučajeva kada je učešće žena nisko prikazuje se u indeksnim vrednosima nižim od 1.

■ Slika 19: Indeks polne ravnopravnosti

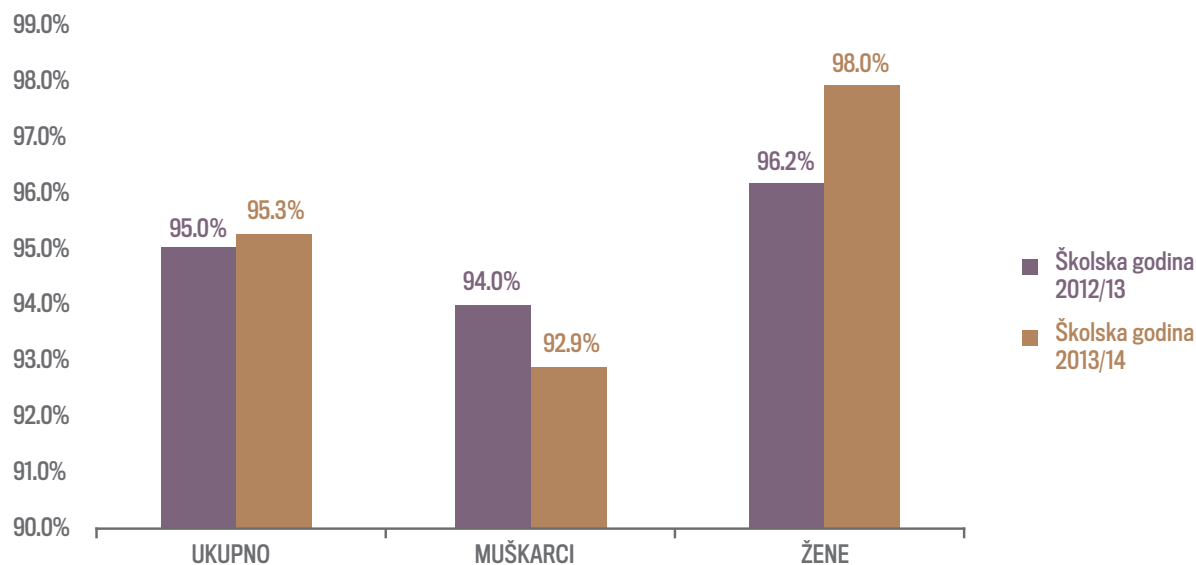

3. INTERNA EFIKASNOST

3.1 ODNOS UČENIKA KOJI PRVI PUT UPISUJU PRVI RAZRED I PRELAZE U PETI RAZRED OSNOVNOG OBRAZOVANJA

Ovaj pokazatelj predstavlja odnos između broja učenika upisanih u posljednju godinu ovog nivoa obrazovanja (to jest u peti razred) u određenoj godini i broja učenika upisanih u prvi razred četiri godine ranije. Na primer, za školsku 2012/2013 godinu ovaj pokazatelj se izračunava deljenjem broja učenika upisanih u peti razred u ovoj školskoj godini sa brojem učenika upisanih u prvi razred školske 2008/2009 godine.

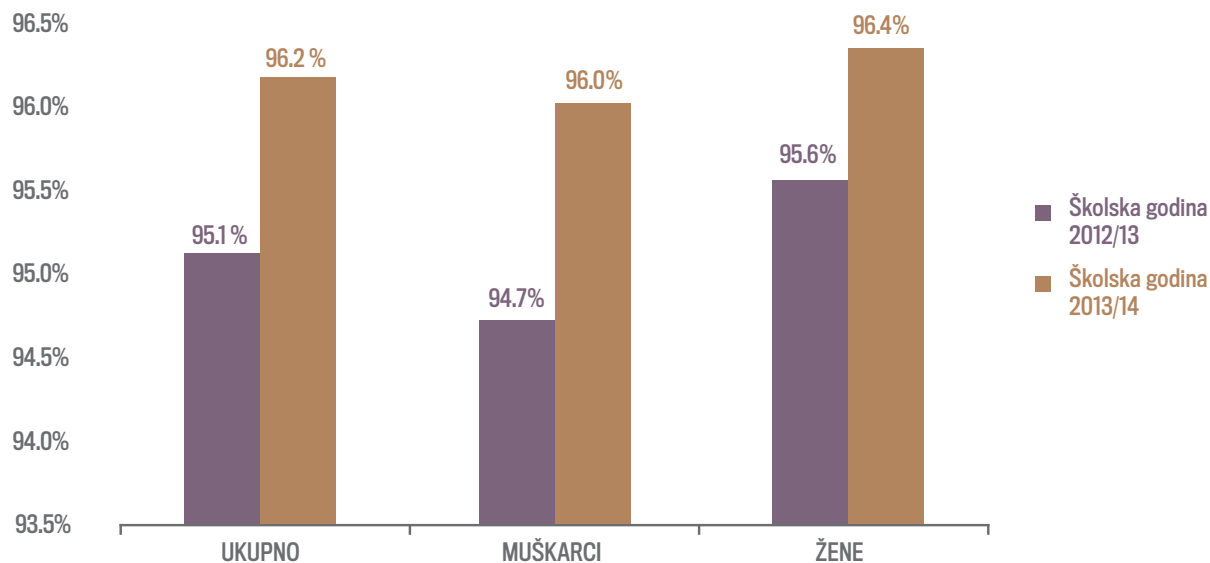
■ **Slika 20:** Odnos učenika koji prvi put upisuju prvu godinu i prelaze u peti razred osnovnog obrazovanja

3.2 ODNOS UČENIKA KOJI PRVI PUT UPISUJU ŠESTI RAZRED I PRELAZE U DEVETI RAZRED SREDNJEG NIŽEG OBRAZOVANJA

Ovaj pokazatelj predstavlja odnos između broja učenika upisanih u poslednju godinu ovog nivoa obrazovanja (to jest u deveti razred) u određenoj godini i broja učenika upisanih u šesti razred tri godine ranije. Na primer, za školsku 2012/2013 godinu ovaj pokazatelj je izračunat deljenjem broja učenika upisanih u deveti razred u ovoj školskoj godini sa brojem učenika upisanih u šesti razred školske 2009/2010 godine.

■ **Slika 21:** Odnos učenika koji prvi put upisuju šestu godinu i prelaze u deveti razred srednjeg nižeg obrazovanja

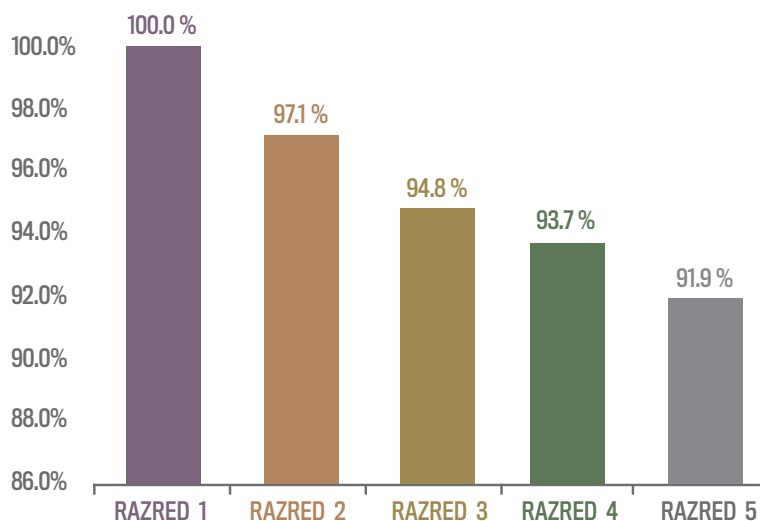

3.3 STOPA PROLAZNOSTI PREMA RAZREDIMA U OSNOVNOM OBRAZOVANJU

Stopa prolaznosti prema razredima je pokazatelj interne efikasnosti sistema obrazovanja što predstavlja procenat jedne generacije učenika upisanih u prvi razred određenog školskog ciklusa koje se očekuje da će preći u sledećim razredima. Ovaj pokazatelj se izračunava deljenjem ukupnog broja učenika koji pripadaju jednoj generaciji koji su uspeli preći u sledeći razred sa svim učenicima odgovarajuće generacije, to jest onih koji su upisani u prvi razred osnovnog obrazovanja⁶. Donja slika prikazuje stopu prolaznosti prema razredima u osnovnom obrazovanju.

6 Stopa prelaska učenika u viši razred izračunava se metodom "obnavljanja generacije", koja koristi podatke za upisane učenike i učenike koji ponavljaju razred dve godine za redom.

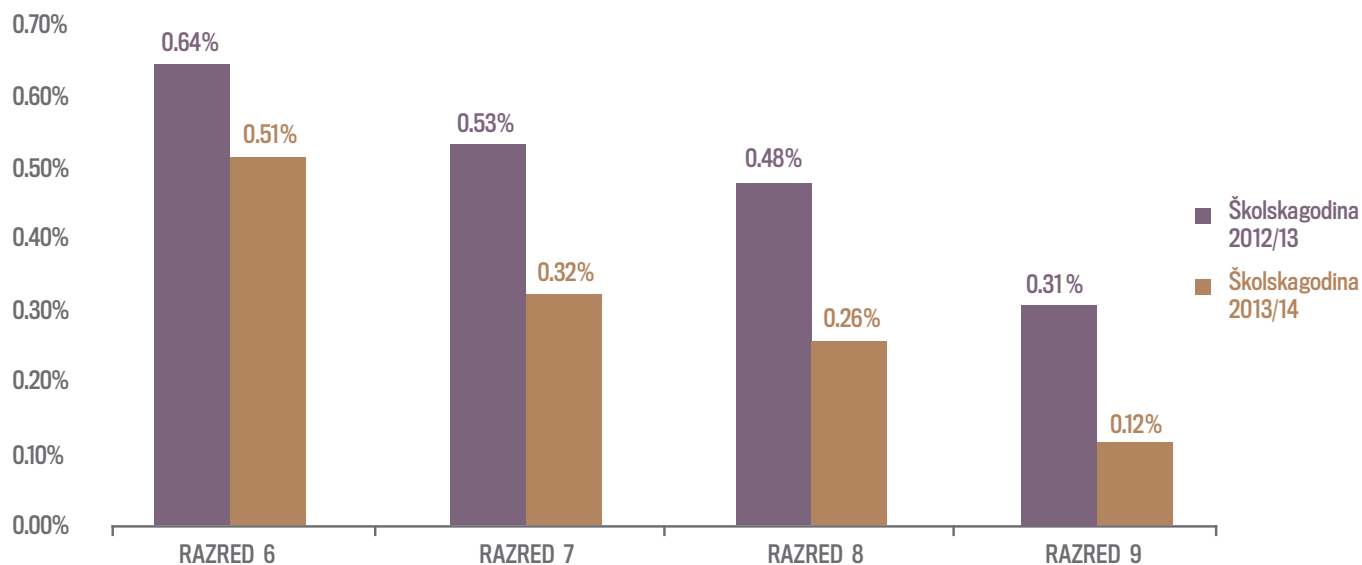
■ Slika 22: Stopa prolaznosti po razredima u osnovnom obrazovanju za školsku 2012/2013 godinu

3.4 UČENICI KOJI SU PONAVALJALI (PONAVALJAČI) RAZRED U SREDNJEM NIŽEM OBRAZOVANJU

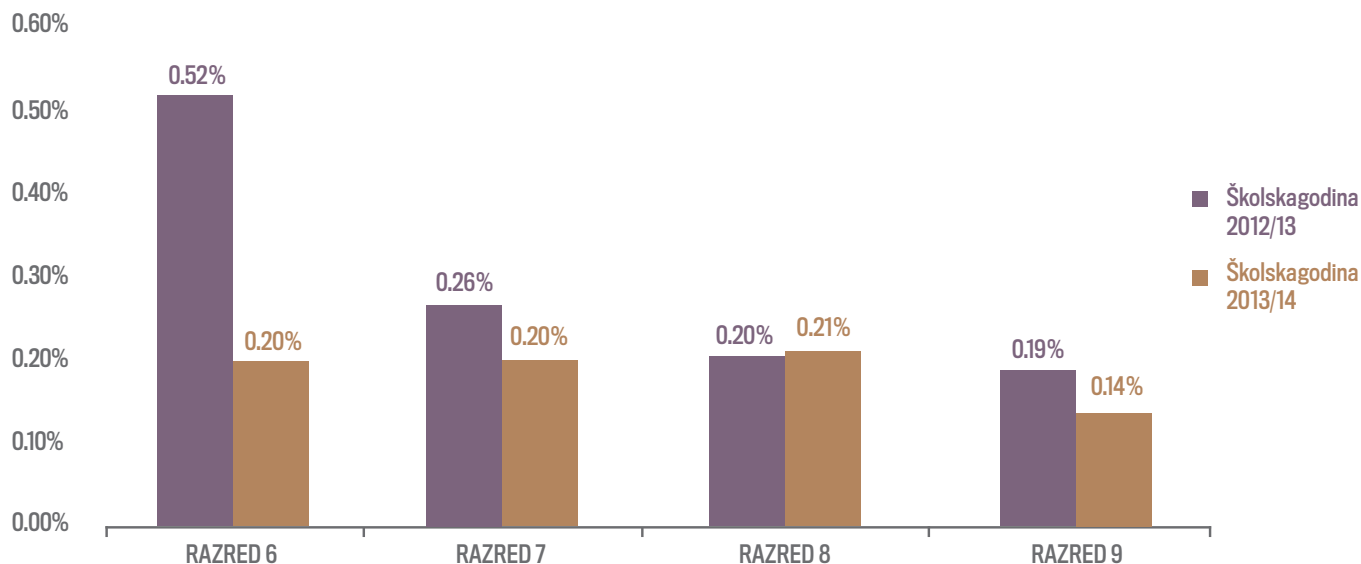
Procenat ponavljača predstavlja broj učenika koji su upisani u isti razred, kao i prethodne godine, izražen kao procenat ukupnog broja učenika upisanih u odgovarajući razred. Na primer, procenat učenika koji su ponavljali šesti razred za školsku 2013/2014 godinu izračunava se deljenjem broja učenika koji ponavljaju šesti razred sa ukupnim brojem učenika upisanih u šesti razred.

Procenat učenika koji su ponavljaju razred u poslednje dve školske godine prikazan je u donjoj slici. U poređenju sa prethodnom godinom procenat ponavljača u školskoj 2013/2014 godini je niži u svim razredima srednjeg nižeg obrazovanja.

■ Slika 23: Procenat učenika koji su ponavljali razred u srednjem nižem obrazovanju

Stopa ponavljača predstavlja odnos upisanih učenika u jednom razredu u određenoj školskoj godini, koji nastavljaju pohađanje nastave u istom razredu i naredne školske godine. Na primer, stopa ponavljanja razreda u šestom razredu za školsku 2013/2014 godinu izračunava se deljenjem broja učenika ponavljača upisanih u toj školskoj godini sa brojem učenika upisanih u šesti razred školske 2013/2014 godine.

Stopa ponavljača u srednjem nižem obrazovanju za poslednje dve godine prikazana je u donjoj slici. I ovaj pokazatelj imao je opadajući trend u školskoj 2013/2014 godini u poređenju sa prethodnom godinom, uz osetniji pad u šestom razredu.

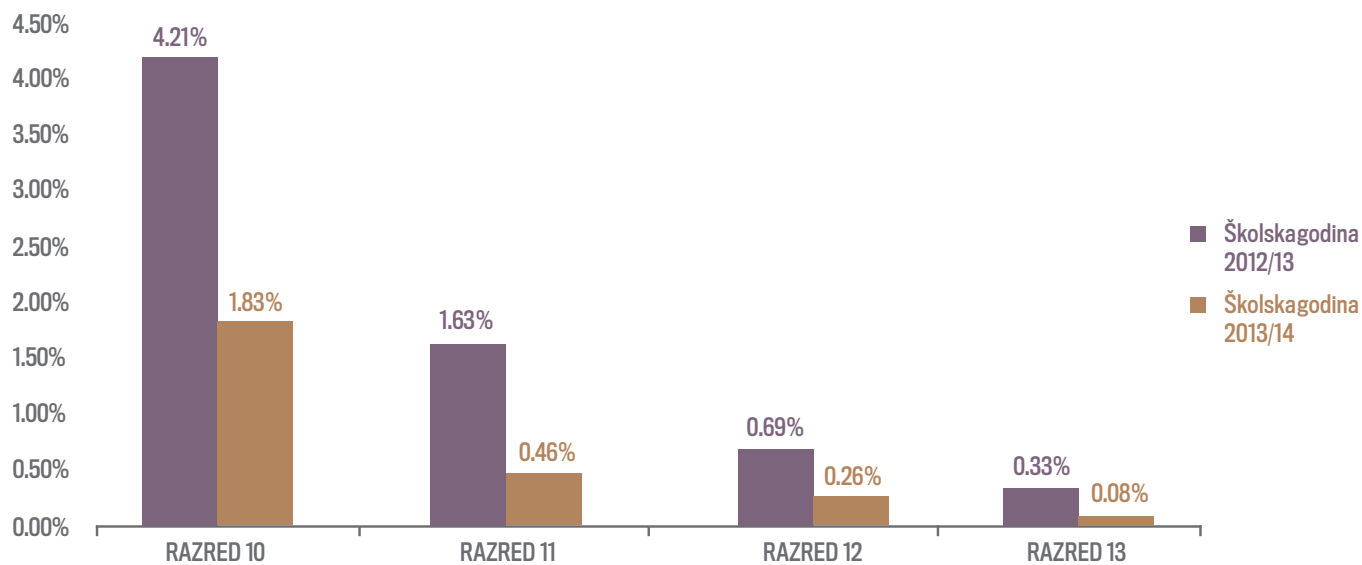
■ **Slika 24: Stopa ponavljača u srednjem nižem obrazovanju**

3.5 PONAVLJAČI U SREDNJEM VIŠEM OBRAZOVANJU

Procenat ponavljača i stopa ponavljača za srednje više obrazovanje izračunati su istim formulama koje su za ove pokazatelje korišćene u srednjem nižem obrazovanju (objašnjeno u gornjem delu teksta).

Procenat ponavljača u dve posljednje školske godine prikazan je u donjoj slici. Ovaj pokazatelj je znatno veći na ovom nivou obrazovanja u poređenju sa srednjim nižim obrazovanjem. Kao i kod statistika za srednje niže obrazovanje, procenat ponavljača u školskoj 2013/2014 godini u poređenju sa prethodnom godinom je niži u svim razredima srednjeg nižeg obrazovanja, međutim na ovom nivou razlike između pojedinih školskih godina su veće.

■ **Slika 25:** Procenat ponavljača u srednjem višem obrazovanju

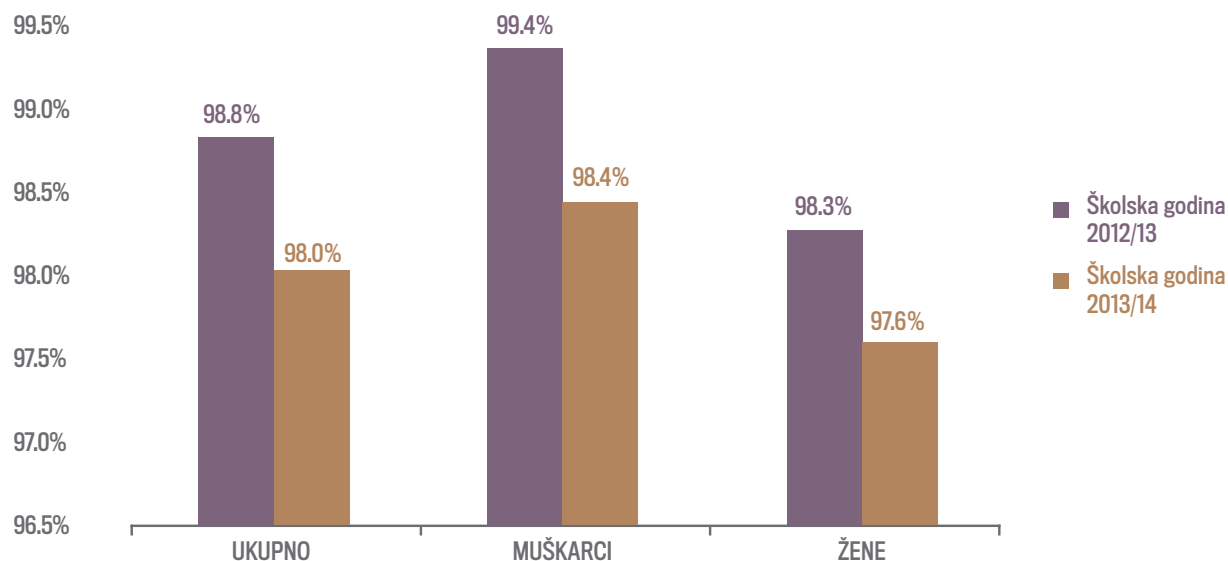
U donjoj slici prikazana je stopa ponavljača u srednjem višem obrazovanju tokom dve posljednje školske godine. Dok je stopa ponavljača za šesti i sedmi razred zabeležila pad u školskoj 2013/2014 godini, ovaj pokazatelj je takoreći udvostručen za deseti razred.

■ **Slika 26: Stopa ponavljača u srednjem višem obrazovanju**

3.6 STOPA TRANZICIJE SA OSNOVNOG NA SREDNJEM NIŽEM OBRAZOVANJU

Stopa tranzicije predstavlja broj učenika upisanih u prvi razred određenog nivo obrazovanja izražena kao procenat broja učenika upisanih u posljednji razred prethodnog nivo obrazovanja. Za prelazak sa osnovnog na srednje niže obrazovanje, pokazatelj je izračunat kao odnos između broja učenika upisanih u šesti razred odgovarajuće školske godine (n.p. 2012/2013), ne uključujući ponavljače koji su upisani u šesti razred u toj godini, i broja učenika upisanih u deveti razred u prethodnoj godini (n.p. 2011/2012).

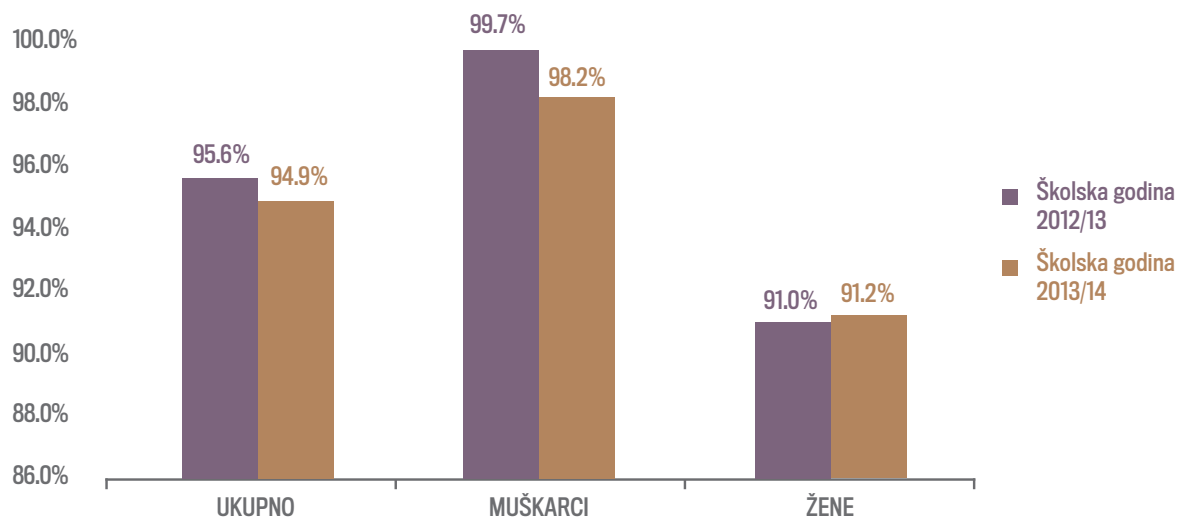
Stopa tranzicije, odnosno prelaska u srednje niže obrazovanje bila je 98.8% u školskoj 2012/2013 godini, i 98% u sledećoj godini. Postoji neznatna razlika među polovima kada je reč o ovom pokazatelju, koji opao sa 1.1 na 0.8 procentnih poena u poslednjoj školskoj godini.

■ **Slika 27: Stopa tranzicije sa osnovnog na srednje niže obrazovanje**

3.7 STOPA TRANZICIJE SA SREDNJEG NIŽEG NA SREDNJEM VIŠEM OBRAZOVANJU

Stopa tranzicije sa srednjeg nižeg na srednjem višem obrazovanju izračunata je kao odnos između broja učenika upisanih u desetom razredu odgovarajuće školske godine (Na primer, 2012/2013), ne uključujući ponavljачe koji su u ovoj godini upisali deseti razred, i broja učenika upisanih u deveti razred prethodne godine (Na primer, 2011/2012). Ovaj pokazatelj može prikazati rezultat srednjeg nižeg obrazovanja kao i pristup nivou srednjeg višeg obrazovanja. Stopa tranzicije izračunata za posljednje dve školske godine iznosi oko 95%. U skladu sa statistikama učešća u srednjem višem obrazovanju navedenim u odeljku 3, stopa tranzicije, odnosno prelaska sa srednjeg nižeg na srednje više obrazovanje je veća kod muškaraca, iako je ova razlika smanjena sa 8.7 koliko je bila u školskoj 2012/2013 godini, na 7 procentnih poena u školskoj 2013/2014 godini.

■ **Slika 28:** Stopa tranzicije (prelaska) sa srednjeg nižeg na srednjem višem obrazovanju

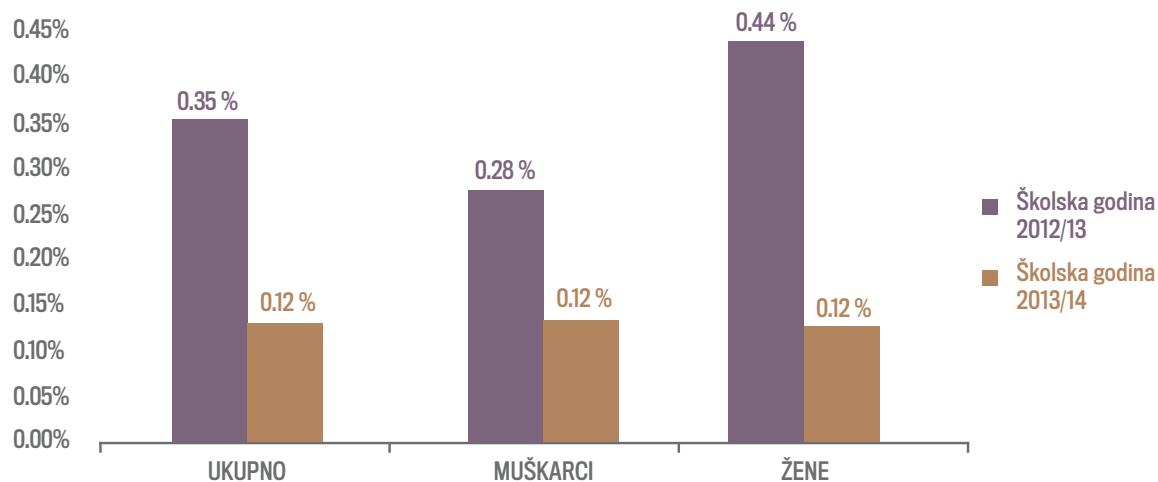

3.8 UČENICI KOJI SU NAPUSTILI OSNOVNO OBRAZOVANJE

Procenat učenika koji su napustili osnovnu školu izračunat je kao odnos između učenika upisanih u osnovnom obrazovanju koji su napustili školu tokom školske godine i ukupnog broja učenika upisanih u osnovnom obrazovanju.

Stopa učenika koji su napustili školu tokom dve poslednje godine prikazana je u donjoj slici. U poređenju sa prethodnom godinom stopa učenika koji su napustili osnovnu školu u školskoj 2013/2014 godini je niži.

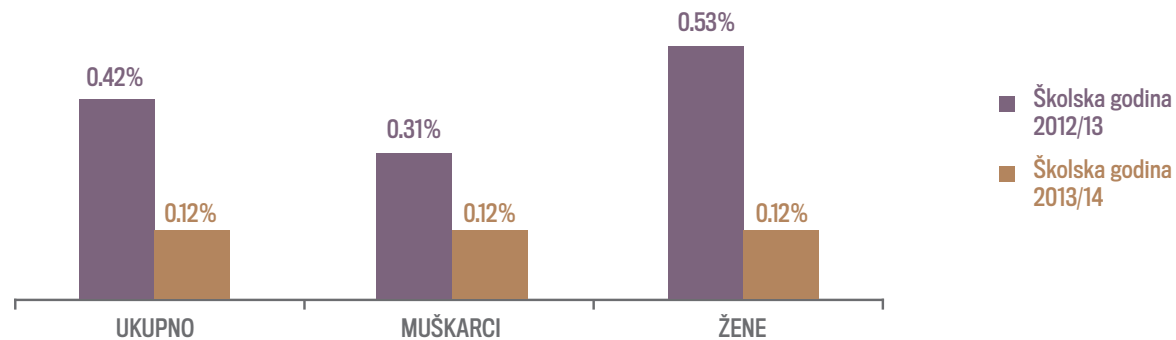
■ **Slika 29:** Procenat učenika koji su napustili osnovno obrazovanje

3.9 UČENICI KOJI SU NAPUSTILI SREDNJE NIŽE OBRAZOVANJE

Kao i kod pokazatelja o osnovnom obrazovanju, procenat učenika koji su napustili srednje niže obrazovanje je izračunat kao odnos između učenika upisanih u srednjem nižem obrazovanju koji su napustili školu tokom školske godine i ukupnog broja učenika upisanih na ovom nivou obrazovanja.

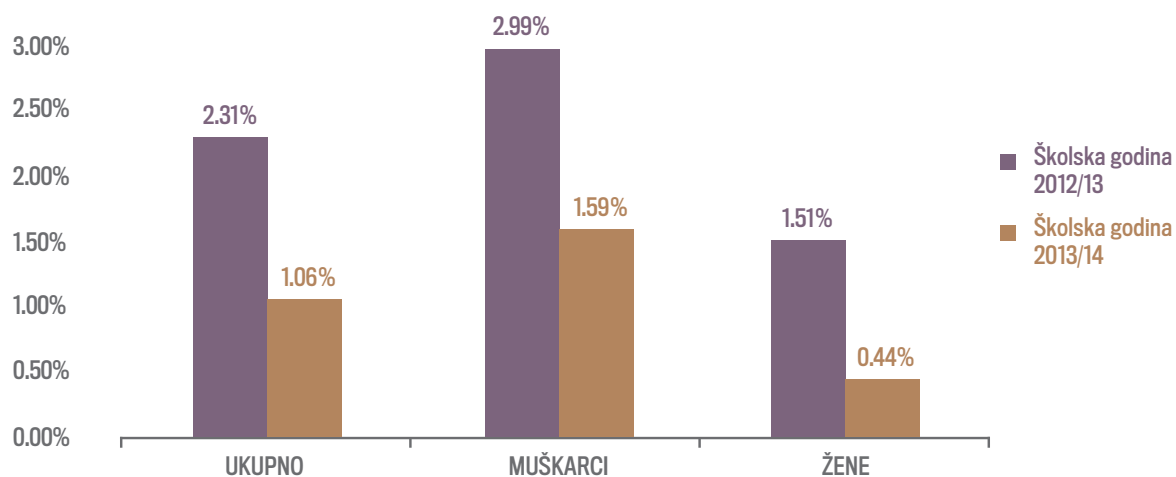
■ **Slika 30:** Procenat učenika koji su napustili srednje niže obrazovanje

3.10 UČENICI KOJI SU NAPUSTILI SREDNJE VIŠE OBRAZOVANJE

Procenat učenika koji su napustili srednje više obrazovanje, izračunat kao odnos između učenika upisanih u srednjem višem obrazovanju koji su napustili školu tokom školske godine i ukupnog broja učenika upisanih na ovom nivou obrazovanja prikazan je u donjoj slici.

■ **Slika 31: Procenat učenika koji su napustili srednje više obrazovanje**

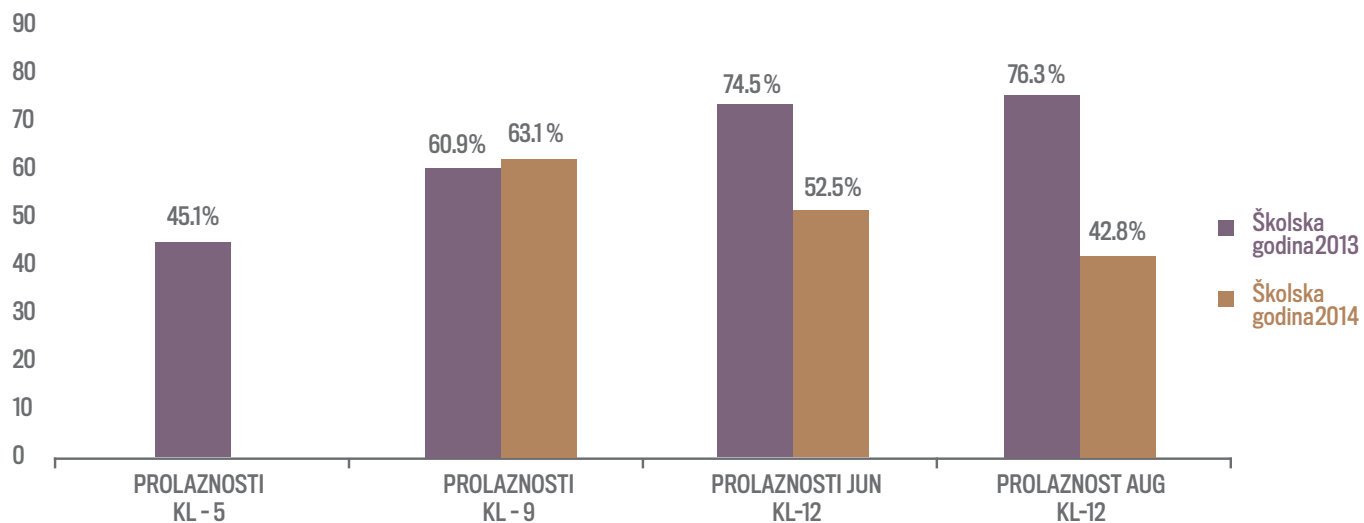
3.11 REZULTATI TESTOVA SPOLJNIH VREDNOVANJA

Vrednovanju učenika (spoljno i interno) u obrazovnom sistemu posvećuje se dosta pažnje. Rezultati prolaznosti iz godine u godinu služe za analizu trendova razvoja obrazovanja kao i procesa obrazovnih reformi sprovedenih u zemlji. Ovi rezultati služe i za utvrđivanje obrazovnih politika, za izradu nastavnog plana, okvira nastavnog plana, programa iz oblasti predmetnih programa, za izradu školskih udžbenika, a posebno mogu poslužiti nastavnicima koji su neposredno angažovani u nastavnom procesu.

Rezultati prolaznosti i postignuća prema spoljnim vrednovanjima redovno su izneti još od 2008.godine u ranijim publikacijama za jednogodišnji, dvogodišnji ili trogodišnji period.

Ovde su prikazani samo ukupni rezultati prolaznosti za sva tri nivoa obrazovanja, za školsku 2012/13 i 2013/14 godinu, dok su u aneksu prikazani opširno rezultati i za nastavne predmete.

■ **Slika 32:** Rezultati prolaznosti za sva tri nivoa obrazovanja za školsku 2012/13 i 2013/14 godinu

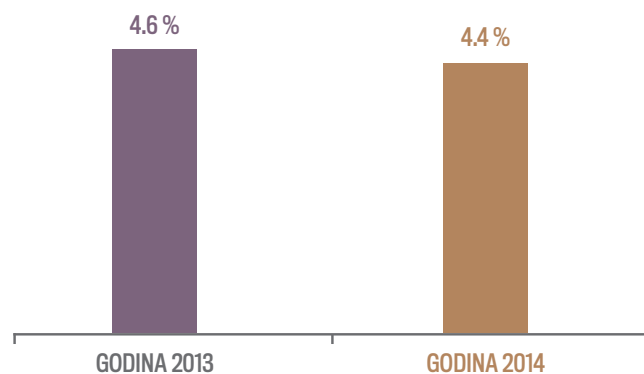

4. FINANSIJSKI IZVORI

4.1 JAVNI TROŠKOVI (IZDACI) U OBRAZOVANJU IZRAŽENI U PROCENTIMA UČEŠĆA U BRUTO DRUŠTVENOM PROIZVODU (BDP)

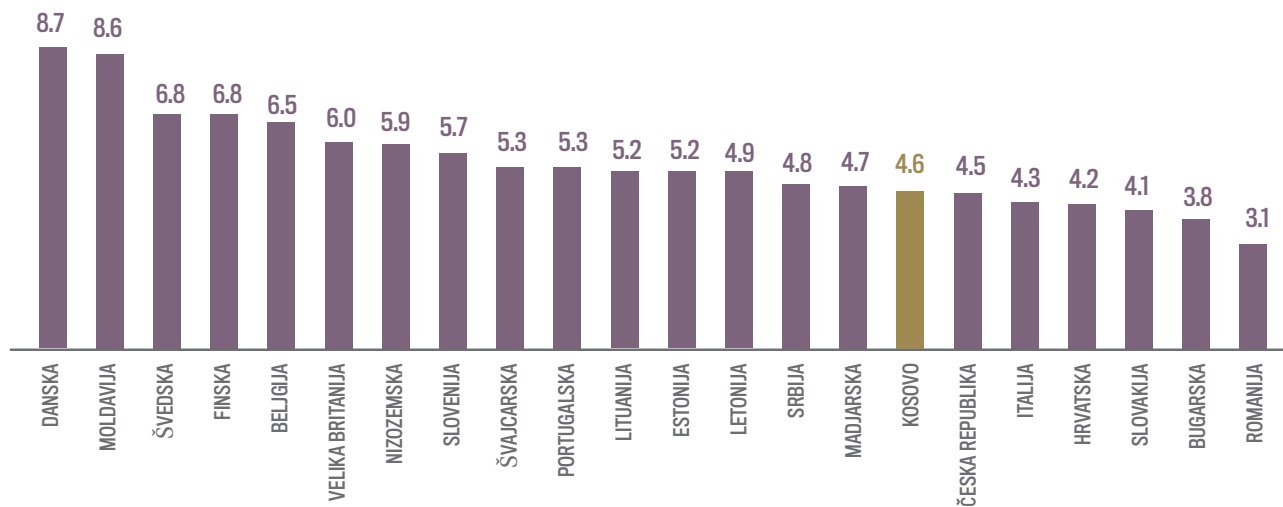
Ukupni javni (operativni i kapitalni) troškovi izraženi u procentima učešća u BDP prikazuju deo bogatstva stvorenog u toku jedne fiskalne godine a koji je utrošen za obrazovanje od strane vladinih autoriteta. Ovaj pokazatelj obuhvata troškove na svim obrazovnim nivoima. Procenat ukupnih troškova za obrazovanje na Kosovu iznosio je 4.6% u 2013 a 4.4% u 2014. godini.

■ **Slika 33:** Javni troškovi za obrazovanje izraženi u procentima učešća u BPV

U poređenju sa ostalim državama našeg regiona i Evrope, Kosovo se nalazi na približno istom nivou sa pojedinim državama kao što su: Mađarska, Srbija i Češka republika.

■ **Slika 34:** Javni troškovi za obrazovanje izraženi u procentima u učešća u BDP (uporedni prikaz)

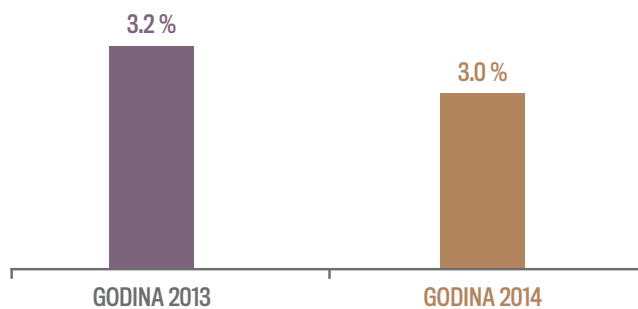

Izvor: MF za 2013.godinu za Kosovo i UNESCO (2015), za 2011.godinu za ostale zemlje

4.2 JAVNI TROŠKOVI U PREDUNIVERZITETSKOM OBRAZOVANJU IZRAŽENI U PROCENTIMA UČEŠĆA U BDP

Ukupni javni troškovi u preduniverzitetskom obrazovanju iznosili su 3.2% BDP u 2013 a 3% BDP u 2014. godini.

■ **Slika 35:** Javni troškovi u preduniverzitetskom obrazovanju izraženi u procentima učešća u BDP

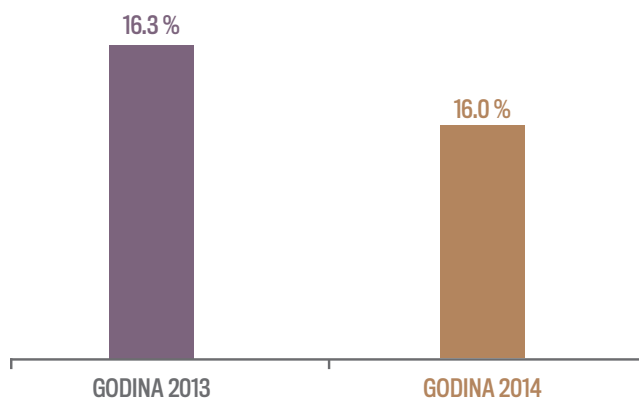
4.3 JAVNI TROŠKOVI IZRAŽENI U PROCENTIMA UŠEŠĆA U UKUPNIM TROŠKOVIMA VLADE

Učešće javnih troškova u obrazovanju u ukupnim troškovima Vlade služi za ocenjivanje nivoa usredsređivanja vladinih politika u oblasti obrazovanja kao i za utvrđivanje vrednosti ulaganja u obrazovanje u odnosu na ostala javna ulaganja.

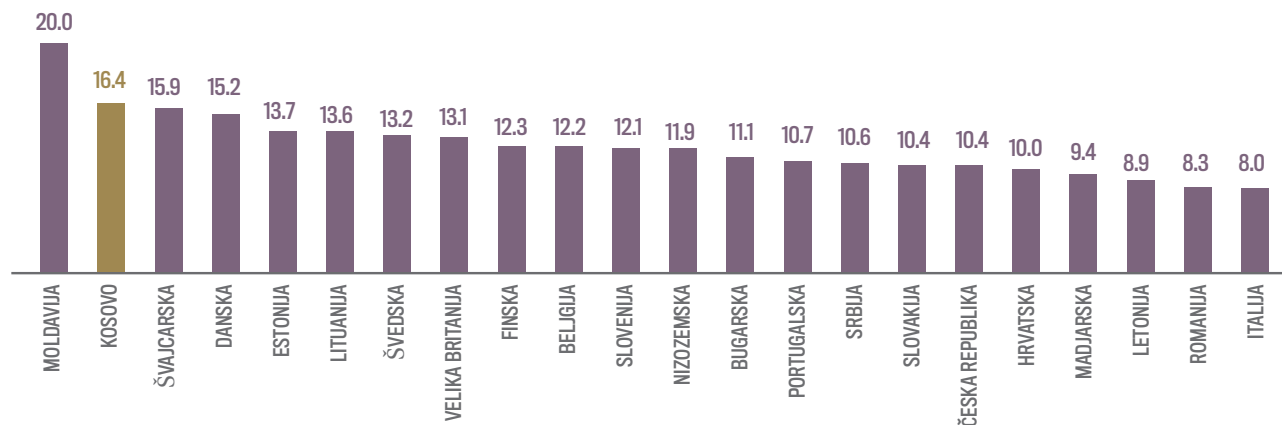
Ovaj pokazatelj takođe pokazuje posvećenost Vlade da ulaže u razvoj ljudskog kapitala.

Učešće javnih troškova u obrazovanju čini 16.3% i 16% ukupnih vladinih izdataka za 2013 i 2014. godinu.

■ **Slika 36:** Javni troškovi za obrazovanje izraženi u procentima u ukupnim troškovima vlade

■ **Slika 37:** Javni troškovi za obrazovanje izraženi u procentima u ukupnim troškovima Vlade (uporedni prikaz)

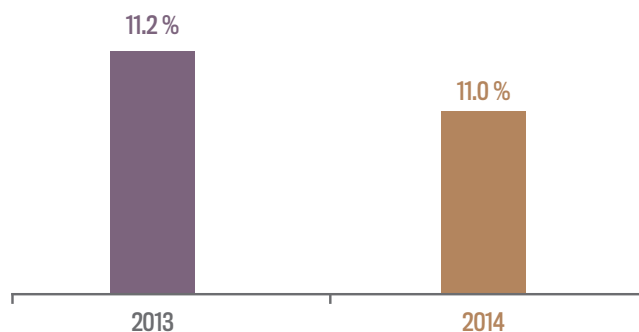

Izvor: MF za 2013.godinu za Kosovo i UNESCO (2015), za 2011 za ostale zemlje

4.4 JAVNI TROŠKOVI ZA PREDUNIVERZITETSKO OBRAZOVANJE IZRAŽENI U PROCENTIMA UČEŠĆA U UKUPNIM TROŠKOVIMA VLADE

Učešće javnih troškova za preduniverzitetsko obrazovanje u ukupnim troškovima Vlade iznosilo je 11.2% za 2013 i 11% za 2014.godinu.

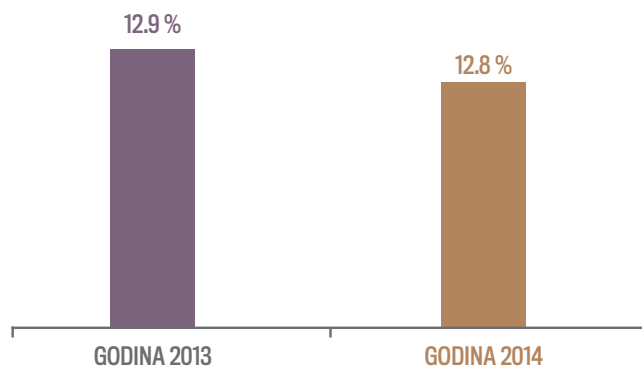
■ **Slika 38:** Javni troškovi za preduniverzitetsko obrazovanje izraženi u procentima učešća u ukupnim troškovima Vlade

4.5 JAVNI OPERATIVNI TROŠKOVI PO JEDNOM UČENIKU IZRAŽENI U PROCENTIMA UČEŠĆA U BDP PO GLAVI STANOVNIKA

Javni operativni troškovi po jednom učeniku izraženi u procentima učešća u BDP po glavi stanovnika se takođe koriste za ocenjivanje nivoa javnih ulaganja u razvoj ljudskog kapitala. Ovaj pokazatelj prikazuje deo prihoda po glavi stanovnika koji se troši za svakog učenika. Javni operativni troškovi po jednom učeniku u preduniverzitetskom obrazovanju čine 12.9% i 12.8% BDP po glavi stanovnika u poslednje dve godine.

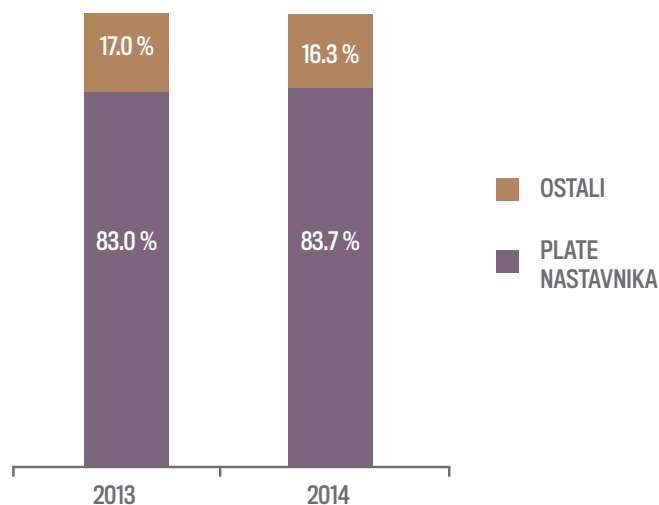
■ **Slika 39:** Javni operativni troškovi po učeniku izraženi u procentima učešća u BDP po glavi stanovnika

4.6 PLATE NASTAVNIKA IZRAŽENE U PROCENTIMA UČEŠĆA U JAVNIM OPERATIVNIM TROŠKOVIMA ZA OBRAZOVANJE

Deo operativnih troškova namenjenih za isplatu naknada nastavnicima (u odnosu na ostale operativne izdatke kao što su: administrativni troškovi, materijal za nastavu i dr.) iznosio je 83% u 2013. i 83.7% u 2014.godini.

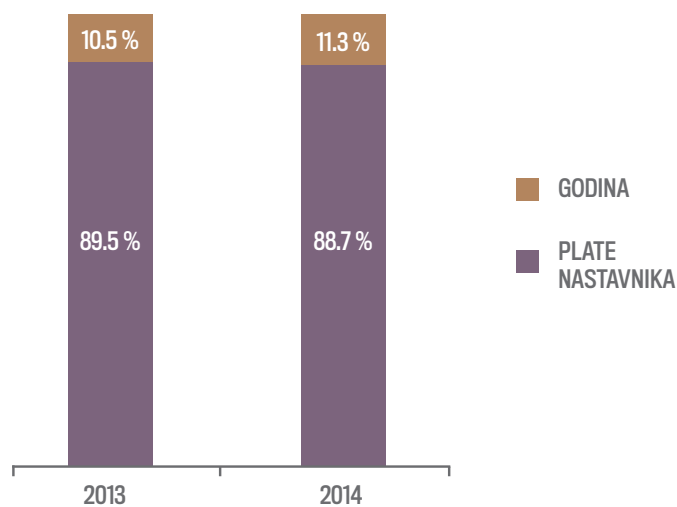
■ **Slika 40:** Plate nastavnika izraženi u procentima javnih troškova za obrazovanje

4.7 PLATE NASTAVNIKA IZRAŽENE U PROCENTIMA UČEŠĆA U JAVNIM OPERATIVNIM TROŠKOVIMA ZA PREDUNIVERZITETSKO OBRAZOVANJE

U preduniverzitetskom obrazovanju deo operativnih troškova namenjenih za isplatu naknada nastavnicima (u odnosu na ostale operativne izdatke kao što su: administrativni troškovi, materijali za nastavu i dr.) iznosio je 89.5% u 2013. i 88.7% u 2014.godini.

■ **Slika 41:** Plate nastavnika izražene u procentima kao učešće u javnim operativnim troškovima za preduniverzitetsko obrazovanje

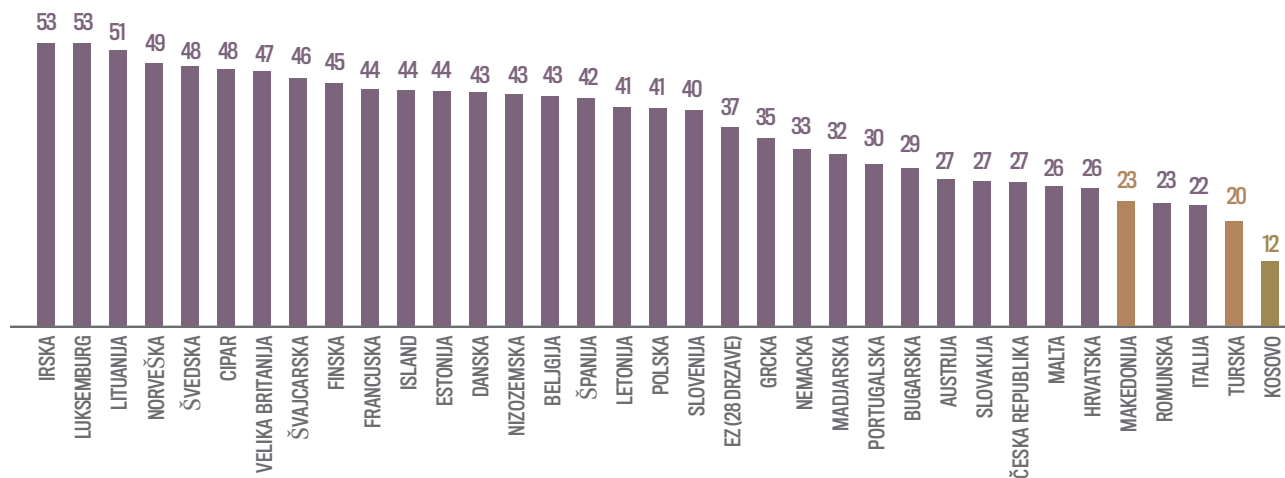
5. OBRAZOVANJE I OBUKA RADNO SPOSOBNOG STANOVNIŠTVA

U nedostatku sveobuhvatnih i uporednih podataka o visokom školstvu, ovaj odeljak sadrži nekoliko pokazatelja koji se mogu razumno tačnošću izračunavati. Izloženi pokazatelji u ovom odeljku izračunati su Anketom o radnoj snazi za 2013. godinu.

5.1 STICANJE VISOKOG /TERCIJARNOG OBRAZOVANJA

Dole navedeni pokazatelj odnosi se na deo stanovništva uzrasta od 30-34 godina starosti, koji su uspešno završili univerzitetski ili tercijarni nivo obrazovanja koji korespondira sa obrazovnim nivoom 5-6, prema Međunarodnom standardu klasifikacije obrazovanja (ISCED 97). Na Kosovu postoji izvesna polna razlika kod ovog pokazatelja: 2013. godine procenat muškaraca koji su završili visoko obrazovanje iznosio je 14.2% u poređenju sa ženama koji je iznosio 9.9%. Procenat stanovništva uzrasta od 30-34. godina koje je završilo visoko obrazovanje na Kosovu je niži u odnosu na evropske zemlje.

■ **Slika 42:** Stanovništvo uzrasta od 30-34 godina starosti koje završilo, odnosno steklo visoko obrazovanje (%), u 2013. godini

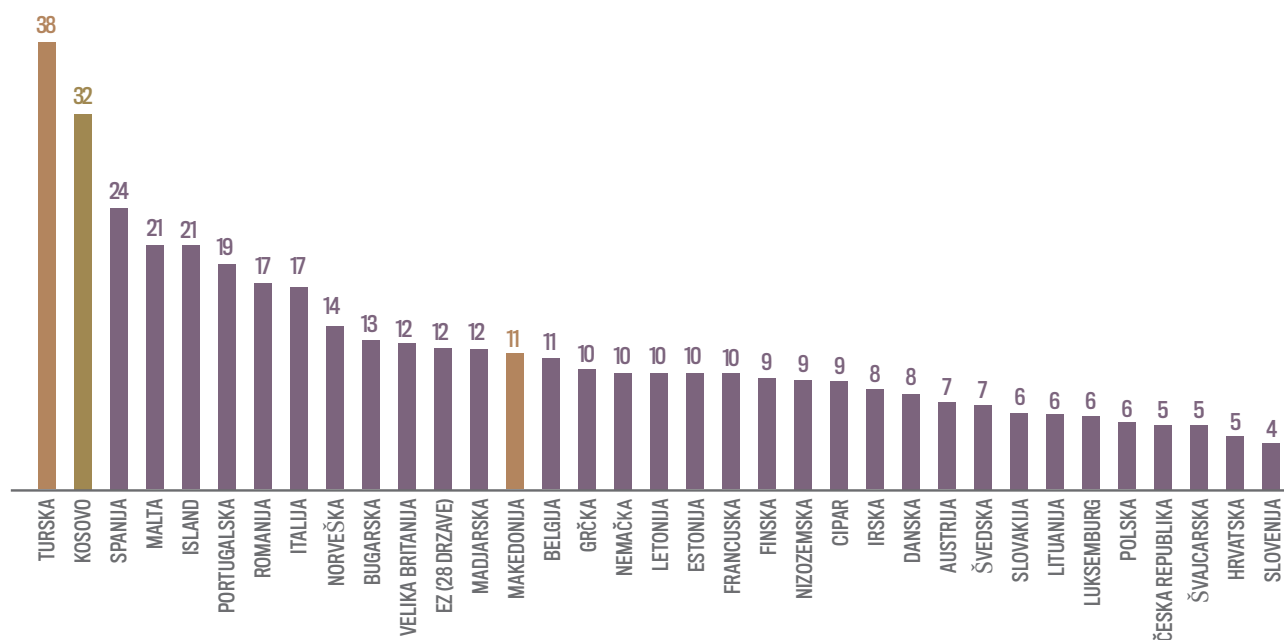
Izvor: ASK (2014) za Kosovo i Eurostat (2015) za 2013. godinu za ostale zemlje

5.2 RANO NAPUŠTANJE OBRAZOVANJA I OBUKE

Rano napuštanje školovanja i obuke odnosi se na lica uzrasta od 18-24 godine koji ispunjavaju dva kriterijuma: (i) najviši nivo obrazovanja ili obuke stečene na nivou ISCED 0, 1, 2 ili 3c kraćeg ciklusa, i (ii) ne pohađaju nastavu ili obuku⁷. I kod ovog pokazatelja postoje polne razlike: rano napuštanje školovanja i obuke iznosi 30.1% kod muškaraca i 33.1% kod žena.

Ovaj pokazatelj za Kosovo iznosi 32%, i samo Turska ima veći koeficijent.

■ Slika 43: Rano napuštanje obrazovanja i obuke (%), 2013.godine

Izvor: ASK (2014) za Kosovo i Eurostat (2015) za 2013.godinu za ostale zemlje

⁷ Smatralo se da se drugi kriterijum ispunjava ako je respondent u ARS izjavio da nije pohađao nastavu ili obuku proteklih četiri nedelja pre sprovođenja ankete. Imenitelj korišćen prilikom izračunavanja sastoji se od ukupnog stanovništva iste starosne dobi, izuzimajući slučajeve kada nisu dati odgovori na pitanje "viši nivo stečenog obrazovanja ili obuke" i "pohađanje nastave i obuke".

5.3 UČEŠĆE ODRASLIH U CELOŽIVOTNOM OBRAZOVANJU

Celoživotno obrazovanje odnosi se na lica uzrasta od 25-64 godina koji su u ARS izjavili da su pohađali nastavu ili obuku tokom četiri poslednje nedelje pre sprovođenja ankete⁸. Procenat odraslih osoba koja učestvuju u celoživotnom obrazovanju na Kosovu je 4%, što je među najnižim u poređenju sa evropskim zemljama. Ovaj procenat je viši kod muškaraca nego kod žena (5.0% u poređenju sa 3.4%).

■ **Slika 44: Učešće odraslih u celoživotnom obrazovanju (%), 2013**

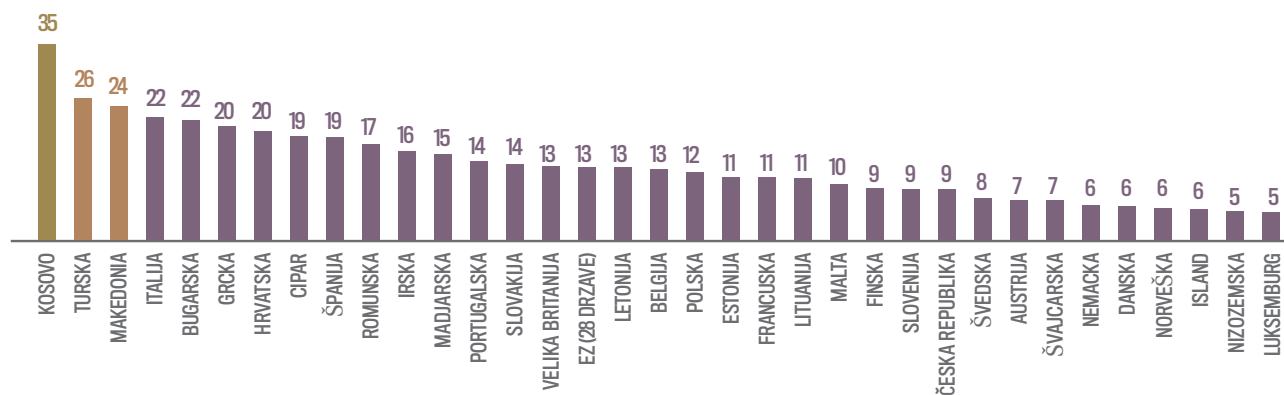
Izvor: ASK (2014) za Kosovo i Eurostat (2015) za 2013.godinu za ostale zemlje

⁸ Kao i kod prethodnog, i kod ovog pokazatelja imenitelj se odnosi na ukupno stanovništvo uzrasta koji korespondira sa ovim pokazateljem, izuzimajući anketirane koji nisu odgovorili na pitanje "učestvuje u obrazovanju i obuci".

5.4 MLADI KOJI NISU ZAPOSLENI, NE POHAĐAJU NASTAVU ILI OBUKU

Donji pokazatelj odnosi se na mlade uzrasta od 15-24 godina koji nisu zaposleni⁹ i nisu uključeni u obrazovnju ili u obuci¹⁰. Broj mladih ovog uzrasta koji nisu zaposleni, nisu uključeni u obrazovanju ili u obuci je najveći u odnosu na države sa kojima je Kosovo upoređeno, pre svega kao rezultat nepovoljnih uslova na tržištu rada. I kod ovog pokazatelja postoje određene polne razlike: 30% muškaraca 40.9% žena ovog uzrasta nisu zaposlene i nisu uključene u neki oblik obuke.

■ Slika 45: Mladi koji nisu zaposleni i nisu uključeni u obrazovanju ili u obuci (%), 2013

Izvor: ASK (2014) za Kosovo i Eurostat (2015) za 2013.godinu za ostale zemlje

9 Ovdje su obuhvaćena lica koja su nezaposlena i neaktivna na tržištu rada po definiciji Međunarodne organizacije rada.

10 Navode se lica koja nisu bila obuhvaćena procesom obrazovanja ili obuke tokom četiri posljednje nedelje pre sprovođenja ankete, dok je kao imenitelj poslužilo je ukupno stanovništvo istog uzrasta, izuzimajući respondente koji nisu odgovorili na pitanje "pohađanje obrazovanja i obuke".

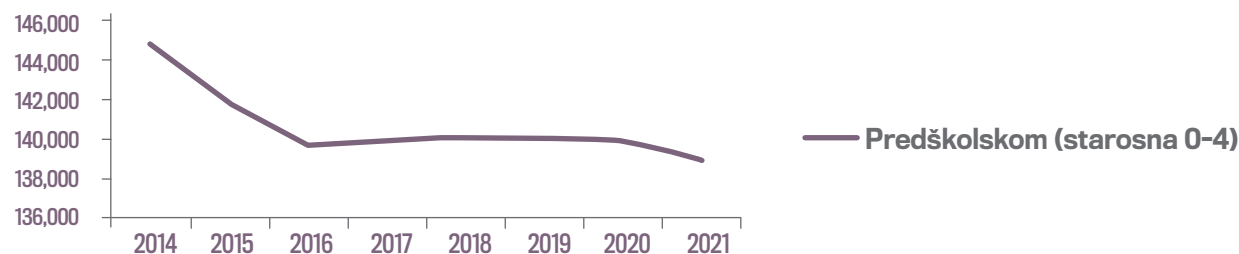
6. STUDIJA SLUČAJA: EFEKAT PROJEKCIJE STANOVNIŠTVA U OBRAZOVANJU

6.1 PROJEKCIJE STANOVNIŠTVA: KLJUČNI UZRISTI

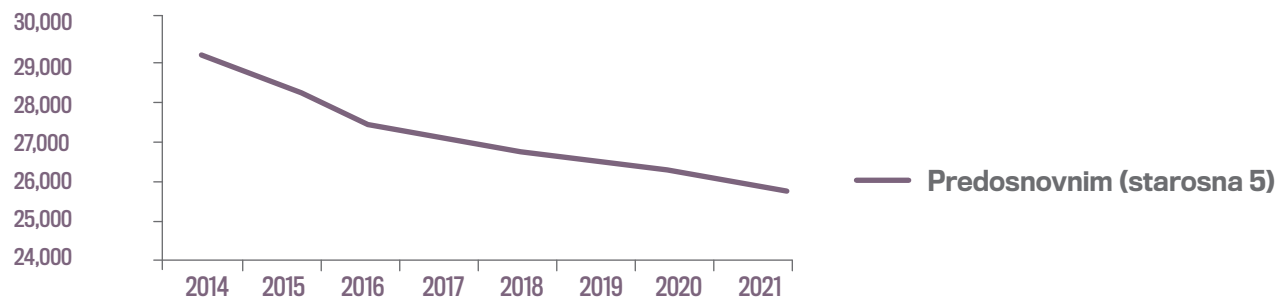
Brojke prikazane u ovom odeljku označavaju srednju varijantu projekcije stanovništva od strane ASK (2013). U donjim slikama prikazane su projekcije stanovništva za uzraste koji korespondiraju sa preduniverzitetskim nivoom obrazovanja. Za sve navedene uzraste koji korespondiraju sa preduniverzitetskim nivoom obrazovanja predviđa se pad broja stanovništva tokom srednjoročnog perioda u poređenju sa 2014.godinom (odnosno u posljednjoj akademskoj 2014/2015. godini), tako da će smanjenje biti osetno kod onih brojki koje korespondiraju sa obaveznim i srednjim višim obrazovanjem. Kod uzrasta od 0-4 godina koji korespondira sa predškolskim obrazovanjem, očekuje se da će se broj stanovništva u 2016 godini smanjiti za 4%, dok će se nakon ovog perioda stabilizovati na oko 140 hiljada za period od 2016-2021.godine. Broj stanovništva 5 godišnjeg uzrasta koji korespondira sa predosnovnim obrazovanjem smanjiće se za 11%, i to sa oko 29 hiljada na oko 26 hiljada u 2021.godini. Predviđa se da će se do 2021.godine stanovništvo uzrasta koji korespondira sa osnovnim obrazovanjem (6- 10) i srednjim nižim obrazovanjem (11-14.godina) smanjiti za 15% odnosno 20% (sa oko 152 hiljada na oko 130 hiljada, kao i sa 140 hiljada na oko 112 hiljada). Takođe predviđa se da će se stanovništvo uzrasta koji korespondira sa srednjim višim obrazovanjem (15-17godina), smanjiti za 13%, (sa oko 106 hiljada u 2014.godini na oko 92 hiljade u 2021.godini).

■ Slika 46: Projekcija stanovništva

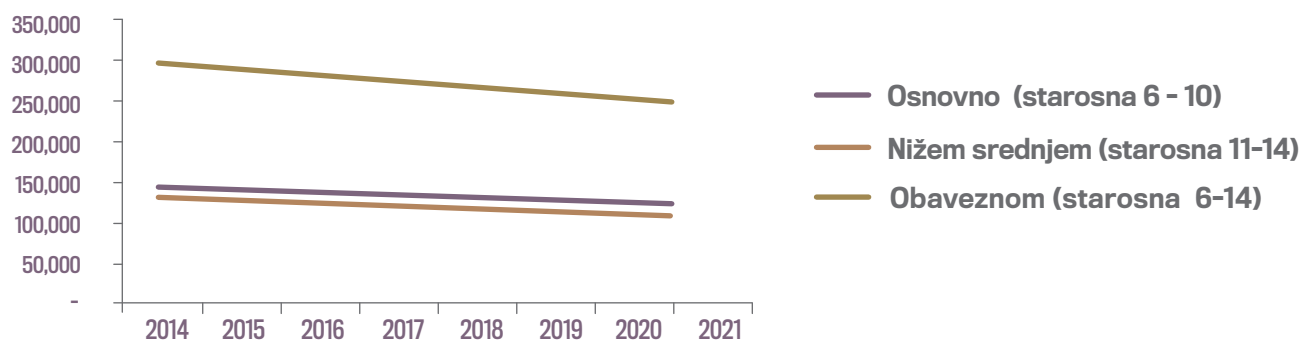
46 a: Uzrast od 0-4.godine

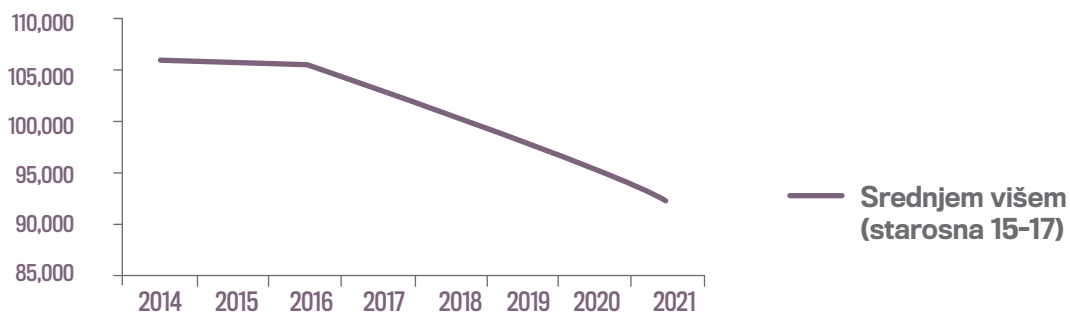
46 b: Deca uzrasta 5 godina

46 c: Deca uzrasta od 6-14 godina

46 d: Deca uzrasta od 15-17 godina

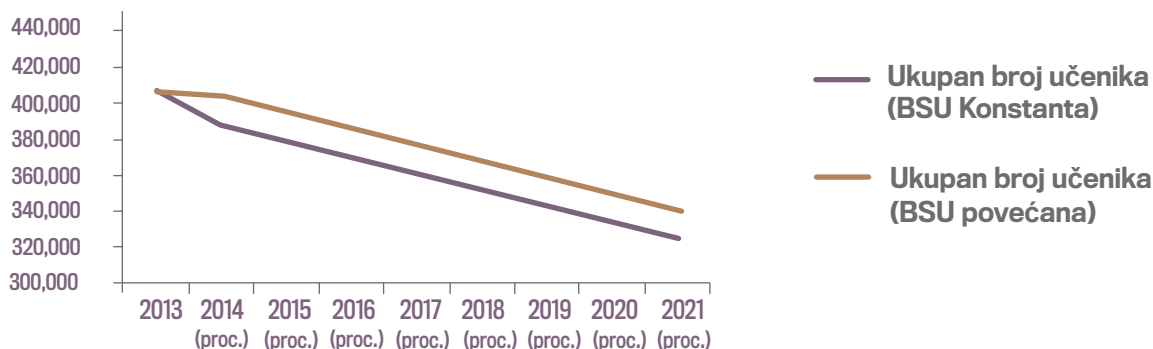

6.2 PREDVIĐENI BROJ UČENIKA

Podaci o projekciji stanovništva prema uzrastu i pokazatelji učešća izračunati u Odeljku 3 ovog izveštaja korišćeni su za predviđanje broja učenika na preduniverzitetskim obrazovnim nivoima¹¹. Prema Scenariju 1 pretpostavlja se da će SBU za svaki pojedinačni nivo obrazovanja ostati na nivou SBU izračunate za akademsku 2013/2014.godinu, dok prema Scenariju 2 pretpostavlja da će se ostvariti poboljšanja na nivou SBU od akademske 2014/2015.godine i dalje, što se smatra realno ostvarljivim.

U donjoj slici prikazana su predviđanja ukupnog broja učenika u preduniverzitetskom obrazovanju prema navedenim scenarijima. Prema ovim scenarijima predviđa se da će se ukupan broj učenika smanjiti zbog demografskih promena. Prema prvom scenariju sa konstantnom SBU predviđen je pad za 20%, dok prema drugom scenariju, pod pretpostavkom rasta SBU, kao što je navedeno u prethodnom pododjeljku, predviđeno je smanjenje za 16.5%.

■ Slika 47: Predviđanje ukupnog broja učenika

U donjim tabelama prikazana su predviđanja broja učenika prema nivou preduniverzitetskog obrazovanja prema oba scenarija: SBU za školsku 2013/2014.godinu i sa povećanjem SBU na nivoima specificiranim u tabeli. Na svim nivoima obrazovanja, osim predškolskog obrazovanja gde je pretpostavljeno udvostručenje učešća u poređenju sa 2013.godinom, očekuje se da će se broj učenika postepeno smanjiti do 2021.godine. U obaveznom obrazovanju gde je učešće trenutno relativno visoko, i pod pretpostavkom povećanja učešća na 100%, ipak se očekuje da će se broj učenika

¹¹ Treba imati u vidu činjenicu da, s obzirom da pokazatelji učešća ne obuhvataju srpsko stanovništvo na Kosovu, zbog nedostatka podataka, dole navedene brojke implicitno pretpostavljaju da će SBU za decu srpskog stanovništva biti u okviru prosečne SBU deece ostalih etničkih zajednica.

postepeno smanjiti sa oko 291 hiljadu u 2013.godini na oko 232 hiljade u 2021.godini. S druge strane, u srednjem višem obrazovanju približan nivo iz 2013.godine održao bi se tokom ovog perioda samo pod pretpostavkom da će se učešće povećati za 100%. Uzimajući u obzir demografske promene i trenutno nisko učešće, jedini obrazovni nivo koji raspolaže značajnim potencijalom za povećanje broja učenika u srednjoročnom periodu su predškolski i predosnovni nivoi.

■ **Tabela 1: Predviđanje broja učenika**
1 a: Scenarij 1 (SBU u školskoj 2013/2014.godini)

	BSU NAVODNE POSLE 2013	2013	2014 (VLER.)	2015 (VLER.)	2016 (VLER.)	2017 (VLER.)	2018 (VLER.)	2019 (VLER.)	2020 (VLER.)	2021 (VLER.)
Predškolskom	2.7%	3,853	3,813	3,735	3,677	3,683	3,689	3,690	3,681	3,660
Predosnovnim	75.6%	22,086	21,165	20,592	19,926	19,646	19,418	19,214	19,002	18,741
Osnovno	96.4%	154,642	141,547	138,283	134,304	130,902	127,831	125,051	122,467	119,918
Nižem srednjem	98.0%	136,150	132,406	128,008	122,848	119,343	115,800	112,342	109,014	105,800
Obaveznom	97.2%	290,792	273,944	266,294	257,168	250,263	243,656	237,426	231,521	225,766
Srednjem višem	87.0%	91,024	88,715	88,489	88,277	86,501	84,429	82,178	79,799	77,424

1 b: Scenarij 2 (povećanje SBU)

	BSU NAVODNE POSLE 2013	2013	2014 (VLER.)	2015 (VLER.)	2016 (VLER.)	2017 (VLER.)	2018 (VLER.)	2019 (VLER.)	2020 (VLER.)	2021 (VLER.)
Predškolskom	6%	3,853	8,370	8,199	8,073	8,087	8,099	8,100	8,082	8,035
Predosnovnim	80%	22,086	22,389	21,784	21,079	20,783	20,541	20,326	20,102	19,825
Osnovno	100%	154,642	146,849	143,462	139,335	135,804	132,619	129,734	127,053	124,409
Nižem srednjem	100%	136,150	135,061	130,575	125,311	121,736	118,122	114,595	111,200	107,921
Obaveznom	100%	290,792	281,910	274,037	264,646	257,540	250,740	244,329	238,253	232,330
Srednjem višem	90%	91,024	91,798	91,564	91,345	89,507	87,363	85,034	82,572	80,114

6.3 POTREBE ZA ODELJENJIMA/RAZREDIMA

Prema scenarijima kojima je predviđen dole navedeni broj učenika, u ovom pododeljku prikazane su potrebe za odeljenjima, pretpostavljajući da će odnos nastavnik-učenik na odgovarajućim nivoima obrazovanja ostati isti u školskoj 2013/2014¹² godini. U oba nivoa obrazovanja kao i u oba scenarija, predviđeno je da će se broj odeljenja u obaveznom

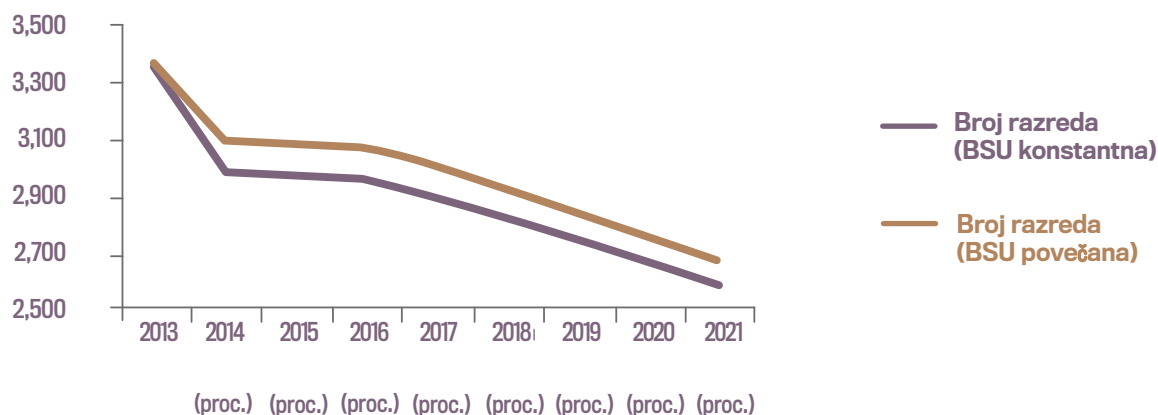
i srednjem višem obrazovanju znatno smanjiti do 2021.godine. U obaveznom obrazovanju predviđeno je da će smanjenje prema Scenariju 1 uz konstantnu SBU biti 19% dok će prema Scenariju 2, pod pretpostavkom da će se ostvariti povećanje SBU sa 97.2% na 100%, ovo smanjenje biti 17%. U srednjem višem obrazovanju predviđa se smanjenje od 14%, i to prema Scenariju 1 uz konstantnu SBU učenika, dok će prema Scenariju 2 biti 20% uz pretpostavku da će se SBU povećati sa 87% na 90%.

■ Slika 48: Predviđanje broja učenika

48 a: Obavezno obrazovanje

48 b: Srednje više obrazovanje

i privatni sistem obrazovanja, implicitno je pretpostavljeno da ovaj odnos važi i za škole u kojima uče učenici srpske nacionalnosti i za privatne škole; i (ii) s obzirom da pokazateljima učešća učenika nije obuhvaćena srpska populacija zbog nedostatka odgovarajućih podataka, pretpostavlja se da je SBU za decu srpske nacionalnosti ista kao i prosečna SBU dece ostalih etničkih zajednica.

BIBLIOGRAFIJA

- Agencija za statistiku Kosova (ASK), *Projekcija stanovništva Kosova 2011-2061*, Priština, Decembar 2013.godine
- Agencija za statistiku Kosova (ASK), *Rezultati Ankete o radnoj snazi na Kosovu 2013*, Novembar 2014.godine
- Eurostat, *Statistika obrazovanja i obuke [Tabela]*, Mart 2013. Izvod iz <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [od 19 Marta 2015]
- Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije (MONT), Republika Kosovo, *Okvir pokazatelja obrazovanja*, Priština, 2010.godine
- Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije (MONT), Republika Kosovo, *Statistika obrazovanja na Kosovu 2012/2013*, Priština, juni 2013.godine
- Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije (MONT), Republika Kosovo, *Statistika obrazovanja na Kosovu 2012/2014*, Priština, maj 2014.godine
- Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije (MONT), Republika Kosovo, *Obrazovanje na Kosovu u brojkama*, Priština 2010.godine
- Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije (MONT), Republika Kosovo, *Pokazatelji obrazovanja na Kosovu 2009/10, 2010/11, 2011/12.godine*
- UNESCO, *Global Education Digest 2012 [Globalni izveštaj o obrazovanju 2012]*, Montreal, Oktobar 2009.godine
- UNESCO - UIS, *Statistika obrazovanja [Tabela]*, Mart 2015. Izvod iz <http://data.uis.unesco.org/?queryid=142> [od 13 Marta 2015]
- UNESCO - UIS, *Education Indicators [Pokazatelji obrazovanja]*, Montreal, Novembar 2009.godine

PRILOG

Tokom izrade statističkog izveštaja sa obrazovnim pokazateljima za školsku 2012/13 i 2013/14. godinu, uglavnom smo se oslanjali na Okvir pokazatelja obrazovanja na Kosovu, međutim, uvek kada su nam bili dostupni relevantni statistički podaci izračunavali smo i pojedine nove obrazovne pokazatelje uz striktno poštovanje parametara i formula dobijenih od UNESCO-a.

Tokom planiranja u oblasti obrazovanja, osim obrazovnih pokazatelja u znatnoj meri korišćeni su i statistički podaci. Upoređivanje statističkih podataka iz godine u godinu je od posebnog značaja za uspešno praćenje toka razvoja obrazovanja.

Stoga, u ovom prilogu iznosimo statističke podatke o:

- Broju učenika po odeljenjima na Kosovu za školsku 2012/13 i 2013/14. godinu. Treba naglasiti da su u okviru broja učenika u specijalnom obrazovanju uključeni samo učenici koji prate nastavu u specijalnim školama, odnosno izvornim centrima;
- Kompletnim rezultatima spoljog ocenjivanja učenika na sva tri nivoa obrazovanja za školsku 2012/13 i 2013/14. godinu, kao i
- Projekciji stanovništava i učenika.

■ Tabela 2: Učenicima po razredima na Kosovu 2012/2013

Uzrast	UKUPNO			JAVNO OBRAZOVANJE			PRIVATNO OBRAZOVANJE			SPECIJALNO OBRAZOVANJE		
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
1-2 godine	652	333	319	652	333	319	-	-	-			
2-3 godine	910	469	441	899	467	432	11	2	9			
3-4 godine	1,068	566	502	1,013	538	475	24	14	10	31	14	17
4-5 godine	1,223	673	550	1,170	641	529	41	24	17	12	8	4
5-6 godine	1,769	956	813	1,655	890	765	48	30	18	66	36	30
Predosnovni	20,317	10,392	9,925	20,317	10,392	9,925	-	-				
razred 1	28,574	14,785	13,789	28,285	14,644	13,641	174	81	93	115	60	55
razred 2	29,054	15,029	14,025	28,748	14,864	13,884	208	111	97	98	54	44
razred 3	29,724	15,200	14,524	29,460	15,054	14,406	151	77	74	113	69	44
razred 4	30,798	16,022	14,776	30,526	15,851	14,675	138	76	62	134	95	39
razred 5	33,759	17,451	16,308	33,497	17,293	16,204	141	83	58	121	75	46
razred 6	36,988	19,114	17,874	36,604	18,892	17,712	285	158	127	99	64	35
razred 7	36,209	18,842	17,367	35,867	18,641	17,226	257	148	109	85	53	32
razred 8	30,431	15,871	14,560	30,088	15,663	14,425	241	156	85	102	52	50
razred 9	32,522	17,005	15,517	32,101	16,745	15,356	330	201	129	91	59	32
Raz.sa poseb. potrebama	469	283	186	469	283	186	-			-		
kombinovani razred	2,733	1,449	1,284	2,733	1,449	1,284	-			-		
razred 10	32,209	17,689	14,520	31,357	17,188	14,169	797	469	328	55	32	23
razred 11	30,136	15,768	14,368	29,216	15,234	13,982	867	500	367	53	34	19
razred 12	28,679	15,126	13,553	27,826	14,597	13,229	807	502	305	46	27	19
razred 13	16,081	9,389	6,692	15,869	9,253	6,616	212	136	76	-		
Ukupno	424,305	222,412	201,893	418,352	218,912	199,440	4,732	2,768	1,964	1,221	732	489

■ Tabela 3: Učenci po razredima na Kosovu 2013/14

Uzrast	UKUPNO			JAVNO OBRAZOVANJE			PRIVATNO OBRAZOVANJE			SPECIJALNO OBRAZOVANJE		
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
1-2 godine	769	400	369	730	376	354	39	24	15			
2-3 godine	889	444	445	870	432	438	19	12	7			
3-4 godine	1,076	561	515	1,013	528	485	32	16	16	31	17	14
4-5 godine	1,207	625	582	1,160	596	564	37	21	16	10	8	2
5-6 godine	1,556	856	700	1,480	816	664	18	6	12	58	34	24
Predosnovni	19,939	10,319	9,620	19,903	10,303	9,600	36	16	20	0		
razred 1	28,303	14,872	13,431	27,964	14,662	13,302	208	128	80	131	82	49
razred 2	28,244	14,700	13,544	27,978	14,565	13,413	165	85	80	101	50	51
razred 3	28,869	14,949	13,920	28,594	14,789	13,805	162	96	66	113	64	49
razred 4	29,919	15,476	14,443	29,638	15,303	14,335	148	77	71	133	96	37
razred 5	30,777	15,845	14,932	30,504	15,682	14,822	150	82	68	123	81	42
razred 6	33,551	17,438	16,113	33,143	17,183	15,960	295	181	114	113	74	39
razred 7	36,366	18,791	17,575	35,993	18,563	17,430	281	162	119	92	66	26
razred 8	35,933	18,560	17,373	35,577	18,346	17,231	273	159	114	83	55	28
razred 9	29,616	15,477	14,139	29,217	15,242	13,975	306	183	123	93	52	41
razred 10	31,288	17,016	14,272	30,415	16,499	13,916	834	492	342	39	25	14
razred 11	29,355	15,461	13,894	28,527	14,979	13,548	774	452	322	54	30	24
razred 12	28,416	14,752	13,664	27,544	14,250	13,294	809	462	347	63	40	23
razred 13	13,312	7,653	5,659	13,092	7,492	5,600	218	159	59	2	2	0
Ukupno	409,385	214,195	195,190	403,342	210,606	192,736	4,804	2,813	1,991	1,239	776	463

SPOLJNO OCENJIVANJE

Radi pružanja što potpunijeg pregleda o trendovima uspeha učenika (postignuća i prolaznosti) u Obrazovnom sistemu Kosova, ne samo o nivoima nego i o posebnim predmetima, u nastavku dajemo tabele uspešnosti prema spoljnim ocenjivanjima za školsku 2012/ 13 i 2013/14.godinu.

Šta je postignuće i prolaznost?

- Postignuće predstavlja prosek postignuća svih učenika pretvoreno u postotak;
- Prolaznost podrazumeva procenat učenika koji su postigli viši rezultat o utvrđenog kriterijuma.

■ **Tabela 4: Rezultati postignuća V razreda**

REZULTATI POSTIGNUĆA V RAZRED			
	Albanski jezik	Matematika	Ukupno
2013	55.2	34.9	45.1

■ **Tabela 5: Rezultati postignuća IX razred**

	A.JEZIK	E.JEZIK	ISTORIJA	GEOGRAFIJA	MATEMATIKA	FIZIKA	HEMIJA	BIOLOGIJA	UKUPNO
2013	58.5	74.4	65.2	63.3	59.6	58.1	50.1	65.9	60.9
2014	71.70	74.40	60.20	55.10	69.80	49.40	50.90	59.40	60.00

■ **Tabela 6: DRŽAVNA MATURA**

NASTAVA NA ALBANSKOM JEZIKU								
Smer	Juni 2014		Avgust 2014		Juni 2013		Avgust 2013	
	Postignuće	Prolaznost	Postignuće	Prolaznost	Postignuće	Prolaznost	Postignuća	Prolaznost
Opšti	55.8	70.8	53.4	63.2	61.9	89.1	61.0	95.9
Prirodni	62.1	88.5	52.7	61.0	69.9	95.8	58.4	80.4
Matematički	63.7	89.6	53.6	62.5	68.8	91.2	56.9	79.3
Društveni	52.8	65.5	51.4	57.5	59.1	79.1	57.7	82.3
Jezički	52.4	64.4	50.8	56.4	60.0	84.8	58.4	53.9
Profesionalni I	46.7	47.5	46.4	35.1	55.0	66.1	54.3	69.2
Profesionalni II	41.3	23.7	45.6	34.5	49.4	47.3	51.9	57.2
Profesionalni III	48.7	48.1	49.7	47.6	56.7	73.7	54.7	71.0

■ **Tabela 7: Nastava na bošnjačkom jeziku**

Smer	JUNI 2014		AVGUST 2014		JUNI 2013		AVGUST 2013	
	Postignuće	Prolaznost	Postignuće	Prolaznost	Postignuće	Prolaznost	Postignuće	Prolaznost
Opšti	59.7	88.8	59.7	75	76.5	100		
Prirodni	53.6	56.1	47.4	40	55.4	66.7	53.9	68.8
Profesionalni I	46.8	21.5	63.9	95.7	56.8	82.7	57.1	100.0
Profesionalni II	37.2	6.3	48.2	42.2	36.5	0	52.2	65.0
Ukupno		34.6		69.8		69.9		81.3

■ **Tabela 8: Nastava na turskom jeziku**

Smer	JUNI 2014		AVGUST 2014		JUNI 2013		AVGUST 2013	
	Postignuće	Prolaznost	Postignuće	Prolaznost	Postignuće	Prolaznost	Postignuće	Prolaznost
Društveni	57.6	95.0			61.1	91.7	52.9	100.0
Prirodni	55.8	79.3	52.6	66.7	58.7	88.3	51.8	76.5
Profesionalni I	43.9	14.1	50.3	60.4	50.8	55.8	51.7	73.7
Profesionalni II	45.4	20.7	45.1	17.2	45.4	44.4	42.7	0.0
Profesionalni III	35	9.3	46.6	37.8	47.5	41.4	44.6	23.1
Ukupno		51.1		52.3		74.8		60.3

PROJEKCIJE

■ **Tabela 9: Projekcija stanovništva (srednja verzija) za relevantne uzraste**

	2014 (VLER.)	2015 (VLER.)	2016 (VLER.)	2017 (VLER.)	2018 (VLER.)	2019 (VLER.)	2020 (VLER.)	2021 (VLER.)
Predškolskom (starosna 0-4)	144,868	141,906	139,722	139,961	140,169	140,191	139,868	139,069
Predosnovnim (starosna 5)	29,062	28,276	27,361	26,977	26,663	26,384	26,093	25,734
Osnovno (starosna 6-10)	152,491	148,974	144,688	141,022	137,714	134,719	131,935	129,189
Nižem srednjem (starosna 11-14)	140,250	135,592	130,126	126,413	122,660	118,998	115,472	112,068
Obaveznom (starosna 6-14)	292,741	284,566	274,814	267,435	260,374	253,717	247,407	241,257
Srednjem višem (starosna 15-17)	105,917	105,647	105,394	103,273	100,800	98,112	95,272	92,436

Izvor: Izračunavanje na osnovu podataka ASK (2013)

■ **Tabela 10: Projekcija broja učenika**
10 a: Scenarij 1 (konstantna SBU)

	2013	2014 (VLER.)	2015 (VLER.)	2016 (VLER.)	2017 (VLER.)	2018 (VLER.)	2019 (VLER.)	2020 (VLER.)	2021 (VLER.)
Obaveznom	12,938	12,721	12,366	11,942	11,622	11,315	11,026	10,751	10,484
Srednjem višem	3,354	2,988	2,981	2,973	2,914	2,844	2,768	2,688	2,608

10 b: Scenarij 2 (povećana SBU)

	2013	2014 (VLER.)	2015 (VLER.)	2016 (VLER.)	2017 (VLER.)	2018 (VLER.)	2019 (VLER.)	2020 (VLER.)	2021 (VLER.)
Obaveznom	12,938	13,091	12,726	12,290	11,960	11,644	11,346	11,064	10,789
Srednjem višem	3,354	3,092	3,084	3,077	3,015	2,943	2,864	2,781	2,698

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA
QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVA

Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë
Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije
Ministry of Education, Science and Technology

STATISTICAL REPORT WITH EDUCATION INDICATORS

2012/13 AND 2013/14

FORWARD

Organization and development of the educational system is a challenge for every society, especially for the countries with low social and economic development like Kosovo, because the education system has a direct link to systems such as: social development, economic development, labour and employment, cultural development and other systems. In order to overcome such challenges, development of appropriate education policies, policies grounded on the existing education and social reality and providing a vision and opportunity for positive change of this reality is required to ensure a sustainable development.

Education System in the Republic of Kosovo is advancing each year. A contemporary approach is under construction into creating and development of education policies which are grounded on scientific and professional criteria and based on statistical parameters and standards (qualitative and quantitative) comparable to the regional, European and world countries. In this context we should see the great importance that Kosovo is dedicating to building a new Education Management Information System (EMIS) in the recent years. An efficient education data management system will support MEST in development of policies based on quantitative and qualitative data and indicators.

Therefore, the Ministry of Education, Science and Technology in cooperation with external partners such as the World Bank, UNICEF and GIZ are contributing to the advancement of a modern and sustainable education management information system. The essential purpose of this cooperation is the establishment of an education information system to make education policy-making as objective as possible, in order to supply the planners, implementers, monitors and managers of the education system of central level (MEST), municipal level, schools with relevant information that they need for planning and development of the system of education.

Drafting and publication of the Report of the Statistical data and relevant indicators for education for the school years 2012/13 and 2013/14, is also a step in the continuation of efforts of MEST for advancement and consolidation of EMIS. Preparation of this report and publication of this data has been enabled thanks to the close cooperation of the staff of the Division for Coordination of Policies and Statistics with UNICEF and GIZ. On this occasion I would like to congratulate and thank all stakeholders for the qualitative work in preparation of this report.

Prof. Dr. Arsim Bajrami

Minister

Ministry of Education, Science and Technology

CONTENTS

FORWARD	3
CONTENTS	4
ABBREVIATIONS	6
LIST OF FIGURES	7
LIST OF TABLES	8
INTRODUCTION	9
1. ACCESS AND PARTICIPATION	11
1.1 Participation in pre-school and pre-primary education.....	11
1.2 Access to primary education	13
1.3 Participation in primary education.....	14
1.4 Participation in the lower secondary education.....	15
1.5 Participation in compulsory education.....	17
1.6 Participation in the upper secondary education	18
1.7 Out of school children	20
1.8 Enrolment of Students with special needs in Education.....	20
1.8.1 Students with special needs in compulsory education	20
1.8.2 Students with special needs in upper secondary education	21
2. LEARNING CONDITIONS.....	23
2.1 The student-teacher ratio.....	23
2.2 The student-class ratio	23
2.3 The percentage of female teachers	24
2.4 Gender parity index	25
3. INTERNAL EFFICIENCY	26
3.1 The proportion of students starting first grade and reaching the fifth grade of the primary education	26
3.2 The proportion of students starting sixth grade and reaching the ninth grade of the low secondary education	26
3.3 Survival rate by grade in primary education	27
3.4 Repetition in the lower secondary education	28
3.5 Repetition in the upper secondary education	30
3.6 Transition rate from primary to lower secondary education	32
3.7 Transition rate from lower secondary education to upper secondary education.....	33

3.8	Students drop-out in primary education	34
3.9	Students drop-out in lower secondary education	35
3.10	Students drop-out in upper secondary education	36
3.11	Test results of external assessments	36
4.	FINANCIAL RESOURCES	38
4.1	Public expenditures on education as a percentage of Gross Domestic Product (GDP).....	38
4.2	Public expenditures in pre-university education as percentage of GDP	39
4.3	Public expenditures on education as percentage of total government expenditures	40
4.4	Public expenditures on pre-university education as percentage of total government expenditures	41
4.5	Public current expenditures per student (pupil) as a percentage of GDP per capita	41
4.6	Teachers' emoluments as a percentage of current public expenditures for education	42
4.7	Teachers' emoluments as a percentage of current expenditures for pre-university education.....	43
5.	EDUCATION AND TRAINING OF THE WORKING AGE POPULATION	44
5.1	Tertiary educational attainment	44
5.2	Early leavers from education and training	45
5.3	Adult participation in lifelong learning.....	46
5.4	Young people neither in employment nor in education and training	47
6.	CASE STUDY: THE EFFECT OF POPULATION PROJECTIONS IN EDUCATION	48
6.1	Projections of the population: key age-groups.....	48
6.2	Projection of the number of students	50
6.3	Need for classrooms	51
	BIBLIOGRAPHY	53
	ANNEX	54
	EXTERNAL EVALUATION	57
	PROJECTIONS	59

ABBREVIATIONS

KAS	Kosovo Agency of Statistics
WB	World Bank
GDP	Gross Domestic Product
MED	Municipal Education Directorate
IDEP	Institutional Development of Education Project
PI	Preschool Institution
MEST	Ministry of Education, Science and Technology
KESP	Kosovo Education Strategic Plan
EMIS	Education Management Information System
GER	Gross Enrolment Rate
UNESCO	United Nations Organization for Education, Science and Culture
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development

LIST OF FIGURES

Figure 1: GER in pre-school education.....	11
Figure 2: GER in Pre-primary education.....	12
Figure 3: GER in the pre-primary education, comparison (school year 2012/2013)	12
Figure 4: GER in Preschool and Pre-primary education	13
Figure 5: Gross Intake Rate in Primary Education	14
Figure 6: GER in primary education	14
Figure 7: GER in the primary education, comparison (School year 2012/2013)	15
Figure 8: GER in lower secondary education.....	16
Figure 9: GER in the lower secondary education, comparison (School year 2012/2013).....	16
Figure 10: GER in Compulsory Education.....	17
Figure 11: GER in the compulsory education, comparison (School year 2012/2013)	18
Figure 12: GER in the upper secondary education	19
Figure 13: GER in the upper secondary education, comparison (School year 2012/2013)	19
Figure 14: Inclusion of students with special needs in compulsory education.....	21
Figure 15: Inclusion of students with special needs in upper secondary education.....	22
Figure 16: The student-teacher ratio	23
Figure 17: The student-class ratio.....	24
Figure 18: The percentage of female teachers.....	24
Figure 19: Index of gender equality.....	25
Figure 20: The proportion of students starting first grade and reaching the fifth grade of the primary education	26
Figure 21: The proportion of students starting sixth grade and reaching the ninth grade of the low secondary education.....	27
Figure 22: Survival rate by grade in primary education, School year 2012/2013	28
Figure 23: Percentage of repeaters in the lower secondary education	29
Figure 24: Repetition rate in the lower secondary education	30
Figure 25: Percentage of repeaters in the lower secondary education	31
Figure 26: Repetition rate in the upper secondary education	32
Figure 27: Transition rate from primary to lower secondary education.....	33
Figure 28: Transition rate from lower secondary education to upper secondary education.....	34
Figure 29: Students drop out in primary education	35
Figure 30: Students drop out in lower secondary education	35
Figure 31: Students drop out in upper secondary education	36
Figure 32: Passing results for three levels of education for school years 2012/13 and 2013/14	37
Figure 33: Public expenditures for education as GDP percentage	38
Figure 34: Public expenditures on education of GDP percentage (comparison)	39
Figure 35: Public expenditures for pre-university education as percentage of GDP.....	39

Figure 36: Public expenditures on education as percentage of total government expenditures.....	40
Figure 37: Public expenditures on education as percentage of total government expenditures (comparison).....	40
Figure 38: Public expenditures on pre-university education as percentage of total government expenditures.....	41
Figure 39: Public operating expenditures per pupil/student as a percentage of GDP per capita	42
Figure 40: Teachers' emoluments as a percentage of current public expenditures for education	42
Figure 41: Teachers' emoluments as a percentage of current public expenditures for pre-university education.....	43
Figure 42: The population of age 30-34 years old that have completed higher education (%), 2013	44
Figure 43: Early leavers from education and training (%), 2013.....	45
Figure 44: Participation of adults in lifelong learning (%), 2013	46
Figure 45: Young people not in employment, education or training (%), 2013.....	47
Figure 46: Population projections	48
46 a: Age group of 0-4 years old	48
46 b: Age of 05 years old	49
46 c: Age group of 6-14 years old.....	49
46 d: Age group of 15-17 years old.....	49
Figure 47: Projection of the total number of students	50
Figure 48: Projection of the classes needed	52
48 a: Compulsory education	52
48 b: Upper secondary education	52

LIST OF TABLES

Table 1: Projection of the number of students.....	50
1 a: Scenario 1 (GER of school year 2013/14).....	50
1 b: Scenario 2 (GER increased)	50
Table 3: Students by grade in Kosovo 2012/2013	54
Table 4: Students by grades in Kosovo 2013/14	55
Table 5: Results of achievement of gr. V.....	56
Table 6: Results of achievement of gr. IX.....	56
Table 7: State matura	56
Table 8: Learning in Bosnian language.....	57
Table 9: Learning in Turkish language	57
Table 10: Projection of population (midterm version) relevant for the age groups	58
Table 11: The projection of the number of students.....	58
11 a: Scenario 1 (GER constant)	58
11 b: Scenario 2 (GER increased)	58

INTRODUCTION

In addition to other education reforms (legal, infrastructural and curricular), particular attention has been paid to enhancement of Education Management Information System - EMIS as a real basis for development of educational policies based on the accurate educational data and indicators.

MEST has gradually built a coherent and sustainable system of education information. Thus, from 2003/04 MEST has every year prepared and published statistical reports containing data and statistics.

Since 2008, EMIS has enhanced from collecting and reporting of statistics to calculating education indicator, which have been published for the school years 2004/05, 2005/06 and 2006/07. Education Indicators Framework for Kosovo was developed based on UNESCO Education for All indicators and OECD, and at the same time a publication with educational indicators for the school year 2008/09 was published. Consequently, education indicators were calculated for the three school years 2009/10, 2010/11 and 2011/12.

This report with relevant data and indicators for the school years 2012/13 and 2013/14 is a proof of enhancement and consolidation of EMIS system. It contains relevant education data and indicators (comparable at international level) for all levels of pre-university education for the school years 2012/13 and 2013/14 and provides information related to developments in education in Kosovo.

This report is expected to help policy makers for allocation of resources in strategic and efficient manner, and hopefully will reflect on improvement of quality of education in Kosovo. It will also enable the Government of the Republic of Kosovo to be presented in the international publications of education indicators, such as the Global Monitoring Report, and could attract international support for implementation of education reform in Kosovo.

This publication represents a solid foundation for revising the Kosovo Education Strategic Plan for the next five years and will support Joint Annual Review processes.

Beneficiaries of this report will be the following: policymaking educational institutions, MEST partner institutions, municipal education directorates, school directors, parents, teachers, various governmental and non-governmental organizations, representatives of the media and society in general.

Indicators calculated in this Report present the situation of education at the national level, but do not necessarily reflect the situation at the level of municipalities and schools, with the situation being different between municipalities.

Therefore, it is foreseen that calculations and analysis of data and indicators are carried out at municipal and school level, including rural and urban areas.

Indicators presented in this report are following the structure and methodology given in the Education Indicators Framework.

Statistics for this report have been extracted from EMIS - MEST, unless it is stipulated differently for specific indicators. Nevertheless, due to the lack of statistics for private institutions, students enrolled in private education are included in the calculation of indicators of access and participation (except for pre-school education level), but they are not included in calculating the indicators on learning conditions and internal efficiency.

For the purpose of calculation of education indicators, KAS 2013 population projection figures are used, including deduction of 3.7% of the Serbian ethnicity students that are not included in EMIS.¹ The same thing has been applied for projection of the number of students and the number of classes in the future. The lack of statistics for Serbian community remains a challenge.

The report contains annexes related to Number of Students per Grade in Kosovo, External Students Assessment and Students Population Projection.

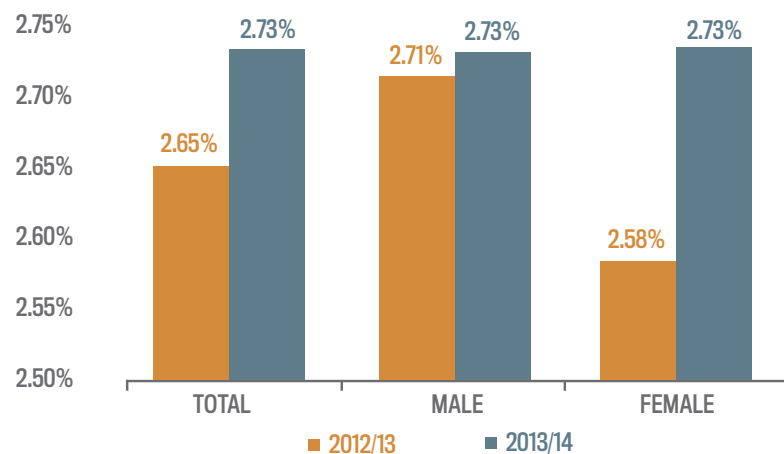
¹ According to KAS (2013, p. 26), in 2011 the population size in the northern municipalities, with Serbs being majority, it was estimated that their number reaches 40,196. While according to census of population in 2011 in other municipalities of the country, 25,532 Serbs were registered, which altogether represent 3.7% of population in Kosovo. Given that the projection of population have not been calculated at the level of municipality or ethnicity, it has been assumed that the ethnic structure of population remains the same

1. ACCESS AND PARTICIPATION

1.1 PARTICIPATION IN PRE-SCHOOL AND PRE-PRIMARY EDUCATION

Gross enrolment rate (GER) has been calculated for preschool and pre-primary education in order to measure the participation in this level of education. GER of pre-school education presented below has been calculated as a ratio between the total number of registered students in pre-school education, i.e. in kindergartens (regardless their age), and official population of the age corresponding to this level, thus, the age under 5 years old.²

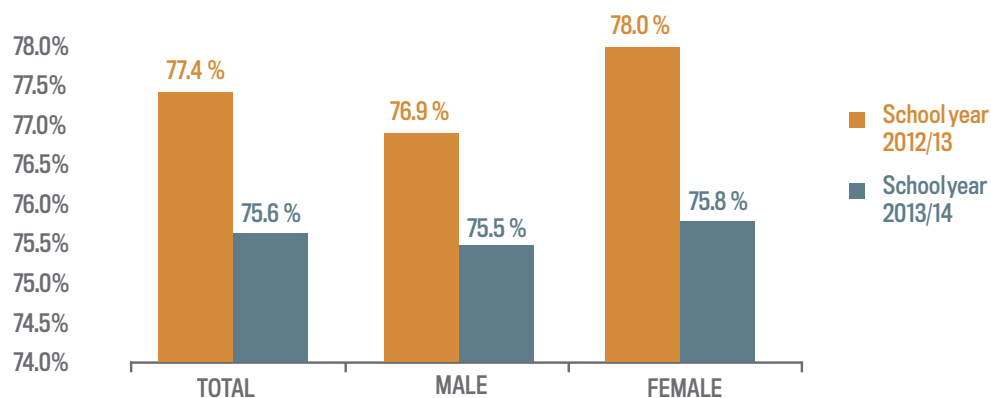
■ **Figure 1: GER in pre-school education**

Similar to the above, GER in pre-primary education has been calculated as the ratio between the total number of registered children enrolled in pre-primary education, (pre-primary classes organized in primary schools and in preschool institutions, regardless of age) and official population of age corresponding to this level education (i.e. age of 5 years). GER in pre-primary education has decreased by 1.8 percentage points in the school year 2013/14 compared to the previous school year 2012/13 (75.6% from 77.4 %).

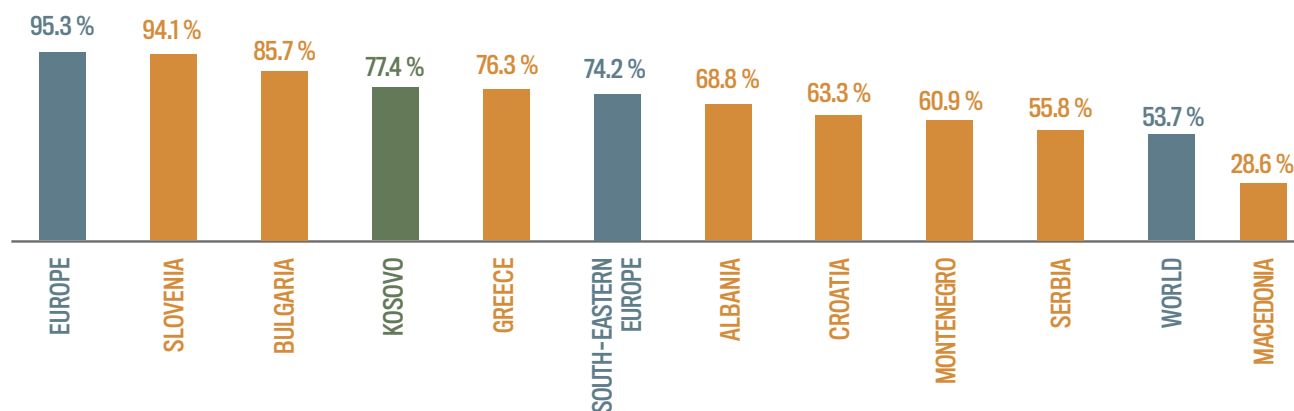
² Services are not provided for children under the age of 1 year old in public preschool institutions. This indicator has not been compared with other countries.

■ **Figure 2: GER in Pre-primary education**

Compared with other countries during the school year 2012/13 Kosovo stands above the average of the South East Europe (77.4 %), with GER on pre-primary education lower than Slovenia and Bulgaria (respectively 94.1 % and 85.7 %), but higher than other countries in the region³.

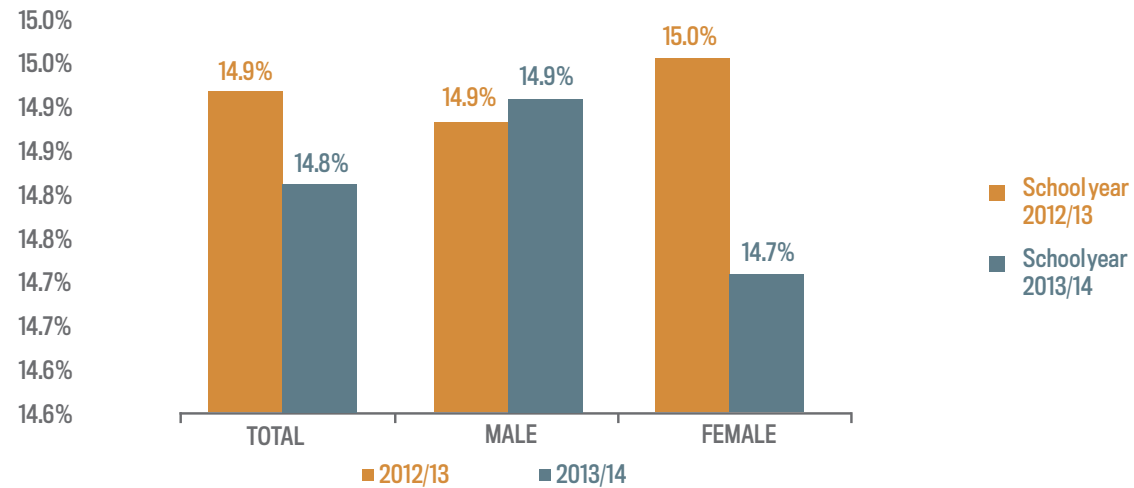
■ **Figure 3: GER in the Pre-primary education, comparison (school year 2012/2013)**

Source: MEST/EMIS for Kosovo and UNESCO (2015) for 2012/13 for other countries

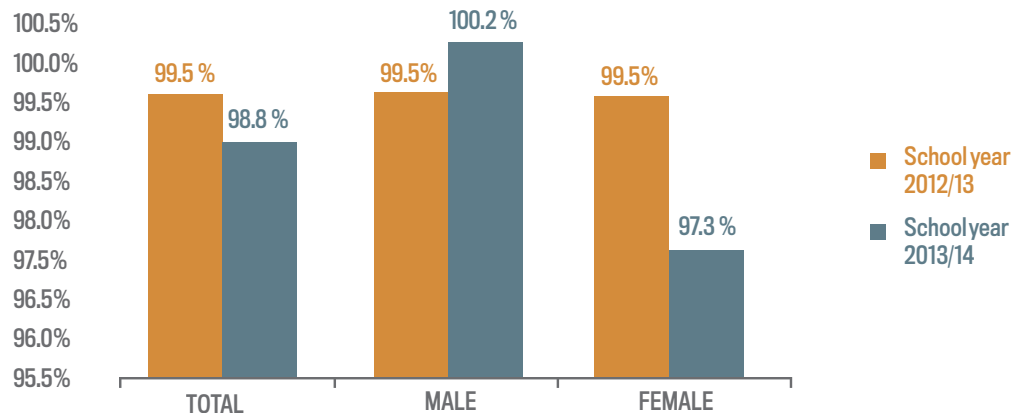
GER for the last two school years reaches the coverage of nearly 15%, as a ratio between the number of students enrolled in preschool and pre-primary education compared to official population of 0-5-years old (under 6 years old).

■ **Figure 4: GER in Preschool and Pre-primary education**

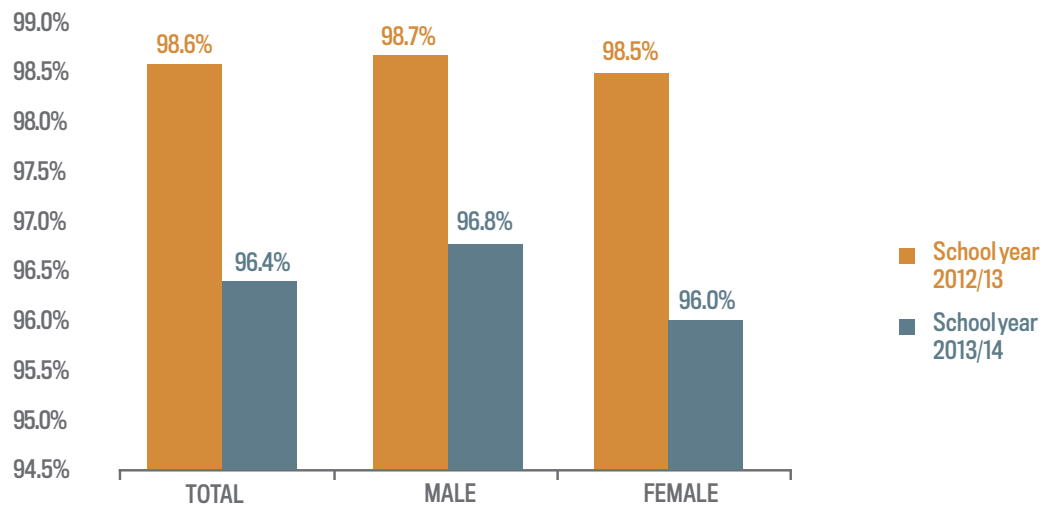
1.2 ACCESS TO PRIMARY EDUCATION

The level of enrolment of new entrants in school shows the capacity of education system to ensure access to the first grade. This indicator, calculated as the ratio between the number of students that have entered for the first time in the first grade of primary school (regardless of age) and official population aged 6 years, shows almost universal coverage.

■ Figure 5: Gross Intake Rate in Primary Education

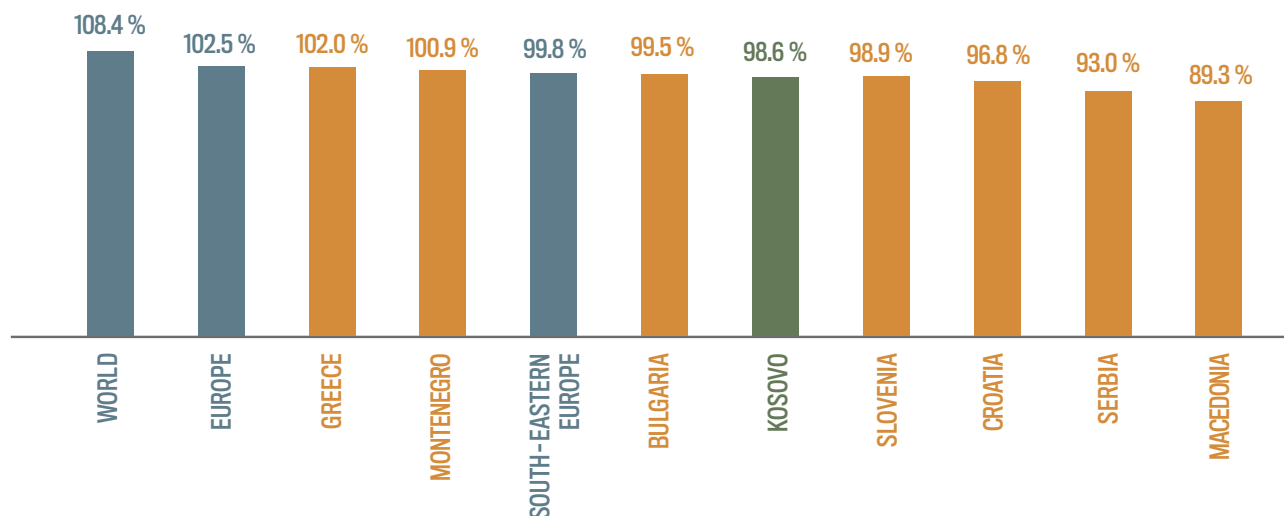
1.3 PARTICIPATION IN PRIMARY EDUCATION

Measured by GER, as the ratio between the students enrolled in primary education (grades 1-5) and official population aged 6-10 years old, shows participation in primary education for the years 2012/2013 and 2013/14.

■ Figure 6: GER in Primary Education

GER in primary education for 2012/13 place Kosovo close to the average of South East Europe. Participation in Kosovo appears to be higher compared to some of the countries of the region, with the exception of Greece, Montenegro and Bulgaria.

■ **Figure 7: GER in the Primary Education, comparison (School year 2012/2013)**

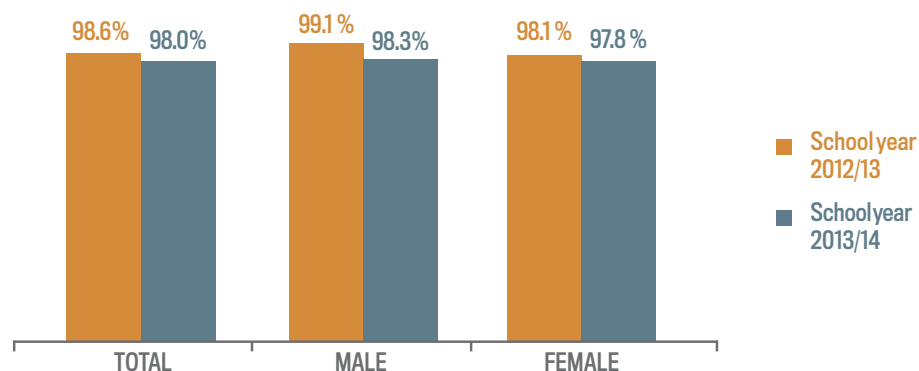

Source: MEST/EMIS for Kosovo and UNESCO (2015) for 2012/2013 for other countries

1.4 PARTICIPATION IN THE LOWER SECONDARY EDUCATION

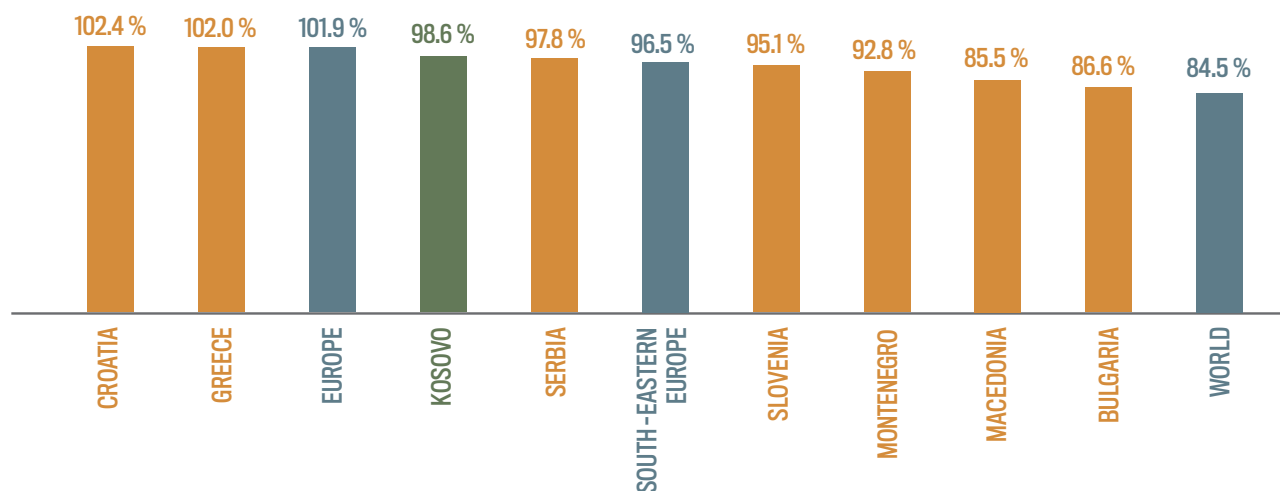
Measured by GER, as the ratio between the students registered in the lower secondary education (grades 6-9) and official population aged 11-14 years old, attendance at this level of education, in the school year 2012/13 was the same as for the primary education 98.6 %. As in the case of primary education, GER in lower secondary education has marked a slight decrease into 98% in 2013/14.

■ **Figure 8: GER in lower secondary education**

This level of participation in the lower secondary education places Kosovo about 2 percentage points above the average of Southeast Europe

■ **Figure 9: GER in the lower secondary education, comparison (School year 2012/2013)**

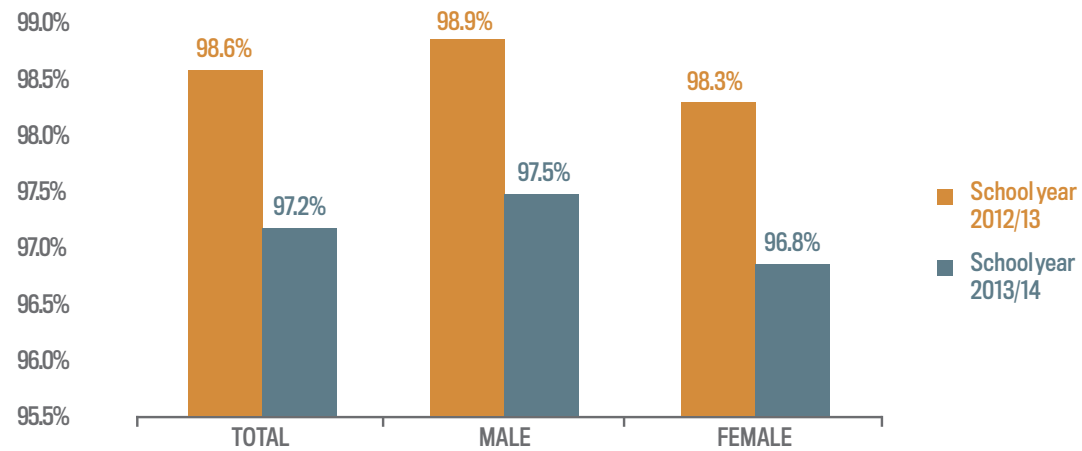

Source: MEST/EMIS for Kosovo and UNESCO (2015) for 2012/2013 for other countries

1.5 PARTICIPATION IN COMPULSORY EDUCATION

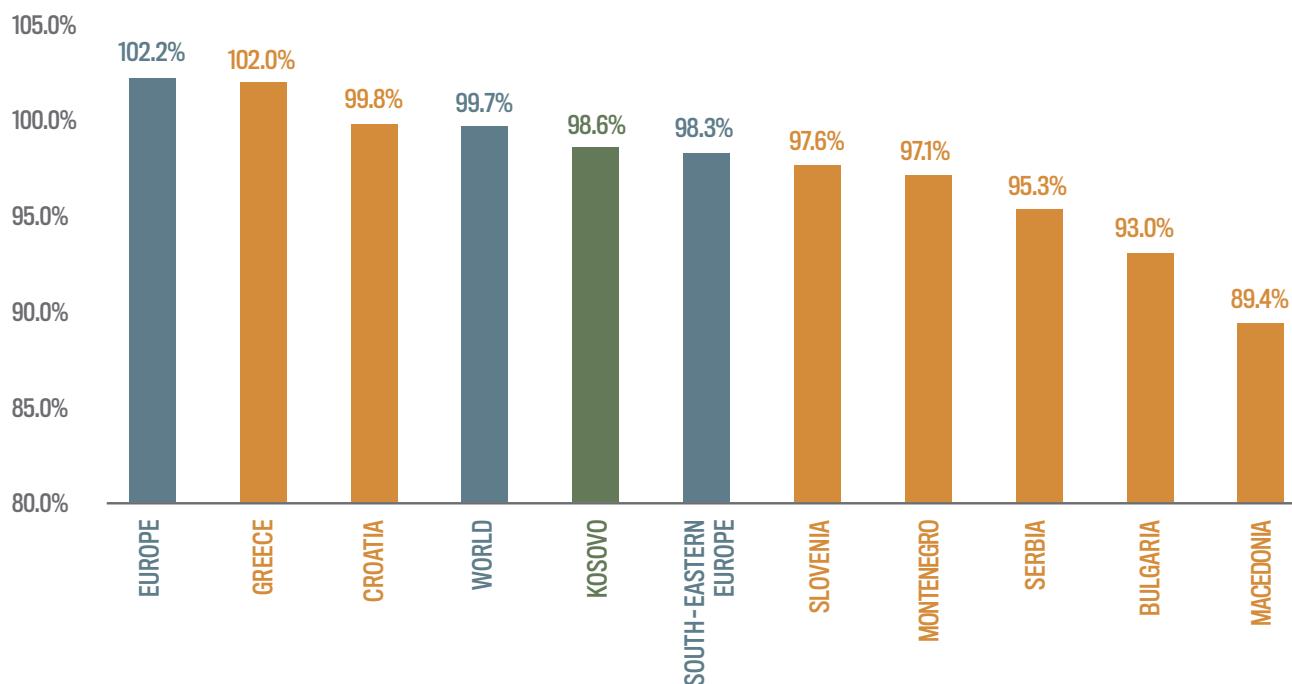
GER in compulsory education is calculated as the ratio between the number of students enrolled in compulsory education (grades 1-9) and official population aged 6-14 years old.

■ **Figure 10: GER in Compulsory Education**

As shown in the figure below, Kosovo is close to the average of South East European, overpassed by Croatia and Greece (from countries in the region).

■ **Figure 11: GER in the compulsory education, comparison (School year 2012/2013)**

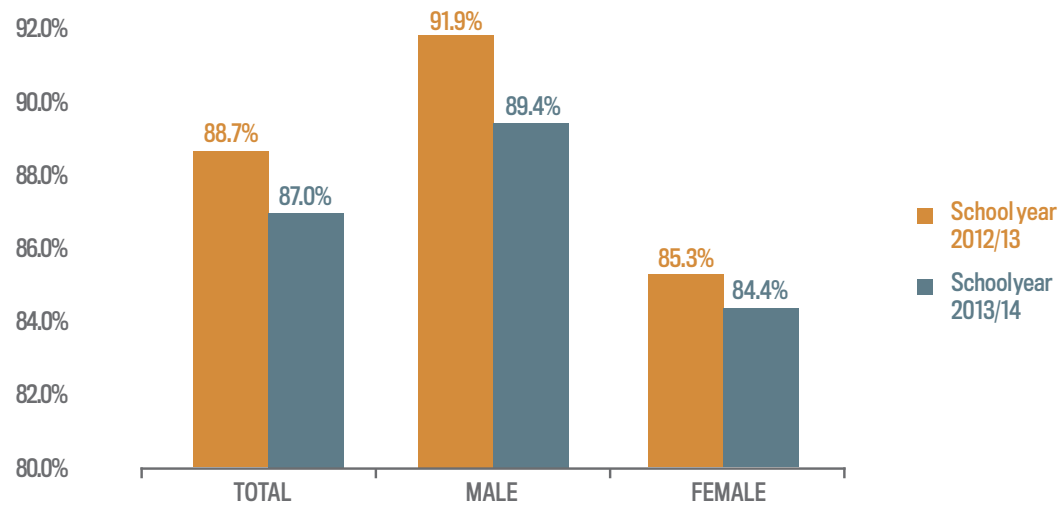
Source: MEST/EMIS for Kosovo and UNESCO (2015) for 2012/2013 for other countries

1.6 PARTICIPATION IN THE UPPER SECONDARY EDUCATION

Participation in upper secondary education (grades 10-12), estimated by GER, as the ratio between the students enrolled in this level of education and anticipation of the population of age 15-17 years old, was 88.7% in the School year 2012/13. In contrast to the indicators for the participation in compulsory education, GER in upper secondary education (which is lower), has decreased to 87.0% in the school year 2013/14.

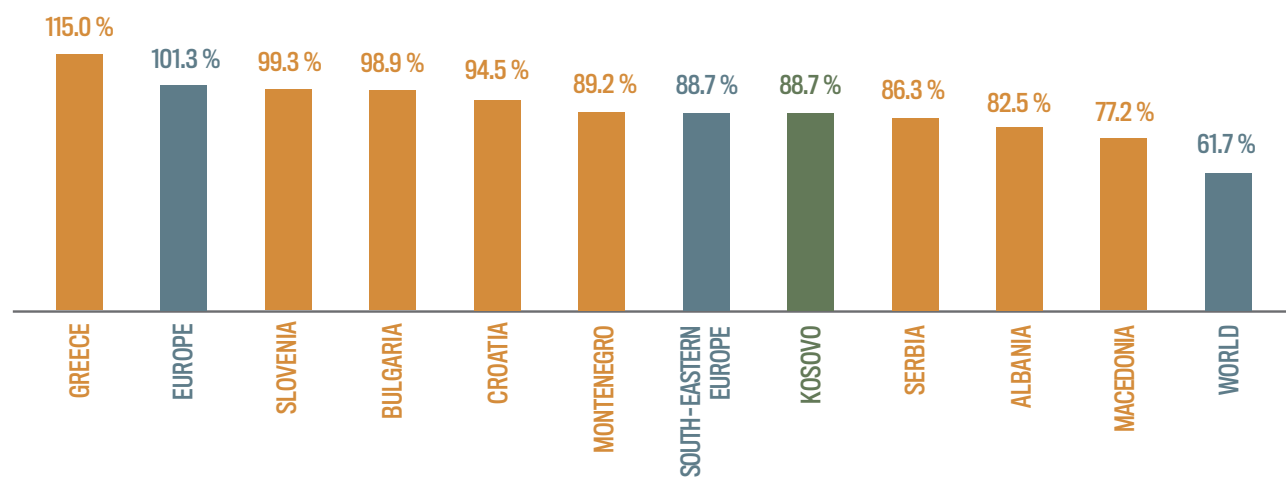
Another thing that is noticeable in this indicator is that the gender difference, which was insignificant in primary education, and between 0.5 and 1.5 percentage points in the lower secondary education, in the upper secondary education this value in 2012/13 amounts to 5 percentage points, while in 2013/14 to 6.6%.

■ **Figure 12: GER in the upper secondary education**

The decrease of the participation rate in the upper secondary level is reflected also in the position of Kosovo in regional comparison, although GER of Kosovo lies in the average level of Southeast Europe.

■ **Figure 13: GER in the upper secondary education, comparison (School year 2012/2013)**

Source: MEST/EMIS for Kosovo and UNESCO (2015) for 2012/2013 for other countries

1.7 OUT OF SCHOOL CHILDREN

Out of school children presents number of children of official primary school age (age 6-10 year) who are not enrolled in primary or secondary school (grade 1-9), expressed as a percentage of the population of official primary school age.

Therefore, an approximate indicator has been calculated instead, taking into account GER in all levels of education. According to the calculations, it turns out that about 3-5 % of children remain outside the primary and lower secondary education, while in upper secondary education this percentage reaches 12-14 %.

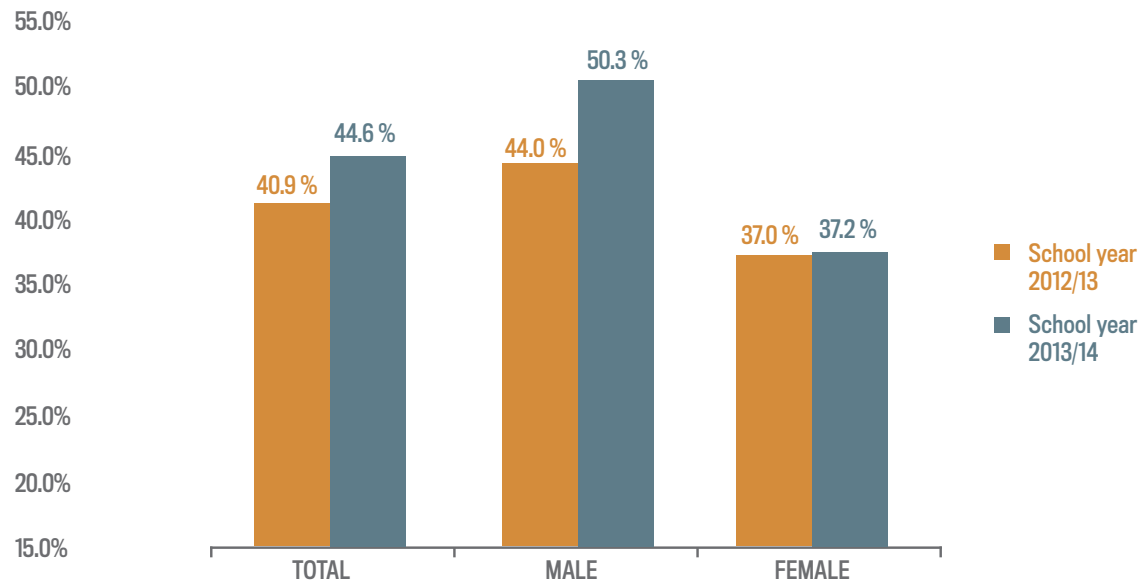
1.8 ENROLMENT OF STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS IN EDUCATION

1.8.1 STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS IN COMPULSORY EDUCATION

Inclusion of students with special needs has been calculated as the ratio of total number of students with special needs enrolled in compulsory education (in primary and lower secondary education) regardless of age and the estimated corresponding population with special needs⁴ of relevant ages (in this case 6-14 years old). Calculated in this manner, the inclusion of children with special needs was 40.9% during the School year 2012/2013 and 44.6 % in the following year.

⁴ In the absence of accurate data on the number of children with special needs of certain age, this number has been assessed based on the data of the census of 2011.

■ **Figure 14: Inclusion of students with special needs in compulsory education**

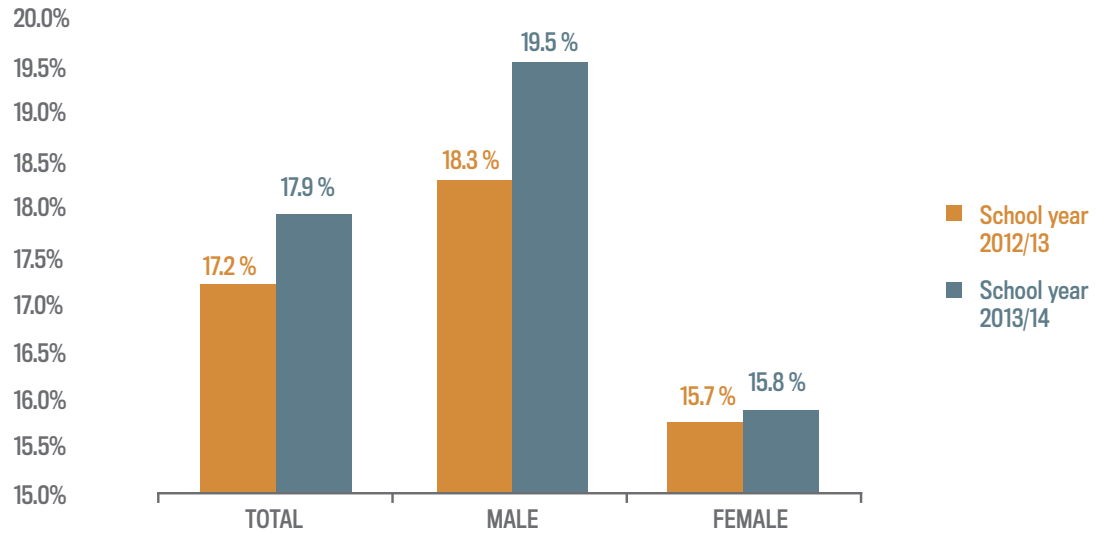
1.8.2 STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS IN UPPER SECONDARY EDUCATION

Inclusion of students with special needs in upper secondary education has been calculated as the ratio of total number of students with special needs enrolled at this level of education, regardless of age, and the estimated corresponding population with special needs⁵ (in this case 15-17 years old).

5

As in the case of this indicator for compulsory education, this number has been estimated on the basis of census data from 2011

■ **Figure 15: Inclusion of students with special needs in upper secondary education**

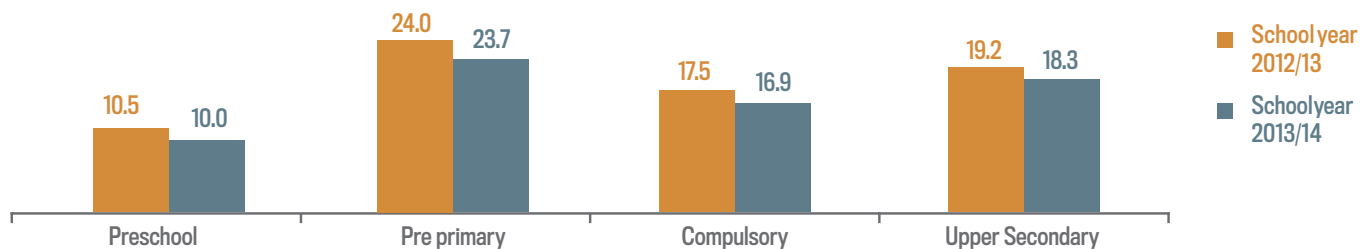
2. LEARNING CONDITIONS

The indicators presented in this section refer only to public education.

2.1 THE STUDENT-TEACHER RATIO

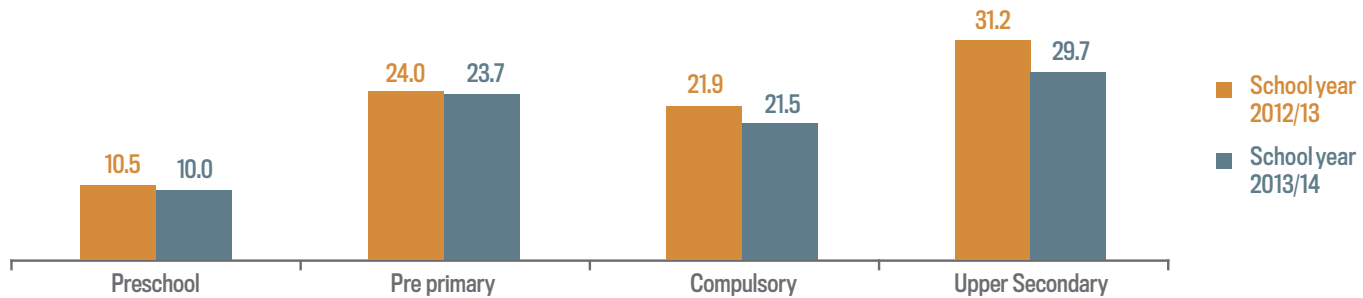
The student- teacher ratio indicator is used to compare number of students per teacher, for each level of education. It is calculated by dividing the number of students enrolled at a level of education with the number of teachers engaged at that level.

■ **Figure 16: The student-teacher ratio**

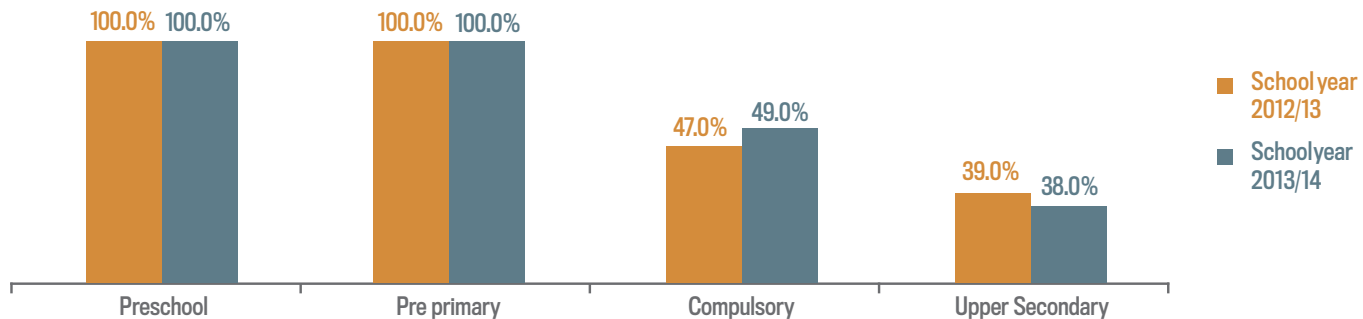
2.2 THE STUDENT-CLASS RATIO

The student-class ratio is calculated by dividing the number of students enrolled at a level of education with the number of classes at that level.

■ **Figure 17: The student-class ratio**

2.3 THE PERCENTAGE OF FEMALE TEACHERS

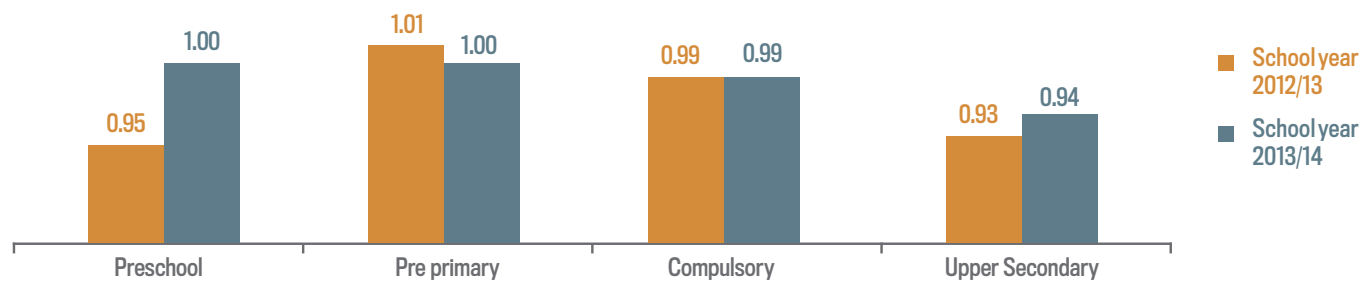
The percentage of female teachers is an indicator of gender composition of teachers engaged in an education. In Kosovo, there is notable difference between levels and female teacher's participation: in the preschool and pre-primary education all teachers are females (100%), while in compulsory education female comprise nearly half of teachers and in upper secondary education this figure decrease to around 40%.

■ **Figure 18: The percentage of female teachers**

2.4 GENDER PARITY INDEX

The indicators of access and participation in various levels of education highlights gender differences, especially in several indicators. Further to investigate gender differences, this section has presented gender equality index, calculated for each level of education. Gender parity index is an indicator that measure progress toward gender equality and participation in education. It might also reflect available learning opportunities for women in comparison with those for men. Gender equality index is calculated as the ratio of GER, accounting for women and men of the estimated value. In the case of GER, the index with value 1 shows full gender equality, while cases where the participation is lower for women is reflected in the values of the index of less than 1.

■ **Figure 19: Index of gender equality**

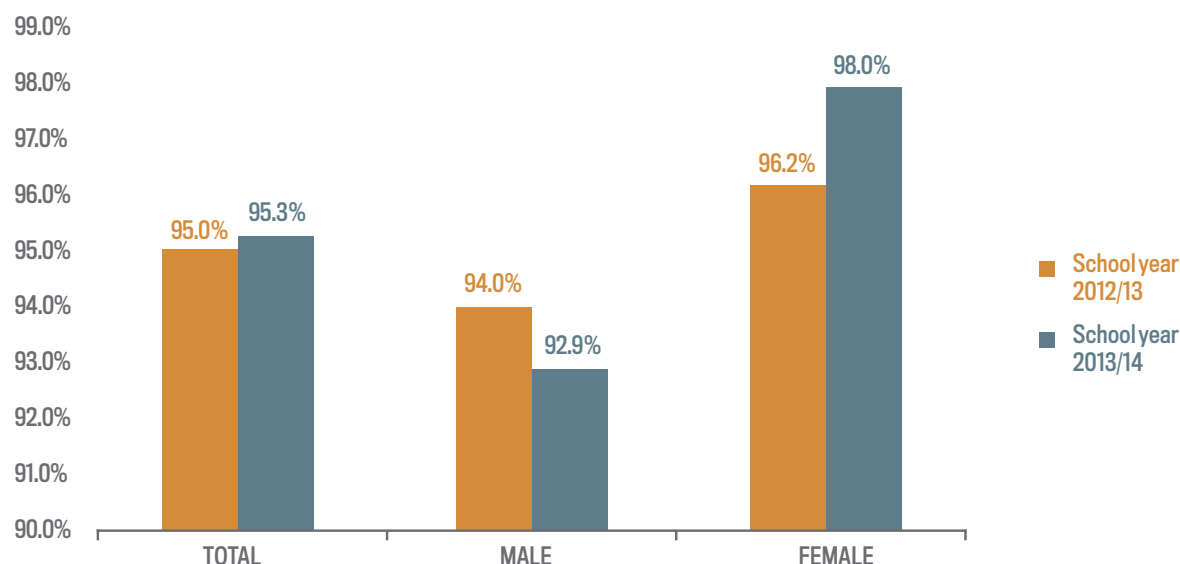

3. INTERNAL EFFICIENCY

3.1 THE PROPORTION OF STUDENTS STARTING FIRST GRADE AND REACHING THE FIFTH GRADE OF THE PRIMARY EDUCATION

This indicator presents ratio between the number of students that are enrolled in the last grade of the primary education (i.e. in the fifth grade) in a particular year and number of students that are enrolled in the first grade four years earlier. For example, for the School year 2012/13 this is calculated by dividing number of students enrolled in the fifth grade in this school year with the number of students enrolled in the first grade in the school year 2008/09.

■ **Figure 20: The proportion of students starting first grade and reaching the fifth grade of the primary education**

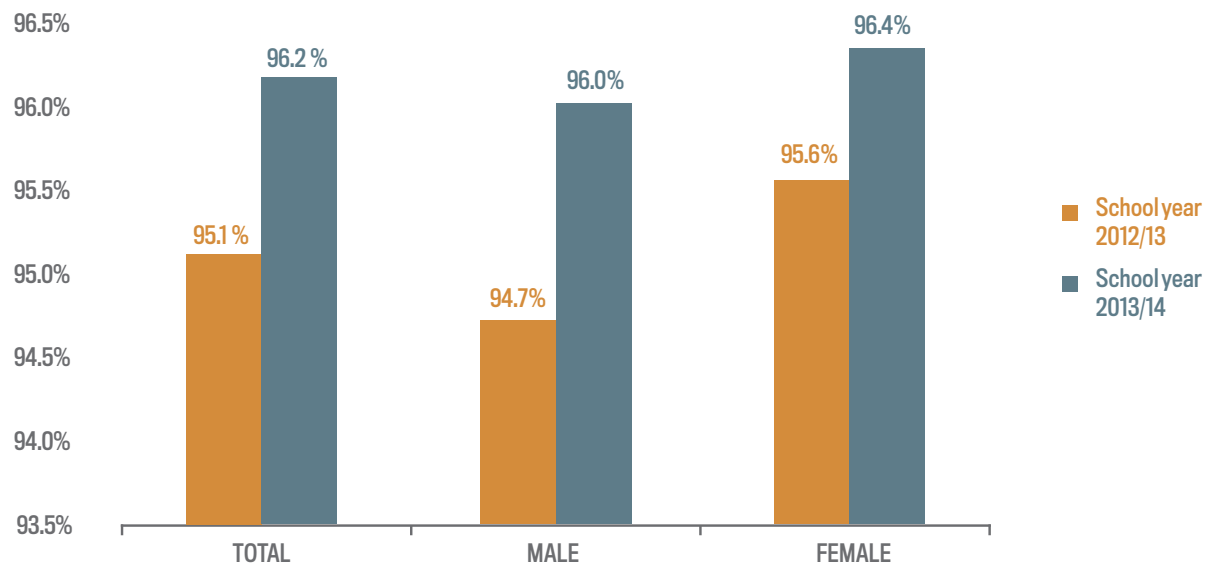

3.2 THE PROPORTION OF STUDENTS STARTING SIXTH GRADE AND REACHING THE NINTH GRADE OF THE LOW SECONDARY EDUCATION

This indicator presents ratio between the number of students that are enrolled in the last grade at this level of education (i.e. in the ninth grade) in a particular year and number of students that are enrolled in the sixth grade three years

earlier. For example, for the school year 2012/13 this indicator is calculated by dividing number of students enrolled in the ninth grade in this school year with the number of students enrolled in the sixth grade in the school year 2009/10.

■ **Figure 21: The proportion of students starting sixth grade and reaching the ninth grade of the low secondary education**

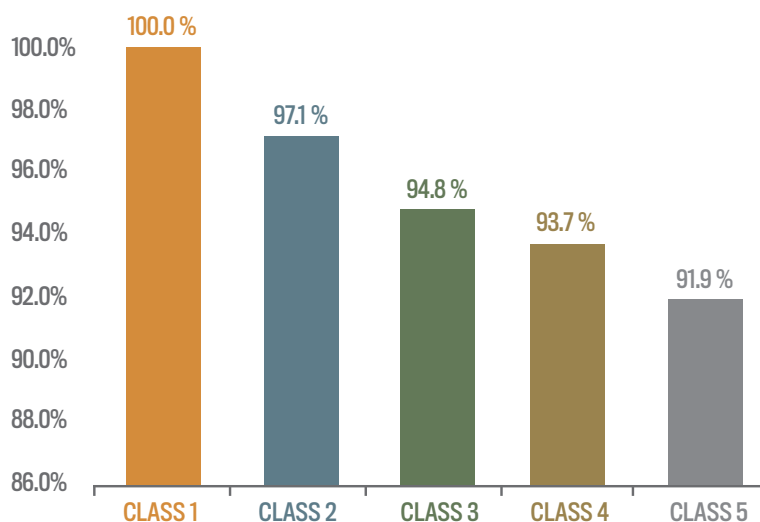

3.3 SURVIVAL RATE BY GRADE IN PRIMARY EDUCATION

The survival rate by grade is an indicator of the internal efficiency of the system of education that shows the percentage of a students cohort enrolled in the first grade of education level, that is expected to reach the following grades. This indicator is calculated by dividing total number of students belonging to a cohort that have managed to pass in every following grade with the number of students of respective generation, i.e. those that have been enrolled in the first year of primary education⁶. Figure below presents the survival rates by grade in primary education.

⁶ The survival rate is calculated on the method of "reconstruction of generation", which uses information for enrolled students and repeaters for two consecutive years

■ **Figure 22: Survival rate by grade in primary education, School year 2012/2013**

3.4 REPETITION IN THE LOWER SECONDARY EDUCATION

The percentage of repeaters represents the number of students who are enrolled in the same grade as in a previous year, expressed as a percentage of the total enrolment of the specific grade. e.g. the percentage of repeaters for the sixth grade for the year 2013/14 is calculated by dividing the number of students repeating the sixth grade with the total number of students in sixth grade.

The percentage of repeaters in the last two school years is presented in the figure below. In comparison with the previous year, the percentage of repeaters in 2013/14 is lower in all grades of lower secondary education.

■ **Figure 23: Percentage of repeaters in the lower secondary education**

The repetition rate presents the proportion of students enrolled in a grade in a given school year, who studies in the same grade in the following school year. e.g. the repetition rate for the sixth grade for the year 2013/14 is calculated by dividing number of students repetition the grade enrolled in this school year with the number of students enrolled in sixth grade in 2013/14 school year.

The percentage of repeaters represents the number of students who are enrolled in the same grade as in a previous year, expresses as a percentage of the total enrolment of the specific grade. e.g. the percentage of repeaters for the sixth grade for the year 2013/14 is calculated by dividing number of students repeating the sixth grade with the total number of students in sixth grade in school year 2013/14.

The repetition rate in the lower secondary education in the last two school years is presented in the figure below. This indicator has had tendencies of decrease in 2013/14 compared with the previous year, with a more obvious decrease in sixth grade.

■ **Figure 24: Repetition rate in the lower secondary education**

3.5 REPETITION IN THE UPPER SECONDARY EDUCATION

The percentage of repetition and the repetition rate for upper secondary education are calculated with the same formulas used for these indicators in the lower secondary education (explained above).

The percentage of repeaters in the last two School years is presented in figure below. This indicator is obviously higher at this level compared to the lower secondary education. Similar to the statistics of lower secondary education, the percentage of repeating in 2013/14 in comparison with the previous year is lower in all grades of lower secondary education, but at this level differences between years are further greater.

■ **Figure 25: Percentage of repeaters in the lower secondary education**

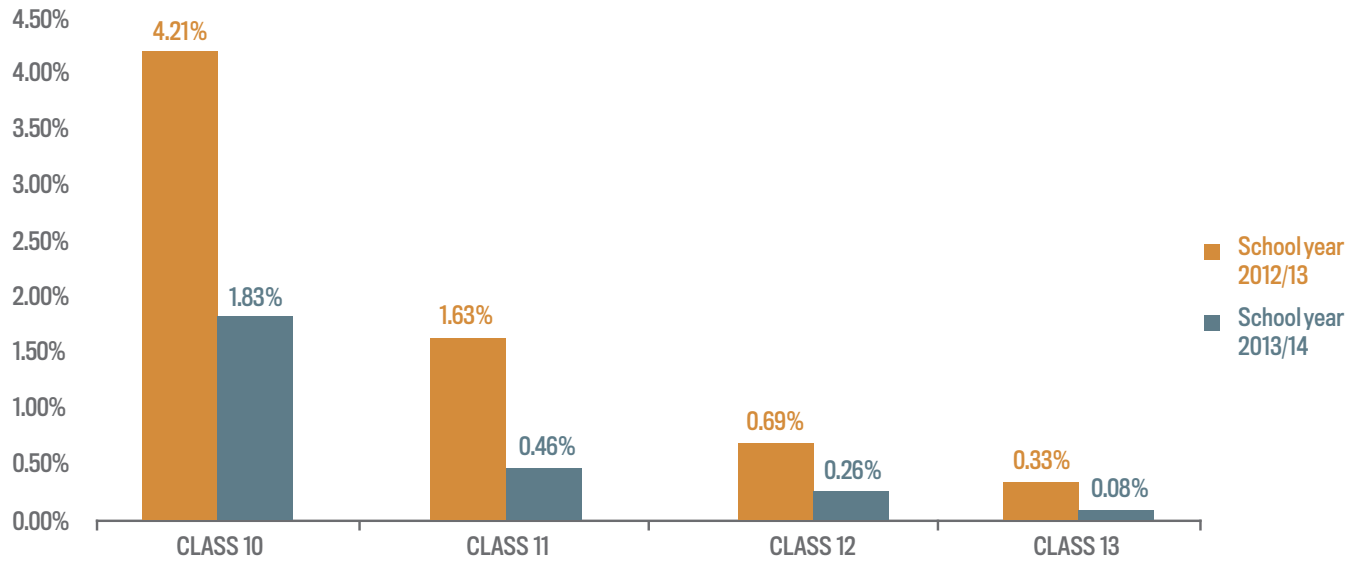
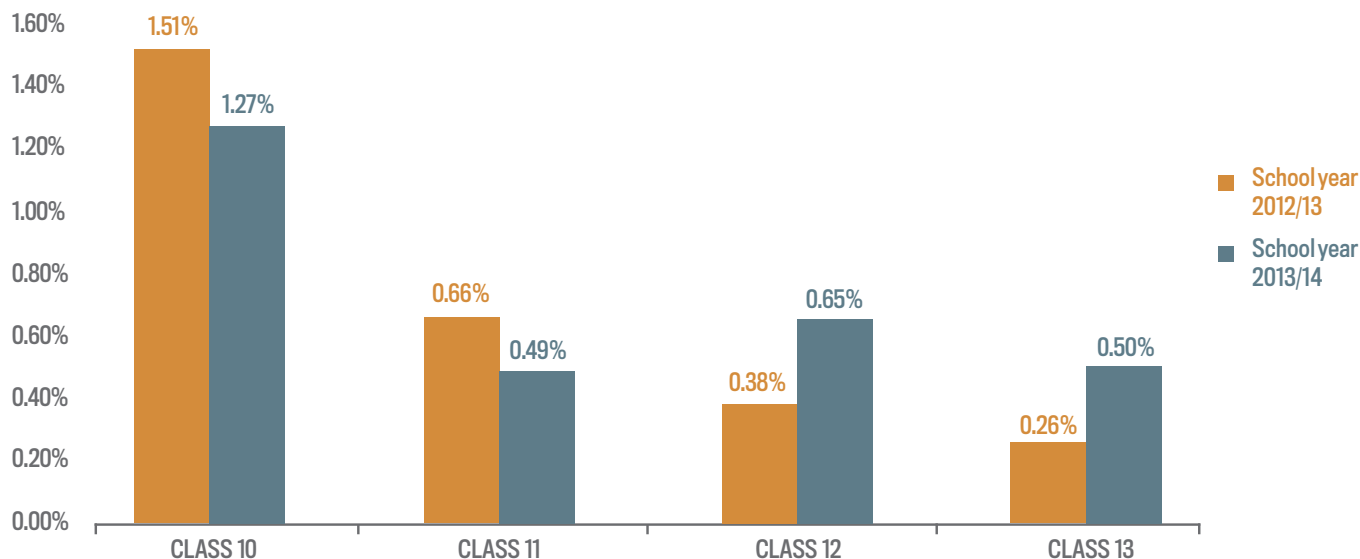

Figure below outlines the repetition rate in upper secondary education for the last two school years. While the repetition rate of the sixth and seventh grade decreased in 2013/14 in comparison with the previous year, this indicator has almost doubled for tenth grade.

■ **Figure 26: Repetition rate in the upper secondary education**

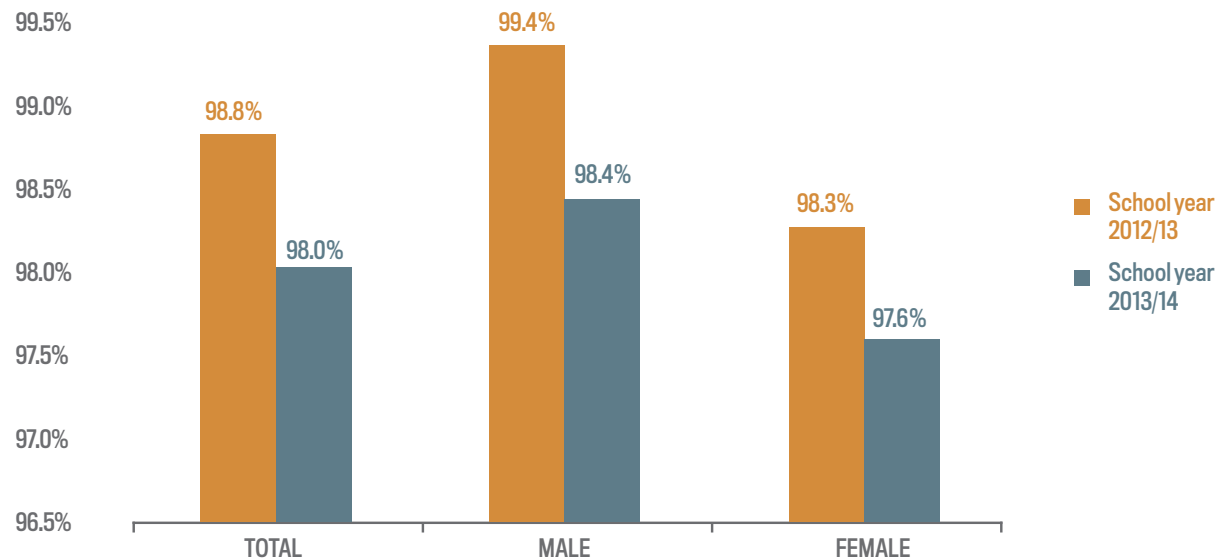

3.6 TRANSITION RATE FROM PRIMARY TO LOWER SECONDARY EDUCATION

The transition rate represents the number of students admitted in the first grade of level of education in a given year, expressed as a percentage of the number of students enrolled in the final grade of the lower level of education in the previous year. For the transition from primary to lower secondary education, the indicator is calculated as the proportion between the number of students admitted in sixth grade in respective school year (e.g. 2012/13), not including repeaters registered in the sixth grade in this year, and the number of students enrolled in the fifth grade in the previous year (e.g. 2011/12).

The transition rate in the lower secondary education is 98.8 % in 2012/13 and 98% in the following year. There is a small gender difference in terms of this indicator, with light reduction from 1.1 to 0.8 percentage points in the last school year.

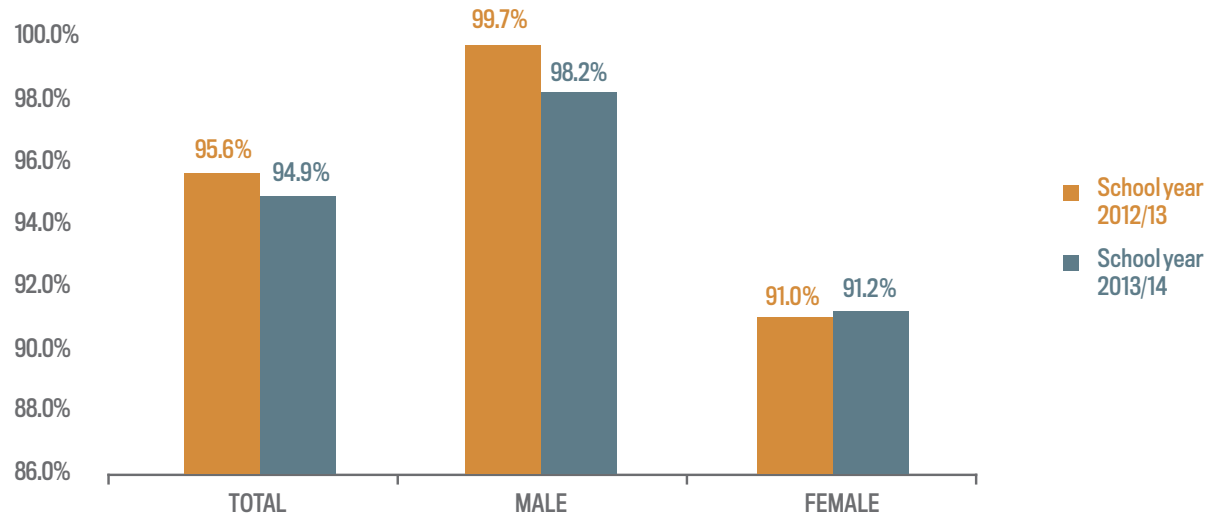
■ **Figure 27: Transition rate from primary to lower secondary education**

3.7 TRANSITION RATE FROM LOWER SECONDARY EDUCATION TO UPPER SECONDARY EDUCATION

Transition rate from lower secondary education to upper secondary education has been calculated as the proportion between the number of students admitted in tenth grade in respective school year (e.g. 2012/13), not including repeaters enrolled in the tenth grade in this year, and the number of students enrolled in the ninth grade in the previous year (e.g. 2011/12). This indicator may reflect the result of lower secondary education, as well as access to the upper secondary level. The transition rate calculated for the last two school years is about 95 %. In accordance with statistics of participation in upper secondary education presented in Section 3, the rate of transition from the lower secondary education to upper secondary education is higher in male group, although the gender difference is reduced from 8.7 in the school year 2012/13 to 7 percentage points in 2013/14.

■ **Figure 28: Transition rate from lower secondary education to upper secondary education**

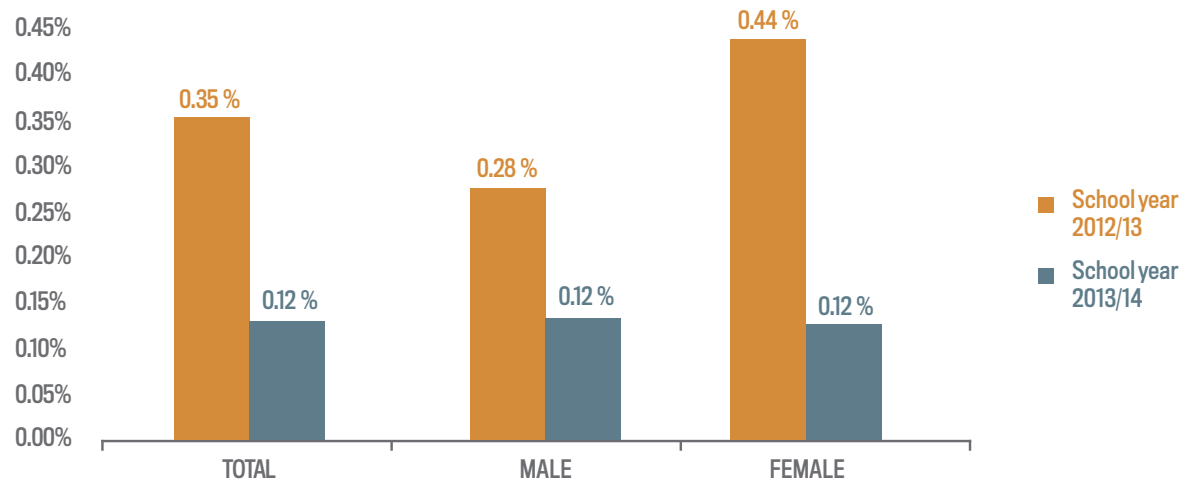

3.8 STUDENTS DROP-OUT IN PRIMARY EDUCATION

The percentage of students who left primary education has been calculated as the proportion of students enrolled in primary education that have dropped out from school during the school year and the total number of students enrolled in primary education.

The percentage of drop-out students in the last two school years is presented in figure below. In comparison with the previous year, the drop-out in primary education is lower for 2013/14.

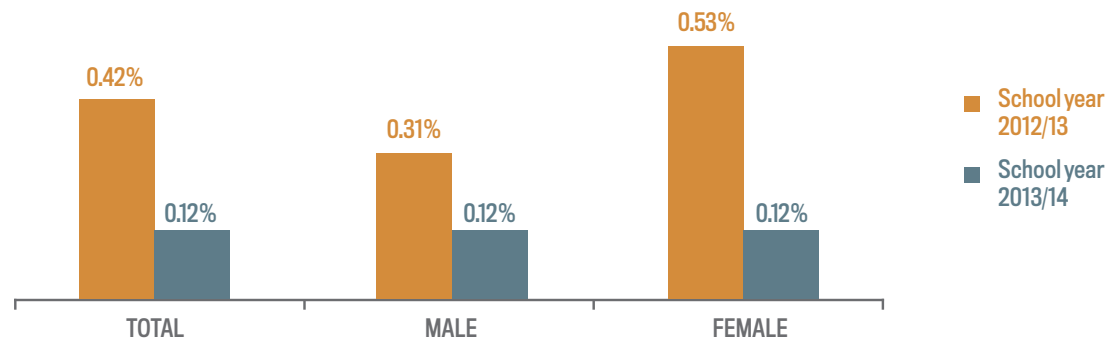
■ **Figure 29: Students drop out in primary education**

3.9 STUDENTS DROP-OUT IN LOWER SECONDARY EDUCATION

Similar to drop out indicator for primary education, the students drop out in lower secondary education is proportion of students enrolled in lower secondary education that have left school during the school year and the total number of students enrolled in this level of education.

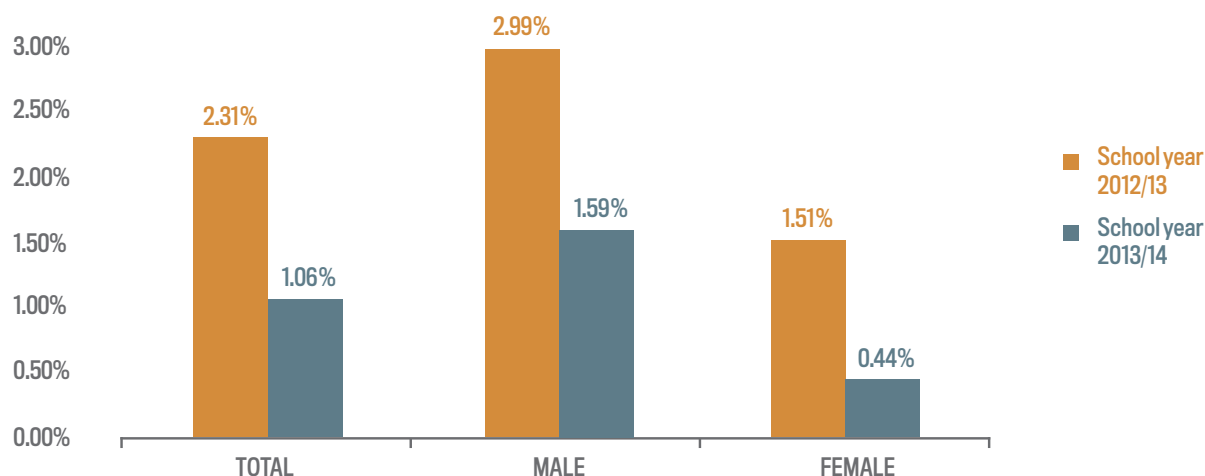
■ **Figure 30: Students drop out in lower secondary education**

3.10 STUDENTS DROP-OUT IN UPPER SECONDARY EDUCATION

Students drop out in upper secondary education calculated as the proportion of students enrolled in upper secondary education that have left school during the school year and the total number of students enrolled in this level of education, and has been presented in the figure below.

■ **Figure 31: Students drop out in upper secondary education**

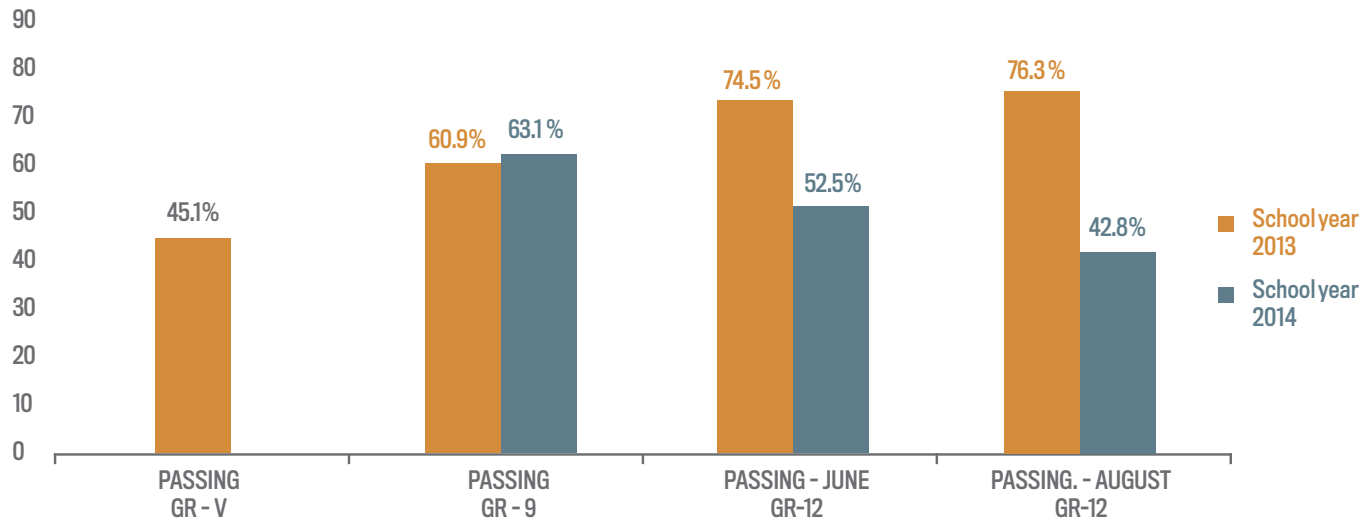
3.11 TEST RESULTS OF EXTERNAL ASSESSMENTS

Particular importance is paid to assessment of students (internal and external). Annual passing results shows the trends in the development of education, as well as the education reforms processes in the country. These results are in function to education policy makers, designers of educational curricula, core curricula programs, designers of areas and programs by subject, designers of textbooks, and especially teachers who work directly in the teaching-learning process.

Passing and achievement results for external assessments have been presented since 2008, in earlier publications, for one, two or three year periods.

The overall results of external assessment for all levels of education for school years 2012/13 and 2013/14, are presented in the figure below, while annex widely presents the results provided for teaching-learning subjects.

■ **Figure 32: Passing results for three levels of education for school years 2012/13 and 2013/14**
Passing results for all three levels of education

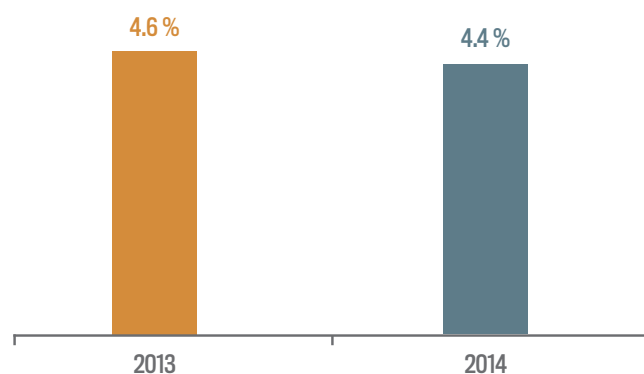

4. FINANCIAL RESOURCES

4.1 PUBLIC EXPENDITURES ON EDUCATION AS A PERCENTAGE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP)

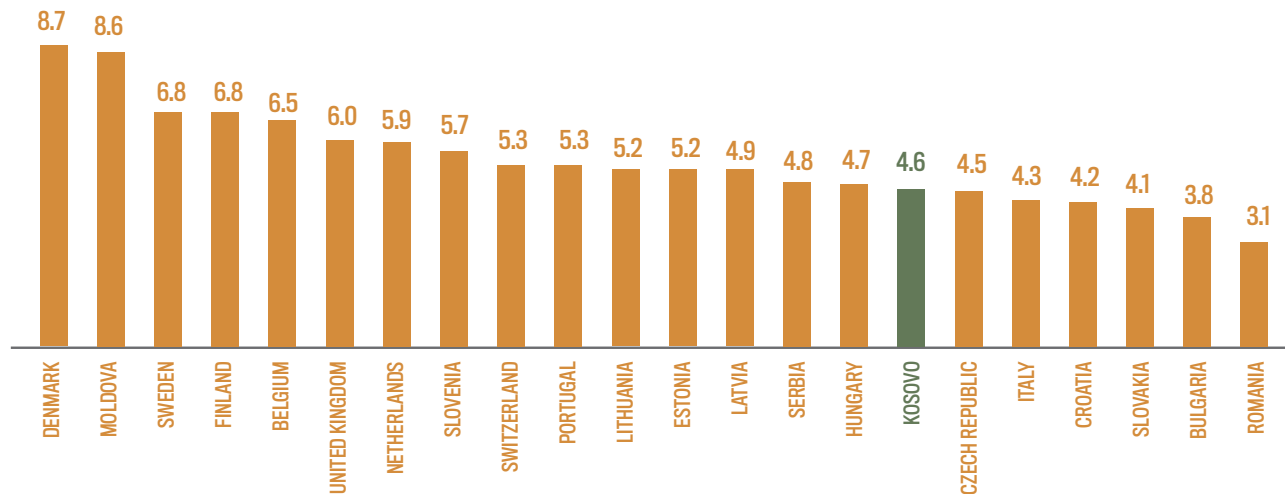
The total public (current and capital) expenditures expressed as a percentage of GDP (or Gross Domestic Product) indicate the portion of wealth created within a financial year that is spent by government authorities for education. This indicator includes costs for all levels of education (pre-university and university). The percentage of total expenditures for education in Kosovo was 4.6% in 2013 and 4.4 % in 2014.

■ **Figure 33: Public expenditures for education as GDP percentage**

If we compare with other countries of the region and Europe, it seems that Kosovo is close to several countries, such as: Hungary, Serbia and the Czech Republic.

■ **Figure 34: Public expenditures on education of GDP percentage (comparison)**

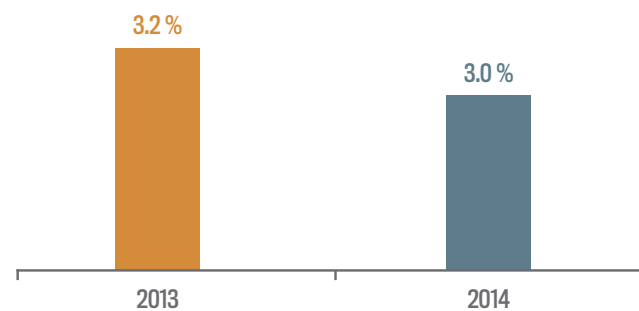

Source: MoF for year 2013 for Kosovo and UNESCO (2015) for 2011 for other countries

4.2 PUBLIC EXPENDITURES IN PRE-UNIVERSITY EDUCATION AS PERCENTAGE OF GDP

Public expenditures in pre-university education accounted for 3.2 % of GDP in 2013 and 3% of it in 2014.

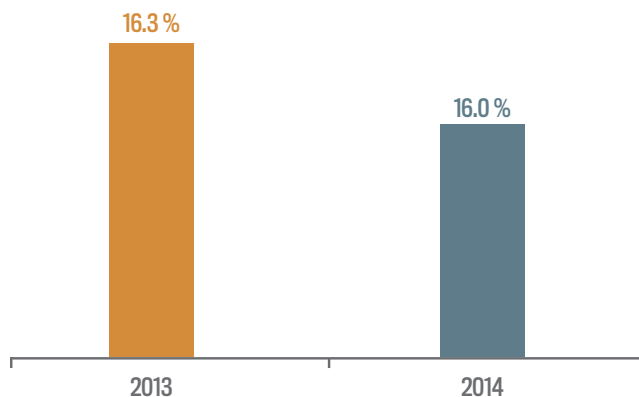
■ **Figure 35: Public expenditures for pre-university education as percentage of GDP**

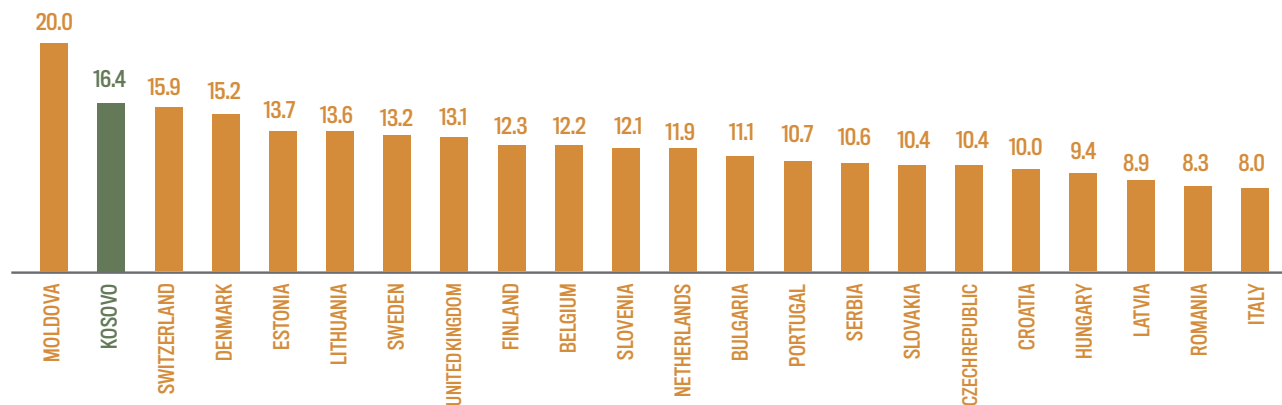
4.3 PUBLIC EXPENDITURES ON EDUCATION AS PERCENTAGE OF TOTAL GOVERNMENT EXPENDITURES

Participation of public expenditures on education in government expenditure is used to assess the level of concentration of governmental policies in education and the value of investment assigned for education in comparison with other public investments. This indicator also reflects the Government's commitment to invest in human capital development. Participation of public expenditures on education constituted 16.3 % and 16% of total government expenditures in the years 2013 and 2014.

■ **Figure 36: Public expenditures on education as percentage of total government expenditures**

■ **Figure 37: Public expenditures on education as percentage of total government expenditures (comparison)**

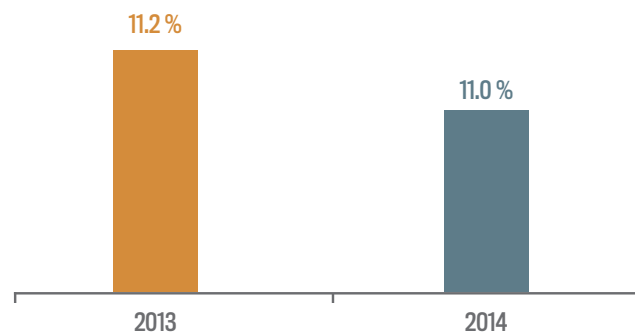

Source: MoF for year 2013 for Kosovo and UNESCO (2015) for 2011 for other countries

4.4 PUBLIC EXPENDITURES ON PRE-UNIVERSITY EDUCATION AS PERCENTAGE OF TOTAL GOVERNMENT EXPENDITURES

Portion of public expenditures on pre-university education constituted 11.2% and 11% of total government expenditures in the years 2013 and 2014.

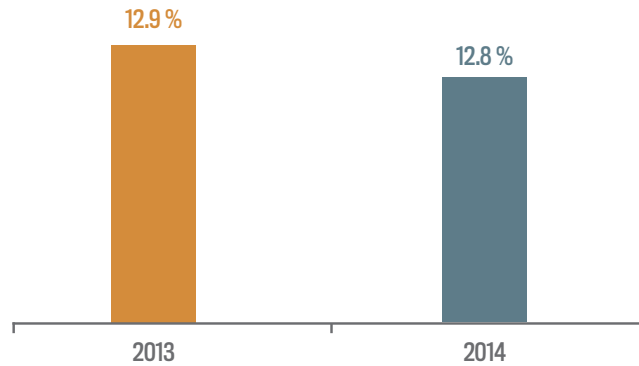
■ **Figure 38: Public expenditures on pre-university education as percentage of total government expenditures**

4.5 PUBLIC CURRENT EXPENDITURES PER STUDENT (PUPIL) AS A PERCENTAGE OF GDP PER CAPITA

The operating public expenditures per student as a percentage of GDP per capita are used for assessing the level of public investment in human capital development. This indicator shows the share of income per capita of a country that is spent for each student. Public operating expenditures for a student in pre-university education constituted 12.9% and 12.8% of GDP per capita in the last two years.

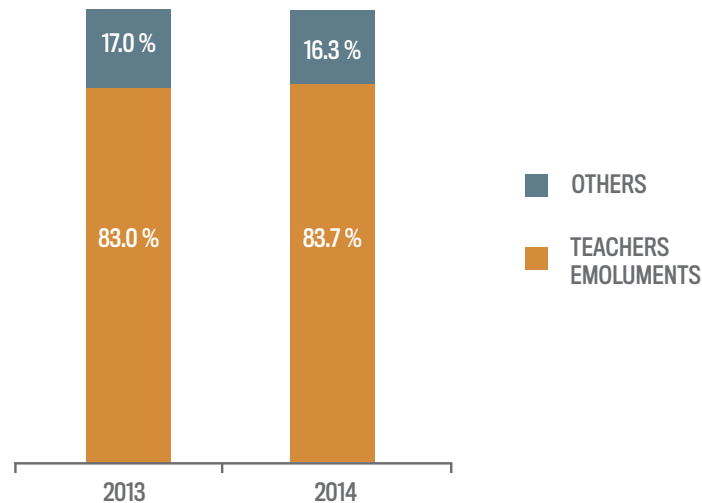
■ **Figure 39: Public operating expenditures per pupil/student as a percentage of GDP per capita**

4.6 TEACHERS' EMOLUMENTS AS A PERCENTAGE OF CURRENT PUBLIC EXPENDITURES FOR EDUCATION

The part of current expenditures is dedicated to teachers emoluments (in relation to other operational costs, such as: administrative expenses, teaching materials, etc.) is 83% and 83.7% in the years 2013 and 2014,

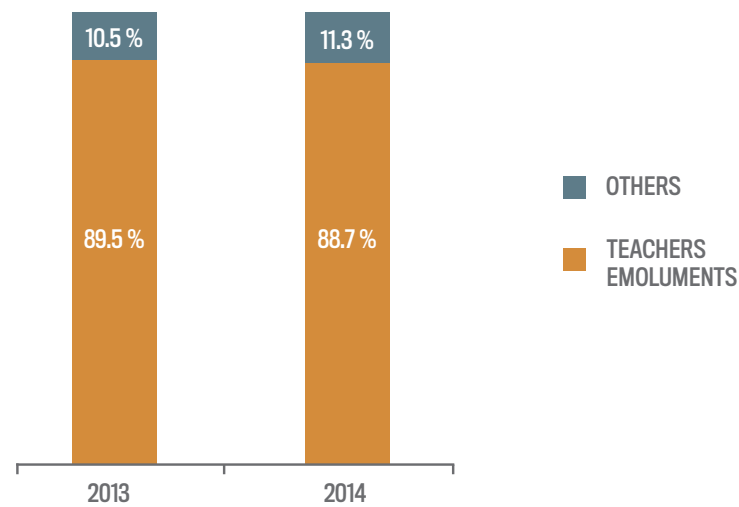
■ **Figure 40: Teachers' emoluments as a percentage of current public expenditures for education**

4.7 TEACHERS' EMOLUMENTS AS A PERCENTAGE OF CURRENT EXPENDITURES FOR PRE-UNIVERSITY EDUCATION

The part of current expenses in pre-university education dedicated to teachers emoluments (in relation to other operational costs, such as: administrative expenses, teaching materials, etc.) is 89.5% and 88.7% in the years 2013 and 2014.

■ **Figure 41:** Teachers' emoluments as a percentage of current public expenditures for pre-university education

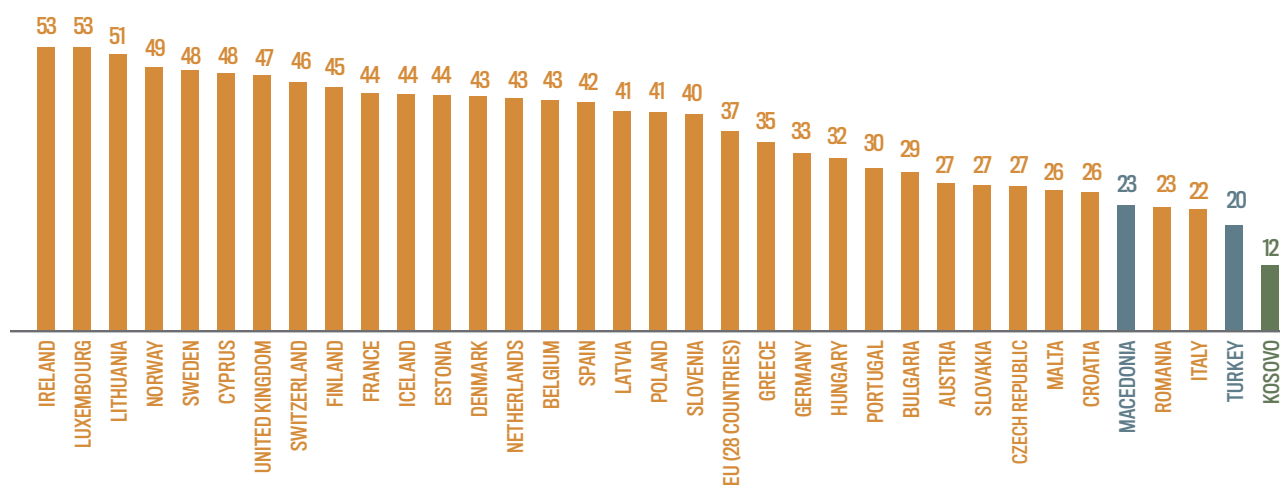
5. EDUCATION AND TRAINING OF THE WORKING AGE POPULATION

In the absence of comprehensive and comparable data for higher education, this section presents some indicators which can be calculated with a reasonable accuracy. The indicators presented in this section have been calculated from the Labor Force Survey of 2013.

5.1 TERTIARY EDUCATIONAL ATTAINMENT

Indicator below refers to the part of population aged 30-34 years, who have successfully completed university level education or similar to university (tertiary level), which corresponds to educational level 5-6 according to International Standards Classification of Education (ISCED 97). In Kosovo there is a gender gap in this indicator: in 2013 the male percentage that have completed higher education was 14.2 % in comparison with female share that was 9.9 %. The percentage of population of age 30-34 years old that have completed higher education in Kosovo is lower compared to European countries.

■ **Figure 42: The population of age 30-34 years old that have completed higher education (%), 2013**

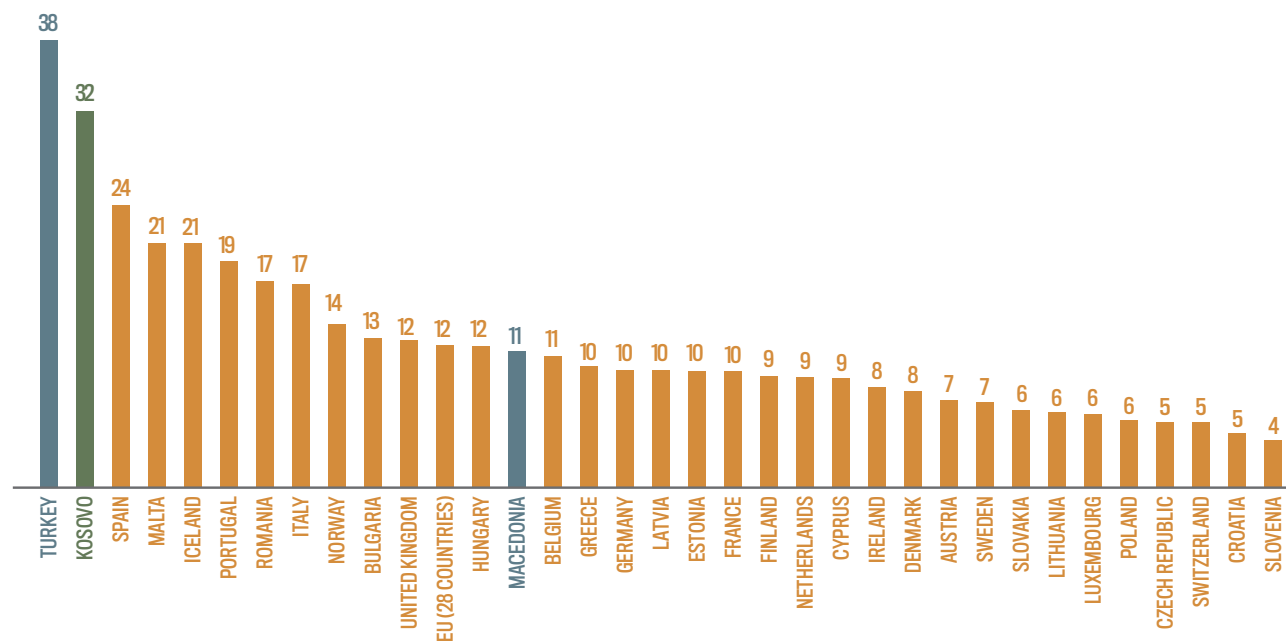
Source: KAS (2014) for Kosovo and Eurostat (2015) for 2013 for other countries

5.2 EARLY LEAVERS FROM EDUCATION AND TRAINING

Early leavers from education and training refers to persons aged 18-24 years who meet two criteria: (i) their highest level of education or training they have completed is the ISCED level 0, 1, 2 or 3c of short cycle, and (ii) are not being educated or trained⁷. This indicator has gender gaps as well: early leavers from education and training is 30.1 % in male share and 33.1 % in female share.

This indicator in Kosovo is 32%, overtaken only by Turkey.

■ **Figure 43: Early leavers from education and training (%), 2013**

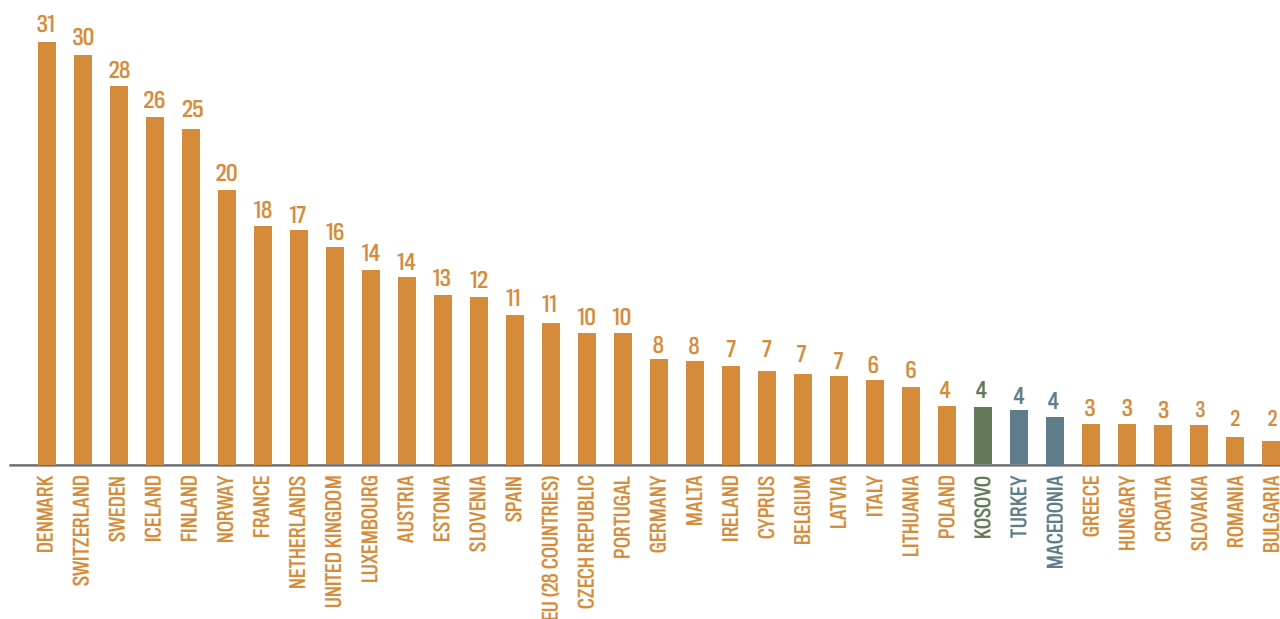
Source: KAS (2014) for Kosovo and Eurostat (2015) for 2013 for other countries

⁷ The second criterion is considered that is met if the respondent in LFS has stated that he/she has not been attending education or training in four last weeks before the survey. The denominator used in calculation consists of the total population of the same age-group, excluding non-responses to the questions “the highest level of education or training completed” and “participation in education and training”

5.3 ADULT PARTICIPATION IN LIFELONG LEARNING

Lifelong Education refers to persons aged 25-64 years who have stated in LFS that they have been attending education or training in four last weeks before the survey⁸. The percentage of adults who participate in lifelong education in Kosovo is 4 %, among the lowest in European countries. This percentage is higher in male share than in female share (5.0 % compared with 3.4 %).

■ **Figure 44: Participation of adults in lifelong learning (%), 2013**

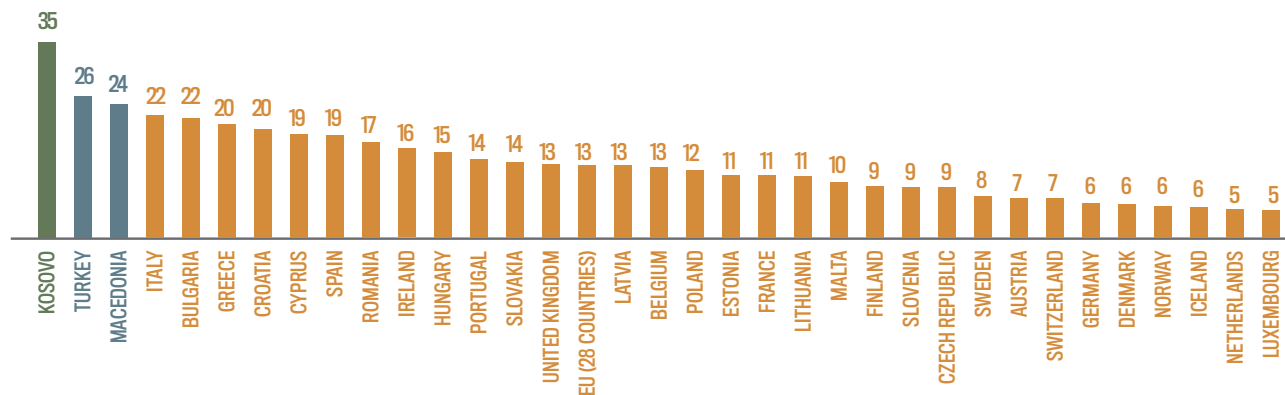
Source: KAS (2014) for Kosovo and Eurostat (2015) for 2013 for other countries

⁸ Similar to previous indicator, in this indicator, the denominator refers to the total population of age-group corresponding to this indicator, excluding those who have not responded to the question "participation in education and training"

5.4 YOUNG PEOPLE NEITHER IN EMPLOYMENT NOR IN EDUCATION AND TRAINING

Indicator below refers to young people aged 15-24 years who are not employed⁹ and are not participating in education or training¹⁰. The share of young people of this age who are out of work, education or training is the highest in the group of states Kosovo is compared with, which in the first place is a reflection of non favorable conditions in the labor market. There is a gender gap in this indicator as well: 30% of the males and 40.9% of the females of this age group are out of work, education or training.

■ **Figure 45: Young people not in employment, education or training (%), 2013**

Source: KAS (2014) for Kosovo and Eurostat (2015) for 2013 for other countries

9 This includes unemployed people and the inactive ones in the labor market by definition of the International Labor Organization

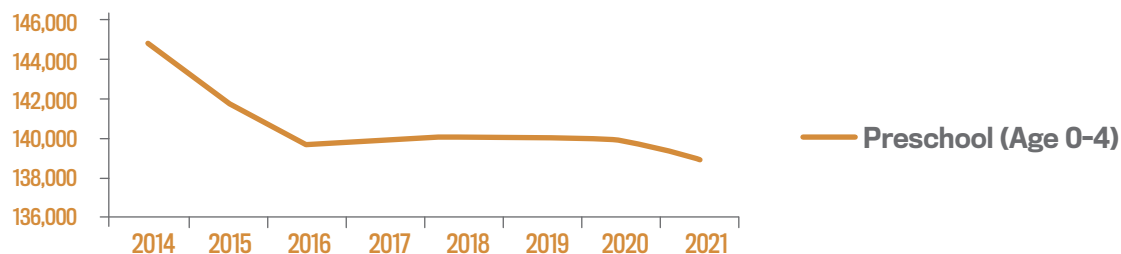
10 The numerator describes people who have not been attending any education or training in last four weeks before the survey, while the denominator is the total population of the same age-group, excluding respondents who have not responded to the question "participation in education and training"

6. CASE STUDY: THE EFFECT OF POPULATION PROJECTIONS IN EDUCATION

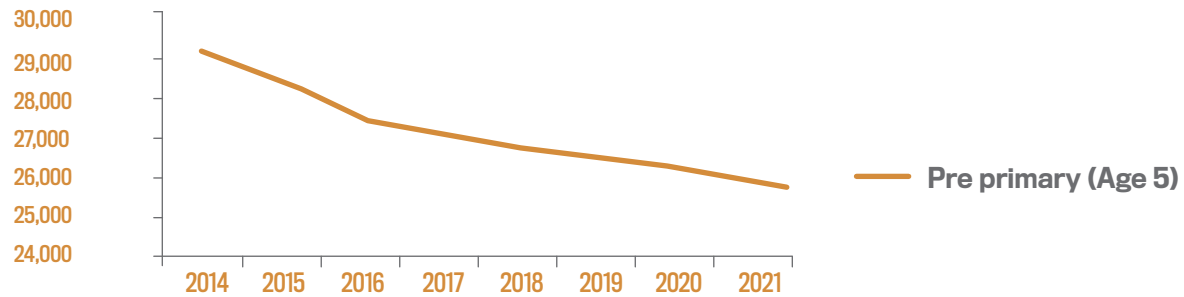
6.1 PROJECTIONS OF THE POPULATION: KEY AGE-GROUPS

The figures presented in this section refer to medium variant forecast of the population by KAS (2013). Figures below present the forecast for the population of age groups that correspond to the levels of pre-university education. In all age groups corresponding with the pre-university education levels below, it is expected to have decrease in number of population in the medium term, compared to 2014 (respectively last School year 2014/2015), and the decline is especially considerable in those numbers that correspond with compulsory education and upper secondary education. In the age group 0-4 years corresponding to pre-school education, the number of population is foreseen to be reduced by 4% until 2016, after which period it will become stable at around 140 thousand in the period 2016-2021. The number of population of age of 5 years that corresponds to pre-primary education is foreseen to be reduced by 11 %, from about 29 thousand in about 26 thousand in the year 2021. Until the year 2021 population age group that corresponds to the primary education (6- 10) and the lower secondary (11-14 years) is expected to decrease, respectively 15% and 20% (from about 152 thousand to 130 thousand, and by 140 thousand to 112 thousand). The population of age group that corresponds to the upper secondary education (15-17 years), also is expected to be reduced by 13 %, (from around 106 thousand in 2014 about 92 thousand in the year 2021).

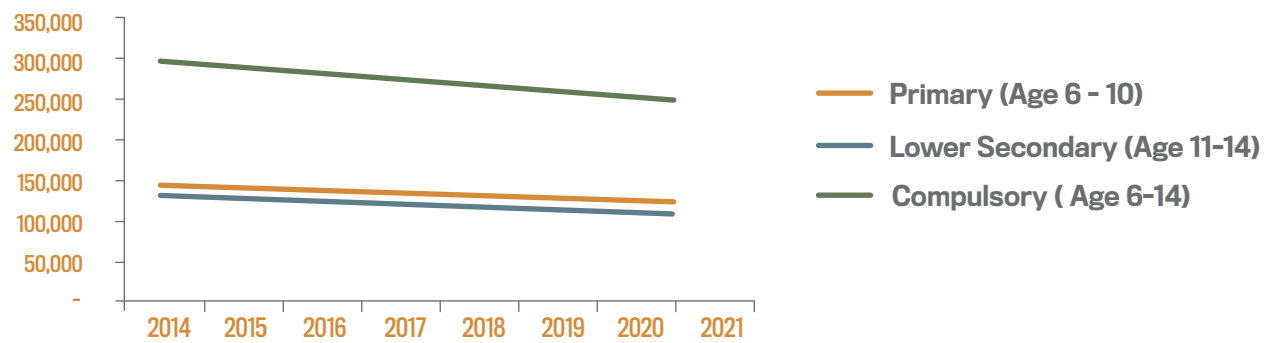
■ **Figure 46: Population projections**
46 a: Age group of 0-4 years old

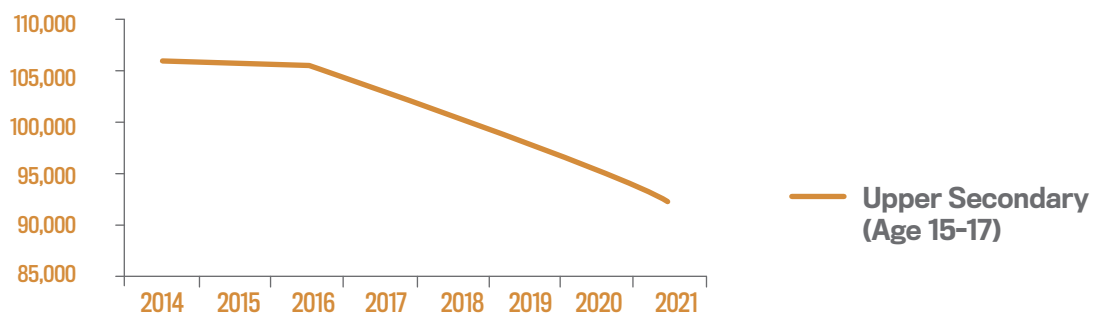
46 b: Age of 05 years old

46 c: Age group of 6-14 years old

46 d: Age group of 15-17 years old

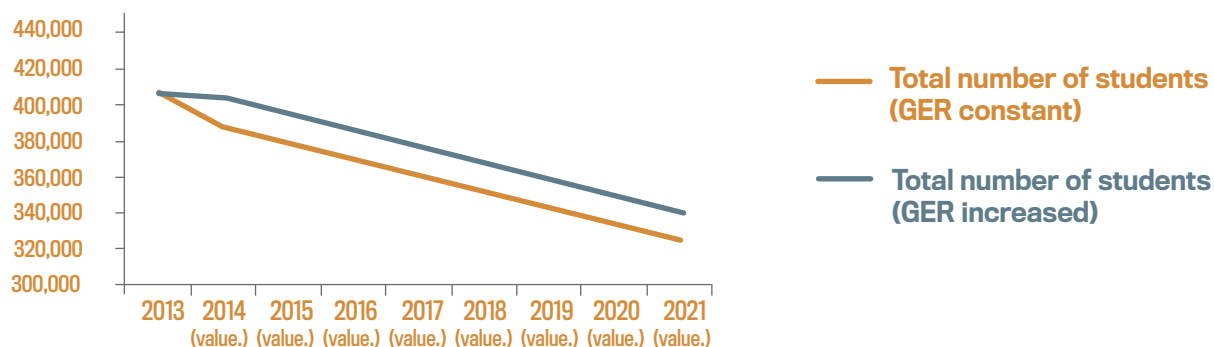

6.2 PROJECTION OF THE NUMBER OF STUDENTS

Population projections data by age groups and indicators of participation calculated in *Section 3* of this report are used to forecast the number of students in pre-university levels¹¹. Under the *Scenario 1* it is assumed that GER for each level of education will remain at the level of GER calculated for the School year 2013/14, while under the *Scenario 2* improvements are assumed in the level of GER from the School year 2014/15 and on, which are considered as feasible.

The figure represents forecasts on the total number of students in pre-university education under these two scenarios. In both scenarios, the total number of students is expected to decrease because of demographic changes. In the first scenario the constant GER a decrease by 20% has been estimated, while in the second scenario under the assumption of GER increases, as specified in the previous sub-section, the estimated reduction is 16.5%.

■ **Figure 47: Projection of the total number of students**

Tables below present projections for numbers of students by level of pre-university education under two scenarios: by GER of the School year 2013/14 and rising of GER in specified levels in the figure. At all levels of education, except pre-school education where doubling of participation is assumed, compared with 2013, the number of students is expected to gradually decrease until the year 2021. In compulsory education, where participation currently is relatively high, under the assumption of raise of participation to 100%, the number of students is expected to gradually decline from about 291 thousand in 2013 to about 232 thousand in the year 2021. On the other hand, in upper secondary education,

¹¹ It must be taken into consideration that the indicators of participation do not include Serbian population in Kosovo, due to the lack of data, calculation below implicitly presumes that GER for Serb children is the same with average children GER of other ethnicities.

the approximate level of 2013 will be held during this period only under the assumption of increase of the participation in 100%. Taking into account current demographic changes and the low participation, the only education level that has considerable potential to increase the number of students in the medium-term is the pre-school and pre-primary education level.

■ **Table 1: Projection of the number of students**
1 a: Scenario 1 (GER of school year 2013/14)

	ESTIMATED GER AFTER 2013	2013	2014 (VALUE.)	2015 (VALUE.)	2016 (VALUE.)	2017 (VALUE.)	2018 (VALUE.)	2019 (VALUE.)	2020 (VALUE.)	2021 (VALUE.)
Preschool	2.7%	3,853	3,813	3,735	3,677	3,683	3,689	3,690	3,681	3,660
Pre primary	75.6%	22,086	21,165	20,592	19,926	19,646	19,418	19,214	19,002	18,741
Primary	96.4%	154,642	141,547	138,283	134,304	130,902	127,831	125,051	122,467	119,918
Lower Secondary	98.0%	136,150	132,406	128,008	122,848	119,343	115,800	112,342	109,014	105,800
Compulsory	97.2%	290,792	273,944	266,294	257,168	250,263	243,656	237,426	231,521	225,766
Upper Secondary	87.0%	91,024	88,715	88,489	88,277	86,501	84,429	82,178	79,799	77,424

1 b: Scenario 2 (GER increased)

	ESTIMATED GER AFTER 2013	2013	2014 (VALUE.)	2015 (VALUE.)	2016 (VALUE.)	2017 (VALUE.)	2018 (VALUE.)	2019 (VALUE.)	2020 (VALUE.)	2021 (VALUE.)
Preschool	6%	3,853	8,370	8,199	8,073	8,087	8,099	8,100	8,082	8,035
Pre primary	80%	22,086	22,389	21,784	21,079	20,783	20,541	20,326	20,102	19,825
Primary	100%	154,642	146,849	143,462	139,335	135,804	132,619	129,734	127,053	124,409
Lower Secondary	100%	136,150	135,061	130,575	125,311	121,736	118,122	114,595	111,200	107,921
Compulsory	100%	290,792	281,910	274,037	264,646	257,540	250,740	244,329	238,253	232,330
Upper Secondary	90%	91,024	91,798	91,564	91,345	89,507	87,363	85,034	82,572	80,114

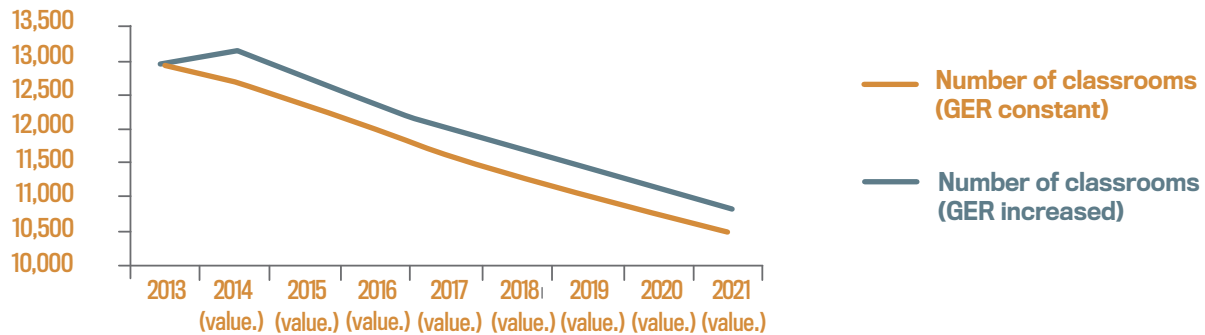
6.3 NEED FOR CLASSROOMS

On the basis of scenarios of the forecasts for numbers of students presented above, this sub-section presents the needs for the classrooms, assuming that the teacher-student ratio at the appropriate levels of education remains constant in the level of the school year 2013/14. In both levels of education, and in both scenarios, the forecast is that the number of classes needed for compulsory education and upper secondary education will be reduced significantly until the year 2021. In compulsory education, the anticipated lowering is 19% under *Scenario 1* with constant GER and 17% under

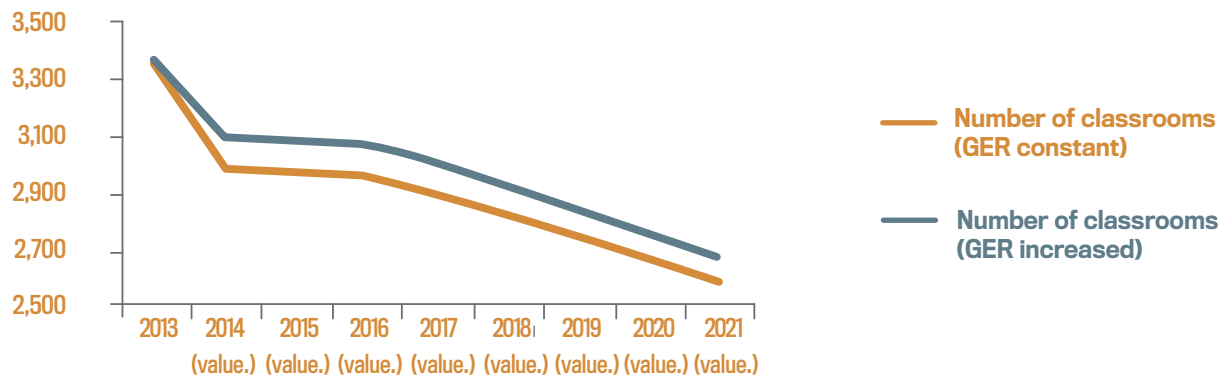
Scenario 2 with an increase of GER from 97.2 % to 100 %. In upper secondary education, the anticipated lowering is 14% under *Scenario 1* with constant GER and 20% under *Scenario 2* with an increase of GER from 87% to 90%.

■ Figure 48: Projection of the classes needed

48 a: Compulsory education

48 b: Upper secondary education

BIBLIOGRAPHY

Kosovo Agency of Statistics (KAS), *Population Projections in Kosovo 2011-2061, Prishtina*, December 2013

Kosovo Agency of Statistics (KAS), *The Results of the Labor Force Survey in Kosovo 2013*, November 2014

Eurostat, the Statistics of Education and Training [Table], March 2013. Extracted by by
<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [extracted on 19 March 2015]

Ministry of Education, Science and Technology (MEST), Republic of Kosovo, *The Framework of Education Indicators*, Prishtina, 2010

Ministry of Education, Science and Technology (MEST), Republic of Kosovo, *Statistics of Education in Kosovo 2012/2013, Prishtina, June 2013*

Ministry of Education, Science and Technology (MEST), Republic of Kosovo, *Statistics of Education in Kosovo 2013/14, Prishtina, May 2014*

Ministry of Education, Science and Technology (MEST), Republic of Kosovo, *Kosovo Education in Figures*, Prishtina, 2010

Ministry of Education, Science and Technology (MEST), Republic of Kosovo, *Education Indicators in Kosovo 2009/10, 2010/ 11, 2011/12*

UNESCO, *Global Education Digest 2012* Global Report on Education [2012], Montreal, October 2009

UNESCO - UIS, Statistics of Education [Table], March 2015. Extracted by <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [extracted on 13 March 2015]

UNESCO - UIS, *Education Indicators [Indicators of Education]*, Montreal, November 2009

ANNEX

Data and indicators presented in this publication are in accordance with Education Indicators Framework in Kosovo. Also, when data were available, additional indicators were calculated, always respecting the UNESCO definitions and calculation methods.

In the course of planning in education, besides education indicators, the statistics are important, too. Comparison of the annual statistics is very important to track the flow of developments in education.

Therefore, this Annex presents statistical data on:

- Number of students by grades in Kosovo for school years 2012/13 and 2013/14. It should be noted that the numbers of students in special education includes only students attending special schools, respectively resource centers;
- Complete results of external assessment of students for all three levels, for school years 2012/13 and 2013/14 and;
- Projections of the school population.

■ Table 3: Students by grade in Kosovo 2012/2013

Age Group	TOTAL			PUBLIC EDUCATION			PRIVATE EDUCATION			SPECIAL EDUCATION		
	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female
1-2 years	652	333	319	652	333	319	-	-	-			
2-3 years	910	469	441	899	467	432	11	2	9			
3-4 years	1,068	566	502	1,013	538	475	24	14	10	31	14	17
4-5 years	1,223	673	550	1,170	641	529	41	24	17	12	8	4
5-6 years	1,769	956	813	1,655	890	765	48	30	18	66	36	30
Pre-primary	20,317	10,392	9,925	20,317	10,392	9,925	-	-				
Grade 1	28,574	14,785	13,789	28,285	14,644	13,641	174	81	93	115	60	55
Grade 2	29,054	15,029	14,025	28,748	14,864	13,884	208	111	97	98	54	44
Grade 3	29,724	15,200	14,524	29,460	15,054	14,406	151	77	74	113	69	44
Grade 4	30,798	16,022	14,776	30,526	15,851	14,675	138	76	62	134	95	39
Grade 5	33,759	17,451	16,308	33,497	17,293	16,204	141	83	58	121	75	46
Grade 6	36,988	19,114	17,874	36,604	18,892	17,712	285	158	127	99	64	35
Grade 7	36,209	18,842	17,367	35,867	18,641	17,226	257	148	109	85	53	32
Grade 8	30,431	15,871	14,560	30,088	15,663	14,425	241	156	85	102	52	50
Grade 9	32,522	17,005	15,517	32,101	16,745	15,356	330	201	129	91	59	32
Class with spec. needs.	469	283	186	469	283	186	-			-		
combined class	2,733	1,449	1,284	2,733	1,449	1,284	-			-		
Grade 10	32,209	17,689	14,520	31,357	17,188	14,169	797	469	328	55	32	23
Grade 11	30,136	15,768	14,368	29,216	15,234	13,982	867	500	367	53	34	19
Grade 12	28,679	15,126	13,553	27,826	14,597	13,229	807	502	305	46	27	19
Grade 13	16,081	9,389	6,692	15,869	9,253	6,616	212	136	76	-		
Total	424,305	222,412	201,893	418,352	218,912	199,440	4,732	2,768	1,964	1,221	732	489

■ **Table 4: Students by grades in Kosovo 2013/14**

Age Group	TOTAL			PUBLIC EDUCATION			PRIVATE EDUCATION			SPECIAL EDUCATION		
	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female
1-2 years	769	400	369	730	376	354	39	24	15			
2-3 years	889	444	445	870	432	438	19	12	7			
3-4 years	1,076	561	515	1,013	528	485	32	16	16	31	17	14
4-5 years	1,207	625	582	1,160	596	564	37	21	16	10	8	2
5-6 years	1,556	856	700	1,480	816	664	18	6	12	58	34	24
Pre-primary	19,939	10,319	9,620	19,903	10,303	9,600	36	16	20	0		
Grade 1	28,303	14,872	13,431	27,964	14,662	13,302	208	128	80	131	82	49
Grade 2	28,244	14,700	13,544	27,978	14,565	13,413	165	85	80	101	50	51
Grade 3	28,869	14,949	13,920	28,594	14,789	13,805	162	96	66	113	64	49
Grade 4	29,919	15,476	14,443	29,638	15,303	14,335	148	77	71	133	96	37
Grade 5	30,777	15,845	14,932	30,504	15,682	14,822	150	82	68	123	81	42
Grade 6	33,551	17,438	16,113	33,143	17,183	15,960	295	181	114	113	74	39
Grade 7	36,366	18,791	17,575	35,993	18,563	17,430	281	162	119	92	66	26
Grade 8	35,933	18,560	17,373	35,577	18,346	17,231	273	159	114	83	55	28
Grade 9	29,616	15,477	14,139	29,217	15,242	13,975	306	183	123	93	52	41
Grade 10	31,288	17,016	14,272	30,415	16,499	13,916	834	492	342	39	25	14
Grade 11	29,355	15,461	13,894	28,527	14,979	13,548	774	452	322	54	30	24
Grade 12	28,416	14,752	13,664	27,544	14,250	13,294	809	462	347	63	40	23
Grade 13	13,312	7,653	5,659	13,092	7,492	5,600	218	159	59	2	2	0
Total	409,385	214,195	195,190	403,342	210,606	192,736	4,804	2,813	1,991	1,239	776	463

EXTERNAL EVALUATION

In order to have a clearer reflection of trends of movement of the success of the students (achievement and passing) in the Educational System of Kosovo, not only for levels, but also for particular subjects, below we will present the tables for the success according to external assessment for School years 2012/ 13 and 2013/14.

What is achievement and passing?

- Average achievement is the average of achievements for all students provided in percentage;
- Passing is the percentage of students that have a result higher than the specified criterion.

■ **Table 5: Results of achievement of gr. V**

RESULTS OF ACHIEVEMENT OF GR. V			
	Albanian language	Mathematics	Total
2013	55.2	34.9	45.1

■ **Table 6: Results of achievement of gr. IX**

	ALBANIAN L.	ENGLISH L.	HISTORY	GEOGRAPHY	MATHEMATICS	PHYSICS	CHEMISTRY	BIOLOGY	TOTAL
2013	58.5	74.4	65.2	63.3	59.6	58.1	50.1	65.9	60.9
2014	71.70	74.40	60.20	55.10	69.80	49.40	50.90	59.40	60.00

■ **Table 7: STATE MATURA**

LEARNING OF ALBANIAN LANGUAGE								
Department	June 2014		August 2014		June 2013		August 2013	
	Achievement	Passing	Achievement	Passing	Achievement	Passing	Achievement	Passing
Total	55.8	70.8	53.4	63.2	61.9	89.1	61.0	95.9
Natural	62.1	88.5	52.7	61.0	69.9	95.8	58.4	80.4
Mathematical	63.7	89.6	53.6	62.5	68.8	91.2	56.9	79.3
Social	52.8	65.5	51.4	57.5	59.1	79.1	57.7	82.3
Linguistic	52.4	64.4	50.8	56.4	60.0	84.8	58.4	53.9
Professional I	46.7	47.5	46.4	35.1	55.0	66.1	54.3	69.2
Professional II	41.3	23.7	45.6	34.5	49.4	47.3	51.9	57.2
Professional III	48.7	48.1	49.7	47.6	56.7	73.7	54.7	71.0

■ **Table 8: Learning in Bosnian language**

Department	JUNE 2014		AUGUST 2014		JUNE 2013		AUGUST 2013	
	Achievement	Passing	Achievement	Passing	Achievement	Passing	Achievement	Passing
Total	59.7	88.8	59.7	75	76.5	100		
Natural	53.6	56.1	47.4	40	55.4	66.7	53.9	68.8
Professional I	46.8	21.5	63.9	95.7	56.8	82.7	57.1	100.0
Professional II	37.2	6.3	48.2	42.2	36.5	0	52.2	65.0
Total		34.6		69.8		69.9		81.3

■ **Table 9: Learning in Turkish language**

Department	JUNE 2014		AUGUST 2014		JUNE 2013		AUGUST 2013	
	Achievement	Passing	Achievement	Passing	Achievement	Passing	Achievement	Passing
Social	57.6	95.0			61.1	91.7	52.9	100.0
Natural	55.8	79.3	52.6	66.7	58.7	88.3	51.8	76.5
Professional I	43.9	14.1	50.3	60.4	50.8	55.8	51.7	73.7
Professional II	45.4	20.7	45.1	17.2	45.4	44.4	42.7	0.0
Professional III	35	9.3	46.6	37.8	47.5	41.4	44.6	23.1
Total		51.1		52.3		74.8		60.3

PROJECTIONS

■ **Table 10: Projection of population (midterm version) relevant for the age groups**

	2014 (VALUE.)	2015 (VALUE.)	2016 (VALUE.)	2017 (VALUE.)	2018 (VALUE.)	2019 (VALUE.)	2020 (VALUE.)	2021 (VALUE.)
Preschool (Age 0-4)	144,868	141,906	139,722	139,961	140,169	140,191	139,868	139,069
Pre primary (Age 5)	29,062	28,276	27,361	26,977	26,663	26,384	26,093	25,734
Primary (Age 6-10)	152,491	148,974	144,688	141,022	137,714	134,719	131,935	129,189
Lower Secondary (Age 11-14)	140,250	135,592	130,126	126,413	122,660	118,998	115,472	112,068
Compulsory (Age 6-14)	292,741	284,566	274,814	267,435	260,374	253,717	247,407	241,257
Upper Secondary (Age 15-17)	105,917	105,647	105,394	103,273	100,800	98,112	95,272	92,436

Source: Estimates on the basis of KAS (2013)

■ **Table 11: The projection of the number of students**
11 a: Scenario 1 (GER constant)

	2013	2014 (VALUE.)	2015 (VALUE.)	2016 (VALUE.)	2017 (VALUE.)	2018 (VALUE.)	2019 (VALUE.)	2020 (VALUE.)	2021 (VALUE.)
Compulsory	12,938	12,721	12,366	11,942	11,622	11,315	11,026	10,751	10,484
Upper Secondary	3,354	2,988	2,981	2,973	2,914	2,844	2,768	2,688	2,608

11 b: Scenario 2 (GER increased)

	2013	2014 (VALUE.)	2015 (VALUE.)	2016 (VALUE.)	2017 (VALUE.)	2018 (VALUE.)	2019 (VALUE.)	2020 (VALUE.)	2021 (VALUE.)
Compulsory	12,938	13,091	12,726	12,290	11,960	11,644	11,346	11,064	10,789
Upper Secondary	3,354	3,092	3,084	3,077	3,015	2,943	2,864	2,781	2,698

**RAPORT
STATISTIKOR
ME TREGUES
ARSIMORË**

2012/13 DHE 2013/14

**STATISTIČKI
IZVEŠTAJ
OBRAZOVANJE
POKAZATELJI**

2012/13 | 2013/14

**STATISTICAL
REPORT
WITH EDUCATION
INDICATORS**

2012/13 AND 2013/14